

Bundel van de Commissie Burgerzaken van 11 juni 2019

- 1 Opening
19.00 uur
[Agenda_Commissie_Burgerzaken_11_juni_2019 \(1\).docx](#)
- 2.a Vaststellen concept besluitenlijst commissie Burgerzaken d.d. 7-5-2019
[Concept Besluitenlijst raadscommissie 7 mei 2019 Burgerzaken.docx](#)
- 2.b Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 24-4 en 29-5-2019)
[Toezeggingen afgedaan tussen 24-4 en 29-5-2019.xlsx](#)
- 2.c Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht
Weth. L'Espoir:
** Vng aktie inzake meer geld jeugd*
** Gemeenten Zuid Limburg inzake meer geld Veilig Thuis*
** Nominatie door inspectie*
** Nieuwe regeling chronisch zieken*
- 2.d Terugkoppeling vanuit verbonden partijen
- 3 ISD BOL 1e Berap 2019; Gemeentebblad 2019/44
19.20 - 19.40 uur
Weth. Janssen
Dhr. Smeijsters (ISD BOL)
Dhr. Peters
[Raadsvoorstel 44 ISD BOL 1e Bestuursrapportage 2019.docx](#)
[Raadsvoorstel 44 ISD BOL \(bijlage\) 1e bestuursrapportage 2019.pdf](#)
[Raadsvoorstel 44 ISD BOL \(bijlage\) brief aan de raad nr. 38 1e bestuursrapportage 2019.pdf](#)
- 4 Initiatiefvoorstel SP "Eigen bijdrage vrij voor begeleiding en dagbesteding"; Gemeentebblad 2019/49
19.40 - 20.10 uur
Weth. L'Espoir
SP fractie: mw Coenen
[Initiatiefvoorstel 49 SP Eigen bijdrage voor begeleiding en dagbesteding.docx](#)
[Zienswijze college tav initiatiefvoorstellen 11-6-2019.pdf](#)
- 5 KBL jaarrekening 2018, 1e begrotingswijziging 2019, begroting 2020 incl. meerjarenraming; Gemeentebblad 2019/28
20.10 - 20.40 uur
Weth. L'Espoir,
Dhr. Van den Tillaer (Kredietbank Limburg)
mw. Mulleneers
[Raadsvoorstel 28 Kredietbank Limburg Jaarrekening 2018, begroting 2020 incl. meerjarenraming.docx](#)
[Raadsvoorstel 28 KBL \(bijlage\) 1e begrotingswijziging 2019.pdf](#)
[Raadsvoorstel 28 KBL \(bijlage\) aanbieden jaarrekening 2018, begrotingswijziging 2019 en ontwerpbegroting 2020 incl. meerjarenraming voor 2021 en 2022.pdf](#)
[Raadsvoorstel 28 KBL \(bijlage\) begroting 2020 incl. meerjarenbegrotingen voor 2021 en 2022.pdf](#)
[Raadsvoorstel 28 KBL \(bijlage\) jaarstukken 2018.pdf](#)
- 6 GGD Begroting 2020, 2e begrotingswijziging 2019 en jaardocument 2018; Gemeentebblad 2019/32
20.40 - 21.10 uur
Weth. L'Espoir
Mw. Dreessen (GGD)
Mw. Tuin
[Raadsvoorstel 32 GGD ZI begroting 2020, 2de begrotingswijziging 2019, meerjarenperspectief 2020-2023 en jaardocument 2018.docx](#)
[Raadsvoorstel 32 GGD \(bijlage\) 2e begrotingswijziging 2019.pdf](#)
[Raadsvoorstel 32 GGD \(bijlage\) Begroting 2020.pdf](#)
[Raadsvoorstel 32 GGD \(bijlage\) Jaarverslag 2018.pdf](#)
[Raadsvoorstel 32 GGD \(bijlage\) Meerjarenperspectief 2020-2023.pdf](#)

Agenda Commissie Burgerzaken

Datum	11-06-2019
Tijd	19:00 – 21:10
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	M.E.J. Baten-Werink
Omschrijving	Hierbij nodig ik u uit voor de commissie Burgerzaken in de raadzaal van het bestuurscentrum. Aansluitend vergadert de commissie Middelen. Parallel vergadert de commissie Ruimte & Techniek in de Burgemeester Quintzaal van het bestuurscentrum. Aansluitend vergadert de commissie Algemeen Bestuurlijke Aangelegenheden.

De stukken liggen ook ter inzage bij de griffie.

- 1 Opening**
19.00 uur
- 2.a Vaststellen concept besluitenlijst commissie Burgerzaken d.d. 7-5-2019**
- 2.b Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 24-4 en 29-5-2019)**
- 2.c Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht**
Weth. L'Espoir:
 - * Vng aktie inzake meer geld jeugd
 - * Gemeenten Zuid Limburg inzake meer geld Veilig Thuis
 - * Nominatie door inspectie
 - * Nieuwe regeling chronisch zieken
- 2.d Terugkoppeling vanuit verbonden partijen**
- 3 ISD BOL 1e Berap 2019; Gemeenteblad 2019/44**
19.20 – 19.40 uur
Weth. Janssen
Dhr. Smeijsters (ISD BOL)
Dhr. Peters

- 4** **Initiatiefvoorstel SP "Eigen bijdrage vrij voor begeleiding en dagbesteding";
Gemeentebblad 2019/49**
19.40 – 20.10 uur
Weth. L'Espoir
SP fractie: mw Coenen
- 5** **KBL jaarrekening 2018, 1e begrotingswijziging 2019, begroting 2020 incl.
meerjarenraming; Gemeentebblad 2019/28**
20.10 – 20.40 uur
Weth. L'Espoir,
Dhr. Van den Tillaer (Kredietbank Limburg)
mw. Mulleneers
- 6** **GGD Begroting 2020, 2e begrotingswijziging 2019 en jaardocument 2018;
Gemeentebblad 2019/32**
20.40 – 21.10 uur
Weth. L'Espoir
Mw. Dreessen (GGD)
Mw. Tuin
- 7** **Sluiting**
21.10 uur

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE BURGERZAKEN

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 7 MEI OM 19.35 UUR

IN DE BURGEMEESTER QUINT ZAAL VAN HET BESTUURSCENTRUM

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de raadscommissie Burgerzaken, gehouden op dinsdag 7 mei 2019 om 19:35 uur in de burgemeester Quint zaal van het bestuurscentrum. Voorafgaand vergadert de raadscommissie Middelen.

Parallel vergadert de raadscommissie Ruimte & Techniek en aansluitend de raadscommissie ABA in de raadzaal.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via de griffie.

AANWEZIG COMMISSIE BURGERZAKEN:

Voorzitter:	Mw. M.E.J. Baten-Werink (Lijst Borger)
Burger-commissieleden:	Mw. P.P.T. Dohmen (BBB Lijst Palmen) Mw. V. Hermans (PAK) Mw. S.L.F. Gulpen (VVD) Dhr. J.G. Schoenmakers (BCD) Mw. H.J.M. Peters (Lijst Borger) Mw. H.J. Smeets (PvdA) Mw. I.S. Plas (CDA)
Raadsleden:	Dhr. L.J.H. Snackers (BBB Lijst Palmen) Dhr. J.H.J. Janssen (PAK) Dhr. F.G. Joosten (VVD) Dhr. G.M.E. Gerards (BCD) Mw. K.E. Coenen (SP) Dhr. D. Nowacki (PvdA) Dhr. C.R.M. Claus (CDA)
College:	Dhr. C.J.C.P. de Rijck, dhr. H.J. Janssen, dhr. S.J.H. L'Espoir
Notulist:	Dhr. D.G.M.G. Franssen
Ambtelijke ondersteuning:	Mw. S. Kerkhove, mw. E. Mulleneers, dhr. N. Meijers, mw. I. Tuijn, dhr. T. Peters, dhr. M. Akkermans.
Externe ondersteuning:	Dhr. Smeijsters en mw. Raets (ISD BOL)
Participanten:	Geen

Agendapunt 1: Opening

De voorzitter opent de vergadering om 20:25 uur.

Voorstel van orde: agendapunt 10 Toekomstscenario's bibliotheek Brunssum agenderen als agendapunt 3. Commissie akkoord.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst d.d. 26-3-2019

De besluitenlijst van 26 maart 2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Agendapunt 2b: Vaststellen toezeggingenlijst (afgedaan tussen 15-3-2019 en 23-4-2019)

De toezeggingenlijst met de nummers 5, 4, 1 (2019) en 50 (2017) is akkoord. De toezeggingen worden als afgedaan beschouwd.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht

In het kader van de actieve informatieplicht zijn er op dit moment geen mededelingen van portefeuillehouder de Rijck. Portefeuillehouder L'Espoir sluit later aan en zal dan informeren.

In het kader van de Passieve informatieplicht zijn geen vragen gesteld door raadsfracties.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen

Er is geen terugkoppeling.

Agendapunt 3: Toekomstscenario's bibliotheek Brunssum; Gemeenteblad 2019/24

Wethouder de Rijck beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door mevrouw Kerkhove.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

1. In te stemmen met scenario 5, te weten fusie met bibliotheek Kerkrade, onder voorbehoud van instemming door de Raad van Toezicht van de bibliotheek Kerkrade en SOBB, aan de hand van het nader onderzoek.
2. De kosten van scenario 5 in principe ad. € 484.000,00 structureel beschikbaar stellen aan SOBB vanaf 2020. Dit betekent aan meerkosten ten opzichte van de huidige begroting ad. € 89.000,00 structureel per jaar (excl. incidentele investeringen en excl. indexering) en dit in de meerjarenbegroting meenemen bij de 2e begrotingswijziging 2019.
3. In overleg met de beoogde fusiepartners de randvoorwaarden opstellen waaronder de samenwerking tot stand gaat komen.
4. Indien scenario 5 niet haalbaar blijkt, dan instemmen met scenario 3, incl. financiële consequenties (+ € 30.000,00 ten opzichte van scenario 5).
5. Voor 2019 een aanvullend subsidiebedrag 2019 van € 65.000,000 beschikbaar te stellen aan SOBB (excl. incidentele investeringen). Dit bedrag meenemen bij de 2e begrotingswijziging 2019.
6. Voor de incidentele investeringen jaarlijks een aanvullend subsidiebedrag verstrekken van € 15.000,00 voor de kapitaalslasten (over een periode van 10-13 jaar) en dit bedrag verwerken in de gemeentebegroting 2020 en volgende jaren.

Toelegging 11 (7 mei 2019): informeren over voortgang bibliotheek

Wethouder de Rijck zegt toe:

regelmatig te informeren over de voortgang van de fusie bibliotheek, specifiek de samenwerkingsvoorwaarden.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Besprekstuk” te behandelen in de raad.

Voorstel van orde: agendapunt 10 ISD BOL agenderen als agendapunt 4.

Commissie akkoord.

Agendapunt 4: ISD BOL Jaarstukken 2018 en programmabegroting 2020 ev; Gemeenteblad 2019/23

Wethouder Janssen beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door de heer T. Peters (ambtelijke organisatie) en mevrouw Raets en de heer Smeijsters (ISD BOL).

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

- a.) kennis te hebben genomen van betreffende stukken;
- b.) bijgaande zienswijze af te geven.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Mevrouw T. Peeters (Lijst Borger) verlaat de vergadering.

Wethouder L’Espoir laat in het kader van de actieve informatieplicht weten dat;

Motie noodmap: de noodmap is ook in de veiligheidsregio besproken. Daar wil men eerst de evaluatie van de gemeente Heerlen afwachten om vervolgens een besluit te kunnen nemen. Brunssum kan hier op wachten of nu al zelfstandig een noodmap uitbrengen in beperkte oplage.

Commissie: BCD voor direct uitvoeren, overige fracties voor wachten op veiligheidsregio.

Brief aan de raad 97/2018 plaatsing scootmobielen Nooderkroon: stand van zaken

Vaccinatie: stand van zaken.

Agendapunt 5: WOZL 1-ste begrotingswijziging 2019; Gemeenteblad 2019/14

Wethouder Servie L’Espoir beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door mevrouw E. Mulleneers de heer M. Akkermans.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

1. Instemmen met de 1e begrotingswijziging GR WOZL 2019 en dit te communiceren aan de GR WOZL met bijgaande brief.
2. Het geschetste begrotingsbeeld meenemen door € 300.000 af te ramen in de 1e bestuursrapportage 2019 van Brunssum én te verwerken in de meerjarenraming.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Agendapunt 6: WOZL jaarrekening 2018 en begroting 2020 en meerjarenraming; Gemeenteblad 2019/26
Wethouder Servie L’Espoir beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door mevrouw E. Mulleneers en de heer M. Akkermans.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

1. Kennisnemen van de jaarrekening 2018 GR WOZL
2. Instemmen met de begroting 2020 GR WOZL, inclusief meerjarenraming 2021-2023 met de volgende zienswijze:
"Ten aanzien van de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 van de GR WOZL constateert de gemeenteraad dat de budgettaire ontwikkeling in hoge mate wordt beïnvloedt door het al dan niet optreden van de benoemde risico's. In dit kader verzoekt de gemeenteraad om actief te worden geïnformeerd over de ontwikkelingen hierin."
3. Het Algemeen Bestuur van GR WOZL hiervan op de hoogte stellen met bijgevoegde antwoordbrief
4. Het resultaat van de begroting 2020, ad €444.786 mee te nemen in de 1e bestuursrapportage 2019 en meerjarig te verwerken.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Agendapunt 7: WSP 1-ste begrotingswijziging 2019; Gemeenteblad 2019/13

Wethouder Servie L’Espoir beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door mevrouw E. Mulleneers de heer M. Akkermans.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

1. In te stemmen met de 1e begrotingswijziging GR WSP 2019 en dit te communiceren aan de GR WSP met bijgaande brief.
2. Het geschetste begrotingsbeeld mee te nemen, door €123.00 af te ramen via de 1e bestuursrapportage 2019 van Brunssum en ook in de meerjarenraming te verwerken.

De commissie adviseert unaniem/ het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Agendapunt 8: WSP jaarrekening 2018 en begroting 2020 en meerjarenraming; Gemeenteblad 2019/27

Wethouder Servie L’Espoir beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door mevrouw E. Mulleneers de heer M. Akkermans.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2018 van GR WSP
2. In te stemmen met de begroting 2020 en meerjarig 2023 met de volgende zienswijze:
"Ten aanzien van de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 van de GR WSP constateert de gemeenteraad dat de budgettaire ontwikkeling in hoge mate wordt beïnvloedt door het al dan niet optreden van de benoemde risico's. In dit kader verzoekt de gemeenteraad om actief te worden geïnformeerd over de ontwikkelingen hierin."
3. Het Algemeen Bestuur van GR WSP te informeren over uw besluit met bijgevoegde antwoordbrief
4. De effecten van de jaarrekening 2018 mee te nemen in de 2e Bestuursrapportage en de effecten van de begroting 2020 en meerjarig op te nemen in de 1e Bestuursrapportage.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Track 9

Agendapunt 9: Omnibuzz Jaarstukken 2018, 1-ste begrotingswijziging 2019 en begroting 2020; Gemeenteblad 2019/31

Wethouder L’Espoir beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door de heer M. Akkermans en N. Meijers.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag en de jaarrekening 2018 en geen zienswijze in te dienen,
2. Kennis te nemen van begrotingswijziging 2019-1 en geen zienswijze in te dienen,
3. Kennis te nemen van de begroting 2020-2023 e.v. en geen zienswijze in te dienen.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Agendapunt 10: Regionale subsidie informele zorg; Gemeenteblad 2019/4

Wethouder L’Espoir beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door de heer N. Meijers en mevrouw I. Tuin.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

Het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen op grond van artikel 1, lid 2, van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor het treffen van de gemeenschappelijke regeling "Bestuursovereenkomst samenwerking informele steun" tussen de gemeenten Heerlen, Landgraaf, Brunssum, Voerendaal en Simpelveld met ingang van 1-1-2019.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Agendapunt 11: Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.20 uur.

Onderwerp	Datum toezegging	Nummer	Portefeuillehouder
Bezwaar- en beroepschriften	7-5-2019	12	Leers
Plan van aanpak overlast rondom sportcomplex De Leeuw	9-4-2019	6	Leers
Aanpak vliegenoverlast en communicatie richting burgers	9-4-2019	7	Leers
Duurzaamheid	11-3-2019	2	Houben
Gelden Oostflank	11-7-2017	41	Palmen
Verantwoording uitgaven miljoen Oostflank	2-12-2015	105	Palmen

Datum reactie Afgedaan

14-5-2019 Ja

3-5-2019 Ja

30-4-2019 Ja

13-5-2019 Ja

28-5-2019 Ja

28-5-2019 Ja

Oplegnotitie 1e Bestuursrapportage 2019 van ISD BOL
Registratiekenmerk 904925
Gemeentebladnr. 2019/44

Rol van de raad

De raad krijgt dit raadsvoorstel voorgelegd

De uitvoering van de WWB en aanverwante wetten is door de gemeenten Brunssum, Onderbanken en Landgraaf, opgedragen aan de Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Onderbanken Landgraaf (ISD BOL). Vanaf 1 januari 2015 zijn de WWB en aanverwante wetten opgegaan in de Participatiewet (PW). Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) ISD BOL heeft Gemeente Brunssum de 1^e Bestuursrapportage (Berap) 2019 ISD BOL ontvangen op 06-05-2019.

Context van het raadsvoorstel

Een korte beschrijving waarom het raadsvoorstel nu aan de raad voorgelegd wordt:

Op grond van art. 23 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling van ISD BOL (GR), wordt de voorlopig vastgestelde 1^e Berap ISD BOL 2019 aan de gemeenteraad toegezonden. Op grond van art. 23 lid 3 van de GR kunnen de raden van de deelnemende gemeenten binnen 8 weken nadat de bestuursrapportage hen is toegezonden daartegen schriftelijk bezwaar indienen bij het Algemeen Bestuur. De definitieve vaststelling van de 1e Bestuursrapportage 2019 zal samen met de behandeling van eventuele bezwaren van de deelnemende gemeenten, worden geagendeerd voor de AB-vergadering op 25 september 2019.

Opties van het raadsvoorstel op hoofdlijnen

Uw gemeenteraad wordt voorgesteld om ten aanzien van de 1^e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL:

- a.) Kennis te nemen van de betreffende stukken;
- b.) Ten aanzien van deze stukken geen zienswijze af te geven aan ISD BOL.

Financiële/personele/juridische gevolgen?

Ja, de financiële gevolgen van de aan u voorgelegde stukken zijn uitgebreid beschreven onder paragraaf 6 van dit raadsvoorstel.

Is achteraf meetbaar of de doelstellingen gehaald zijn?

Ja, via de P&C-cyclus van ISD BOL.

Is er een tijdpad bijgevoegd?

Ja, zie onderstaand:

Ontvangst financiële stukken:	6 mei 2019
Collegevergadering:	21 mei 2019
Commissievergadering:	11 juni 2019
Eind reactietermijn zienswijze:	1 juli 2019
Raadsvergadering:	25 juni 2019
Vergadering AB ISD BOL:	25 september 2019

Zijn er bijlagen bijgevoegd of ter inzage?

Ja, er de volgende bijlagen toegevoegd:

- 903442: brief ISD BOL aanbieding 1e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL;
- 903443: bijlage 1e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL.

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 21 mei 2019
Registratiekenmerk : 904925
Gemeentebladnr. : 2019/44
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelvoorstelnr. : 904925
Portefeuillehouder : H. Janssen
Onderwerp : 1e Bestuursrapportage 2019 van ISD BOL
Raadsverg. d.d. : 25 juni 2019
**Uiterlijke
beslisdatum** : (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

Voorstel/ambtelijk advies

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2019/44;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 mei 2019, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling

gelet op het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL;

Besluit:

- a.) Kennis te hebben genomen van de 1^e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL;
- b.) af te zien van het afgeven van een zienswijze aan ISD BOL.

3. Aanleiding en probleemstelling

De uitvoering van de Participatiewet en aanverwante wetten is door de gemeenten Brunssum, Onderbanken en Landgraaf, opgedragen aan de Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Onderbanken Landgraaf (ISD BOL).

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) ISD BOL heeft Gemeente Brunssum de 1e Bestuursrapportage (Berap) ISD BOL 2019 ontvangen op 06-05-2019.

Op grond van art. 23 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling van ISD BOL (GR), wordt de voorlopig vastgestelde 1^e Bestuursrapportage ISD BOL 2019 (1^e Berap 2019) aan de gemeenteraad toegezonden. Op grond van art. 23 lid 3 van de GR kunnen de raden van de deelnemende gemeenten binnen 8 weken nadat de bestuursrapportage hen is toegezonden daartegen schriftelijk bezwaar indienen bij het Algemeen Bestuur. De definitieve vaststelling van de 1e Bestuursrapportage 2019 zal samen met de behandeling van eventuele bezwaren van de deelnemende gemeenten, worden geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van ISD BOL op 25 september 2019.

In de 1e Berap 2019 van ISD BOL (Bbv 903443) wordt beleidsmatig en financieel verslag gedaan van de maanden januari en februari 2019. De 1^e Berap is besproken tijdens de AB-vergadering ISD BOL van 24 april 2019.

Uw College wordt voorgesteld om uw gemeenteraad te adviseren ten aanzien van deze stukken geen zienswijze af te geven omdat de 1^e Berap 2019 overeenkomt met de verwachtingen vanuit de bijgestelde begroting.

4. Argumenten/overwegingen

In deze paragraaf zal voor de 1^e Berap 2019 ISD BOL worden ingegaan op de algemene ontwikkelingen, klantaantallen, maatschappelijke participatie en budgetten.

De vertaling naar de financiële consequenties voor Gemeente Brunssum wordt gemaakt in paragraaf 6.

Algemeen

De verantwoording in de 1^e Berap 2019 ISD BOL is gebaseerd op het Bedrijfsplan 2019 ISD BOL, waarbij het stramien van de programmabegroting gevolgd wordt. Het Bedrijfsplan 2019 is de uitwerking van het Meerjarenbeleidsplan ISD BOL 2019-2022 en de vastgestelde programmabegroting 2019.

Klantaantallen

Qua cliëntaantallen is voor Brunssum de volgende prognose gesteld voor 2019 e.v. :

Brunssum	Realisatie 2018	2019	2020	2021	2022	2023
PW + IOAW	-9,9%	-2,00%	-2,00%	-2,00%	-2,00%	0%
Brunssum	790	774	759	745	730	730
BOL-breed	2.081	1.908	1.874	1.841	1.808	1.808

Het realiseren van deze prognose is niet alleen een taakstelling voor ISD BOL, maar van de hele keten. Dus inclusief Betere Buren en het WSP Parkstad.

Cruciaal hierbij is dat het (te ontwikkelen) aanbod aan mogelijk arbeidspotentieel aansluit bij de behoeftes van de arbeidsmarkt. Momenteel is er veel vraag op de arbeidsmarkt, maar kan het bijstandspotentieel van de gemeente Brunssum (en andere gemeenten) hier niet aan voldoen. Hiervoor zet de gemeente Brunssum met name Betere Buren in. Daarnaast beschikken we over extra middelen vanuit de motie “Toeleiding cliënten richting arbeidsmarkt gemeente Brunssum 2016” en het amendement '2^e impuls'. Deze middelen worden ingezet om moeilijk plaatsbare groepen, zoals ouderen en statushouders, met extra instrumenten duurzaam naar de arbeidsmarkt te laten uitstromen.

Maatschappelijke participatie

De uitgaven door ISD BOL voor het minimabeleid worden ook in 2019 gemonitord. Doordat betalingen maatschappelijke participatie achteraf plaatsvinden worden in de 1^e Berap 2019 alleen de betalingen over de maand januari gepresenteerd. De oorspronkelijke begroting is gebaseerd op de uitgaven over 2017 en de ontwikkelingen in de eerste maanden van 2018. Inmiddels is het boekjaar 2018 afgesloten en zijn de uitgaven over dat jaar bekend. De begroting wordt nu bijgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de daadwerkelijke uitgaven in 2018 en te verwachten ontwikkelingen. Alhoewel de uitgaven voor bijzondere bijstand omlaag gaan vanwege het veranderde minimabeleid (kindregelingen worden door de stichting Leergeld uitgevoerd) en een daling in de uitgaven voor overige bijzondere bijstand, staat daar een stijging tegenover van de uitgaven aan met name de individuele inkomensvoorslag en bewindvoering.

Per saldo dient er dan ook € 89.060 (aandeel Brunssum: € 10.280) extra begroot te worden. Het betreft hier open-eind financiering, die moeilijk beïnvloedbaar is. Sterker nog, het gebruik van deze regelingen wordt op verzoek van uw raad, m.u.v. de bewindvoeringskosten, gestimuleerd.

Het terugdringen van de uitgaven aan bewindvoeringskosten heeft al langer (ook landelijk) de aandacht, de effecten van maatregelen zullen echter pas op langere termijn te zien zijn.

Bedrijfsvoering

In de 1^e Berap 2019 ISD BOL worden de bedrijfsvoeringskosten ISD BOL met € 146.156 (aandeel Brunssum: € 108.669) naar boven bijgesteld.

Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van:

- automatiseringskosten: kosten DVO Landgraaf door hogere kosten van PIT (Parkstad IT);
- huisvesting en kantoor: stijging van de kosten voor de DVO Brunssum;
- personele knelpunten: kosten voor Beekdaelen waar geen rekening mee was gehouden.

5. Advies

De begrotingswijzigingen uit de 1^e Berap 2019 ISD BOL worden meegenomen in de 2^e Berap 2019 van de gemeente Brunssum.

Uw gemeenteraad wordt geadviseerd om ten aanzien van deze stukken geen zienswijze af te geven omdat de 1^e Berap 2019 overeenkomt met de verwachtingen vanuit de bijgestelde begroting.

6. Aanpak/uitvoering/planning

Onderstaand wordt de 1^e Bestuursrapportage 2019 van ISD BOL vertaald naar de gevolgen voor onze gemeentelijke financiële huishouding:

	ISD BOL 1e Berap 2019	Begroting Brunssum	Saldo/ruimte
Werkdeel ISD BOL	€ 978.525	€ 978.525	-/-€ 0

Kinderopvang	€ 37.500	€ 37.500	-/-€ 0
Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ	€ 11.783.971	€ 11.783.971	-/-€ 0
Bedrijfsvoering	€ 2.924.510	€ 2.934.242	-/-€ 9.732
Maatschappelijke participatie	€ 1.296.500	€ 1.296.500	-/-€ 0
Subtotaal	€ 17.021.006	€ 17.030.738	-/-€ 9.732

· *Werkdeel ISD BOL*

Het college heeft het re-integratiebudget voor 2019 vastgesteld op ad. €1.659.991. Van dit budget is €978.525 geoomerkt voor de re-integratieactiviteiten van ISD BOL en geldt tevens als budgetplafond. In onze gemeentelijke begroting is een bedrag van € 978.525 opgenomen. ISD BOL verantwoord in de 1^e Berap 2019 (geplande) uitgaven werkdeel ad. €978.525.

· *Kinderopvang*

De prognose kinderopvang zoals door ISD BOL opgenomen in haar primitieve begroting 2019 bedraagt € 60.400. Deze prognose wordt in de 1^e Berap 2019 naar beneden bijgesteld tot € 37.500.

· *Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ*

De voorlopige beschikking gebundelde uitkering BUIG over 2019 bedraagt € 11.792.148. De verwachting is dat dit budget in de loop van 2019 verder naar beneden bijgesteld gaat worden.

ISD BOL houdt in de 1^e Berap 2019 rekening met een cliëntafname van -2,00%. Als gevolg hiervan prognosticeren zij ad. € 11.783.971 aan uitgaven Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ. In de begroting van de gemeente Brunssum is uitgegaan van € 11.783.971 aan uitgaven. Indien ISD BOL de prognose van -2% waar maakt en het Rijk houdt vast aan haar voorlopige beschikking, wordt er een overschot ad. € 8.177 gerealiseerd.

· *Bedrijfsvoering*

De bedrijfsvoeringskosten ISD BOL waren initieel begroot op € 2.882.039 en worden in de 1^e Berap 2019 naar boven bijgesteld naar € 2.924.510. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten voor automatisering (DVO Landgraaf/PIT) en huisvesting (DVO gemeente Brunssum. In de Brunssumse begroting is voor bedrijfsvoering een bedrag ad. € 2.934.242 begroot. Een tekort van -/-€9.732.

· *Maatschappelijke participatie*

De uitgaven voor maatschappelijke participatie zijn wederom hoger dan geraamd. Dit wordt (nog steeds) vooral veroorzaakt door de verstrekking van bijzondere bijstand ter dekking van bewindvoeringskosten. In de 1^e Berap 2019 ISD BOL worden de kosten maatschappelijke participatie voor Brunssum geraamd op €1.296.500, welk bedrag ook is opgenomen in de gemeentelijke begroting.

· *Subtotaal 1^e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL*

Middels dit voorstel wenst uw College uw gemeenteraad te vragen om dit tekort (€ 9.732,-) incidenteel te dekken uit de reserve sociaal domein. Op dit moment is nog niet duidelijk of het tekort structureel of incidenteel is. Bij een mogelijk overschot op de jaarrekening 2019 kan dit wellicht worden teruggestort in de reserve sociaal domein.

De wijzigingen naar aanleiding van de 1^e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL zullen worden verwerkt in de 2^e Berap 2019 van de gemeente Brunssum.

a. Juridische aspecten

Die zijn niet aan de orde.

b. Risico's

ISD BOL bouwt geen weerstandvermogen op. Financiële risico's ten aanzien van de programmakosten worden afgedekt door de aan de ISD BOL verbonden partijen. Hierom zijn de reserves en voorzieningen ondergebracht bij de drie BOL-gemeenten. Het is tevens de verantwoordelijkheid van de gemeenten om de gevormde reserves en voorzieningen in stand te houden en in relatie tot de potentiële risico's aan te passen.

c. Tijdpad

Ontvangst 1 ^e Bestuursrapportage 2018 ISD BOL:	6 mei 2019
Collegevergadering:	21 mei 2019
Commissievergadering:	11 juni 2019

Eind reactietermijn zienswijze:	1 juli 2019
Raadsvergadering:	25 juni 2019
Vergadering AB ISD BOL:	25 september 2019

d. Communicatie

Na besluitvorming door de raad zal ISD BOL geïnformeerd worden dat de raad heeft afgezien van het afgeven van een zienswijze omdat de 1^e Berap 2019 overeenkomt met de verwachtingen vanuit de bijgestelde begroting.

e. Kaders

- Participatiewet;
- Gemeentewet;
- Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL.

f. Besproken met portefeuillehouder

De 1^e Berap 2019 ISD BOL is met de wethouder besproken in aanloop naar het DB en AB van ISD BOL en hij kan zich vinden in vorenstaand voorstel.

7. Doelen en resultaten

a. wat willen we bereiken?

Kennis te nemen van de 1e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL en uw gemeenteraad te adviseren ten aanzien van deze stukken geen zienswijze af te geven.

b. wat gaan we ervoor doen?

Uw College wordt voorgesteld om uw gemeenteraad te adviseren geen zienswijze af te geven ten aanzien van de 1^e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL. Dit zal aan het AB van ISD BOL medegedeeld worden.

c. hoe meten we of het beoogde resultaat is bereikt?

Via de P&C-documenten van ISD BOL.

Indicator:

Participatiebudget incl. fictieve re-integratiebudget

Inkomensdeel PW/BUIG

Uitstroom cliëntenaantal

Instroom cliëntenaantal

Bron:

P&C cyclus Gemeente Brunssum

Rijksbudgetten

10. Bijlagen (2):

- 903442: brief ISD BOL aanbidding 1^e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL;
- 903443: bijlage 1e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL.

Het college van burgemeester en wethouders,

wnd. burgemeester.

secretaris.

Raadsbesluit

Gemeentebld nr. : 2019/44
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 904925

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebldnummer 2019/44;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 mei 2019, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling
gelet op het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL;

Besluit:

- a.) Kennis te hebben genomen van de 1^e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL;
- b.) af te zien van het afgeven van een zienswijze aan ISD BOL.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

voorzitter.

griffier.

1^e bestuursrapportage 2019

versie 0.3

| intergemeentelijke sociale dienst | brunssum | onderbanken | landgraaf |

Voorwoord

Voor u ligt de 1^e bestuursrapportage (BERAP) 2019 van ISD BOL.

De 1^e BERAP 2019 maakt onderdeel uit van de planning & control(P&C)–cyclus. De P&C–cyclus bestaat uit meerdere documenten (begroting, beleidsplan, bedrijfsplan, bestuursrapportages en jaarstukken). De volgtijdelijkheid van de verschillende documenten is belangrijk. Aangezien de ISD BOL een gemeenschappelijke regeling is, ligt de productie van de jaarrekening, de 1^e bestuursrapportage (BERAP) en begroting dicht op elkaar. Gevolg hiervan is dat de ontwerpbegroting 2019 al in maart 2018 is opgesteld. In de 1^e BERAP ISD BOL 2019 wordt de begroting 2019 bijgesteld naar de op dat moment meest actuele situatie. In deze 1^e BERAP 2019 wordt dan ook inzicht gegeven in de bijstelling van budgetten wanneer dit als gevolg van ontwikkelingen vanuit de afgelopen periode noodzakelijk is.

In het Bedrijfsplan 2019 ISD BOL zijn 11 beleidsinhoudelijke activiteiten opgenomen. Na overleg met de controllers van de gemeenten is besloten om de 1^e BERAP 2019 te beperken tot de financiële verantwoording. In de maandrapportages die vanaf april 2019 verschijnen wordt gerapporteerd over de in het bedrijfsplan opgenomen beleidsinhoudelijke activiteiten. Daarmee wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van de doelen. De verantwoording wordt toegepast op zogenaamde afwijkingen en/of relevante onderwerpen die van groot belang zijn voor de organisatie. Deze onderwerpen kunnen van politiek belang zijn of kunnen een kans of bedreiging vormen voor de bedrijfsvoering van ISD BOL. Door maandelijks te rapporteren kan, indien nodig, tijdig en actief worden bijgestuurd.

Het Dagelijks Bestuur ISD BOL

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Cliëntaantallen	6
3. Financiële risico's	8
4. Financiële verantwoording kerntaak: bevorderen uitstroom	9
5. Financiële verantwoording kerntaak: beperken instroom	11
6. Financiële verantwoording kerntaak: maatschappelijke participatie	13
7. Financiële verantwoording bedrijfsvoeringskosten	15
Bijlage	18
begrotingswijziging 2019	19
verdeling kosten	28
overzicht compensabele BTW	30
totaaloverzicht baten en lasten per gemeente	31
lijst van afkortingen	34

1. Inleiding

De begroting 2019 is ingedeeld volgens het bekende stamien van de programmabegroting. Dat betekent dat inzicht wordt gegeven in de financiële situatie van de drie kerntaken van het beleidsplan 2019–2022: bevorderen uitstroom, beperken instroom en maatschappelijke participatie. Voor de uitvoering van de drie kerntaken maakt ISD BOL bedrijfsvoeringskosten. ISD BOL houdt ditzelfde stamien aan in deze 1^e BERAP 2019.

In de voorgestelde bijstelling van de budgetten is rekening gehouden met de uitkomsten van de jaarrekening 2018 en de uitgaven over de maanden januari tot en met februari 2019. De voorgestelde begrotingswijziging is op detailniveau als bijlage bij deze 1^e BERAP 2019 opgenomen.

2. Cliëntaantallen

Na afstemming in 2018 met de gemeenten Brunssum en Landgraaf is de ontwikkeling van de cliëntaantallen voor de periode 2018 t/m 2022 vastgesteld op een afname van 10%. Het jaar 2018 is afgesloten met een afname van de cliëntaantallen van -6,2%:

- gemeente Brunssum: -9,9%
- gemeente Onderbanken: -7,1%
- gemeente Landgraaf: -3,0%

ISD BOL blijft hierin ambitieus en zet dan ook voor de gemeente Brunssum en Landgraaf vanaf 2019 in op een verdere afname van de cliëntaantallen met 2% per jaar.

De gemeente Beekdaelen (postcodegebied Onderbanken) heeft nog geen beleid hieromtrent vastgesteld. Om die reden wordt voor Beekdaelen (postcodegebied Onderbanken) de nullijn gehanteerd.

Indien nieuwe ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, zullen de prognoses op de ontwikkeling van de cliëntaantallen via de normale Planning & Control-cyclus van ISD BOL aangepast worden.

Om meer inzicht te geven in de opbouw van de totale cliëntaantallen, worden in onderstaande tabellen de geprognosticeerde ontwikkelingen van de cliëntaantallen van de PW en de IOAW afzonderlijk getoond.

In onderstaande tabel worden de aantallen PW gepresenteerd.

Gemeente	2019	2020	2021	2022	2023
Brunssum	-2%	-2%	-2%	-2%	0%
Beekdaelen (postcodegebied Onderbanken)*	0%	0%	0%	0%	0%
Landgraaf	-2%	-2%	-2%	-2%	0%
Aantallen	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Brunssum	744	730	716	702	702
Beekdaelen (postcodegebied Onderbanken)*	130	130	130	130	130
Landgraaf	942	924	906	888	888
TOTAAL	1.816	1.784	1.752	1.720	1.720

*De gemeente Beekdaelen heeft nog geen beleid hieromtrent vastgesteld.

In onderstaande tabel worden de aantallen IOAW gepresenteerd.

Gemeente	2019	2020	2021	2022	2023
Brunssum	-2%	-2%	-2%	-2%	0%
Beekdaelen (postcodegebied Onderbanken)*	0%	0%	0%	0%	0%
Landgraaf	-2%	-2%	-2%	-2%	0%
Aantallen	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Brunssum	30	29	29	28	28
Beekdaelen (postcodegebied Onderbanken)*	10	10	10	10	10
Landgraaf	52	51	50	49	49
TOTAAL	92	90	89	88	88

*De gemeente Beekdaelen heeft nog geen beleid hieromtrent vastgesteld.

3. Financiële risico's

In deze 1^e BERAP 2019 wordt inzicht gegeven in de bijstelling van de budgetten uitgaande van de ontwikkelingen vanuit de afgelopen periode en naar de meest actuele situatie.

In deze paragraaf geeft ISD BOL een overzicht van de belangrijkste risico's die mogelijk van invloed kunnen zijn op de uiteindelijke financiële huishouding van ISD BOL.

Wet Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (BUIG)

De ontwikkeling van het budget van het inkomensdeel is altijd onduidelijk en niet op voorhand te calculeren. De batenkant van het inkomensdeel blijft om die reden dan ook onzeker en risicovol. Aan de lastenkant is er sprake van een openeindregeling. De deelnemende gemeenten van ISD BOL moeten het weerstandsvermogen om deze reden op peil houden om mogelijke financiële tegenvallers op het inkomensdeel op te vangen.

Gewijzigde re-integratieopdracht

Begin 2016 hebben de deelnemende gemeenten van ISD BOL aangegeven te willen experimenteren met de invulling van de re-integratie- en participatieopdracht. Dat heeft erin geresulteerd dat eind 2016 de gemeenten te kennen gaven dat de verantwoordelijkheid voor uitvoering van de re-integratieopdracht voor specifieke doelgroepen overgaat naar de mensontwikkelbedrijven in Brunssum en Landgraaf.

In 2018 is met de overdracht een begin gemaakt door de nieuwe instroom van cliënten over te dragen. In 2019 zal dit worden voortgezet waarbij ook gefaseerd de cliënten reeds in het bestand van ISD BOL worden overdragen (dit wordt nog voortgezet in 2020). Deze gefaseerde overdracht is vastgelegd in een plan van aanpak voor overdracht van verantwoordelijkheden.

De overdracht van verantwoordelijkheden van ISD BOL naar de mensontwikkelbedrijven betekent voor ISD BOL dat de werkzaamheden op doelmatigheidsgebied zullen verminderen. De verwachting is dat de salarislasten voor ISD BOL zullen gaan afnemen als gevolg van de gewijzigde re-integratieopdracht.

Bij het opstellen van deze 1^e BERAP 2019 zijn de mensontwikkelbedrijven en ISD BOL in gesprek om de overdracht van werkzaamheden verder vorm te geven.

In de 2^e BERAP 2019 zal dan ook inzicht worden gegeven in de doorrekening van de salarislasten als gevolg van de gewijzigde re-integratieopdracht.

4. Financiële verantwoording kerntaak: bevorderen uitstroom

bevorderen van de uitstroom	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
lasten				
w-deel	2.227.737	2.191.016	-92.866	2.098.150
kinderopvang	102.047	89.900	-7.400	82.500
toerekening salariskosten	232.237	175.093	32.066	207.159
totaal lasten	2.562.022	2.456.009	-68.200	2.387.809
baten				
toegekend budget aan ISD BOL	2.261.017	2.191.016	-92.866	2.098.150
bijdrage gemeente re-integratie	-33.280	0	0	0
bijdrage gemeente kinderopvang	102.047	89.900	-7.400	82.500
bijdrage toerekening salariskosten	232.237	175.093	32.066	207.159
totaal baten	2.562.022	2.456.009	-68.200	2.387.809

Toelichting bijstelling begroting 2019

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd.

(V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

Lasten

w-deel	V	92.866 (i)
--------	---	------------

Deze begrotingswijziging vloeit voort naar aanleiding van het door de gemeenten beschikbaar gesteld budget aan ISD BOL.

kinderopvang	V	7.400 (i)
--------------	---	-----------

De uitgaven t.o.v. de primitieve begroting zijn bijgesteld naar de realisatie van 2018.

toerekening salariskosten	N	32.066 (s)
---------------------------	---	------------

De bijgestelde uitgaven op de beleidsvelden zorgen voor een verschuiving bij de 'toerekening salariskosten' per beleidsveld. Per saldo zijn deze verschuivingen kostenneutraal. Dit is duidelijk te zien in het overzicht op pagina 30.

Baten

w-deel	N	92.866 (i)
--------	---	------------

De lagere uitgaven aan de lastenkant veroorzaken een evenredige lagere bijdrage voor de gemeenten.

kinderopvang	N	7.400(i)
--------------	---	----------

De lagere uitgaven aan de lastenkant veroorzaken een evenredige lagere bijdrage voor de gemeenten.

bijdrage toerekening salariskosten	V	32.066 (s)
------------------------------------	---	------------

De bijdrage toerekening salariskosten staat altijd in relatie tot de uitgaven.

5. Financiële verantwoording kerntaak: beperken instroom

beperken van de instroom	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
lasten				
Bbz declarabel	155.964	157.000	11.000	168.000
Bbz i-deel	46.385	112.000	-25.000	87.000
Pw i-deel	27.110.307	27.490.492	-877.751	26.612.741
Lks	397.812	193.000	214.000	407.000
loaw i-deel	1.460.217	1.485.000	0	1.485.000
loaz i-deel	179.328	170.000	20.000	190.000
overige	24.824	0	0	0
toerekening salariskosten	3.161.546	3.098.186	67.203	3.165.389
totaal lasten	32.536.382	32.705.678	-590.548	32.115.130
baten				
rijksbijdrage	28.730.927	27.495.274	648.053	28.143.327
bijdrage gemeente	643.909	2.112.218	-1.305.804	806.414
bijdrage toerekening salariskosten	3.161.546	3.098.186	67.203	3.165.389
totaal baten	32.536.382	32.705.678	-590.548	32.115.130

Toelichting bijstelling begroting 2019

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd.

(V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

Lasten

Bbz declarabel	N	11.000 (i)
----------------	---	------------

Bbz declarabel

De lasten van deze uitkeringsregeling zijn moeilijk te prognosticeren, getuige het grillige verloop elk jaar weer. In de berekening wordt het gemiddelde genomen van de afgelopen drie jaren.

"BUIG" (Bbz i-deel, Pw i-deel, loaw i-deel, loaz i-deel en Lks)	V	668.751(i)
---	---	------------

bbz i-deel

Ook hier geldt: de lasten van deze uitkeringsregeling zijn moeilijk te prognosticeren, getuige het grillige verloop elk jaar weer. In de berekening wordt het gemiddelde genomen van de afgelopen drie jaren.

Pw i-deel

De uitgaven BUIG 2019 zijn bepaald aan de hand van de eindstand van de cliëntaantallen van 2018. Voor 2019 zijn de volgende uitgangspunten genomen:

- voor de gemeenten Brunssum en Landgraaf een daling van de cliëntaantallen met 2%;
- voor de gemeente Beekdaelen (postcodegebied Onderbanken) een stabilisatie van de cliëntaantallen (de nul-lijn).

Lks

Naar aanleiding van 2018 heeft ISD BOL een inschatting gemaakt over 2019.

loaw/loaz i-deel

Naar aanleiding van 2018 heeft ISD BOL een inschatting gemaakt over 2019.

toerekening salariskosten	N	67.203 (s)
---------------------------	---	------------

De bijgestelde uitgaven op de beleidsvelden zorgen voor een verschuiving bij de 'toerekening salariskosten' per beleidsveld. Per saldo zijn deze verschuivingen kostenneutraal. Dit is duidelijk te zien in het overzicht op pagina 30.

Baten

Rijksbijdrage	V	648.053 (i)
---------------	---	-------------

De bijgestelde Rijksbijdrage is gebaseerd op de voorlopige budgetten 2019.

bijdrage gemeenten	N	1.305.804 (i)
--------------------	---	---------------

De afname van de lasten en toename van de rijksbijdrage leidt tot een lagere bijdrage van de gemeenten.

bijdrage toerekening salariskosten	N	67.203 (s)
------------------------------------	---	------------

De bijdrage toerekening salariskosten staat altijd in relatie tot de uitgaven.

De debiteuren zijn niet overgedragen aan ISD BOL en worden niet verantwoord in de 1^e BERAP 2019 van ISD BOL.

6. Financiële verantwoording kerntaak: maatschappelijke participatie

maatschappelijke participatie	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
lasten				
minima effectrapportage	0	21.750	0	21.750
medische keuring ggd	601	0	0	0
maatschappelijke participatie	409.779	411.000	-1.000	410.000
schoolkosten	1.240	0	0	0
studietoelage	0	1.440	-1.440	0
collectieve ziektekostenverzekering	143.851	145.000	-1.000	144.000
Individuele inkomenstoeslag	491.312	470.000	24.000	494.000
budgetbeheer	6.000	5.000	1.500	6.500
bewindvoering	1.519.588	1.405.000	121.000	1.526.000
overige bijzondere bijstand	521.534	575.000	-54.000	521.000
toerekening salariskosten	329.828	584.783	-251.301	333.482
totaal lasten	3.423.733	3.618.973	-162.241	3.456.732
baten				
bijdrage gemeente	3.093.905	3.034.190	89.060	3.123.250
bijdrage derden	0	0	0	0
bijdrage toerekening salariskosten	329.828	584.783	-251.301	333.482
totaal baten	3.423.733	3.618.973	-162.241	3.456.732

Toelichting bijstelling begroting 2019

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd.

(V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

Lasten

maatschappelijke participatie, collectieve ziektekostenverzekering, individuele inkomenstoeslag, budgetbeheer, kosten bewindvoering en overige bijzondere bijstand	N	89.060 (s)
--	---	------------

De te verwachten uitgaven zijn gebaseerd op de ervaringen van de afgelopen jaren en de resultaten uit de jaarrekening van 2018. Door het karakter van deze openeindregelingen valt een exacte raming moeilijk te maken.

- maatschappelijke participatie	V	1.000 (i)
- studietoelage	V	1.440 (i)
- collectieve ziektekostenverzekering	V	1.000 (i)
- individuele inkomenstoeslag	N	24.000 (i)
- budgetbeheer	N	1.500 (s)
- kosten bewindvoering	N	121.000 (s)
- overige bijzondere bijstand	V	54.000 (i)

toerekening salariskosten	V	251.301 (s)
---------------------------	---	-------------

De bijgestelde uitgaven op de beleidsvelden zorgen voor een verschuiving bij de 'toerekening salariskosten' per beleidsveld. Per saldo zijn deze verschuivingen kostenneutraal. Dit is duidelijk te zien in het overzicht op pagina 30.

Baten

bijdrage gemeente	V	89.060 (s)
-------------------	---	------------

De hogere uitgaven aan de lastenkant veroorzaken een evenredige hogere bijdrage voor de gemeenten.

bijdrage salariskosten	N	251.301 (s)
------------------------	---	-------------

De bijdrage toerekening salariskosten staat altijd in relatie tot de uitgaven.

7. Financiële verantwoording bedrijfsvoeringkosten

bedrijfsvoering	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
lasten				
salariskosten	2.042.149	2.214.435	33.032	2.247.467
opleidingsbudget	54.600	58.153	0	58.153
personele knelpunten	540.901	114.255	71.000	185.255
kosten arbodienst	28.731	26.151	0	26.151
uitbestede werkzaamheden	73.573	56.704	0	56.704
inhuur salarisadministratie	62.067	60.094	0	60.094
automatisering	1.014.569	762.548	121.410	883.957
representatie	5.643	7.704	0	7.704
overige personele kosten	16.899	16.436	3.737	20.173
abonnementen literair	18.739	20.545	0	20.545
communicatie	9.371	15.409	0	15.409
huisvesting en kantoor	1.082.464	935.867	77.762	1.013.629
onvoorzien	0	24.654	0	24.654
overige organisatielasten	13.764	44.154	-3.737	40.417
kapitaallasten	219.816	157.048	-157.048	0
totaal lasten	5.183.287	4.514.156	146.156	4.660.312
baten				
salariskosten	1.790.686	1.252.405	54.000	1.306.405
huisvesting en kantoor	207.547	157.048	0	157.048
rentebaten				0
overige organisatielasten	22.127	20.000	0	20.000
kapitaallasten	219.816	166.198	-166.198	0
renteresultaat	1.730	-9.150	9.150	0
bijdrage gemeenten	2.941.381	2.927.655	249.204	3.176.859
totaal baten	5.183.287	4.514.156	146.156	4.660.312

Toelichting bijstelling begroting 2019

Het aandeel van de gemeenten in de kosten van bedrijfsvoering is gestegen ten opzichte van de primitieve begroting 2019. In onderstaande begrotingswijzing is rekening gehouden met een indexatie van de bedrijfsvoeringskosten.

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd.

(V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

Lasten

salariskosten	N	33.032 (i)
---------------	---	------------

De bijgestelde uitgaven op de beleidsvelden zorgen voor een verschuiving bij de 'toerekening salariskosten' per beleidsveld. Per saldo zijn deze verschuivingen kostenneutraal. Dit is duidelijk te zien in het overzicht op pagina 30. De uitgaven op de beleidsvelden zijn: de verstrekte uitkeringen aan cliënten, de uitgaven bijzondere bijstand, kinderopvang en re-integratie.

personele knelpunten	N	71.000 (i)
----------------------	---	------------

Bij de primitieve begroting 2019 (maart 2018) was niet bekend of de detachering vanuit ISD BOL van de zelfredzaamheidscoach van de gemeente Beekdaelen (postcodegebied Onderbanken) ook in 2019 zou continueren. Deze detachering is met ingang van 2019 gecontinueerd.

automatiseringskosten	N	121.410 (s)
-----------------------	---	-------------

Een stijging van de kosten DVO Landgraaf leidt tot een tekort ten opzichte van de primitieve begroting 2019.

Het betreft de volgende kosten:

- In de begroting 2018 PIT zijn kosten voor het versterken van de bedrijfsvoering niet opgenomen. Deze kosten zijn alsnog in rekening gebracht en zijn daarmee extra lasten. Het gaat hierbij om een bedrag van € 52.322 voor ISD BOL ten behoeve van de bedrijfsvoering, procesmanagement, informatiebeveiliging en werkplekbeheer van PIT.
- de kosten voor het gebruik van de netwerkcomponenten en de netwerkbekabeling. De medewerkers van ISD BOL hebben hun werkplek in het gemeentehuis van Brunssum. Er wordt gebruik gemaakt van de netwerkcomponenten en de netwerkbekabeling van de gemeente Brunssum. De gemeente Brunssum factureert de kosten die hiermee gepaard gaan naar de gemeente Landgraaf. De gemeente Landgraaf heeft per abuis deze kosten tot nu toe niet doorbelast naar ISD BOL. Vanaf 2018 wordt door omissie hersteld en worden deze kosten doorbelast naar ISD BOL. (2018 € 43.829).

overige personele kosten	N	3.737 (s)
--------------------------	---	-----------

Om een zuiver beeld van de kosten te houden is ervoor gekozen om de bijdrage voor de personeelsvereniging, de onkostenvergoeding van de vertrouwenspersoon en de vergoedingen VOG te boeken op het budget 'overige personele kosten' en niet meer op 'overige organisatielasten'.

huisvesting en kantoor	N	77.762 (s)
------------------------	---	------------

Een stijging van de kosten DVO Brunssum leidt tot een tekort ten opzichte van de primitieve begroting 2019. Het betreft een verhoging van de werkplekkosten (diensten en producten in het kader van huisvesting en facilitaire zaken). Hiervoor is destijds bij de oprichting van ISD BOL een DVO afgesloten met de gemeente Brunssum.

Daarbij is de NFC-index (een onafhankelijke index die jaarlijkse kengetallen van facilitaire kosten voor de sectoren kantoren omvat) als norm gehanteerd voor het doorbelasten van deze kosten. De doorbelasting van deze NFC-index leidt tot een stijging van de kosten huisvesting en kantoor.

overige organisatielasten	V	3.737 (s)
---------------------------	---	-----------

Voor de onderbouwing zie 'overige personele kosten'.

kapitaallasten	V	157.048 (s)
----------------	---	-------------

In verband met de wijzigingen van de BBV worden de kapitaallasten niet meer afzonderlijk zichtbaar gemaakt als kosten. Deze worden verantwoord op de producten huisvesting en automatisering.

Baten

salarisbaten	V	54.000 (i)
--------------	---	------------

Het voordeel is de som van de inkomsten van de gedetacheerde medewerker en het wegvallen van de doorberekende vergoeding voor de kinderopvang.

kapitaallasten	N	166.198 (i)
----------------	---	-------------

De bijdrage kapitaallasten staat altijd in relatie tot de uitgaven.

renteresultaat	V	9.150 (s)
----------------	---	-----------

Een negatief renteresultaat is niet mogelijk. Dat wordt nu gecorrigeerd.

bijdrage gemeenten	V	249.204 (i)
--------------------	---	-------------

Vooraf de verhoging van de DVO's en de bijstelling van de automatiseringskosten leidt tot een hogere bijdrage voor de gemeenten.

BIJLAGEN

Begrotingswijziging 2019

omschrijving	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
bedrijfsvoering				
salariskosten	2.042.149	2.214.435	33.032	2.247.467
opleidingsbudget	54.600	58.153	0	58.153
personele knelpunten	540.901	114.255	71.000	185.255
kosten arbodienst	28.731	26.151	0	26.151
uitbestede werkzaamheden	73.573	56.704	0	56.704
inhuur salarisadministratie	62.067	60.094	0	60.094
automatisering	1.014.569	762.548	121.410	883.957
representatie	5.643	7.704	0	7.704
overige personele kosten	16.899	16.436	3.737	20.173
abonnementen literair	18.739	20.545	0	20.545
communicatie	9.371	15.409	0	15.409
huisvesting en kantoor	1.082.464	935.867	77.762	1.013.629
onvoorzien	0	24.654	0	24.654
overige organisatielasten	13.764	44.154	-3.737	40.417
kapitaallasten	219.816	157.048	-157.048	0
totaal bedrijfsvoering	5.183.287	4.514.156	146.156	4.660.312

omschrijving	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
bedrijfsvoering				
salariskosten	1.790.686	1.252.405	54.000	1.306.405
uitbestede werkzaamheden	0	0	0	0
automatisering	0	0	0	0
huisvesting en kantoor	207.547	157.048	0	157.048
rente baten doorberekende kapitaallasten	1.730	0	0	0
overige organisatielasten	22.127	20.000	0	20.000
kapitaallasten	219.816	166.198	-166.198	0
rente resultaat	0	-9.150	9.150	0
verrekening kosten bedrijfsvoering	2.941.381	2.927.655	249.204	3.176.859
Brunssum	1.250.917	1.235.568	108.669	1.344.237
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	197.443	210.083	17.406	227.488
Landgraaf	1.493.021	1.482.005	123.129	1.605.134
totaal bedrijfsvoering	5.183.287	4.514.156	146.156	4.660.312

omschrijving	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
bevorderen van de uitstroom				
PW W-deel				
Brunssum	1.137.679	1.122.511	-57.427	1.065.084
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	184.256	202.289	-20.735	181.554
Landgraaf	1.114.751	1.039.500	14.840	1.054.340
Kinderopvang				
Brunssum	53.375	61.177	-21.828	39.349
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	23.353	2.626	17.682	20.307
Landgraaf	48.607	27.907	-731	27.176
totaal bevorderen van de uitstroom	2.562.022	2.456.009	-68.200	2.387.809

omschrijving	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
bevorderen van de uitstroom				
PW W-deel				
Brunssum	1.137.679	1.122.511	-57.427	1.065.084
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	184.256	202.289	-20.735	181.554
Landgraaf	1.114.751	1.039.500	14.840	1.054.340
Kinderopvang				
Brunssum	53.375	61.177	-21.828	39.349
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	23.353	2.626	17.682	20.307
Landgraaf	48.607	27.907	-731	27.176
totaal bevorderen van de uitstroom	2.562.022	2.456.009	-68.200	2.387.809

omschrijving	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
beperken van de instroom				
BBZ declarabel				
Brunssum	64.570	109.116	-16.292	92.824
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	81.489	21.670	15.637	37.308
Landgraaf	83.804	120.214	-2.346	117.868
BBZ buig				
Brunssum	30.506	53.000	-6.000	47.000
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	0	16.000	-10.000	6.000
Landgraaf	15.878	43.000	-9.000	34.000
PW – I deel				
Brunssum	12.595.663	13.137.308	-727.535	12.409.772
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	2.081.113	2.172.482	-24.121	2.148.361
Landgraaf	15.918.988	15.377.889	169.108	15.546.996
IOAW				
Brunssum	484.367	510.000	-10.000	500.000
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	151.253	155.000	0	155.000
Landgraaf	824.596	820.000	10.000	830.000
IOAZ				
Brunssum	71.749	90.000	-15.000	75.000
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	57.456	35.000	25.000	60.000
Landgraaf	50.123	45.000	10.000	55.000
Overige	24.824	0	0	0
totaal beperken van de instroom	32.536.382	32.705.678	-590.548	32.115.130

omschrijving	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
beperken van de instroom				
BBZ declarabel				
Brunssum	64.570	109.116	-16.292	92.824
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	81.489	21.670	15.637	37.308
Landgraaf	83.804	120.214	-2.346	117.868
BBZ buig				
Brunssum	0	0	0	0
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	0	0	0	0
Landgraaf	0	0	0	0
PW – I deel				
Brunssum	13.182.285	13.790.308	-758.535	13.031.772
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	2.289.823	2.378.482	-9.121	2.369.361
Landgraaf	16.809.585	16.285.889	180.108	16.465.996
IOAW				
Brunssum	0	0	0	0
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	0	0	0	0
Landgraaf	0	0	0	0
IOAZ				
Brunssum	0	0	0	0
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	0	0	0	0
Landgraaf	0	0	0	0
Overige	24.824	0	0	0
totaal beperken van de instroom	32.536.382	32.705.678	-590.548	32.115.130

omschrijving	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
maatschappelijke participatie				
Overige	0	21.750	0	21.750
Bijzondere bijstand				
Brunssum	1.432.908	1.535.783	-96.966	1.438.817
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	202.126	259.355	-54.692	204.663
Landgraaf	1.788.699	1.802.085	-10.584	1.791.502
totaal maatschappelijke participatie	3.423.734	3.618.973	-162.241	3.456.732

omschrijving	2018 werkelijk	2019		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
maatschappelijke participatie				
Overige	0	21.750	0	21.750
Bijzondere bijstand				
Brunssum	1.432.908	1.535.783	-96.966	1.438.817
Beekdaelen (voormalig Onderbanken)	202.126	259.355	-54.692	204.663
Landgraaf	1.788.699	1.802.085	-10.584	1.791.502
totaal maatschappelijke participatie	3.423.734	3.618.973	-162.241	3.456.732

Verdeling kosten

Programmakosten

De verdeling van de programmakosten is gebaseerd op de geraamde kosten per gemeente.

Bedrijfsvoeringkosten

Onderstaand per gemeente een overzicht van de toegerekende salariskosten.

Bijdrage bedrijfsvoeringskosten

De kosten van bezwaarprocedures (€ 20.000) zijn op basis van de werkelijke kosten per gemeente afgerekend. De kosten Burgerhoes worden volledig aan de gemeente Landgraaf doorberekend.

Voor de bijdrage van de bedrijfsvoeringskosten is rekening gehouden met de direct aan de gemeente toe te wijzen kosten conform artikel 21 lid 3 van de GR. Bij deze kosten wordt de verdeelsleutel niet toegepast.

De direct toe te rekenen kosten zijn:

- toerekeningen aan het w-deel;
- toerekeningen kinderopvang;
- kosten bezwaar en beroep;
- kosten uitvoering TCG;
- kosten uitvoering mantelzorgcompliment.

De toegepaste verdeelsleutel bedrijfsvoeringskosten in T-2:

%-bedrijfsvoeringssleutel

	<i>B</i>	<i>O</i>	<i>L</i>	<i>totaal</i>
cliëntenaantallen	842	140	991	1.973
%	42,68	7,10	50,23	100

cliëntenaantal PW per 31-12-2017

Overzicht toerekening salariskosten 2019 na invoering BBV
Brunssum

	2018 werkelijk	2019 primitieve begroting	2019 bijstelling	2019 nieuwe raming
- salariskosten bedrijfsvoering	825.324	884.658	49.656	934.315
- salariskosten bevorderen uitstroom	99.142	74.728	13.680	88.408
- salariskosten beperken instroom	1.349.666	1.322.181	27.367	1.349.548
- salariskosten maatschappelijke participatie	140.804	249.563	-107.246	142.317
totaal kosten	2.414.936	2.531.130	-16.542	2.514.588

Beekdaelen (voormalig Onderbanken)

	2018 werkelijk	2019 primitieve begroting	2019 bijstelling	2019 nieuwe raming
- salariskosten bedrijfsvoering	130.959	151.523	3.827	155.349
- salariskosten bevorderen uitstroom	15.731	12.421	2.278	14.700
- salariskosten beperken instroom	214.156	219.844	1.397	221.240
- salariskosten maatschappelijke participatie	22.342	41.495	-17.832	23.663
totaal kosten	383.189	425.283	-10.330	414.952

Landgraaf

	2018 werkelijk	2019 primitieve begroting	2019 bijstelling	2019 nieuwe raming
- salariskosten bedrijfsvoering	977.010	1.120.101	-20.451	1.099.650
- salariskosten bevorderen uitstroom	117.363	87.944	16.108	104.052
- salariskosten beperken instroom	1.597.724	1.556.161	38.439	1.594.600
- salariskosten maatschappelijke participatie	166.682	293.725	-126.224	167.502
totaal kosten	2.858.780	3.057.932	-92.127	2.965.804

ISD BOL

	2018 werkelijk	2019 primitieve begroting	2019 bijstelling	2019 nieuwe raming
- salariskosten bedrijfsvoering	1.933.294	2.156.282	33.032	2.189.314
- salariskosten bevorderen uitstroom	232.237	175.093	32.066	207.159
- salariskosten beperken instroom	3.161.546	3.098.186	67.203	3.165.389
- salariskosten maatschappelijke participatie	329.828	584.783	-251.301	333.482
totaal kosten	5.656.904	6.014.344	-119.000	5.895.344

ISD BOL

	2018 werkelijk	2019 primitieve begroting	2019 bijstelling	2019 nieuwe raming
salariskosten	5.476.202	5.815.344	0	5.815.344
kosten S4W	106.801	105.000	-105.000	0
uitvoeringskosten BBZ Maastricht	73.901	94.000	-14.000	80.000
totaal kosten	5.656.904	6.014.344	-119.000	5.895.344

Overzicht compensabele BTW

De gemeenschappelijke regeling ISD BOL heeft een bijzondere plaats in het zogenaamde BTW-regime. Een gemeenschappelijke regeling valt formeel niet onder het BTW compensatiefonds. De wetgever heeft echter vastgesteld, dat de inkoop BTW (voorbelaasting) van de regeling doorgeschoven wordt naar de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen vervolgens deze doorgeschoven BTW ten laste van het BTW compensatiefonds brengen. De compensabele BTW wordt, op basis van de primitieve begroting bijgeraamd conform onderstaande tabel.

Compensabele BTW

omschrijving	2019		
	primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
compensabele BTW			
Brunssum	152.622	12.234	164.855
Onderbanken	25.377	2.034	27.411
Landgraaf	179.630	14.398	194.028
totaal compensabele BTW	357.628	28.666	386.294

totaaloverzicht baten en lasten per gemeente exclusief 'niet doorbelaste kosten' (Brunssum)

beleidsveld	oorspronkelijke begroting		bijstelling berap 1		bijgestelde begr. na berap 1	
	Brunssum		Brunssum		Brunssum	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
bevorderen uitstroom						
<i>Werkdeel PW</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	1.048.560		-70.035		978.525	
- toerekening salariskosten	73.951		12.608		86.559	
<i>baten</i>						
- budget Rijk		1.048.560		-70.035		978.525
- bijdrage toerekening salariskosten		73.951		12.608		86.559
<i>Wet kinderopvang</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	60.400		-22.900		37.500	
- toerekening salariskosten	777		1.072		1.849	
<i>baten</i>						
-bijdrage gemeente		60.400		-22.900		37.500
- bijdrage toerekening salariskosten		777		1.072		1.849
totaal bevorderen uitstroom	1.183.688	1.183.688	-79.255	-79.255	1.104.433	1.104.433
beperken instroom						
<i>Gebundelde uitkering</i>						
<i>lasten</i>						
- Bbz i-deel	53.000		-6.000		47.000	
- PW i-deel	11.765.242		-847.194		10.918.048	
- LKS PW	90.000		85.000		175.000	
- loaw i-deel	510.000		-10.000		500.000	
- loaz i-deel	90.000		-15.000		75.000	
- toerekening salariskosten	1.282.066		34.659		1.316.724	
<i>baten</i>						
- budget Rijk		11.850.026		-57.878		11.792.148
- bijdrage gemeente		658.216		-735.316		-77.100
- bijdrage toerekening salariskosten		1.282.066		34.659		1.316.724
<i>Besluit bijstandverlening zelfstandigen</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	69.000		-9.000		60.000	
- toerekening salariskosten	40.116		-7.292		32.824	
<i>baten</i>						
- budget Rijk		58.384		-6.050		52.334
- bijdrage gemeente		10.616		-2.950		7.666
- bijdrage toerekening salariskosten		40.116		-7.292		32.824
<i>Overige</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	9.282		-359		8.923	
<i>baten</i>						
-bijdrage gemeente		9.282		-359		8.923
totaal beperken instroom	13.908.705	13.908.705	-775.185	-775.185	13.133.520	13.133.520
maatschappelijke participatie						
<i>Bijzondere bijstand</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	1.286.220		10.280		1.296.500	
- toerekening salariskosten	249.563		-107.246		142.317	
<i>baten</i>						
- bijdrage gemeente		1.286.220		10.280		1.296.500
- bijdrage toerekening salariskosten		249.563		-107.246		142.317
totaal maatschappelijke participatie	1.535.783	1.535.783	-96.966	-96.966	1.440.360	1.440.360
bedrijfsvoering						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	1.235.568		108.669		1.344.237	
<i>baten</i>						
- bijdrage gemeente		1.235.568		108.669		1.344.237
totaal bedrijfsvoering	1.235.568	1.235.568	108.669	108.669	1.344.237	1.344.237
totaal						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	16.207.990		-776.180		15.431.810	
- toerekening salariskosten	1.646.471		-66.198		1.580.273	
<i>baten</i>						
- budget Rijk		12.956.970		-133.963		12.823.007
- bijdrage gemeente		3.251.020		-642.217		2.608.803
- bijdrage toerekening salariskosten		1.646.471		-66.198		1.580.273
totaal generaal	17.854.461	17.854.461	-842.378	-842.378	17.012.083	17.012.083

*De debiteurenontvangsten worden niet bij ISD BOL verantwoord.

totaaloverzicht baten en lasten per gemeente exclusief 'niet doorbelaste kosten' (Beekdaelen)

beleidsveld	oorspronkelijke begroting		bijstelling berap 1		bijgestelde begr. na berap 1	
	Beekdaelen		Beekdaelen		Beekdaelen	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
bevorderen uitstroom						
<i>Werkdeel PW</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	189.993		-22.831		167.162	
- toerekening salariskosten	12.296		2.096		14.392	
<i>baten</i>						
- budget Rijk		189.993		-22.831		167.162
- bijdrage toerekening salariskosten		12.296		2.096		14.392
<i>Wet kinderopvang</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	2.500		17.500		20.000	
- toerekening salariskosten	126		182		307	
<i>baten</i>						
-bijdrage gemeente		2.500		17.500		20.000
- bijdrage toerekening salariskosten		126		182		307
totaal bevorderen uitstroom	204.914	204.914	-3.053	-3.053	201.862	201.862
beperken instroom						
<i>Gebundelde uitkering</i>						
<i>lasten</i>						
- Bbz i-deel	16.000		-10.000		6.000	
- PW i-deel	1.951.308		-63.880		1.887.428	
- LKS PW	8.000		34.000		42.000	
- loaw i-deel	155.000		0		155.000	
- loaz i-deel	35.000		25.000		60.000	
- toerekening salariskosten	213.174		5.759		218.933	
<i>baten</i>						
- budget Rijk		2.005.197		103.354		2.108.551
- bijdrage gemeente		160.111		-118.234		41.877
- bijdrage toerekening salariskosten		213.174		5.759		218.933
<i>Besluit bijstandverlening zelfstandigen</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	15.000		20.000		35.000	
- toerekening salariskosten	6.670		-4.363		2.308	
<i>baten</i>						
- budget Rijk		13.420		14.850		28.270
- bijdrage gemeente		1.580		5.150		6.730
- bijdrage toerekening salariskosten		6.670		-4.363		2.308
<i>Overige</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	1.543		-15		1.528	
<i>baten</i>						
-bijdrage gemeente		1.543		-15		1.528
totaal beperken instroom	2.401.695	2.401.695	6.502	6.502	2.408.197	2.408.197
maatschappelijke participatie						
<i>Bijzondere bijstand</i>						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	217.860		-36.860		181.000	
- toerekening salariskosten	41.495		-17.832		23.663	
<i>baten</i>						
- bijdrage gemeente		217.860		-36.860		181.000
- bijdrage toerekening salariskosten		41.495		-17.832		23.663
totaal maatschappelijke participatie	259.355	259.355	-54.692	-54.692	204.663	204.663
bedrijfsvoering						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	210.083		17.406		227.488	
<i>baten</i>						
- bijdrage gemeente		210.083		17.406		227.488
totaal bedrijfsvoering	210.083	210.083	17.406	17.406	227.488	227.488
totaal						
<i>lasten</i>						
- uitgaven	2.800.744		-19.665		2.781.078	
- toerekening salariskosten	273.760		-14.157		259.603	
<i>baten</i>						
- budget Rijk		2.208.610		95.373		2.303.983
- bijdrage gemeente		592.134		-115.038		477.095
- bijdrage toerekening salariskosten		273.760		-14.157		259.603
totaal generaal	3.074.504	3.074.504	-33.822	-33.822	3.040.682	3.040.682

*De debiteurenontvangsten worden niet bij ISD BOL verantwoord.

totaaloverzicht baten en lasten per gemeente exclusief 'niet doorbelaste kosten' (Landgraaf)

beleidsveld	oorspronkelijke begroting		bijstelling berap 1		bijgestelde begr. na berap 1	
	Landgraaf		Landgraaf		Landgraaf	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
bevorderen uitstroom <i>Werkdeel PW</i> <i>lasten</i> – uitgaven – toerekening salariskosten <i>baten</i> – budget Rijk – bijdrage toerekening salariskosten	 952.463 87.037	 952.463 87.037	 0 14.840	 0 14.840	 952.463 101.877	 952.463 101.877
 <i>Wet kinderopvang</i> <i>lasten</i> – uitgaven – toerekening salariskosten <i>baten</i> – bijdrage gemeente – bijdrage toerekening salariskosten	 27.000 907	 27.000 907	 –2.000 1.269	 –2.000 1.269	 25.000 2.176	 25.000 2.176
totaal bevorderen uitstroom	1.067.407	1.067.407	14.108	14.108	1.081.515	1.081.515
beperken instroom <i>Gebundelde uitkering</i> <i>lasten</i> – Bbz i–deel – PW i–deel – LKS PW – loaw i–deel – loaz i–deel – toerekening salariskosten <i>baten</i> – budget Rijk – bijdrage gemeente – bijdrage toerekening salariskosten	 43.000 13.773.942 95.000 820.000 45.000 1.508.947	 13.504.839 1.272.103 1.508.947	 –9.000 33.323 95.000 10.000 10.000 40.785	 594.499 –455.176 40.785	 34.000 13.807.265 190.000 830.000 55.000 1.549.731	 14.099.338 816.927 1.549.731
 <i>Besluit bijstandverlening zelfstandigen</i> <i>lasten</i> – uitgaven – toerekening salariskosten <i>baten</i> – budget Rijk – bijdrage gemeente – bijdrage toerekening salariskosten	 73.000 47.214	 63.408 9.592 47.214	 0 –2.346	 –722 722 –2.346	 73.000 44.868	 62.686 10.314 44.868
 <i>Overige</i> <i>lasten</i> – uitgaven <i>baten</i> – bijdrage gemeente	 10.925	 10.925	 373	 373	 11.298	 11.298
totaal beperken instroom	16.417.028	16.417.028	178.135	178.135	16.595.163	16.595.163
maatschappelijke participatie <i>Bijzondere bijstand</i> <i>lasten</i> – uitgaven – toerekening salariskosten <i>baten</i> – bijdrage gemeente – bijdrage toerekening salariskosten	 1.508.360 293.725	 1.508.360 293.725	 115.640 –126.224	 115.640 –126.224	 1.624.000 167.502	 1.624.000 167.502
totaal maatschappelijke participatie	1.802.085	1.802.085	–10.584	–10.584	1.791.502	1.791.502
bedrijfsvoering <i>lasten</i> – uitgaven <i>baten</i> – bijdrage gemeente	 1.482.005	 1.482.005	 123.129	 123.129	 1.605.134	 1.605.134
totaal bedrijfsvoering	1.482.005	1.482.005	123.129	123.129	1.605.134	1.605.134
totaal <i>lasten</i> – uitgaven – toerekening salariskosten <i>baten</i> – budget Rijk – bijdrage gemeente – bijdrage toerekening salariskosten	 18.830.695 1.937.830	 14.520.710 4.309.985 1.937.830	 376.465 –71.677	 593.777 –217.312 –71.677	 19.207.160 1.866.154	 15.114.487 4.092.673 1.866.154
totaal generaal	20.768.525	20.768.525	304.788	304.788	21.073.314	21.073.314

*De debiteurenontvangsten worden niet bij ISD BOL verantwoord.

Lijst van gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijstandsbesluit zelfstandigen
BERAP	Bestuursrapportage
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BZK	Binnenlandse Zaken
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
DB	Dagelijks Bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GWS4all	Financieel uitkeringensysteem
HRM	Human Resource Management
IAU	Incidentele aanvullende uitkering
IC	Interne Controle
I-deel	Inkomensdeel = het deel van het rijksbudget Participatiewet dat bedoeld is voor de uitbetaling van de uitkeringen
IIT	Individuele InkomensToeslag
IKB	Individueel Keuze Budget
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISD BOL	Intergemeentelijke sociale dienst Brunssum, Onderbanken, Landgraaf
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
Marap	Managementrapportage
Mau	Meerjarig aanvullende uitkering
MER	Minima Effect Rapportage
MT	Management Team
Nugger	Niet uitkeringsgerechtigde
PDCA-cyclus	Plan-Do-Check-Act-cyclus
P&O	Personeel en Organisatie
PW	Participatiewet
SMI	Sociaal medische indicatie
SR	Sociale recherche
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Wajonger	Jongere met een uitkering Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)

Gemeenteraad Brunssum

Postbus 250
6440 AG Brunssum

Postadres

Postbus 114
6440 AC BRUNSSUM
Faxnr.: 045-5278199
E-mail: info@isdbol.nl
Website: www.isdbol.nl

Behandeld door H. Linssen

Doorkiesnummer 045-5735772

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n) 1

Brunssum
6 mei 2019

Onderwerp 1^e berap 2019

Verzonden op
6-5-2019

Geachte Gemeenteraad ,

Bijgaand treft u de 1^e BERAP ISD BOL 2019 aan, zoals deze ter voorlopige vaststelling is aangeboden aan het Algemeen Bestuur ISD BOL in haar vergadering van 26 april 2019.

Op grond van art. 23 lid 3 van eerdergenoemde GR kunnen de raden van de deelnemende gemeenten binnen 8 weken, na toezending van de Bestuursrapportage, daartegen schriftelijk bezwaar indienen bij het Algemeen Bestuur.

Eventuele commentaren van de raden van de deelnemende gemeenten worden samen met het voorstel tot definitieve vaststelling van de 1^e BERAP ISD BOL 2019 aangeboden aan het Algemeen Bestuur.

Hoogachtend,

Mr. H.C.A. Smeijsters
Directeur

Initiatief raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : N.v.t.
Registratiekenmerk :
Gemeentebladnr. : 2019/49
Afdeling : SP
Behandeld ambt. : Katinka Coenen
Bereikbaar onder :
Behandelveorstelnr. :

Portefeuillehouder :
Onderwerp : Initiatiefvoorstel eigen bijdrage vrij voor begeleiding en dagbesteding

Raadsverg. d.d. : 25 juni 2019
Uiterlijke datum : N.v.t.

Aan de raad,

1. Onderwerp

Voorstel tot het afschaffen eigen bijdrage begeleiding en dagbesteding op grond van de Wmo

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Op dit moment kennen we binnen het sociaal domein voor alle maatwerkvoorzieningen een eigen bijdrage. In verband met de toegankelijkheid van de begeleiding en dagbesteding is het van belang dat voor deze voorzieningen de eigen bijdrage afgeschaft wordt. Indien mensen namelijk daardoor afzien van begeleiding is dat voor betrokkenen zelf een groot risico. Deze mensen hebben vaak weinig inzicht in hun eigen problematiek en problemen kunnen zich daardoor opstapelen. Verder is het ook voor de maatschappij als geheel zeer onwenselijk. Deze mensen blijven buiten het zicht van de zorginstanties (zogenaamde zorgmijders) en hun situatie kan verder escaleren. Wanneer langdurige zorg ingezet moet worden, kost het de gemeenschap uiteindelijk veel meer. Kortom als door de eigen bijdrage mensen geen zorg aannemen is uiteindelijk voor de mensen zelf, maar ook de samenleving geen goede ontwikkeling.

b. Huidige situatie/ probleemstelling

Het is van belang dat mensen tijdig de begeleiding en of dagbesteding geboden wordt die noodzakelijk is. Zo'n 80 % van de mensen die gebruik maakt van de WMO heeft een laag inkomen. Steeds vaker zien we dat mensen afzien van (een deel van de) zorg omdat ze deze extra financiële last er simpelweg niet bij kunnen hebben. Dit is een onwenselijke ontwikkeling.

Onder begeleiding worden activiteiten verstaan waarmee een persoon wordt ondersteund bij het uitvoeren van algemene dagelijkse levensverrichtingen en bij het aanbrengen en behouden van structuur in en regie over het persoonlijk leven.

Dagbesteding is er voor mensen die zelf geen activiteiten meer kunnen ondernemen en daardoor weinig sociale contacten hebben. Dagbesteding is er ook voor de ontlasting van mantelzorgers. Hiermee blijft het voor veel mensen mogelijk om thuis te kunnen blijven wonen. Dagbesteding is bedoeld om structuur te bieden en een zinvolle invulling van de dag te geven. Daarbij helpt het om de zelfstandigheid waar mogelijk te vergroten. Het gaat hier om structurele activiteiten onder professionele begeleiding.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

We willen dat alle mensen die voordeel kunnen hebben bij begeleiding of dagbesteding, hiervan zonder (financiële) hindernissen gebruik van kunnen maken. Daarmee helpen we mensen op korte termijn en op den duur betekent dit minder inzet van noodzakelijke langdurige zorg.

b. Kaders

In artikel 9 van de nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Brunssum 2019 staat in lid 1: "Ter uitvoering van het bepaalde in artikel 20 lid 1 van de verordening Wmo, wordt op een maatwerkvoorziening (in natura) en een PGB een eigen bijdrage door het CAK in rekening gebracht." Deze eigenbijdrage is over 2018 € 17,50 per vier weken en wordt m.i.v. 2020 € 19,- per maand. Men spreekt ook van het zogenaamde abonnementstarief.

c. Argumenten en overwegingen

Uit gesprekken met wethouder L'Espoir en ambtenaren is gebleken dat de gemeente Brunssum bij aanvragen voor maatwerkvoorzieningen inzet op een effectieve laagdrempelige intake. Burgers worden snel en adequaat geholpen.

Het afschaffen van de eigen bijdrage moet niet gezien worden als financiële tegemoetkoming, maar het verlagen van drempels. De toegang tot begeleiding en dagbehandeling is wezenlijk, waarmee voorkomen kan worden dat mensen in grotere problemen terecht komen. Uit de praktijk blijkt dat wanneer mensen niet tijdig de benodigde begeleiding krijgen er sprake kan zijn van oplopende schulden waardoor er later bewindvoering en schuldhulpverlening ingezet moet worden. Dit brengt dan weer extra kosten voor de gemeente met zich mee. Of er vinden uithuiszettingen plaats door betalingsachterstanden, met alle gevolgen voor betrokkenen en de gemeente van dien.

In de praktijk lopen hulpverleners ook tegen vervuilde woningen aan, krijgen te maken met agressie en geweldincidenten en treffen verwaarloosde/mishandelde kinderen en huisdieren aan. Allemaal zaken die mogelijk met tijdige begeleiding en dagbesteding voorkomen hadden kunnen worden. We hebben het hier dus over een zeer belangrijke voorziening voor zowel onze burgers alsook de gemeente. Het mes snijdt in dit geval aan twee kanten.

d. Evaluatie

In juli 2020 zal het gewijzigd beleid geëvalueerd dienen te worden.

e. Financiële consequenties

De WMO kent meerder maatwerkvoorzieningen zoals hulp in de huishouding, vervoersvoorziening, hulpmiddelen begeleiding en dagbehandeling. Voor de maatwerkvoorzieningen geldt een anti-stapelverbod. Dat betekent dat men slechts één keer een bijdrage betaalt, ook al maakt men van meerdere maatwerkvoorzieningen tegelijk gebruik. Dus mensen die hulp in de huishouding én begeleiding krijgen, betalen slechts één keer € 17,50 per 4 weken.

In 2018 ontvingen ongeveer 300 cliënten begeleiding op grond van de WMO. Als we ervanuit zouden gaan dat al deze mensen geen beroep doen op een andere voorziening, dan zou dit voor Brunssum ongeveer € 68.250,- minder aan inkomsten zijn. Daar echter in de praktijk veel mensen naast de begeleiding ook nog gebruik van een andere Wmo-voorziening (bijv. hulp in de huishouding, vervoersvoorziening en hulpmiddelen), zal het hiervoor genoemde bedrag veel lager uitvallen.

Verder betekent het ook minder administratieve handelingen. Dit zou een besparing zijn van ongeveer 25 arbeidsuren per jaar.

Uit de jaarstukken 2018 blijkt dat er voor het verlies aan eigen bijdrage binnen het product van de collectieve voorziening Wmo-nieuw ruimte is.

4. Bijlagen

- Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brunssum houdende regels omtrent maatschappelijke ondersteuning Nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Brunssum 2019

Namens de fractie van de SP,

Katinka Coenen
Voorzitter

Raadsbesluit

Gemeentebladnummer: 2019/49

Afdeling :

Registratiekenmerk :

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer;
gelezen het initiatiefvoorstel van de SP d.d. 27 mei 2019

Besluit:

- De eigen bijdrage voor de begeleiding en met ingang van 1 juli 2019 af te schaffen

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter

griffier

Reuling, Marian (Brunssum)

Aan: de leden van de raadscommissies R&T en Burgerzaken
Onderwerp: FW: Initiatiefvoorstellen voor wensen en bedenkingen collegevergadering 4 juni a.s.

De initiatiefvoorstellen voor wensen en bedenkingen zijn vanmorgen in de collegevergadering aan de orde gesteld. Op verzoek van de gemeentesecretaris onderstaand een reactie van het college.

Commissie R&T Agendapunt 5

Initiatiefvoorstel PvdA - Operatie Steenbreek en bijen (gemeentebblad 2018/52)

Het advies van het college is dat de gemeente dit in de bestemmingsplannen dwingend dient te regelen, zodat handhaving daadwerkelijk mogelijk is.

Commissie Burgerzaken Agendapunt 4

Initiatiefvoorstel SP - Eigen bijdrage vrij voor begeleiding en dagbesteding (gemeentebblad 2019/49)

Het advies van het college is om dit niet te doen. Wethouder L'Espoir zal dit uitleggen aan de commissie en aan de raad.

6-6 Aanvullend op het verzoek om wat meer inhoudelijk te reageren als volgt de bedenkingen van het college formuleren: (waarbij ik van mening blijf dat de raad vooral zelf aan zet is als hoogste orgaan):

- De analyse is onjuist daar waar het betreft de relatie inkomen-bijdrage
- De analyse is onjuist inzake de relatie eigen bijdrage en zorg mijders (zie vangnet cijfers oa van Heerlen) en denk aan verschil wmo-wlz
- Een beperking is altijd triest en slechts de bijdrage schrappen voor 1 onderdeel is discriminerend voor de overige voorzieningen, feitelijk gaat het hier om landelijk beleid
- Daar waar betaalbaarheid een probleem is hebben we voorliggende voorzieningen als de bijzondere bijstand en de hardheidsclausule
- De eigen bijdrage regeling (abo tarief) is door het rijk inkomsten onafhankelijk gemaakt waardoor er een aanzuigende werking bestaat die gemonitord moet worden om de extra kosten in beeld te brengen en in rekening te brengen bij dat rijk, het afschaffen van de bijdrage maakt dat onmogelijk en levert ons netto dus nog meer kosten op
- Financieel is er door de raad opgemerkt bij de 1e berap dat er stevig op kostenreductie gelet moet worden

**Oplegnotitie Jaarrekening 2018, begroting 2020 incl.
meerjarenraming Kredietbank Limburg
Registratiekenmerk 894152
Gemeentebladnr. 2019/28**

Rol van de raad

Uw gemeenteraad wordt verzocht om een instemmende zienswijze te geven op 1e begrotingswijziging 2019, de begroting 2020, inclusief meerjarenraming 2021 en 2022 van de Kredietbank Limburg (KBL).
De jaarstukken 2018 van de KBL worden ter kennisgeving aangeboden.

Een korte beschrijving waarom het raadsvoorstel nu aan de raad voorgelegd wordt:

Uw gemeenteraad kan conform artikel 28 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling KBL, binnen 2 maanden na ontvangst van de begroting en eventuele begrotingswijziging het Dagelijks Bestuur van de KBL van haar gevoelen doen blijken.

Het bestuur voegt deze zienswijzen bij de begroting 2020 en 1e begrotingswijziging 2019, die ter vaststelling voor de eerstvolgende vergadering van het Algemeen Bestuur wordt geagendeerd.

Opties van het raadsvoorstel op hoofdlijnen

Voorgesteld wordt:

1. In te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2019 en de begroting 2020 GR KBL, inclusief meerjarig 2021-2023 met de volgende zienswijze:

'Gezien het ontwikkelen van een nieuwe financieringssysteem en de aannames in de gemeentelijke bijdrage voor 2019 en 2020 de aangesloten gemeenten tijdig te informeren over wijzigingen in de bedrijfsvoering en andere ontwikkelingen die leiden tot substantiële financiële aanpassingen' en dit besluit kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur van de GR KBL met bijgevoegde brief

2. Kennis nemen van de jaarrekening 2018 van GR KBL.

Het Dagelijks Bestuur zal de begrotingswijziging 2019 en begroting 2020 - voorzien van de door gemeenten ingebrachte zienswijzen - ter definitieve besluitvorming voorleggen aan het Algemeen Bestuur van de GR KBL

Financiële / personele / juridische gevolgen?

De 1^e begrotingswijziging 2019 laat een stijging van de lasten zien met € 773.000.

De begroting 2020 en meerjarenbegroting 2021 en 2022 zijn sluitend. Wel betekent deze begroting een hogere last dan waarmee in onze meerjarenbegroting rekening gehouden is. Voor 2019 is in de 1e bestuursrapportage € 50.000 meegenomen.

Meerjarig wordt becijferd of dat genoeg is en hier wordt met de 2e bestuursrapportage een voorstel in gedaan.

De KBL heeft ook de jaarstukken 2018 meegezonden ter kennisname. Het jaar 2018 wordt, ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2018, afgesloten met een positief resultaat. Dit wordt in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Het budget dat gemeente Brunssum in 2018 reserveerde is niet toereikend gebleken. Dit wordt gecorrigeerd in de 2e bestuursrapportage 2019.

Is achteraf meetbaar of de doelstellingen gehaald zijn?

Via de P& C documenten van de Kredietbank Limburg

Is er een tijdspad bijgevoegd?

Aanlevering documenten door KBL	5 april 2019
Collegevergadering	23 april 2019
Commissie Burgerzaken	11 juni 2019
Raadsvergadering	25 juni 2019

Zijn er bijlagen bijgevoegd of ter inzage?

1. Aanbiedingsbrief Kredietbank Limburg 5 april 2019 (896240)

2. 1^e begrotingswijziging 2019 Kredietbank Limburg (896240/896242)
3. Begroting 2020 inclusief meerjarenbegroting voor 2021 en 2022 Kredietbank Limburg (896240/896243)
4. Jaarrekening 2018 GR KBL (896240/896241)

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 23 april 2019
Registratiekenmerk : 894152
Gemeentebladnr. : 2019/28
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelvoorstelnr. : 894152
Portefeuillehouder : S.J.H. L'Espoir
Onderwerp : Jaarrekening 2018, begroting 2020 incl. meerjarenraming Kredietbank Limburg
Raadsverg. d.d. : 25 juni 2019
Uiterlijke beslisdatum : (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

Voorstel/ambtelijk advies

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2019/28;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 april 2019, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

gelet op het bepaalde in de statuten Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg;

Besluit:

1. In te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2019 en de begroting 2020 GR KBL, inclusief meerjarig 2021-2023 met de volgende zienswijze:

'Gezien het ontwikkelen van een nieuwe financieringssysteem en de aannames in de gemeentelijke bijdrage voor 2019 en 2020 de aangesloten gemeenten tijdig te informeren over wijzigingen in de bedrijfsvoering en andere ontwikkelingen die leiden tot substantiële financiële aanpassingen' en dit besluit kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur van de GR KBL met bijgevoegde brief

2. Kennis nemen van de jaarrekening 2018 van GR KBL.

3. Aanleiding

Dit raadsvoorstel behandelt de 1e begrotingswijziging 2019, de begroting 2020 en de meerjarenraming 2021 - 2022 van de Kredietbank Limburg (KBL).

De jaarstukken over boekjaar 2018, inclusief de controleverklaring en het accountantsverslag zijn ter informatie bijgevoegd.

Uw gemeenteraad kan conform artikel 28 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling KBL, binnen 2 maanden na ontvangst van de begroting het Dagelijks Bestuur van de KBL van haar gevoelens doen blijken.

Het bestuur voegt deze zienswijzen bij de begroting 2020 en 1e begrotingswijziging 2019, die ter vaststelling voor de eerstvolgende vergadering van het Algemeen Bestuur wordt geagendeerd.

De vastgestelde begroting 2020 dient voor 1 augustus 2019 aan Gedeputeerde Staten van Limburg te worden aangeboden.

De jaarstukken 2018, de begrotingswijziging 2019 en de concept begroting 2020, incl. meerjarig 2021-2022 is akkoord bevonden in het overleg van het Dagelijks Bestuur KBL op 4 april 2019.

4. Probleemstelling

- uw raad wordt verzocht een zienswijze te geven op de 1e begrotingswijziging 2019, de begroting 2020 inclusief de meerjarenraming 2021 en 2022; deze begroting betekent een hogere bijdrage van € 38.000, conform 1e Berap, dan waarmee rekening is gehouden in onze oorspronkelijke meerjarenbegroting, tevens is een correctie nodig op het rentepercentage ad. € 11.000;

- daarnaast dragen we als gemeente ook bij in de oninbare kredieten, ad. €25.857. Tot en met 2018 had gemeente Brunssum hier een voorziening voor, deze is echter uitgeput. De aanpassing van deze voorziening wordt meegenomen in de 2e bestuursrapportage 2019.

- uw raad wordt verzocht kennis te nemen van de jaarrekening 2018, hoewel er sprake is van een positief saldo is de extra bijdrage van gemeente Brunssum in 2018 € 48.102.

Voorgesteld wordt om in te stemmen met de voorstellen van KBL, met de oproep aan KBL om de afzonderlijke gemeenten tijdig te informeren over de financiële ontwikkelingen en de maatregelen

die daarbij nodig zijn. Dit is weergegeven in de voorgestelde zienswijze. Het zicht op de meerjarige individuele bijdrage van gemeente Brunssum zal nader gespecificeerd moeten worden en wordt verwerkt in de 2e bestuursrapportage

2019.

De KBL heeft ook de jaarstukken 2018 meegezonden ter kennisname. Het jaar 2018 wordt, ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2018, afgesloten met een positief resultaat.

5. Doelen / beoogd resultaat

a. Wat willen we bereiken?

Kwalitatieve en effectieve schuldhelpverlening voor burgers van Brunssum.

b. Wat gaan we ervoor doen?

Kredietbank Limburg heeft eind 2017 de visienota 'Anders denken anders doen' gepresenteerd tijdens een raadsinformatieavond in Brunssum. Daaruit blijkt dat een transitie is ingezet naar transparante, kwalitatieve en effectieve schulddienstverlening. Hiermee wordt voorzien in zoveel mogelijk maatwerk voor de klanten, maar ook in heldere verantwoordingsinformatie voor de aangesloten gemeenten.

c. Hoe meten we het resultaat?

KBL informeert haar DB/AB met managementrapportages. In de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 1 december 2017 is besloten dat Kredietbank Limburg met ingang van 2018 met bestuursrapportages gaat werken in het voor- en najaar met daaraan gekoppeld een begrotingswijziging, als dat aan de orde is. Eerder werden afwijkingen pas in de jaarrekening zichtbaar en konden niet meer tijdig worden verwerkt in de gemeentelijke begroting. Door een zienswijzeprocedure op de begrotingswijzigingen wordt daarop ingegrepen en wordt uw raad tijdig op de hoogte gebracht.

6. Kaders

a. algemene beleidskaders (landelijk / provinciaal / lokaal)

- Gemeentewet
- Participatiewet
- Wet Gemeentelijke Schuldhelpverlening (WGS)
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR):

b. autonoom beleid / taken in medebewind?

-Visiedocument 'Anders denken, anders doen van KBL (2017)

c. past het voorstel in de strategische visie?

- ja; de uitvoering door KBL past binnen het programma 'Brunssum door en voor elkaar!'. KBL levert diensten als vangnet voor burgers die financiële ondersteuning nodig hebben en stimuleert en faciliteert de zelfredzaamheid. Het CMWW is hierbij een voorliggende voorziening.

d. relatie met programmabegroting?

- programma: Programma 2 Brunssum, een hechte en zorgzame samenleving van actieve burgers!
- beleidsveld: Inkomen, armoede & schulden

7. Argumenten / overwegingen

Jaarrekening 2018

In 2018 is voor het eerst gewerkt met een begrotingswijziging. De jaarrekening 2018 sluit ten opzichte van deze begrotingswijziging met een positief saldo van € 21.000. Dit wordt in mindering gebracht op de bijdragen van de gemeenten.

Ten opzichte van de primaire begroting 2018 is voor Brunssum sprake van een extra bijdrage van € 48.102 in 2018. Als gemeente dragen we ook bij in de afschrijving van oninbare kredieten. Deze bijdrage is € 25.857 over 2018.

1e begrotingswijziging 2019

In 2018 is gewerkt met een begrotingswijziging, waarbij ervoor gekozen is om de financiële effecten nog niet één op één door te vertalen in de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 en 2021.

Nu volgt daarom een begrotingswijziging voor 2019.

De begrotingswijziging wordt veroorzaakt door:

- het aantal complexe bewindvoeringen dat toeneemt, waardoor sprake is van extra kosten voor deze werkzaamheden;
- extra kosten ten behoeve van informatiemanagement en cyber security

Dit leidt tot een extra bijdrage van € 292.000 van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat.

Voor gemeente Brunssum is het aandeel van deze bijdrage: € 18.600.

Begroting 2020 en meerjarig 2021-2023

Voor 2020 is de begroting sluitend. Meerjarig wordt rekening gehouden met een toename van schuldhelpverlening en bewindvoering.

Inmiddels oriënteert men zich op een nieuwe financieringsstructuur, die niet meer gebaseerd is op inkoop van afzonderlijke producten.

Gekeken wordt naar mogelijke financieringswijzen. Hiervoor is een aanpassing van de GR vereist en is invoering voorzien voor 2021. Voor 2020 is op daarom basis van het verleden, trends en ambities van de GR-gemeenten een

inschatting

gemaakt over de in te zetten schuldhelpverlening voor KBL als totaal.

De begroting 2020 geeft daardoor geen inzicht in de bijdragen van de individuele GR-gemeenten. Net als bij de begrotingswijziging 2019 wordt voor de vertaling naar de gemeentelijke begroting uitgegaan van het Brunssumse aandeel in de kosten over 2018 inclusief de extra bijdragen.

8. Advies

1. In te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2019 en de begroting 2020 GR KBL, inclusief meerjarig 2021-2023 met de volgende zienswijze:

'Gezien het ontwikkelen van een nieuwe financieringssysteem en de aannames in de gemeentelijke bijdrage voor 2019 en 2020 de aangesloten gemeenten tijdig te informeren over wijzigingen in de bedrijfsvoering en andere ontwikkelingen die leiden tot substantiële financiële aanpassingen' en dit besluit kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur van de GR KBL met bijgevoegde brief

2. Kennis nemen van de jaarrekening 2018 van GR KBL.

9. Aanpak / uitvoering

a. financiële gevolgen en dekking

In de begrotingswijziging is sprake van enerzijds een stijging van de lasten voor schuldhelpverlening en bewindvoering en anderzijds is sprake van een exploitatietekort. Per saldo nemen de lasten met € 773.000 toe.

Omdat in de begroting geen verdeling naar de GR-gemeenten gemaakt wordt is voor de berekening van het Brunssumse aandeel in de kosten 2019 uitgegaan van 2018 zijnde een percentage van 7%.

Op basis hiervan bedragen de te verwachten lasten over 2019 € 49.240

Daarnaast houden we rekening met het bijplussen op de post oninbare kredieten. Deze voorziening is inmiddels uitgeput en zal met € 12.323 aangevuld moeten worden om op € 0 uit te komen. Een verdere aanvulling voor toekomstige verplichtingen wordt met de 2^e bestuursrapportage meegenomen.

Totaal wordt de bijdrage in 2019 verwacht ad. € 219.579 (oorspronkelijke mjb) + 50.000 (totale bijdrage)

Dit is hoger dan waarmee in onze primaire begroting rekening gehouden is. Dekking vindt plaats via productnummer: 671005/443301.

Totale lasten KBL	2019	€	8.857.000
Aandeel Brunssum		€	268.819
Opgenomen in MJB Brunssum		€	219.579
Extra benodigd (afgerond)		€	50.000

De gevraagde bijdrage is voor 2019 en meerjarig meegenomen in de 1e bestuursrapportage 2019.

De lastenstijging van de begroting 2020 en meerjarig levert het volgende beeld op:

	2020	2021	2022
Totale lasten KBL	€ 8.857.000	€ 9.210.000	€ 9.420.000

De gevraagde extra bijdrage in 2019 wordt nu meerjarig doorgevoerd in de begroting van gemeente Brunssum met de 1e bestuursrapportage 2019, maar wordt nader berekend en meegenomen in de 2e bestuursrapportage 2019.

Dekking vindt plaats via productnummer: 671005/443301.

b. risico's?

Vanaf 2019 wordt niet meer gewerkt met een dienstverleningsovereenkomst. Het vooraf bepalen van het aantal af te nemen producten, en de daarbij behorende maandelijkse afrekeningssystematiek past niet bij het streven zoveel mogelijk mensen te bereiken.

Daarbij is dit een enorme administratieve last gebleken. In plaats daarvan werkt KBL in 2019 met voorschotfacturen per kwartaal.

Voor de gemeentelijke bijdrage betekent dit dat deze niet meer vooraf te fixeren is op het niveau van de DVO.

De begroting 2020 is gebaseerd op een reeks uitgangspunten en verwachtingen. De hieruit voortvloeiende risico's zijn opgenomen in paragraaf 14.2 van de begroting 2020 KBL.

De beschreven risico's hebben onder andere betrekking op:

- ICT-systeem Stratech
- de Algemene Verordening Gegevensbescherming,
- het afstemmen van formatie op de gevraagde dienstverlening (kwaliteit versus kwantiteit)
- en het inklinken van de kredietportefeuille.

De belastingdienst beoordeelt jaarlijks of de KBL belastingplichtig is in het kader van de vennootschapsbelasting.

c. tijdpad / mijlpalen / vervolgtraject / evaluatie

Aanlevering documenten door KBL	5 april 2019
Collegevergadering	24 april 2019
Commissie Burgerzaken	11 juni 2019
Raadsvergadering	25 juni 2019

d. communicatie intern en extern?

Het raadsbesluit wordt aan het Dagelijks Bestuur van de GR KBL bekendgemaakt via bijgevoegde antwoordbrief.

- advies / instemming / informatie OR: nee nvt

- persbericht: nee , nvt

10. Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Kredietbank Limburg 5 april 2019 (896240)

2. 1^e begrotingswijziging 2019 Kredietbank Limburg (896240/896242)

3. Begroting 2020 inclusief meerjarenbegroting voor 2021 en 2022 Kredietbank Limburg (896240/896243)

4. Jaarrekening 2018 GR KBL (896240/896241)

Het college van burgemeester en wethouders,

wnd. burgemeester.

secretaris.

Raadsbesluit

Gemeentebld nr. : 2019/28
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 894152

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebldnummer 2019/28;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 april 2019, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

gelet op het bepaalde in de statuten Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg;

Besluit:

1. In te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2019 en de begroting 2020 GR KBL, inclusief meerjarig 2021-2023 met de volgende zienswijze:

'Gezien het ontwikkelen van een nieuwe financieringssysteem en de aannames in de gemeentelijke bijdrage voor 2019 en 2020 de aangesloten gemeenten tijdig te informeren over wijzigingen in de bedrijfsvoering en andere ontwikkelingen die leiden tot substantiële financiële aanpassingen' en dit besluit kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur van de GR KBL met bijgevoegde brief

2. Kennis nemen van de jaarrekening 2018 van GR KBL.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

voorzitter.

griffier.

Openbaar lichaam

Kredietbank Limburg

**1^e Begrotingswijziging
2019**

CONCEPT

B. Grasmeijer
Controller
April 2019

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	RESULTAAT	3
3	1 ^E BEGROTINGSWIJZIGING 2019	4
4	TOELICHTING OP DE 1 ^E BEGROTINGSWIJZING 2019	5
4.1	Baten	5
4.2	Lasten	8

1 INLEIDING

Voor u ligt de 1^e begrotingswijziging over het boekjaar 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening ofwel Kredietbank Limburg (KBL).

In de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 1 december 2017 is besloten dat Kredietbank Limburg met ingang van 2018 met bestuursrapportages gaat werken in het voorjaar en in het najaar met daaraan gekoppeld een begrotingswijziging, als dat aan de orde is. Deze 1^e begrotingswijziging is gebaseerd op nieuwe ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht ten opzichte van de vorig jaar opgestelde begroting 2019.

De opbrengsten volgens de begrotingswijziging zijn grotendeels gebaseerd op de gerealiseerde opbrengsten 2018, rekening houdend met de aangepaste tarieven. De dienstverleningsovereenkomsten worden voor de GR-gemeenten vanaf 2019 niet meer opgesteld.

Deze begrotingswijziging wordt vergeleken met de primaire begroting 2019. Significante verschillen en ontwikkelingen zullen worden toegelicht. Daarnaast wordt een vergelijking gemaakt met de realisatie over 2018.

Bij het opstellen van de najaarsmarap 2019 wordt het exploitatieresultaat over de periode januari tot en met september 2019 vergeleken met de begrotingswijziging en de primaire begroting. In deze rapportage zal bovendien de najaarsprognose 2019 worden opgesteld, waarin het te verwachten exploitatieresultaat over geheel 2019 zal worden geschat. Indien aan de orde dan kan dit resulteren in een 2e begrotingswijziging over 2019.

2 RESULTAAT

Resultaat 2019

In 2018 is er voor de eerste keer gebruik gemaakt van een begrotingswijziging. De oorzaken hiervan lagen in de stijging van het aantal complexe bewindvoeringszaken, het ziekteverzuim en de perikelen rondom Stratech. Eén en ander resulteerde in een extra bijdrage ter hoogte van € 776.000. Er is toen bewust de keuze gemaakt deze financiële effecten niet één op één te vertalen in de primaire begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 en 2021. We wilden eerst de effecten van het in 2018 vastgestelde plan van aanpak "gezonde bedrijfsvoering" bezien.

Over 2018 is gebleken dat de interventie in de vorm van de begrotingswijziging aan de verwachtingen heeft voldaan. De stijging van de complexe bewindvoeringszaken heeft zich exact zo voortgezet als we geprognostiseerd hadden. In 2018 is het ziekteverzuim gedaald en zijn de perikelen rondom het software pakket voor een heel groot deel opgelost.

Echter ook in 2019 stijgen het aantal complexe bewindvoeringszaken verder door. Middels deze begrotingswijziging zullen we de stijging van deze werkzaamheden meenemen. Ook is deze doorvertaald in de begroting 2020 en het meerjarenperspectief 2021 en 2022. Daarnaast zijn er een aantal autonome ontwikkelingen die we hier ook meenemen.

Ten opzichte van de primaire begroting 2019 worden er hogere opbrengsten van met name schuldhulpverlening verwacht. Daartegenover staan met name meer salariskosten en beheerslasten. De toename van de post salarissen is mede het resultaat van extra inzet ten behoeve van complexe bewindvoeringsdossiers. Hierbij voorzien we vanuit het plan van aanpak "gezonde bedrijfsvoering" een efficiencyslag te maken.

Bovendien is extra formatie nodig ten behoeve van informatiemanagement en cyber security. De hogere beheerslasten betreffen met name de ondersteuning bij procesoptimalisatie en uniformering.

De primaire begroting sloot met een bescheiden positief exploitatieresultaat ad € 25.000. In de begrotingswijziging wordt rekening gehouden met de bijdrage van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat van € 292.000.

In de voorjaars- en najaarsmanagementrapportage in 2019 zal over de ontwikkeling van de opbrengsten en kosten worden gerapporteerd.

Aanbestedingen

In het voorjaar van 2019 is de aanbesteding van het ICT-beheer afgerond en is gestart met het implementatietraject. Daarnaast zijn ook de printers, de postbezorging en telefonie aanbesteed.

3 1^E BEGROTINGSWIJZIGING 2019

	Primaire Begroting 2019	Begrotings- wijziging 2019	Verschil 2019	Realisatie 2018
Renteopbrengsten	300.000	268.000	-32.000	292.599
Rentelasten	-1.000	-1.000	0	209
Rentemarge	299.000	267.000	-32.000	292.807
Intakegesprekken kredietverlening	107.000	100.000	-7.000	94.584
Schuldhelpverlening	4.162.000	4.600.000	438.000	4.154.391
BBR	1.381.000	1.313.000	-68.000	1.115.419
WSNP verklaringen	38.000	16.000	-22.000	17.262
Bewindvoering	1.982.000	2.129.000	147.000	1.869.448
Opbrengsten projecten	50.000	50.000	0	45.553
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieres.	0	292.000	292.000	755.129
Overige bedrijfsopbrengsten	15.000	15.000	0	21.407
Deelname GR-gem. in voorz. kredietport.	75.000	75.000	0	49.460
Totale baten	8.109.000	8.857.000	748.000	8.415.460
Salarissen	6.274.000	7.040.000	766.000	6.560.282
Wachtgelduitkeringen	51.000	30.000	-21.000	21.777
Inhuur medewerkers	53.000	53.000	0	65.993
Overige personeelslasten	50.000	60.000	10.000	55.755
Afschrijvingen	51.000	17.000	-34.000	54.888
Huisvestingslasten	249.000	245.000	-4.000	233.709
Bureau- en administratielasten	950.000	928.000	-22.000	984.451
Beheerslasten	331.000	409.000	78.000	389.145
Mutatie voorziening	75.000	75.000	0	49.460
Totale lasten	8.084.000	8.857.000	773.000	8.415.460
Exploitatieresultaat	25.000	0	-25.000	0

4 TOELICHTING OP DE 1^E BEGROTINGSWIJZING 2019

4.1 Baten

Algemeen

Naar verwachting zal met name de vraag naar dienstverlening in het kader van schuldhelpverlening, projecten en beschermingsbewind de komende jaren toenemen.

Rentemarge

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Rentebaten	€ 300.000	€ 268.000	€ 32.000-	€ 292.599
Rentelasten	€ 1.000-	€ 1.000-	€ -	€ 209
Rentemarge	€ 299.000	€ 267.000	€ 32.000-	€ 292.807

De verwachte rentebaten in 2019 zijn € 32.000 lager dan de oorspronkelijke begroting. De daling van het kredietvolume in de afgelopen jaren zal doorzetten, maar minder sterk dan de voorgaande jaren. De reden hiervan is de verlaging van het rentepercentage voor cliënten naar 2%. De gedeelde rentebaten worden gecompenseerd door de gemeenten waarin betrokkene woont. Het uitstaand saldo per 1 januari 2019 is € 3.500.000 terwijl de primaire begroting was gebaseerd op € 3.850.000.

De rentelasten hebben voornamelijk betrekking op het rekening-courantkrediet. De rentelasten zijn naar verwachting gelijk aan de primaire begroting.

De rentemarge in 2019 is derhalve € 32.000 lager dan de begroting over 2019.

Intakegesprekken kredietverlening

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Intakegesprekken kredietverlening	€ 107.000	€ 100.000	€ 7.000-	€ 94.584

De primaire begroting voor 2019 e.v. is gebaseerd op het aantal te verwachten dienstverleningsgesprekken van 1.300 stuks. De begrotingswijziging is gebaseerd op 1.100 gesprekken, waardoor de opbrengt € 7.000 lager is dan oorspronkelijk begroot. De opbrengsten volgens de begrotingswijziging 2019 zijn € 5.000 hoger dan de gerealiseerde opbrengsten in 2018.

Schuldhelpverlening (GR- en niet GR-gemeenten)

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Schuldhelpverlening GR-gemeenten	€ 3.419.000	€ 3.834.000	€ 415.000	€ 3.516.111
Schuldhelpverlening niet GR-gemeenten	€ 743.000	€ 766.000	€ 23.000	€ 638.280
Totaal	€ 4.162.000	€ 4.600.000	€ 438.000	€ 4.154.391

De primaire begroting 2019 is gebaseerd op de DVO's 2018 en de verwachtingen van de gemeenten ten aanzien van de beschikbare middelen in 2019. De begrotingswijziging 2019

is voor de GR-gemeenten gebaseerd op trends en verwachte ontwikkelingen en voor de niet-GR gemeenten op de dienstverlenings-overeenkomsten (DVO's). De afspraak hierbij is dat 2018 grotendeels gelijk is aan 2019, rekening houdend met aanpassing van het uurtarief. Hiervan uitgaande zal de opbrengst € 438.000 hoger zijn dan oorspronkelijk begroot. De opbrengsten volgens de begrotingswijziging 2019 zijn € 446.000 hoger dan de gerealiseerde opbrengsten in 2018.

BBR

	Begroting 2019	Begrotings- wijziging 2019	Verschil	Realisatie 2018
BBR	€ 1.381.000	€ 1.313.000	€ 68.000-	€ 1.115.419

Bij de primaire begroting is uitgegaan van 1.960 budgetbeheerrekeningen in 2019. In de begrotingswijziging is uitgegaan van 1.850 stuks. Het bovenstaande leidt per saldo tot een lagere opbrengst BBR van ten opzichte van de primaire begroting ad € 68.000. De tarieven van de BBR pakketten zijn vanaf 1 januari 2019 verhoogd. Er zijn dan nog 2 pakketten, t.w. basis en totaal. Het pluspakket wordt vanaf 2019 niet meer verstrekt. De opbrengst volgens de begrotingswijziging 2019 is € 198.000 hoger dan de realisatie is 2018.

WSNP verklaringen

	Begroting 2019	Begrotings- wijziging 2019	Verschil	Realisatie 2018
WSNP verklaringen	€ 38.000	€ 16.000	€ 22.000-	€ 17.262

De ontwikkeling betreffende de WSNP verklaringen is nauwelijks te voorspellen. Voor de begrotingswijziging baseren wij ons op de realisatie in 2018 en verwachtingen voor 2019. Dit betreft de facturatie voor zover deze niet binnen de reguliere afspraken/producten vallen. Er is rekening gehouden met de eerdergenoemd verhoging van het uurtarief.

De opbrengst volgens de begrotingswijziging is dan ook € 22.000 lager dan de primaire begroting. De opbrengst volgens de begrotingswijziging 2019 is € 1.000 lager dan de realisatie in 2018.

Bewindvoering

	Begroting 2019	Begrotings- wijziging 2019	Verschil	Realisatie 2018
Bewindvoering	€ 1.982.000	€ 2.129.000	€ 147.000	€ 1.869.448

In de afgelopen jaren is het aantal cliënten bewindvoering fors gestegen. Naar verwachting zet deze stijging ook de komende jaren onverminderd voort. De primaire begroting 2019 is gebaseerd op 950 cliënten ultimo boekjaar. Vanuit voortschrijdend inzicht wordt dit aantal in deze begrotingswijziging bijgesteld naar 1.020 cliënten ultimo boekjaar. Volgens deze begrotingswijziging valt hierdoor de opbrengst € 147.000 hoger uit. De opbrengst volgens de begrotingswijziging 2019 is € 260.000 hoger dan de realisatie in 2018.

Bij beschermingsbewind wordt onderscheid gemaakt tussen dossiers zónder problematische schulden en dossiers mét problematische schulden. In geval van problematische schulden moet de bewindvoerder, naast de reguliere taken, ook extra werkzaamheden verrichten om de schuldensituatie te stabiliseren. Hij draagt zorg voor de toeleiding van de onder bewindvoering gestelde naar een minnelijke of wettelijke schuldenregeling.

Een vergelijkend onderzoek heeft uitgewezen dat een bewindvoerder gemiddeld in 20% van de gevallen te maken heeft met een schuldenbewind. Bij KBL is dit juist andersom: in 80% van de gevallen is sprake van schuldenbewind.

Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat

	Begroting		Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019		2019		2018
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieres.	€	-	€ 292.000	€ 292.000	€ 755.129

4.2 Lasten

Salarissen

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Salarissen	€ 6.274.000	€ 7.040.000	€ 766.000	€ 6.560.282

Ultimo 2018 heeft KBL 110 Fte aan medewerkers in dienst. De benodigde formatie conform de begrotingswijziging is op basis van voortschrijdend inzicht geschat op 114 fte. De stijging in bewindvoeringsaanvragen wordt naar verwachting grotendeels opgevangen door efficiencyverbetering als resultante van de procesoptimalisatie en verbeterde (ICT-)facilitering vanuit Anders Denken Anders Doen.

Er is rekening gehouden met uitgaven in het kader van het generatiepact en ook met de reguliere periodieke verhogingen (anciënniteit) en met jaarlijks 1,5% indexatie van de cao-salarissen. De salariskosten volgens de begrotingswijziging zijn hierdoor € 766.000 hoger dan de oorspronkelijk begroting. De lasten volgens de begrotingswijziging over 2019 zijn € 480.000 hoger dan de realisatie in 2018.

Een risico voor 2019 is dat geen rekening is gehouden met eventuele consequenties van het actualiseren van de functie beschrijvingen in het voorjaar van 2019. De verwachte stijging in bewindvoering is niet 1-op-1 door vertaald in formatiestijging en wordt hierbij een efficiencywinst nagestreefd. In 2019 zal nauwgezet worden gemonitord of de verwachte stijging in bewindvoering afgedaan kan worden met de daarvoor begrote formatie.

Wachtgelduitkeringen

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Wachtgelduitkeringen	€ 51.000	€ 30.000	€ 21.000-	€ 21.777

Op basis van te verwachten ontwikkelingen met betrekking tot de formatie is in de begrotingswijziging een inschatting gemaakt van de te verwachten wachtgelduitkeringen. Uitgangspunt is de formatie per 1 januari 2019, rekening houdend met het aflopen van jaarcontracten. Dit is deels het gevolg van het in stand houden van de flexibele schil van de formatie en verder de tijdelijke ondersteuning ten behoeve van het ICT project.

De ontslaguitkeringen volgens de begrotingswijziging zijn € 21.000 lager dan de primaire begroting.

De lasten volgens de begrotingswijziging over 2019 zijn € 8.000 hoger dan de realisatie in 2018.

Overige personeelslasten

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Overige personeelslasten	€ 50.000	€ 60.000	€ 10.000	€ 55.755

De overige personeelslasten volgens de begrotingswijziging 2019 zijn naar verwachting € 10.000 hoger dan de primaire begroting en € 4.000 hoger dan de realisatie in 2018.

Afschrijvingen

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Afschrijvingen	€ 51.000	€ 17.000	€ 34.000-	€ 54.888

De begrotingswijziging 2019 is € 34.000 lager dan de oorspronkelijke begroting. De afschrijvingslasten volgens de begrotingswijziging over 2019 zijn € 38.000 lager dan de realisatie in 2018. Dit wordt veroorzaakt door het einde van diverse afschrijvingstermijnen en omdat er geen investeringen zijn geweest in de afgelopen jaren.

Huisvestingslasten

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Huisvestingslasten	€ 249.000	€ 245.000	€ 4.000-	€ 233.709

In de oorspronkelijke begroting zijn de huisvestingskosten € 4.000 hoger geraamd dan in de begrotingswijziging. De huur-, energie- en servicekosten vormen het grootste aandeel in de huisvestingslasten.

De huisvestingslasten volgens de begrotingswijziging 2019 zijn € 11.000 hoger dan de realisatie in 2018.

Bureau- en administratielasten

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Bureau- en administratielasten	€ 950.000	€ 928.000	€ 22.000-	€ 984.451

De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie. De begrotingswijziging is € 22.000 lager dan de primaire begroting. De reden hiervan is dat o.a. lagere kosten als gevolg van de aanbestedingen.

De lasten volgens de begrotingswijziging zijn € 56.000 lager dan de realisatie in 2018. Ook dit wordt mede veroorzaakt door lagere kosten als gevolg van aanbestedingen.

Beheerslasten

	Begroting	Begrotings- wijziging	Verschil	Realisatie
	2019	2019		2018
Beheerslasten	€ 331.000	€ 409.000	€ 78.000	€ 389.145

Bij de primaire begroting inzake de beheerslasten is rekening gehouden met de realisatie in 2017 en de toekomstverwachtingen. De begrotingswijziging is gebaseerd op de realisatie 2018 en voortschrijdend inzicht in de ontwikkeling van de diverse kostensoorten. De accountantskosten, advieskosten, kosten van administratieve dienstverlening en opleidingen vormen het grootste aandeel in de beheerslasten. De kosten volgens de begrotingswijziging zijn € 78.000 hoger dan volgens de primaire begroting. Dit wordt mede veroorzaakt door kosten van de aanbestedingen en de implementatiekosten.

De lasten volgens de begrotingswijziging zijn € 20.000 hoger dan de realisatie in 2018.

Kredietbank Limburg
Postbus 1183, 6160 BD Geleen
T 045-560 57 05
F 045-560 57 06
IBAN: NL46BNGH0285142860
BIC: BNGHNL2G

Bewindvoering Limburg
Postbus 93, 6160 AB Geleen
T 045-560 57 05
F 045-560 57 06
IBAN: NL93BNGH0285142402
BIC: BNGHNL2G

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Van de gemeente Brunssum
Postbus 250
6440 AG BRUNSSUM

Datum
4 april 2019

Behandeld door
R.C.H. van den Tillaar

Ons kenmerk
UIT-BMO1903984

Onderwerp
Jaarrekening 2018, Begrotingswijziging 2019 en Ontwerpbegroting 2020
inclusief meerjarenraming voor 2021 en 2022

Uw kenmerk

Geacht College,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2018, de begrotingswijziging 2019 alsmede de ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021 en 2022 aan van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg.

Jaarstukken 2018

Bijgaand treft u ter kennisgeving de jaarstukken van Kredietbank Limburg aan over het boekjaar 2018 inclusief de controleverklaring. De jaarrekening is in de vergadering van 4 april 2019 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd en vastgesteld.

In 2018 heeft KBL voor het eerst gebruik gemaakt van een begrotingswijziging. Bij de analyse van de jaarrekening 2017 en de eerste cijfers over 2018 bleek al snel dat er bijgestuurd moest worden. Dit had voornamelijk te maken met de toename van complexe bewindvoerderszaken. Hierdoor was de werkdruk al in 2017 behoorlijk gestegen en dito het ziekteverzuim. De bijdrage van de gemeenten is door deze begrotingswijziging toegenomen omdat er geen verrekening kan plaatsvinden met het eigen vermogen omdat deze nihil is.

De begrotingswijziging heeft ertoe geresulteerd dat het jaar 2018 nu afgesloten kan worden zonder verlies. Het uiteindelijke resultaat valt per saldo zelfs € 21.000 gunstiger uit. Dit bedrag hebben we in mindering gebracht op de bijdrage van de gemeenten waardoor we per saldo op € 0 uitkomen. De noodzakelijke stijging van de lasten is destijds alléén voor 2018 toegepast.

Begrotingswijziging 2019

Bij de begrotingswijziging 2018 is bewust de keuze gemaakt deze financiële effecten niet één op één te vertalen in de primaire begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 en 2021. We wilden eerst de effecten van het in 2018 vastgestelde plan van aanpak "gezonde bedrijfsvoering" bezien. Over 2018 is gebleken dat de interventie in de vorm van de begrotingswijziging aan de verwachtingen heeft voldaan. De stijging van de complexe bewindvoeringszaken heeft zich exact zo voortgezet als we geprognostiseerd hadden. In 2018 is het ziekteverzuim gedaald.

Echter ook in 2019 stijgen het aantal complexe bewindvoeringszaken verder door. Middels deze begrotingswijziging zullen we de stijging van deze werkzaamheden meenemen. Ook is deze doorvertaald in de begroting 2020 en het meerjarenperspectief 2021 en 2022. Daarnaast zijn er een aantal autonome ontwikkelingen die we hier ook meenemen.

Ten opzichte van de primaire begroting 2019 worden er hogere opbrengsten van met name schuldhelpverlening verwacht. Daartegenover staan met name meer salariskosten en beheerslasten. De toename van de post salarissen is mede het resultaat van extra inzet ten behoeve van complexe bewindvoeringsdossiers. Hierbij voorzien we vanuit het plan van aanpak "gezonde bedrijfsvoering" een efficiëncyslag te maken. In de begrotingswijziging maar ook in de begroting 2020 en het meerjarenperspectief is hiermee al rekening gehouden. De formatie stijgt niet recht evenredig met de stijging van de dienstverlening.

Bovendien is extra formatie nodig ten behoeve van informatiemanagement en cyber security. De hogere beheerslasten betreffen met name de ondersteuning bij procesoptimalisatie en uniformering. De dienstverleningsovereenkomsten worden voor de GR-gemeenten vanaf 2019 niet meer worden opgesteld. Voor de niet-GR deelnemers blijven deze overeenkomsten wel behouden.

De primaire begroting sloot met een bescheiden positief exploitatieresultaat ad € 25.000. In de begrotingswijziging wordt rekening gehouden met de bijdrage van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat van € 292.000. In de voorjaars- en najaarsmanagementrapportage in 2019 zal over de ontwikkeling van de opbrengsten en kosten worden gerapporteerd.

Begroting 2020

Voor u ligt de begroting 2020 inclusief de meerjarenbegrotingen voor 2021 en 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhelpverlening ofwel Kredietbank Limburg (KBL). In deze begroting treft u naast meer inhoudelijke informatie over de dienstverlening van KBL ook een overzicht aan van hetgeen in 2019 door KBL wordt gemeten. De uitkomsten daarvan zullen bij de jaarrekening 2019 gepresenteerd gaan worden.

Dit is de laatste keer dat we de begroting op deze manier presenteren. Met het bestuur is afgesproken dat we met ingang van 2019 stoppen met de dienstverleningsovereenkomsten voor de GR-gemeenten zoals we die tot nu toe hebben afgesloten. Op basis van het verleden, trends en ambities van de GR-gemeenten maken we vanaf deze begroting inschattingen over de in te zetten schuldhelpverlening. De begroting is opgesteld conform de vastgestelde begrotingsrichtlijnen en is besproken in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 4 april 2019.

Met ingang van 1 januari 2021 zal de financieringsstructuur van Kredietbank Limburg worden gewijzigd. In deze begroting is daarmee nog geen rekening gehouden omdat de voorstellen nog moeten worden besproken en besloten door het Bestuur. Dit zal naar verwachting medio 2019 plaatsvinden.

Wij verzoeken u de ontwerpbegroting en de 1^e begrotingswijziging ook door te leiden naar uw raad, zodat deze op grond van artikel 28 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling, binnen 2 maanden na ontvangst ervan het Dagelijks Bestuur van Kredietbank Limburg van haar gevoelen kan doen blijken. Het bestuur voegt deze zienswijzen bij de ontwerpbegroting

Kredietbank Limburg
Postbus 1183, 6160 BD Geleen
T 045-560 57 05
F 045-560 57 06
IBAN: NL46BNGH0285142860
BIC: BNGHNL2G

Bewindvoering Limburg
Postbus 93, 6160 AB Geleen
T 045-560 57 05
F 045-560 57 06
IBAN: NL93BNGH0285142402
BIC: BNGHNL2G

3

en de 1^e begrotingswijziging, die ter vaststelling voor de eerstvolgende vergadering van het Algemeen Bestuur wordt geagendeerd. De vastgestelde begroting dient voor 15 juli 2019 aan Gedeputeerde Staten van Limburg te worden aangeboden.

Wij vertrouwen erop uw College hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke hoogachting,

Kredietbank Limburg,
namens deze,

De heer P.M.A. van Zutphen
Voorzitter Bestuur Kredietbank Limburg

Openbaar lichaam

Kredietbank Limburg

**Begroting 2020
inclusief meerjarenbegrotingen voor
2021 en 2022**

CONCEPT

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Inleiding	4
3	Trends En Wet –En Regelgeving.....	5
4	Preventie	6
5	Instroom En Diagnose	8
6	Financiële Coaching En Advies	9
7	Schuldregeling	10
8	Sociale Kredietverstrekking.....	13
9	Inkomensbeheer	14
10	Nazorg	15
11	Algemene dienstverlening	16
12	Bedrijfsvoering	16
13	Resultaatmeting 2019	18
14	Begroting	20
14.1	Kerngegevens.....	20
14.2	Paragrafen.....	21
14.2.1	Financieringsstructuur.....	21
14.2.2	Verbonden partijen	21
14.2.3	Weerstandvermogen en risicobeheersing	21
14.2.4	Financiering	24
14.3	Begroting 2020, 2021 en 2022.....	26
14.4	Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead	27
14.5	Overzicht structurele en incidentele baten en lasten	28
14.6	Toelichting op de begroting 2020, 2021 en 2022	29
14.6.1	Baten	29
14.6.2	Lasten	31
14.7	Balans per 31 december 2020, 2021 en 2022	34
14.8	Toelichting balans per 31 dec 2020, 2021 en 2022	35
14.8.1	Activa	35
14.8.2	Passiva	36

1 Voorwoord

Kredietbank Limburg is in transitie en met het aanbieden van de begroting 2020 zetten we weer een volgende stap. Voor de eerste keer is deze begroting gebaseerd op inzichten en trends op de inzet van schuldhulpverlening. Landelijk weten we dat 1,4 miljoen huishoudens in de schulden zitten. Hiervan zijn ongeveer 1,2 miljoen huishoudens nog niet in beeld van de schuldhulpverlening. Het hebben van schulden is desastreus voor de mensen die dit betreft. De stress die hierdoor ontstaat heeft veel impact op de huishoudens die het treft. Er ontstaat steeds meer inzicht in de problematiek die ontstaat door schulden.

De Staatssecretaris zet in op het eerder bereiken van mensen met schuldenproblematiek en daarnaast om de schuldhulpverlening kwalitatief beter te maken. De Nationale Ombudsman spreekt van een behoorlijkheidskader voor de overheid en de NVVK wil gaan werken aan een landelijke basisnorm voor de schuldhulpverlening. Kortom er is veel in beweging in Nederland. Het Anders Denken Anders Doen van KBL past goed in de beweging die landelijk ingezet wordt.

In deze begroting treft u naast meer inhoudelijke informatie over de dienstverlening van KBL ook een overzicht aan van hetgeen in 2019 door KBL wordt gemeten. De uitkomsten daarvan zullen bij de jaarrekening 2019 gepresenteerd gaan worden. Vol vertrouwen kijk ik uit naar de toekomst. Een toekomst om mensen in de schulden eerder te vinden en beter te helpen. Daarvoor zullen we net als de voorafgaande jaren met vele partijen samenwerken om zo samen het verschil te maken voor mensen die het minder hebben getroffen. Doet u mee?

Dhr. P.M.A. van Zutphen
Voorzitter Kredietbank Limburg
Geleen, 4 april 2019

2 Inleiding

Kredietbank Limburg (KBL) werkt betrokken en professioneel aan betrouwbare dienstverlening voor onze klanten. Wij gaan voor duurzame financiële oplossingen:

- ter voorkoming van verdere financiële problemen, en
- bij problematische dan wel risicovolle schulden werken wij snel aan een oplossing dan wel aan een beheersbare financiële situatie omdat het wegnemen van de stress, veroorzaakt door schulden, dé oplossing is voor het boeken van vooruitgang op de andere levensdomeinen

Het verheugt ons u een nieuwe begrotingsopzet aan te bieden waarbij we u graag meenemen in de ontwikkeling "Anders Denken Anders Doen". Om deze ontwikkeling te laten slagen hebben we draagvlak nodig. Naar onze mening is dan ook een wijziging van de opzet van de begroting nodig. Een andere begrotingswijze die meer zicht geeft op wat Kredietbank Limburg allemaal doet, waarom we dat doen en wat we ermee willen bereiken. Wij zijn de afgelopen jaren al meerdere malen in Raadscommissies danwel in uw Gemeenteraden langs gekomen om het belang van "Anders Denken Anders Doen" onder uw aandacht te brengen.

Vanuit "Anders Denken Anders Doen" ondergaat KBL een flinke transformatie. Als belangrijkste willen we de dienstverlening op het gebied van schuldhulp een kwalitatieve impuls geven. Om dat te doen moeten we in ieder geval resultaten gaan meten. In 2019 is daar een start mee gemaakt en in de jaarrekening 2019 zullen we eerste bevindingen daarover gaan delen. Vanuit het principe van de lerende organisatie is KBL continue op zoek naar verbetering in de dienstverlening. Daarbij maken we gebruik van inzichten uit de wetenschap en uit onderzoeken naar de uitvoeringspraktijk. Als KBL kunnen we deze slag niet alleen maken, we werken daarvoor samen met diverse uitvoeringsinstanties en vrijwilligersorganisaties. Dit vanuit de overtuiging dat we samen het verschil kunnen maken voor mensen in de samenleving die het minder getroffen hebben.

Als we bovenstaande inhoudelijke transformatie goed willen vormgeven, dan moet de bedrijfsvoering van KBL zodanig ingericht worden dat die faciliterend is voor betere uitkomsten in de dienstverlening. Ook daarin maken we slagen. In het hoofdstuk bedrijfsvoering zullen wij u schetsen waarmee we in 2019 zijn begonnen en wat we nog gaan doen in 2020. Door deze manier van werken gaan we een begin maken met de lerende organisatie KBL. Het is ons er niet om te doen om de beste te worden maar om continue te leren en beter te worden.

Draagvlak is cruciaal voor het laten slagen van onze beweging! Denk mee en doe mee, laten we samen het verschil maken.

3 Trends En Wet –En Regelgeving

Schuldhulpverlening staat nadrukkelijk in de aandacht. De media besteedt veelvuldig aandacht aan de oorzaken van schulden, de effecten van schuldenproblematiek op mensen, de schuldhulpverlening en aan de schuldenindustrie.

De gedragswetenschap heeft de denkpatronen die veroorzaakt worden door schaarste al zichtbaar gemaakt. In het boek "Schaarste" van Sendhil Mullainathan en Eldar Shafir wordt onderstaande duidelijk omschreven.

Iemand met schulden, focust zich vooral op de korte termijn en heeft nog slechts aandacht voor het hier en nu. Verliest het overzicht en heeft geen idee meer wat de hoofd- en wat de bijzaken zijn. Voelt het zelfbeeld afnemen. Raakt los van de samenleving. En is daardoor vaak niet meer in staat om zich op te laden voor een baan. Iemand die bijna letterlijk gebukt gaat onder de last van een schuld, denkt niet meer rationeel. Komt tot keuzes waarvan je als buitenstaander denkt: hoe is het mogelijk... Zoals de aanschaf van een veel te dure televisie, omdat hij denkt er daarmee toch nog een beetje bij te horen. Maakt de post niet meer open, uit angst dat daar weer nieuwe rekeningen tussen zitten. Rekeningen overigens die niet alleen maar door bedrijven worden gestuurd, maar ook door allerlei overheidsinstanties. Vaak verhoogd met boetes bij niet tijdig betalen. Wij hoeven niet uit te leggen wat er gebeurt als die post ongeopend in de papierbak verdwijnt. En met een beetje pech komt iemand dan ook nog eens in aanraking met de bizarre wereld die ook wel de schuldenindustrie wordt genoemd. Het is nagenoeg onmogelijk om hier uit te ontsnappen. Hoe eerder we erbij zijn hoe beter!

Ook in Den Haag kan de schuldhulpverlening op steeds meer aandacht rekenen. De staatssecretaris heeft in haar brief van 22 mei 2018 gericht aan de Tweede Kamer duidelijk aangegeven dat het Kabinet wil dat er meer mensen uit een uitzichtloze schuldsituatie komen en het kabinet geeft daar hoge prioriteit aan. In diezelfde brief geeft zij aan dat er in Nederland 1,4 miljoen huishoudens zijn met problematische danwel risicovolle schulden. De stress die door schuldenproblematiek bij mensen ontstaat resulteert in allerlei ongewenste effecten zoals slapeloosheid, geestelijke problemen, fysieke problemen, werkloosheid danwel moeilijker aan een baan kunnen komen etcetera.

De staatssecretaris onderkend bovenstaande problematiek en wil middels diverse wijzigingen in de Wet op de Schuldhulpverlening allerlei bijstellingen gaan doen om het bereik van de schuldhulpverlening te vergroten. De nieuwe beslagvrije voet is zo'n voorbeeld van verbetering die er toe moet leiden dat mensen niet onder de belastvrije voet terecht komen. Deze maatregel had eigenlijk al in 2019 in moeten gaan maar is inmiddels twee jaar uitgesteld omdat dit voor de belastingdienst en het UWV niet op deze termijn in te regelen was. Ook de NVVK kijkt nadrukkelijk naar haar eigen richtlijnen en stelt daarbij de vraag of deze bijdragen aan een effectiever stelsel.

Een andere ontwikkeling is die van het adviesrecht van gemeente aan de voorkant van het bewindvoeringsproces. Er zijn een aantal experimenten in het land en KBL hoopt in 2020 hier een bijdrage aan te kunnen leveren. Met de Rechtbank van Maastricht zijn we nadrukkelijk hierover in gesprek.

In 2018 hebben we een stijging van het aantal aanvragen van 11% behaald. We verwachten dat deze trend zich (gestaag) zal voortzetten. De effecten van voorlichting, pilots met gemeenten en andere maatschappelijke organisaties, de werkgeversbenadering, het schuldenloket met de Rechtbank Maastricht etcetera moet er uiteindelijk in resulteren dat we mensen met schuldenproblematiek sneller vinden en goed helpen. Uit cijfers van 2018 blijkt dat we landelijk slechts zicht hebben op 13,8% van de huishoudens met problematische danwel risicovolle schulden (totaal gaat het om 1,4 miljoen huishoudens).

Voor wat betreft de kinderarmoede blijft Limburg met 16.900 kinderen (9,4%) boven het landelijk gemiddelde (8,9%). Dat blijkt uit de cijfers, die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) 17 januari 2018 bekend heeft gemaakt. Dat betekent dat 9,4% van de kinderen in Limburg opgroeit in gezinnen waar ouders moeten rondkomen van een (zeer) laag inkomen. En daarbij springen de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Vaals er bovenuit. Met 2.200 kinderen die opgroeien in armoede blijft Heerlen veruit koploper. Het gaat om 17% van alle Heerlense kinderen, een aantal dat bijna twee keer zo hoog ligt als het landelijk gemiddelde. In Kerkrade kennen zo'n 1.000 kinderen (15,5%) een armoedig bestaan en in Vaals ongeveer 200 kinderen (14,7%).

Armoede is en blijft een hardnekkig probleem in Nederland en in Zuid Limburg in het bijzonder. Diverse onderzoeken en statistieken laten dat beeld zien. Zo dreigen er gezonde en minder gezonde wijken te ontstaan. Voor de Provincie Limburg was dat aanleiding om te starten met het programma Positieve Gezondheid. Veel elementen van Anders Denken Anders Doen van KBL passen daar goed in.

4 Preventie

Schulden leiden tot persoonlijke problemen en maatschappelijke kosten. Preventie is daarom belangrijk voor alle partijen die in aanraking komen met betalingsachterstanden. Allerlei partijen die in aanraking komen met financiële problematiek van personen/gezinnen, kunnen bijdragen aan preventie. Denk aan: scholen, werkgevers, P&O'ers, UWV, SVB, corporaties, nutsbedrijven, wijkteams, etc.

In 2018 zijn we begonnen met een aantal pilots met gemeenten, werkgevers, SVB en het UWV. De resultaten van die pilots zullen we in de loop van 2019 en 2020 evalueren. De eerste resultaten zullen we in de jaarverantwoording 2019 vermelden. Als deze projecten succesvol zijn zullen we deze gaan incorporeren in de reguliere dienstverlening. Wat we met preventie willen doorbreken is dat de meeste mensen zo'n 4 à 5 jaar wachten met het vragen om hulp. Schulden zijn dan al opgelopen tot gemiddeld € 43.000. Niet iedereen weet de weg naar hulp even gemakkelijk te vinden en als we die al gevonden hebben dan zijn er best wel wat barrières te slechten blijkt uit een onderzoek van de Nationale Ombudsman naar de toegang tot de schuldhelpverlening.

Om die drempel te verlagen maken wij niet alleen gebruik van laagdrempelige inlooplocaties in de wijken. Ook outreachend werken, burgers met financiële problemen opzoeken in hun eigen netwerk is een uitstekende werkwijze om in een eerder stadium

financiële problemen te signaleren, ze bespreekbaar te maken en passende hulp in te schakelen.

Jong geleerd is oud gedaan.

Financiële opvoeding kan niet vroeg genoeg beginnen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die al op jonge leeftijd bewust leren omgaan met geld, later minder vaak te maken hebben met financiële problemen. Ter preventie is het belangrijk om jongeren financiële vaardigheden bij te brengen. Jongeren bewust maken van hun financiële houding en, indien nodig, hier aan werken. Bewustwording en gedragsverandering is niet van de één op de andere dag gerealiseerd, maar onbewuste processen zijn wel zeer bepalend voor ons handelen.

Naast de “week van het geld” verzorgen wij financiële weerbaarheidslessen, stadsspellen of thema bijeenkomsten aan diverse onderwijsinstelling voor de hele regio waar we werkzaam zijn. We hopen dat we samen met de scholen tot een structurele aanpak kunnen komen om voorlichting aan kinderen te verzorgen. Ook hebben we hierover contact met DUO in Groningen.

Werkgeversdienstverlening

Werkgevers kunnen meestal als één van de eersten financiële problemen bij werknemers in een vroeg stadium signaleren. Maar dan moeten ze wel weten hoe ze de signalen kunnen herkennen en wat ze vervolgens kunnen doen om hun werknemers te ondersteunen bij het aanpakken van de geldzorgen.

Uit het onderzoek blijkt dat schulden een belemmering vormen voor arbeidsparticipatie. Voor werkgevers is het vaak een reden om mensen niet aan te nemen of in 33% van de gevallen om een tijdelijk arbeidscontract niet te verlengen en voor 20% is dit een reden voor ontslag. Onderzoek door het Nibud laat zien dat een werknemer die in de schulden zit voor de werkgever een kostenpost is van € 13.000 per jaar. Dit komt door productiviteitsdaling met 20%, toename van het ziekteverzuim met gemiddeld 7 dagen, verwerken van loonbeslagen 3 uur per beslag etc.

De pilot met Wozl zal in de loop van 2019 worden geevalueerd. Daarnaast zijn we in gesprek met MTB om ook daar te starten met een pilot.

Samenwerking met andere overheidsinstanties

In 2017 is gestart met gesprekken met het UWV, de SVB, et cetera. In de gesprekken met deze instanties blijkt dat iedereen last heeft van schuldenproblematiek. Vooral op de uitkeringsadministraties van deze grote organisaties komen dagelijks signalen binnen die duiden op problematische schuldenproblematiek. Herkenning is er voldoende maar er is onvoldoende kennis aanwezig om de signalen goed op te pakken en te adresseren. Dit heeft ook te maken met het feit dat deze overheidsinstanties vaak bovenregionaal werken en de schuldhelpverlening lokaal, behoorlijk gedifferentieerd georganiseerd is. Dat maakt dat goede en snelle doorverwijzing bijna niet realiseerbaar is voor deze organisaties. Ook zij herkennen de bevindingen van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid dat het weten dat er schuldhelpverlening is nog niet altijd resulteert in het hulp zoeken. Ook schaamte speelt daarin een belangrijke factor.

In 2018 zijn we gestart met een pilot met de SVB. Als zij klanten tijdens hun dienstverlening aantreffen waar sprake is van schuldenproblematiek dan wordt er

gevraagd of de klant toestemming geeft dat KBL hun mag benaderen om te bezien of wij kunnen helpen. De eerste resultaten zijn hoopgevend.

In 2019 is een convenant getekend met het UWV. Ook van het UWV gaan wij signalen krijgen over klanten van het UWV die kampen met schuldenproblematiek.

Bij deze pilots helpen de inzichten dan wel interpretaties betreffende de privacy wetgeving de klanten niet echt.

5 Instroom en Diagnose

In het kader van onze beweging hebben we een referentiewerkproces Instroom en Diagnose opgesteld in 2019. Dat is wat ons betreft het meest ideale proces om zorg te dragen voor een professionele toegang tot de schuldhelpverlening. Niet alle gemeenten werken zo, maar we hopen wel voor elkaar te krijgen dat we langzamerhand meer uniformiteit krijgen in de werkwijze. Dat draagt ook bij aan betere managementinformatie die dan ook eenduidig te interpreteren is waardoor we het lerend vermogen kunnen vergroten.

Instroom

Op het moment dat een burger ondersteuning van KBL wenst kan hij op verschillende manieren contact opnemen. Dit gebeurt op dit moment telefonisch, via een aanmeldformulier (al dan niet via de website), per mail, via wijkservicepunten, servicepunten bij de gemeente, spreekpunten bij wooncorporaties. De klant zoekt doorgaans zelf contact, het komt ook voor dat er een verzoek komt via derden, bijvoorbeeld mantelzorgers, of formele en informele ketenpartners. Ook worden klanten doorverwezen via voorportalen van gemeenten. Wij maken vervolgens een afspraak met de klant. Dat gebeurt telefonisch, per brief of per mail vanuit een centraal punt binnen de betreffende regio.

Uit onderzoek blijkt dat het gemiddeld 4 tot 5 jaar jaar duurt voordat iemand met financiële problemen zich meldt, de gemiddelde schuld is dan al opgelopen tot gemiddeld € 42.000. Schaamte speelt een grote rol. Het is dus van cruciaal belang dat als een klant eindelijk om hulp vraagt, het eerste contact zo snel mogelijk plaatsvindt en zo optimaal mogelijk ervaren wordt. Vanuit de "methodisch werken" gedachte kiezen wij voor een bewuste en systematische aanpak om de burger zo goed en snel mogelijk te kunnen helpen. Op het moment dat een burger zich meldt bij Kredietbank Limburg willen we zo snel mogelijk met hem in contact komen. Tijdens het eerste contact, waar in overleg een afspraak wordt gemaakt voor een gesprek, proberen we al in te schatten of de burger zich in een crisissituatie bevindt.

Vraagverhelderingsgesprek

Als er geen sprake is van een crisissituatie dan starten we met een vraagverhelderingsgesprek, waar we op zoek gaan naar de vraag achter de vraag van de klant. We doen dit aan de hand van de methodiek van motiverende gesprekstechnieken. We leggen de klant ook rustig uit hoe het vervolg van zijn aanvraag eruit ziet.

Screening

Na het vraagverhelderingsgesprek zal er een screening plaatsvinden met behulp van Mesis. Het betreft een wetenschappelijk onderbouwd instrument. En maakt een versnelling en objectivering van de screening mogelijk. De burger vult een vragenlijst in, de uitkomst hiervan neemt de professional vervolgens mee in het volgende gesprek. De uitkomst van Mesis is een zogenaamd klantprofiel: een actueel rapport met zicht op gedrag, vaardigheden, motivatie en zelfregie, het leervermogen en het toekomstperspectief van een persoon, waarbij het financieel perspectief als uitgangspunt is genomen.

We willen graag een zo objectief mogelijk beeld van een klant bij aanvang, een zogenaamde 0-meting, om op basis hiervan een zo goed mogelijk individueel (maat) traject te kunnen bepalen. Dit is ook van belang om in een later stadium tussentijdse metingen te kunnen doen naar het effect van de ingezette dienstverlening. Ook willen we de uitkomsten van de screenings, de klantprofielen verder analyseren. Op basis van deze analyse kunnen we gericht focussen op bijvoorbeeld doelgroep, aard problematiek, sociale context en dergelijke en onze dienstverlening waar nodig hier op aanpassen en continu optimaliseren.

Plan van Aanpak

De combinatie van het vraagverhelderingsgesprek en het Mesis klantprofiel geeft een breed, compleet en actueel beeld van de burger en zijn problematiek. Vervolgens gaan we samen met de klant in gesprek om te kijken hoe we een en ander samen kunnen vertalen in een plan van aanpak. Hierbij is het zaak dat we de klant zoveel als mogelijk regie geven over zijn eigen proces.

We hopen dat we zoveel als mogelijk klanten aan de voorkant kunnen screenen. Met Mesis zijn we in gesprek om te kijken hoe we management informatie kunnen verkrijgen uit de screenings aan de voorkant en wat we daarmee kunnen.

6 Financiële Coaching en Advies

KBL staat voor duurzame financiële oplossingen voor onze klanten in het sociale domein; ter voorkoming van financiële problemen en bij problematische dan wel risicovolle schulden werken wij snel aan een oplossing dan wel aan een beheersbare financiële situatie. Wij streven naar maximale financiële zelfredzaamheid en maatwerk; de vraag en behoefte van de klant is leidend.

Hierbij zorgen wij voor gerichte planmatige inzet van instrumenten op een realistisch eindperspectief. Dit kan variëren van het inzetten van bijvoorbeeld trainingen, (in groepsverband vaardigheden aanleren/leren van elkaar), het geven van voorlichting (inzicht geven/de kennis vergroten), intensieve individuele budget coaching, 1:1 zicht en inzicht verschaffen in de individuele (financiële) situatie/aanleren van financiële vaardigheden/gedragsverandering bewerkstelligen) zoals bijvoorbeeld bij Budgetbeheer Maatwerk.

Om een duurzaam financieel evenwicht te bereiken kan de ondersteuning ook bestaan uit het geven van individueel advies en begeleiding waarbij we ondersteuning bieden bij het

maximaliseren van het inkomen, het minimaliseren van de uitgaven of bij het maken van betalingsafspraken met schuldeisers. De ondersteuning kan verschillen in intensiteit en frequentie. Denk aan het fungeren als aanspreekpunt / vraagbaak waarbij periodieke contactmomenten op initiatief van de klant (regierol klant) of van de professional (regierol casemanager) plaatsvinden. Deze begeleiding kan op verschillende momenten in het schuldhulpverleningsproces worden ingezet.

Training Financiële Planning

De training Financiële Planning wordt al voor klanten binnen diverse regio's ingezet. Vaak aan het begin van een schuldhulpverleningstraject, maar ook verder in het proces bijvoorbeeld tijdens een schuldregeling. De training bestaat uit gemiddeld 8 bijeenkomsten. Thema's die aan bod komen zijn bijvoorbeeld het maken van een begroting /bijhouden van een kasboek, bespaartips, informatie over schuldregeling, beslaglegging, deurwaarders en voeding tips.

Wat willen we meten?

We willen het effect van genoemde training meten voor wat betreft kennis en vaardigheden. Op basis van deze informatie kunnen we uitspraken doen over het effect van deze dienstverlening voor de burger en mogelijke progressie inzichtelijk maken. Ook kunnen we daar waar nodig onze dienstverlening aanpassen.

7 Schuldregeling

Wanneer is er eigenlijk sprake van een schuldregeling?

Om meer duidelijkheid te scheppen in de verschillende begrippen die in de schuldhulpverlening worden gebruikt, lichten wij de belangrijkste nog even kort toe. Daarna beschrijven we welke resultaten wij in 2019 voor de schuldregeling gaan meten en waarom wij dat gaan doen.

Schuldhulpverlening:

Schuldhulpverlening (SHV) is het geheel aan mogelijkheden die een gemeente biedt om haar inwoners met financiële hulpvragen te helpen en zo mogelijk financiële problemen te voorkomen. SHV heeft vrijwel altijd een integraal karakter. Dit betekent dat er niet alleen aandacht is voor het oplossen van de financiële problemen van een klant, maar ook voor de psychosociale problemen of problemen rond de woonsituatie, gezondheid, verslaving of het gezin.

Schuldregeling:

Een Schuldregeling (SR) betreft het tot stand brengen en uitvoeren van een regeling waarbij de schuldenaar zich gedurende een periode van 3 jaar maximaal inspannt om een zo groot mogelijk deel van zijn schuldenlast af te betalen en waarbij elke schuldeiser zich bereid verklaart "finale kwijting" van het restant van de schuld te verlenen wanneer aan deze maximale inspanningsverplichting is voldaan. Het regelen van deze schulden kan via een Schuldbemiddeling (SB) of een Saneringskrediet (SK).

Problematische schuld:

Zodanige achterstand in betalingsverplichtingen dat iemand, uitgaande van zijn of haar afloscapaciteit, deze redelijkerwijs niet binnen 3 jaar kan inlopen. Steeds meer mensen hebben problematische schulden. Het probleem komt in alle lagen van de bevolking voor. Bovendien gebeurt het geregeld dat mensen als gevolg van hun schulden onder het bestaansminimum komen.

Wetende dat mensen die voor hun levensonderhoud afhankelijk zijn van een uitkering krachtens de Participatiewet een naar boven afgeronde afloscapaciteit van € 50 tot € 70 hebben (afhankelijk van de gezinssituatie) dan is bij een schuldsituatie van € 1.800 tot € 2.500 in principe al sprake van een problematische schuld. Vaak zien we dat bij mensen die in deze situatie terecht zijn gekomen de zorgverzekering, de Belastingdienst of een andere overheidsorganisatie 1 van de schuldeisers is en die partij gebruik maakt van zijn bijzondere bevoegdheid om bovenop de wettelijke beslagvrije voet nog een deel van de inkomsten van de klant te kunnen verrekenen. Hierdoor komt het geld dat feitelijk beschikbaar is voor het nakomen van betalingsverplichtingen steeds verder onder druk te staan wat tot toenemende stress bij deze mensen leidt. Het is dan ook zaak om aan de toegangspoort van de SHV snel te bepalen of er sprake is van een problematische schuld en in die gevallen mensen het recht op een schuldregeling toe te kennen.

Het bieden van uitzicht op een oplossing voor de problematische schulden fungeert als vliegwielt voor de andere leefgebieden binnen het sociaal domein en draagt bij aan maatschappelijke participatie van deze mensen.

NVVK doorlooptijden

Het proces Schuldhulpverlening (SHV) zoals beschreven in de modules en gedragscodes van de NVVK kent een aantal stappen en richtlijnen qua doorlooptijden. Daarnaast schrijft de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening de maximale wachttijd voor het eerste gesprek na de aanmelding voor. Omdat niet iedere aanmelding SHV een problematische schuld betreft of een regeling tegen finale kwijting vraagt, is het goed om in beeld te brengen op welke manier iedere klant die zich aanmeldt voor de schuldhulpverlening wordt geholpen. De richtlijn voor de doorlooptijd van een schuldregeling is 120 dagen. In die periode worden alle schulden bij de schuldeisers opgevraagd waarna op basis van de aflossingscapaciteit een voorstel tegen finale kwijting wordt gedaan. De werkelijke doorlooptijd wordt echter vooral bepaald door de reactietermijn en medewerking van de schuldeisers waarbij het vaak afhankelijk is van de langzaamste schakel. Immers zonder

dat de saldi door de schuldeisers bevestigd zijn of van iedere schuldeiser een akkoord op het voorstel ontvangen is, is er geen sprake van een stabiele en structurele oplossing waarop de klant kan vertrouwen.

Omdat de doorlooptijd van een schuldregeling voor een groot deel wordt bepaald door de schuldeiser die als laatste reageert en deze periode voor veel onzekerheid en stress bij klanten zorgt, gaan we in het proces een aantal zaken onderzoeken om hier versnelling in aan te brengen. In 2019 gaan we de met de volgende zaken aan de slag:

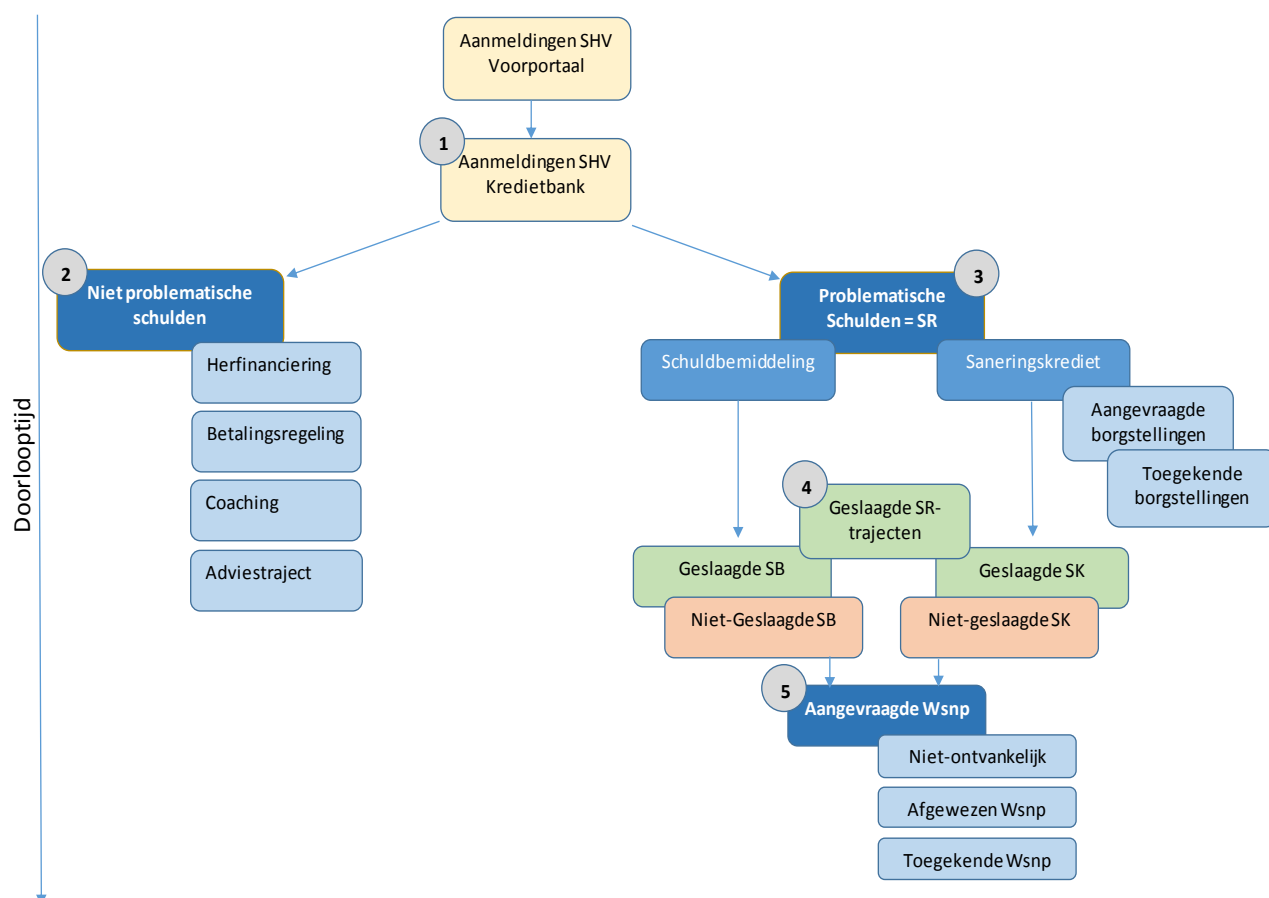
- Versnellingen in het proces SR door anders te werken (pas sparen nadat alle schuldeisers akkoord zijn versus direct bij start project sparen).
- Doorlooptijden worden sterk bepaald door reactietermijn schuldeisers. Trial and error hoe we die kunnen versnellen.
- We gaan kijken of we met de inzet van Saneringskredieten tot snellere oplossingen kunnen komen.
- Differentiatie in doel en werkwijze van de SR. Kun je sneller tot een toegekend Wsnp-verzoek komen in situaties waar die oplossing beter aansluit bij de situatie van de klant?

Wat als een schuldregeling via KBL niet lukt?

Een aanvraag SHV kan inhoud worden gegeven door middel van een heel pakket aan instrumenten. Uitgangspunt is dat eerst wordt onderzocht of het volledig terug betalen van schulden haalbaar is. Is dat niet het geval dan kan via een Schuldregeling een akkoord tussen schuldenaar en schuldeisers geprobeerd worden te bereiken waarbij schuldeisers na drie jaar het restant van de schulden kwijt schelden. Mochten schuldeisers niet met een dergelijk voorstel instemmen, dan mag een verzoek worden gedaan tot toelating in de wettelijke schuldsanering (Wsnp).

Wsnp:

De Wsnp is een wettelijke regeling die het mogelijk maakt om na 36 maanden weer schuldenvrij te zijn. Voordat een beroep kan worden gedaan op de Wsnp moet eerst geprobeerd worden een schuldregeling te treffen met de schuldeisers. Pas als een schuldregeling aantoonbaar niet is geslaagd kan het verzoek tot toelating in de Wsnp door de Rechtbank in behandeling worden genomen.

8 Sociale Kredietverstrekking

Van oudsher is de sociale kredietverlening een van de kerntaken van de gemeentelijke kredietbanken. Er is de afgelopen decennia weliswaar veel veranderd qua wet- en regelgeving, procedures en randvoorwaarden doch de basisbehoefte van deze dienst staat nog steeds fier overeind: het verstrekken van sociaal verantwoorde kredieten aan burgers die ergens anders niet terecht kunnen met hun financieringsvraagstuk. De doelgroep is hiermee onveranderd de burger met een inkomen op of rond bijstandsniveau, een beschadigd kredietverleden, tijdelijke verblijfsvergunning of tijdelijk dienstverband. De activiteiten rondom consumptieve kredietverlening zijn tot een minimum gereduceerd, er wordt namelijk bij elke aanvraag gekeken naar de aanwezigheid van een sociaal-maatschappelijke noodzaak om tot verstrekking van een krediet over te gaan. Het merendeel van de kredieten worden tegenwoordig verstrekt ten behoeve van verhuizing en woninginrichting, vervanging huishoudelijke apparatuur, oplossen van achterstallige facturen of het volledig herfinancieren van een bestaande schuldenlast. Indien een aanvrager niet in aanmerking komt voor een sociaal krediet wordt deze, afhankelijk van de financiële situatie, doorverwezen naar de gemeente voor een aanvraag bijzondere bijstand of schuldhulpverlening.

Het aantal kredietaanvragen en toekenningen loopt sinds een aantal jaren terug. Als hoofdoorzaken kunnen hiervoor worden aangewezen:

- Economisch herstel: de groep burgers die is aangewezen op financiering door de kredietbank neemt af als gevolg van het economische herstel, zij zijn ofwel in staat om zelf een buffer aan te leggen in geval van onvoorziene omstandigheden of hebben alternatieve financieringsmogelijkheden ter beschikking
- Afname instroom nieuwkomers: het aantal nieuwkomers (statushouders) uit oorlogsgebieden neemt zienderogen af, waardoor er minder huisvestings- en inrichtingskredieten verstrekt worden
- Afname aandeel consumptieve kredieten: als gevolg van strengere criteria om tot verstrekking van een krediet over te gaan, met name de toetsing van aanwezigheid van een sociaal-maatschappelijk nut van het krediet, neemt het aandeel consumptieve kredieten in de kredietportefeuille steeds verder af. Er worden al sinds lange tijd geen financieringen meer aangeboden voor doeleinden zoals een vakantie, een niet noodzakelijke auto of andere wensen van consumptieve aard waarvoor burgers ergens anders terecht kunnen voor een financiering.

We verwachten in het kader van de schuldregelingen véél van het instrument Saneringskredieten. Als dit instrument aanslaat en effectief is, dan verwachten we op termijn een omslag qua kredietverstrekkingen.

9 Inkomensbeheer

Budgetbeheer en beschermingsbewind zijn beiden diensten om ondersteuning te bieden bij het betalen van de vaste lasten.

Budgetbeheer

Budgetbeheer vindt plaats onder regie van de cliënt zelf en kent doorgaans een beperkte looptijd, uitzonderingen daargelaten. Momenteel kent Kredietbank Limburg 3 pakketvormen: basis, plus en totaal. Het verschil tussen deze pakketten is gebaseerd op het aantal doorbetalingen en reserveringen waaruit het budgetplan is opgebouwd. De burger bepaalt de omvang en samenstelling van zijn budgetplan en bepaalt of en zo ja voor welke doeleinden reserveringen worden gedaan ten behoeve van toekomstige uitgaven. De budgetbeheerder treedt vooral op als adviseur, het laatste woord met betrekking tot een uitgave heeft de burger zelf. Er is geen sprake van additionele coaching.

Beschermingsbewind

Beschermingsbewind wordt uitgesproken door de kantonrechter en geldt doorgaans voor onbepaalde tijd. Dit is in Nederland (afgezien van curatele) de zwaarst mogelijke maatregel om de financiën van een burger over te nemen. Beschermingsbewind kan uitsluitend worden uitgesproken door de rechtbank. Cliënten worden in en buiten rechte vertegenwoordigd door de beschermingsbewindvoerder. Van oorsprong werd deze maatregel opgelegd aan burgers die op basis van medische beperkingen niet meer in staat waren om hun financiële belangen goed te behartigen. Sinds een aantal jaren is het hebben van problematische schulden/verkwisting ook een rechtsgrond geworden op basis waarvan iemand onder bewind gesteld kan worden. Dit betreft het overgrote deel van het cliëntenbestand van de Kredietbank Limburg. Naast het beheren van het inkomen en de betaling van vaste lasten worden bij bewindvoering ook alle overige financieel-

administratieve werkzaamheden verricht namens de cliënt. Kerntaken hierbij zijn het verrichten van de jaarlijkse belastingaangifte, aanvragen bijzondere bijstand en kwijtscheldingen en het toeleiden van de cliënt naar schuldhulpverlening waar nodig. Coaching en vergroten van de financiële redzaamheid behoren niet tot de kerntaken van het beschermingsbewind, het is veelmeer het gezond maken en houden van de financiële huishouding.

Budgetbeheer Maatwerk

Een derde dienst die 2 jaar lang in de vorm van een pilot is ontwikkeld betreft BBR Maatwerk, welke qua dienstverlening gepositioneerd kan worden tussen BBR en bewind in. Deze dienst is erop gericht de financiële zelfredzaamheid van de cliënt op een dusdanig niveau (terug) te brengen dat deze de financiën weer grotendeels of volledig zelf kan voeren. De tussenkomst van de rechtbank is niet nodig. Deze vorm van dienstverlening is ontstaan als gevolg van de gigantische instroom van burgers met schulden richting beschermingsbewind. Dat kost de maatschappij (en gemeenten in geval van verstrekking bijzondere bijstand) enorm veel geld op jaarbasis. Middels de inzet van budgetbeheer maatwerk wordt beoogd de instroom in beschermingsbewind zo laag mogelijk te houden bij Kredietbank Limburg en gelijktijdig te onderzoeken welke burgers die reeds onder bewind staan via budgetbeheer maatwerk naar een minder tijds- en kosten intensieve vorm van budgetbeheer of coaching te begeleiden.

Deze drie vormen van inkomensbeheer kunnen zowel preventief als curatief worden ingezet. Daarnaast zijn het veel voorkomende aanvullende diensten bij de totstandkoming van een schuldsanering om burgers perspectief op een schuldenvrij bestaan te bieden.

10 Nazorg

KBL staat voor duurzame financiële oplossingen voor onze klanten. Dat betekent het bieden van ondersteuning om een structurele beheersbare financiële situatie te creëren waarbij we recidive willen voorkomen.

We willen de duurzaamheid van onze interventies, onze dienstverlening meten. Op basis van deze informatie kunnen we uitspraken doen over het effect van de interventies en mogelijke progressie structureel inzichtelijk maken voor de individuele klant. Zo kunnen we echt maatwerk bieden; de klant onderbouwd gefaseerd loslaten en toewerken naar maximale zelfredzaamheid. En kunnen we daar waar nodig onze dienstverlening aanpassen.

Dit betekent ook dat wij klanten die gebruik moeten maken van een Wsnp-traject dan ook verder begeleiden dan tot aan hun aanvraag Wsnp. Wij begeleiden de klant tijdens de Wsnp-zitting. In geval klanten worden toegelaten tot de Wsnp krijgen zij te maken met een bewindvoerder Wsnp. Doel van deze bewindvoerder is zoveel mogelijk te sparen voor de schuldeisers.

Van coaching, begeleiding en ondersteuning van klanten door de bewindvoerder Wsnp is in deze trajecten geen sprake. Kredietbank zal hier als de noodzakelijke ruggensteun voor de klant optreden en ook in deze trajecten pas loslaten, als dat met vertrouwen kan. Ten slotte zijn we er van overtuigd dat het voor mensen die niet worden toegelaten tot de Wsnp noodzakelijk is een aanspreekpunt in de schuldhulpverlening te hebben.

Samen met de gemeente Sittard-Geleen gaan we nazorg inrichten voor mensen met schuldproblematiek die niet geholpen kunnen worden via de minnelijke danwel wettelijke schuldsanering. Dit project loopt tot en met 2020.

11 Algemene dienstverlening

KBL staat voor duurzame financiële oplossingen voor haar klanten in het sociale domein. In eerste instantie ter voorkoming van financiële problemen. In een situatie waar al problematische schulden zijn ontstaan werken wij snel aan een beheersbare financiële situatie en proberen wij waar mogelijk deze situatie op te lossen. Wij streven naar gerichte inzet van instrumenten met een realistisch eindperspectief. Maximale financiële redzaamheid, waarbij de vraag en behoefte van de klant leidend is. Wij werken hierin nauw samen met ketenpartners in het sociaal domein. Integraliteit is geen keuze maar een gegeven.

We gaan niet alleen het wiel uitvinden. In 2018 zijn we gestart met de oprichting van een klantenpanel. We willen meer gebruik gaan maken van hun ervaringen op het terrein van de schuldhulpverlening en de dienstverlening van KBL in het bijzonder.

Uitval

Voor wat betreft de dienstverlening gaan we de uitval in beeld brengen. We gaan meten hoe hoog de uitval is en wat de redenen hiervoor zijn. We willen goed zicht krijgen op de uitvalredenen en het uitvalpercentage zodat we hierop kunnen anticiperen.

Klachten

KBL is een lerende organisatie. We willen in 2019 klachten verder inzichtelijk maken en relateren aan onze dienstverlening. Op die manier kunnen we patronen ontdekken en deze informatie verwerken in de optimalisatie van onze dienstverlening (PDCA).

12 Bedrijfsvoering

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren

De invoering van deze wet is beoogd op 1-1-2020. In de aanloop daar naar gaan we het hele HRM-beleid goed onder de loep nemen. Alle regelingen zullen we in personeelshandboek gaan opnemen.

Risico Inventarisatie en evaluatie (RI&E)

In aansluiting op het MTO heeft er in 2018 een Risico inventarisatie en evaluatie plaats gevonden. Hieruit komt een plan van aanpak naar voren dat een looptijd kent van 3 jaar. De uitvoering van de RI&E is een wettelijke verplichting en komt voort uit de Arbo wetgeving.

Strategische personeelsplanning

Strategische personeelsplanning helpt KBL bij het in beeld brengen van de ontwikkeling van het eigen personeelsbestand in relatie tot de ontwikkeling die de organisatie wil doormaken. Welke mensen hebben we waar nodig? Om dit beeld te verkrijgen moet er een analyse worden uitgevoerd, een zogenaamde vlootschouw. Middels deze vlootschouw

kunnen we definiëren wat er geëist wordt van de medewerkers en welke competenties hierbij van belang zullen zijn.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim blijft continu een punt van aandacht. We werken goed samen met onze Arboarts om medewerkers die uitvallen, zo snel als mogelijk weer te activeren en daar waar nodig door middel van onze uitgebreide zorgboog zowel repressief alsook preventief het ziekteverzuim te beperken of te voorkomen.

Opleidingen

Als KBL willen we een lerende organisatie zijn waarbij wij de scholing en ontwikkeling van onze medewerkers bevorderen. Daardoor kunnen we ons voortdurend aanpassen aan een veranderende omgeving. Dit vereist, los van het aanleren van nieuwe vaardigheden het afleren van oude gewoontes. De organisatie moet voldoende vrijheid hebben om zichzelf steeds weer te reorganiseren. Het management heeft in deze lerende omgeving dan ook een meer ondersteunende en sturende taak.

Functiebeschrijvingen

In 2018 is een start gemaakt met het onderhoud van ons functieboek. Concreet betekent dit dat in 2018 de functies die onderhoud behoeven opnieuw onder de loep zijn genomen. In 2019 heeft ook de waardering van deze functies plaatsgevonden. In 2020 hopen we te komen tot een nieuwe functiesystematiek die meer van deze tijd is.

Intervisie

De bedoeling is dat intervisie een manier wordt om binnen de verschillende functies die KBL heeft op een gestructureerde manier met elkaar het goede gesprek te voeren om te komen tot gezamenlijke oplossingen voor verschillende problematieken. De groep casemanagers is hier in 2018 mee begonnen. Zij worden hierin begeleid door een ervaren coach. De bedoeling is dat zij op termijn zelfstandig kunnen werken met intervisie. Op basis van de uitkomsten van deze eerste groep gaan we intervisie verder uitsmeren over de organisatie.

Communicatie

Naast het onder andere slimmer maken van onze communicatiemiddelen gaat het ook om het professioneel gestalte geven van de eigen website en overige communicatie-uitingen vanuit KBL. Om dit te realiseren zal er werk gemaakt moeten worden van het aanpassen van de website, waarbij aandacht moet zijn voor de verschillende doelgroepen die de website bezoeken. Een apart inloggedeelte voor klant en keten (link naar de portal) en een apart informatief gedeelte bijvoorbeeld. Een interactieve website met een portal en laagdrempelige informatie-uitwisseling zullen een noodzakelijk onderdeel uitmaken van de transitie richting KBL 2.0.

Het doel is het realiseren van een consistente wijze van communiceren en aanbieden van informatie dat ertoe leidt dat het imago van KBL (op het vlak van communicatie en professionaliteit) in positieve zin gevoed wordt.

Organisatie structuur

Eind 2020 zullen we de huidige structuur van KBL onder de loep gaan nemen. We hebben dan de bedrijfsvoering up to date en daarnaast hebben we ook ervaringen opgedaan in het kader van anders denken anders doen. De uitkomsten van beide ontwikkelingen kunnen er toe leiden dat er inzichten zijn ontstaan dat wijzigingen in de organisatie nodig zijn om te komen tot betere dienstverlening.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Deze verordening op het gebied van de privacywetgeving is dan van toepassing in alle 28 landen van de Europese Unie. Dus ook in Nederland. Voor Nederland betekent dit, dat vanaf die datum de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) niet meer van toepassing is.

Overheidsorganisaties, en zo ook de Kredietbank, zijn verplicht om een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aan te stellen. De FG is een sleutelfiguur om ervoor te zorgen dat organisaties voldoen aan het nieuwe wettelijke kader. De FG is niet persoonlijk verantwoordelijk wanneer de AVG niet nageleefd wordt maar hij of zij dient er wel op toe te zien en moet kunnen aantonen dat de verwerking van de gegevens aan de voorwaarden voldoet, zoals die in de AVG gesteld zijn. Naleving van de regels is de verantwoordelijkheid van de individuele verwerker (medewerker).

Alle (primaire) werkprocessen worden in kaart gebracht. Daarbij moet worden aangegeven welke persoonsgegevens worden verwerkt, met welk doel en met wie deze informatie wordt gedeeld. Het register is een plicht vanuit de AVG en daarbij moet ook vermeld worden op basis van welke wettelijke grondslag gegevens worden verwerkt en welk gerechtvaardigd belang ermee gediend is. Ook in 2020 zullen we regelmatig aandacht besteden aan de AVG op alle niveaus in de organisatie.

13 Resultaatmeting 2019

Vanuit Anders Denken Anders Doen meten we de resultaten die we boeken met onze dienstverlening. In 2019 hebben we hier een start mee gemaakt. Voor de volgende resultaatgebieden verwachten we in het jaarverslag over 2019 de eerste meetresultaten te kunnen aanbieden. Onderstaande lijst is indicatief en vraagt nog enige fine tuning.

Preventie
Pilot WOZL (tussen)evaluatie
Pilot SVB (tussen)evaluatie
UWV convenant (tussen)evaluatie

Instroom en Diagnose
aantal dagen tussen datum aanmelding en datum eerste contact (telefonisch of mail)
aantal dagen tussen datum eerste contact en datum eerste gespreksmogelijkheid
% uitval tijdens het totale intake proces
% uitval tijdens de fasen van het intake proces

Inzicht in redenen en percentage uitval tijdens het intake proces:
% uitval op initiatief klant
% uitval op initiatief KBL
% (instroom) Mesis screenings KBL in relatie tot totale screenings KBL
% Differentiatie keuze screenings (Mesis/geen Mesis) per gemeente

Coaching en advies
Nog nader te bepalen

Schuldregeling
aantal ontvangen aanvragen SHV
aantal trajecten problematische schulden
verhouding schuldbemiddeling en saneringskrediet
aantal geslaagde trajecten problematische schulden
% uitval tijdens traject
aantal bezoeken Wsnp

Sociale Kredietverstrekking
aantal aanvragen voortkomend uit oversluiting
bedragen per bestedingsdoelen Kredietaanvragen
duur afwikkeling kredietaanvraag
aantal kredieten met achterstand terugbetaling
aantal per uitstroomreden projectkrediet

Inkomensbeheer
gemiddelde doorlooptijd aanvraagprocedure
gemiddelde looptijd inkomensbeheer
percentage correct verlopen inkomensbeheer
percentage uitval op initiatief van klant

Nazorg
Nog nader te bepalen

Algemene dienstverlening
% uitval overall
% uitval per dienstverleningsvorm
Overzicht redenen uitval per dienstverleningsvorm
% uitval op initiatief klant
% uitval op initiatief KBL
% uitval op initiatief opdrachtgever

14 Begroting

Voor u ligt de begroting 2020 inclusief de meerjarenbegrotingen voor 2021 en 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhelpverlening ofwel Kredietbank Limburg (KBL).

Dit is de laatste keer dat we de begroting op deze manier presenteren. Met het bestuur is afgesproken dat we met ingang van 2019 stoppen met de dienstverleningsovereenkomsten voor de GR-gemeenten zoals we die tot nu toe hebben afgesloten. Op basis van het verleden, trends en ambities van de GR-gemeenten maken we vanaf deze begroting inschattingen over de in te zetten schuldhelpverlening.

14.1 Kerngegevens

Schattingen per 1 januari 2020

Kredietverlening:

Aantal aanvragen kredietverlening	1.100
Persoonlijke leningen	€ 3.200.000
Doorlopende kredieten	€ 50.000
Totaal kredietportefeuille	€ 3.250.000

Aantallen schuldhelpverlening:

Analyseren en plannen	2.600
Stabiliseren financiën	460
Oplossen schulden	2.070
Coachen financieel gedrag	200
Preventie (uren)	2.600

Aantallen BBR-pakketten

Basis	150
Plus	250
Totaal	1.400
	1.800

Cliënten Beschermingsbewind

1.100

Aantal medewerkers (fte)

114

14.2 Paragrafen

14.2.1 Financieringsstructuur

Met ingang van 1 januari 2021 zal de financieringsstructuur van Kredietbank Limburg worden gewijzigd. In deze begroting is daarmee nog geen rekening gehouden omdat de voorstellen nog moeten worden besproken en besloten door het Bestuur. Dit zal naar verwachting medio 2019 plaatsvinden.

De dienstverleningsovereenkomsten worden voor de GR-gemeenten vanaf 2019 niet meer worden opgesteld. Voor de niet-GR deelnemers blijven deze overeenkomsten wel behouden.

14.2.2 Verbonden partijen

"De Droomfabriek" is een uniek samenwerkingsverband tussen Kredietbank Limburg, MIK Kinderopvang, Trajekt en Bureau Jeugdzorg Limburg. Het verband is ontstaan uit een vraag van het Elisabeth Strouven Fonds te Maastricht. Zij waren op zoek naar partners die voor hun een project zouden kunnen realiseren voor de doelgroep alleenstaande moeders die weinig toekomstperspectief hebben. Met bovenstaande vier partijen is een samenwerkingsverband aangegaan in de vorm van een coöperatie. Het betreft een project van drie jaar lang voor 2 keer 10 alleenstaande moeders. Het project dient kosten neutraal te verlopen. Als Kredietbank Limburg zorgen wij in dit project vooral voor het wegnemen van stress door schulden. Hiervoor stelt de coöperatie (via de subsidiegelden van Elisabeth Strouven) een werkkapitaal ter beschikking van € 100.000. De dienstverlening die wij inzetten op de moeders loopt via de dienstverleningsovereenkomsten die zijn afgesloten met de gemeenten.

De coöperatie Droomfabriek U.A. is op 4 december 2017 opgericht. De coöperatie Droomfabriek heeft in haar statuten vastgelegd hoe de aansprakelijkheid verdeeld is bij haar bestaan en bij de ontbinding van de coöperatie. Bij de vorm uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.) zijn de leden niet aansprakelijk voor het tekort. Het betreft hier ook een strak afgebakend traject dat gebaseerd is op de subsidie van het Elisabeth Strouven Fonds.

14.2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:

- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.

Het gaat daarbij om de volgende risico's:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;

- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (Eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:

Indien er voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5.

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode.

Ten behoeve van de begroting 2020 is door Kredietbank Limburg een risico inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan worden in paragraaf 2.4 beschreven waarnaar wij verwijzen.

Deze risico inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van financiële risico's ad € 170.000. Het weerstandsvermogen dat gelijk is aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening), zoals besloten in de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012, resulteert voor 2020 in een weerstandsvermogen ad € 534.000.

Risicoparagraaf

De begroting 2020 inclusief de meerjarenbegroting 2021 en 2022 is gebaseerd op een reeks van uitgangspunten en verwachtingen. Deze uitgangspunten en verwachtingen zijn bij de diverse baten- en lastencomponenten van de begroting beschreven. Als al deze uitgangspunten en verwachtingen in 2020 100% daadwerkelijk zo blijken te zijn zal de realisatie per saldo aansluiten bij de begrote resultaten.

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico inventarisatie van Kredietbank Limburg weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties indien de realisatie in 2020 afwijkt van de gehanteerde uitgangspunten.

Hierbij moet worden opgemerkt dat het zeer onwaarschijnlijk is dat alle beschreven risicoscenario's zich daadwerkelijk tegelijk zullen voordoen.

1. Stratech

De laatste release van het primaire systeem Stratech in februari 2019 heeft veel verbeteringen opgeleverd. Langzaam maar zeker komen we in een beheer fase terecht. Kredietbank Limburg gaat wel nog evalueren of dit het pakket is waar we, in zijn geheel dan wel partieel, in de toekomst mee verder willen en kunnen.

Het risico wordt beperkt door wekelijks overleg en strakke afspraken met de leverancier te maken over plannen van aanpak die in een goed werkend en ondersteunend systeem moeten gaan resulteren. Het maximale risico is geschat € 250.000 en dat zou betekenen dat we (deels) afscheid nemen van Stratech en opnieuw moeten aanbesteden.

2. AVG

Door de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) op 25 mei 2018 worden er hogere eisen gesteld aan de beveiliging van persoonsgegevens. Het risico op datalekken is aanzienlijk en kan worden bestraft met hoge boetes.

Het risico wordt door Kredietbank Limburg beperkt door informatiemanagement en cybersecurity te optimaliseren. Hiervoor zullen medewerkers worden aangetrokken om de beveiliging te waarborgen en datalekken (inbraak, diefstal, verlies) te voorkomen.

3. Flexibele schil van medewerkers in relatie tot wachtgelduitkeringen

Van de organisatie wordt gevraagd flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar dienstverlening van de opdrachtgevers. Daarom is het in stand houden van een flexibele schil van medewerkers noodzakelijk. Het werken met jaarcontracten en het aansluitend niet meer verlengen daarvan kan leiden tot wachtgelduitkeringen. Kredietbank Limburg betaalt deze uitkeringen zelf omdat ze eigen risicodrager is.

Kredietbank Limburg beperkt bovengenoemde risico's door het optimaal afstemmen van de formatie op de gevraagde dienstverlening. Maandelijks wordt de benodigde formatie bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Onderlinge uitwisseling van formatie bij over- of onderbezetting tussen de regio's wordt ook toegepast.

4. Aanslag vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven een feit. Ook op de Kredietbank Limburg is deze nieuwe wetgeving in beginsel van toepassing. Middels een inventarisatie in samenspraak met de fiscalisten van Deloitte en drie andere kredietbanken in Nederland zijn de gevolgen voor de Kredietbank Limburg inzichtelijk gemaakt.

De uiteindelijke fiscale positie voor de vennootschapsbelasting is in december 2016 formeel afgestemd met de Belastingdienst. Uitgangspunt van de stellingname is dat alle activiteiten van Kredietbank Limburg niet zullen leiden tot Vpb-plicht. De Belastingdienst heeft in een brief d.d. 28 februari 2017 geantwoord dat er in 2016 geen belastingplicht voor de vennootschapsbelasting is ontstaan. Jaarlijks zal dit worden beoordeeld.

5. Rente risico's

De onrust op de financiële markten kan resulteren in een rentestijging. De kans dat de huidige historisch lage rentepercentages zullen gaan stijgen is groot.

Het risico is beperkt omdat er geen geldleningen van de BNG meer open staan. Het risico bestaat dan wel nog voor het saldo van de rekening-courant.

6. Inklinken van de kredietportefeuille

De kredietportefeuille wordt al jaren gestaag kleiner, wat resulteert in lagere renteopbrengsten. Door de verlaging van de rente voor cliënten naar 2% wordt verwacht dat de daling van de kredietportefeuille minder groot zal zijn dan eerder geprognoseerd.

Aan opdrachtgevers wordt geadviseerd meer saneringskredieten in te laten zetten als instrument van schuldhelpverlening. Hierdoor wordt het risico van het inklinken van de kredietportefeuille verder verkleind.

7. Aansprakelijkheidsrisico's

De aansprakelijkheidsrisico's, voor zover alle risico's bekend zijn, worden grotendeels afgedekt door de bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

In onderstaande tabel zijn de mogelijke financiële consequenties weergegeven van de hierboven beschreven risico's:

Risico	Maximaal fin. gevolgen	Kans	Perc.	Financieel risico
1 Stratech	250.000	Laag	25%	63.000
2 AVG	100.000	Middel	50%	50.000
3 Flexibele schil	50.000	Middel	50%	25.000
4 Aanslag vennootschapsbelasting	50.000	Laag	25%	13.000
5 Renterisico's	15.000	Hoog	75%	11.000
6 Inklinden van de kred.portefeuille	10.000	Hoog	75%	8.000
7 Aansprakelijkheidsrisico's	-			-
Totaal	475.000			170.000

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € 170.000 bedraagt.

14.2.4 Financiering

In 2007 heeft Kredietbank Limburg een treasurystatuut opgesteld. Dit statuut gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.

Het renteprotocol is een maandelijks terugkerend agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt maandelijks de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, t.w. met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (incl. achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-) lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd.

De financiering bestaat vanaf begin 2015 uitsluitend uit de rekening-courantkrediet faciliteit met een maximum van € 2.500.000, hetgeen conform afspraak met de provinciale toezichthouder is voor wat betreft de hoogte van de kasgeldlimiet. Kredietbank Limburg heeft voor 2020 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie zal gedurende 2020 geen uitzettingen (anders dan die op grond van haar maatschappelijke taak) doen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet voor het jaar 2020 is op basis van de begroting berekend op € 663.000 (8,2% van het lastentotaal).

Ultimo 2010 is met de provinciale toezichthouder afgesproken dat de kasgeldlimiet met ingang van 2011 wordt bepaald op € 2.500.000. Deze ontheffing is op 1 november 2018 verlengd voor de jaren 2019 tot en met 2022. Deze ontheffing is nodig in verband met bovengenoemde rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 2.500.000. Per 1 januari 2019 is de rekening-courantfaciliteit overigens teruggebracht naar maximaal € 1.000.000.

Financiële kengetallen

Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basisset van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte

- Belastingcapaciteit

De eerste twee kengetallen worden in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor de Kredietbank Limburg. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stcrt. 2015, 20619).

Kengetallen	2020	2021	2022
Netto schuldquote	3%	2%	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34%	32%	28%
Solvabiliteitsratio	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV Besluit begroting en verantwoording).

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Kredietbank Limburg in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van Kredietbank Limburg.

14.3 Begroting 2020, 2021 en 2022

	2020	2021	2022
Renteopbrengsten	252.000	236.000	220.000
Rentelasten	-1.000	-1.000	-1.000
Rentemarge	251.000	235.000	219.000
Intakegesprekken kredietverlening	100.000	100.000	100.000
Schuldhelpverlening	5.000.000	5.100.000	5.200.000
BBR	1.278.000	1.251.000	1.224.000
WSNP verklaringen	16.000	16.000	16.000
Bewindvoering	2.191.000	2.363.000	2.516.000
Opbrengsten projecten	50.000	50.000	50.000
Overige bedrijfsopbrengsten	20.000	20.000	20.000
Deelname GR-gem. in voorz. kredietport.	75.000	75.000	75.000
Totale baten	8.981.000	9.210.000	9.420.000
Salarissen	7.123.000	7.328.000	7.492.000
Wachtgelduitkeringen	31.000	32.000	32.000
Inhuur medewerkers	55.000	56.000	57.000
Overige personeelslasten	62.000	63.000	64.000
Afschrijvingen	67.000	79.000	91.000
Huisvestingslasten	251.000	257.000	263.000
Bureau- en administratielasten	961.000	955.000	973.000
Beheerslasten	356.000	365.000	373.000
Mutatie voorziening	75.000	75.000	75.000
Totale lasten	8.981.000	9.210.000	9.420.000
Exploitatieresultaat	0	0	0

14.4 Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

		2020	2021	2022
Salarissen	Directe kosten	5.341.000	5.496.000	5.619.000
	Overhead	1.781.000	1.832.000	1.873.000
	Totaal	7.123.000	7.328.000	7.492.000
Ontslagitkeringen	Directe kosten	0	0	0
	Overhead	31.000	32.000	32.000
	Totaal	31.000	32.000	32.000
Inhuur medewerkers	Directe kosten	41.000	42.000	43.000
	Overhead	14.000	14.000	14.000
	Totaal	55.000	56.000	57.000
Overige personeelslasten	Directe kosten	47.000	47.000	48.000
	Overhead	16.000	16.000	16.000
	Totaal	62.000	63.000	64.000
Afschrijvingen	Directe kosten	0	0	0
	Overhead	67.000	79.000	91.000
	Totaal	67.000	79.000	91.000
Huisvestingslasten	Directe kosten	0	0	0
	Overhead	251.000	257.000	263.000
	Totaal	251.000	257.000	263.000
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	188.000	186.000	184.000
	Overhead (deels)	50.000	49.000	49.000
	Totaal	238.000	235.000	233.000
	Overhead (geheel)	723.000	720.000	740.000
		961.000	955.000	973.000
Beheerslasten	Directe kosten	0	0	0
	Overhead	356.000	365.000	373.000
	Totaal	356.000	365.000	373.000
Mutatie voorziening	Directe kosten	0	0	0
	Overhead	75.000	75.000	75.000
	Totaal	75.000	75.000	75.000
Totale directe kosten		5.618.000	5.771.000	5.894.000
Totale overhead		3.363.000	3.439.000	3.526.000
Totale lasten		8.981.000	9.210.000	9.420.000

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van fte per functie, beloningen per functie en schattingen.

14.5 Overzicht structurele en incidentele baten en lasten

Conform de richtlijnen van het BBV is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale baten en lasten in structurele en incidentele baten en lasten weergegeven:

	2020			2021			2022		
	Begroting Totaal	waarvan: struct.	incid.	Begroting Totaal	waarvan: struct.	incid.	Begroting Totaal	waarvan: struct.	incid.
Rentemarge	251.000	251.000	-	235.000	235.000	-	219.000	219.000	-
Baten:									
Intakegesprekken kredietverlening	100.000	100.000	-	100.000	100.000	-	100.000	100.000	-
Schuldhelpverlening	5.000.000	5.000.000	-	5.100.000	5.100.000	-	5.200.000	5.200.000	-
Budgetbeheerrekening	1.278.000	1.278.000	-	1.251.000	1.251.000	-	1.224.000	1.224.000	-
WSNP verklaringen	16.000	16.000	-	16.000	16.000	-	16.000	16.000	-
Bewindvoering	2.191.000	2.191.000	-	2.363.000	2.363.000	-	2.516.000	2.516.000	-
Opbrengst projecten	50.000	50.000	-	50.000	50.000	-	50.000	50.000	-
Overige bedrijfsopbrengsten	20.000	20.000	-	20.000	20.000	-	20.000	20.000	-
Deelname GR-gem. in voorz. kred.	75.000	75.000	-	75.000	75.000	-	75.000	75.000	-
Totaal baten	8.981.000	8.981.000	0	9.210.000	9.210.000	0	9.420.000	9.420.000	0
Lasten:									
Salarissen	7.123.000	7.123.000	-	7.328.000	7.328.000	-	7.492.000	7.492.000	-
Wachtgelduitkeringen	31.000	31.000	-	32.000	32.000	-	32.000	32.000	-
Inhuur	55.000	55.000	-	56.000	56.000	-	57.000	57.000	-
Overige personeelslasten	62.000	62.000	-	63.000	63.000	-	64.000	64.000	-
Afschrijvingen	67.000	67.000	-	79.000	79.000	-	91.000	91.000	-
Huisvestingslasten	251.000	251.000	-	257.000	257.000	-	263.000	263.000	-
Bureau/administratielasten	961.000	911.000	50.000	955.000	905.000	50.000	973.000	923.000	50.000
Beheerslasten	356.000	306.000	50.000	365.000	315.000	50.000	373.000	323.000	50.000
Mutatie voorziening	75.000	75.000	-	75.000	75.000	-	75.000	75.000	-
Totaal lasten boekjaar	8.981.000	8.881.000	100.000	9.210.000	9.110.000	100.000	9.420.000	9.320.000	100.000
Saldo van baten en lasten	0	100.000	-100.000	0	100.000	-100.000	0	100.000	-100.000

14.6 Toelichting op de begroting 2020, 2021 en 2022

14.6.1 Baten

Algemeen

Het uurtarief van 2019 blijft ook voor 2020 e.v. van toepassing.
Naar verwachting zal met name de vraag naar dienstverlening in het kader van schuldhelpverlening en beschermingsbewind de komende jaren toenemen.

Rentemarge

	2020	2021	2022
Rentebaten	€ 252.000	€ 236.000	€ 220.000
Rentelasten	€ 1.000-	€ 1.000-	€ 1.000-
Rentemarge	€ 251.000	€ 235.000	€ 219.000

De daling van het kredietvolume uit de afgelopen jaren zal naar verwachting doorzetten, maar minder sterk dan de afgelopen jaren. De reden hiervan is de verlaging van het rentepercentage voor cliënten naar 2%. De gederfde rentebaten worden gecompenseerd door de gemeenten waarin betrokkene woont.

De rentebaten zullen door de lagere kredietportefeuille dalen. Het uitstaand saldo per 1 januari 2020 zal circa € 3.300.000 bedragen, zonder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid.

De rentelasten hebben voornamelijk betrekking op het rekening-courantkrediet.

Intakegesprekken kredietverlening

	2020	2021	2022
Intakegesprekken kredietverlening	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

De begroting voor 2020 e.v. is gebaseerd op het aantal te verwachten intakegesprekken van 1.100 stuks.

Schuldhelpverlening (GR- en niet GR-gemeenten)

	2020	2021	2022
Schuldhelpverlening GR-gemeenten	€ 4.167.000	€ 4.251.000	€ 4.334.000
Schuldhelpverlening niet GR-gemeenten	€ 833.000	€ 849.000	€ 866.000
	€ 5.000.000	€ 5.100.000	€ 5.200.000

De begroting 2020 tot en met 2022 is voor de GR-gemeenten gebaseerd op trends en verwachte ontwikkelingen en voor de niet-GR gemeenten op de dienstverlenings-overeenkomsten (DVO's). Het is belangrijk om hierbij wel te benoemen dat het daadwerkelijk voorspellen van de instroom de komende jaren lastig is gezien de veranderende wereld van het sociale domein.

BBR

	2020	2021	2022
BBR	€ 1.278.000	€ 1.251.000	€ 1.224.000

Ultimo 2018 is het aantal budgetbeheerrekeningen 1.854 stuks. Bij de begroting is uitgegaan van een geleidelijke daling van het aantal budgetbeheerrekeningen in 2020, t.w. 1.800 stuks. Er wordt inmiddels gewerkt met nog 2 pakketten, t.w. basis en totaal. Het pluspakket wordt vanaf 2019 niet meer verstrekt.

WSNP verklaringen

	2020	2021	2022
WSNP verklaringen	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000

De ontwikkeling betreffende de WSNP verklaringen is nauwelijks te voorspellen. Voor de begroting 2020 e.v. baseren wij ons op de realisatie in 2018 en verwachtingen voor 2019 e.v.. Dit betreft de facturatie voor zover deze niet binnen de reguliere afspraken/producten vallen.

Bewindvoering

	2020	2021	2022
Bewindvoering	€ 2.191.000	€ 2.363.000	€ 2.516.000

De stijging in bewindvoeringsaanvragen wordt in deze meerjarenbegroting structureel door vertaald. Voor 2020 is de verwachting dat ultimo boekjaar 1.100 cliënten een schuldenbewind zullen aanvragen.

Boekjaar	Aantal cliënten	Mutatie
2017	825	
2018	923	+98
2019	1.021	+98
2020	1.100	+79

Gezien de wijzigende wet- en regelgeving zijn de consequenties daarvan voor de jaren daarop volgend moeilijk in te schatten, maar het aantal cliënten zal zover nu te overzien waarschijnlijk eerder stijgen dan dalen.

Opbrengsten projecten

	2020	2021	2022
Opbrengsten projecten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Jaarlijks worden extra gelden door de gemeenten aan Kredietbank Limburg ter beschikking gesteld ten behoeve van veelal preventieprojecten. De begroting is gebaseerd op de realisatiecijfers van 2018 en verwachtingen voor 2019 e.v..

Overige bedrijfsopbrengsten

	2020	2021	2022
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen hoofdzakelijk afrekeningen van deurwaarders en terugontvangen BTW naar aanleiding van de jaarlijkse suppletie aangiftes.

Deelname GR-gem in voorz. kredietport.

	2020	2021	2022
Deelname GR-gem. in voorz. kredietport.	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000

In de vastgestelde jaarrekeningen 2008 resp. 2009 van Kredietbank Limburg zijn voorzieningen voor oninbaarheid opgenomen met betrekking tot verstrekte kredieten tot 1 januari 2005 en vanaf 1 januari 2005. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre de voorziening dient te worden aangepast. Het bedrag van de Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille is de geschatte resultante van de voorziening begin en ultimo boekjaar en de afboekingen. De genoemde bedragen zijn indicaties en worden medio en ultimo boekjaar bepaald.

14.6.2 Lasten**Salarissen**

	2020	2021	2022
Salarissen	€ 7.123.000	€ 7.328.000	€ 7.492.000

Gezien de toenemende aanvragen bewindvoering en schuldhulpdienstverlening zal de komende jaren de formatie stijgen van 114 fte in 2020 naar 116 fte (2021) respectievelijk 117 fte (2022). De stijging in dienstverlening wordt hierbij naar verwachting grotendeels opgevangen door efficiencyverbetering als resultante van de procesoptimalisatie en verbeterde (ICT-)facilitering vanuit Anders Denken Anders Doen. Er is rekening gehouden met de reguliere periodieke verhogingen (anciënniteit) en met jaarlijks 1,5% indexatie van de cao-salarissen. Verder is rekening gehouden met uitgaven in het kader van het generatiepact.

Er is geen rekening gehouden met eventuele consequenties van het actualiseren van de functiebeschrijvingen in het voorjaar van 2019.

Wachtgelduitkeringen

	2020	2021	2022
Wachtgelduitkeringen	€ 31.000	€ 32.000	€ 32.000

Aangezien Kredietbank Limburg op het gebied van werkloosheid eigenrisicodragers is, zullen de uitkeringslasten ten laste van het exploitatieresultaat worden gebracht. Op basis van onder meer leeftijd, aantal dienstjaren, vast contract of jaarcontract en het in stand houden van de flexibele schil medewerkers is een schatting gemaakt van de te verwachten ontslaguitkeringen. Hierbij is de kans geschat dat diverse medewerkers weer op redelijke termijn op de arbeidsmarkt actief zullen zijn en daardoor niet meer aangewezen zijn op een wachtgelduitkering.

Inhuur medewerkers

	2020	2021	2022
Inhuur medewerkers	€ 55.000	€ 56.000	€ 57.000

Inhuur van medewerkers beperkt zich in 2020 e.v. tot een medewerker welke al jarenlang bij Kredietbank Limburg is gedetacheerd vanuit WSP Parkstad (vm. WOZL).

Overige personeelslasten

	2020	2021	2022
Overige personeelslasten	€ 62.000	€ 63.000	€ 64.000

De overige personeelslasten betreffen onder meer de kosten van bedrijfsartsen, personeelsvereniging, jubilea van medewerkers en KBL brede activiteiten. De lasten zijn gebaseerd op de realisatie in 2018 en de verwachting ten aanzien van 2020 en verder.

Afschrijvingen

	2020	2021	2022
Afschrijvingen	€ 67.000	€ 79.000	€ 91.000

De afschrijvingen vertonen een stijgende tendens als gevolg van investeringen op het gebied van o.a. automatisering (ICT-werkplekken) en telefonie in 2019.

Huisvestingslasten

	2020	2021	2022
Huisvestingslasten	€ 251.000	€ 257.000	€ 263.000

Sinds april 2014 is Kredietbank Limburg gehuisvest in het kantoor aan de Markt in Geleen.

De huisvesting van de medewerkers op de diverse front office locaties is om niet. Indien dat niet mogelijk is worden de kosten doorberekend aan de betreffende gemeente. De huur-, energie- en servicekosten vormen het grootste aandeel in de huisvestingslasten.

Bureau- en administratielasten

	2020	2021	2022
Bureau- en administratielasten	€ 961.000	€ 955.000	€ 973.000

Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met de ontwikkelingen op automatiseringsgebied in het bijzonder.

Uitgaande van de realisatie in 2018 enerzijds en op basis van de huidige inzichten in prijsontwikkelingen anderzijds zijn de begrote bedragen bepaald.

De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie.

Door de toenemende vraag naar digitaal communiceren met de klant, het participeren in de keten en het aanleveren van essentiële management informatie zullen uitgaven op het gebied van automatisering nodig blijven. Naast de nodige efficiency voordelen zal het ook een kwaliteitsslag betekenen in het snel en transparant werken in de keten en met de klant.

Beheerslasten

	2020	2021	2022
Beheerslasten	€ 356.000	€ 365.000	€ 373.000

Bij het bepalen van de te begroten beheerslasten is rekening gehouden met de realisatie in 2018 en de toekomstverwachtingen. Daarnaast zijn de reguliere prijsindexeringen meegeteld. De advieskosten, accountantskosten, kosten van administratieve dienstverlening en opleidingen vormen het grootste aandeel in de beheerslasten.

Mutatie voorziening

	2020	2021	2022
Mutatie voorziening	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000

De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen.

14.7 Balans per 31 december 2020, 2021 en 2022

	2020	2021	2021
Vaste Activa met economisch nut			
- Verbouwingen	0	0	0
- Automatisering	238.000	213.000	175.000
- Inventaris en inrichting	8.000	4.000	0
Totaal materiële vaste activa met ec. nut	246.000	217.000	175.000
Financiële vaste activa			
Kredieten	2.800.000	2.700.000	2.500.000
Vlottende Activa			
Vorderingen op openbare lichamen	500.000	400.000	300.000
Overige Vorderingen	800.000	700.000	600.000
Overlopende activa	100.000	100.000	100.000
Liquide Middelen	1.400.000	1.400.000	1.400.000
Totaal vlottende activa	2.800.000	2.600.000	2.400.000
Totaal	5.846.000	5.517.000	5.075.000
Vaste Passiva			
Eigen vermogen	0	0	0
Vaste Schulden	617.000	616.000	616.000
Totaal Vaste Passiva	617.000	616.000	616.000
Vlottende Passiva			
Overige Schulden	5.029.000	4.701.000	4.259.000
Overlopende Passiva	200.000	200.000	200.000
Totaal vlottende passiva	5.229.000	4.901.000	4.459.000
Totaal	5.846.000	5.517.000	5.075.000

14.8 Toelichting balans per 31 dec 2020, 2021 en 2022

14.8.1 Activa

Totaal materiële vaste activa met economisch nut

	2020	2021	2022
Totaal mat. vaste activa met ec. nut	€ 246.000	€ 217.000	€ 175.000

De materiële vaste activa vertonen een dalende tendens. Het einde van de diverse afschrijvingstermijnen wordt bereikt. Daartegenover staan de investeringen op het gebied van o.a. automatisering in 2019.

In de begroting 2020 tot en met 2022 is rekening gehouden met geschatte jaarlijkse investeringen in het kader van de ICT ter hoogte van € 50.000 per jaar.

Kredieten

	2020	2021	2022
Kredieten	€ 2.800.000	€ 2.700.000	€ 2.500.000

De daling van het kredietvolume uit de afgelopen jaren zet ook de komende jaren door. Bovenstaande opstelling geeft de verwachte kredietportefeuille weer onder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid.

Vorderingen op openbare lichamen

	2020	2021	2022
Vorderingen op openbare lichamen	€ 500.000	€ 400.000	€ 300.000

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit de deelname van GR gemeenten in de voorziening kredietportefeuille enerzijds en de gefactureerde diensten aan niet-GR gemeenten per ultimo boekjaar anderzijds.

Overige vorderingen

	2020	2021	2022
Overige Vorderingen	€ 800.000	€ 700.000	€ 600.000

Dit betreffen de van cliënten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor deze cliënten in het kader van de bewindvoering. Onder de kortlopende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de cliënten opgenomen (overige schulden).

14.8.2 Passiva

Eigen vermogen

	2020	2021	2022
Eigen vermogen per 1 januari	€ -	€ -	€ -
Exploitatieresultaat boekjaar	€ -	€ -	€ -
	€ -	€ -	€ -
Weerstandsvermogen			
6% van de lasten excl. mutatie voorz.	€ 534.000	€ 548.000	€ 561.000
Af te dragen aan GR-gemeenten	€ -	€ -	€ -
Eigen vermogen per 31 december	€ -	€ -	€ -

Vaste Schulden

	2020	2021	2022
Achterstelde leningen GR	€ 616.000	€ 616.000	€ 616.000
Achterstelde leningen uittr GO	€ 1.000	€ -	€ -
Totaal vaste schulden	€ 617.000	€ 616.000	€ 616.000

De vaste schulden hebben betrekking op de door de diverse gemeenten gestorte achtergestelde leningen en de leningen van de BNG met een looptijd langer dan een jaar. Aflossing op de leningen van GR-deelnemers vindt plaats indien wordt voldaan aan de solvabiliteitseis van 10% van het balanstotaal. In de jaren 2020 tot en met 2022 worden geen terugbetalingen aan de GR-deelnemers verwacht. Aflossing op de achtergestelde leningen van uittredende GO-leden geschiedt op basis van daadwerkelijke afgeloste en afgeboekte bedragen op kredieten van desbetreffende gemeenten.

Overige schulden

	2020	2021	2022
Crediteuren cliënten	€ 3.350.000	€ 3.150.000	€ 2.850.000
Verplichtingen liquide middelen cliënten	€ 800.000	€ 700.000	€ 600.000
Schulden aan leveranciers	€ 879.000	€ 851.000	€ 809.000
	€ 5.029.000	€ 4.701.000	€ 4.259.000

De overige schulden betreffen crediteuren cliënten, verplichtingen liquide middelen cliënten en schulden aan leveranciers.

Crediteuren cliënten

Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze cliënten. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van cliënten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen cliënten

Dit zijn de gelden van cliënten beschermingsbewind waarvan KBL de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van cliënten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor hetzelfde bedrag.

Openbaar lichaam

Jaarstukken 2018

4 april 2019

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	3
Voorwoord	3
Financieel resultaat over 2018	4
Economische situatie	5
Paragrafen	6
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	6
Financiering	10
Bedrijfsvoering	11
Verbonden partijen	13
Organisatie en ontwikkelingen	14
Controlling	14
Dienstverlening 2018	14
Kerngegevens	25
Jaarrekening 2018	26
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	27
Balans per 31 december 2018 (na resultaatsbestemming)	29
Toelichting op de balans	30
Staat van baten en lasten 2018 t.o.v. de begroting (swijziging)	39
Toelichting op de staat van baten en lasten	40
Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting	46
Begrotingsrechtmatigheid	46
Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead	48
Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten	49
Kasstroomoverzicht	50
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	51
Ondertekening jaarrekening	53
Overige gegevens	54
Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming	54
Bijlage	55
Bijlage 1: Toerekening taakvelden	55
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	56

Bestuursverslag

Het Bestuur van het Openbaar Lichaam Kredietbank Limburg biedt hierbij zijn jaarrekening aan voor het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2018.

In dit bestuursverslag zijn ook de verplichte paragrafen opgenomen zoals deze zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Voorwoord

“Anders Denken Anders Doen” raakt inmiddels een beetje ingeburgerd in Limburg. Schuldhelpverlening anders gaan inrichten en samenwerken aan betere resultaten is een echt omslag die nog enige jaren zal duren. Toch zijn eerste effecten van dit veranderingsproces al zichtbaar. Moesten we nog melden bij de jaarrekening 2017 dat het aantal aanvragen schulphulpverlening aan het afnemen was, kunnen we over 2018 melden dat meer mensen zich gemeld hebben met financiële problematiek en een verzoek bij ons hebben ingediend om hulpverlening. Dat betekent dat de samenwerking met de gemeenten, maatschappelijke instellingen, het UWV, de SVB en alle andere die we hier vergeten zijn vruchten begint af te werpen. Een gepast compliment is hier op zijn plaats want we hebben meer mensen geholpen om hun leven weer op de rit te krijgen.

Als je kijkt naar de cijfers bereiken we landelijk slechts 13,8% van de huishoudens met risicovolle of problematische schulden. Het is dus absoluut nog niet goed genoeg. Met elkaar moeten we vol blijven inzetten om de schaamte die mensen weghoudt bij de schuldhulpverlening te overwinnen. Maar zullen we ook als (semi-)overheid oog moeten hebben voor kwetsbaren in de samenleving en kijken hoe je heel gericht informatie kunt gebruiken om mensen te helpen.

De stijging van het aantal mensen die wij helpen middels bewindvoering heeft zich in 2018 doorgezet conform de inzichten die wij gedeeld hebben in de begrotingswijziging 2018. Ook in de toekomst zullen wij bij gewijzigde inzichten in combinatie met sterke financiële afwijkingen hierover rapporteren middels begrotingswijzigingen. Als we kijken naar de prognose uit de eerste begrotingswijziging afgezet tegen het jaarrekening resultaat dan kunnen we hieruit concluderen dat deze financiële interventie geslaagd is.

De transformatie “Anders Denken Anders Doen” heeft consequenties voor hoe we werken bij Kredietbank Limburg (KBL). Bij KBL is in 2018 gewerkt aan diverse verbeteringen. In 2017 was het ziekteverzuim opgelopen naar 6,33%, o.a. als gevolg van de werkdruk bij de afdeling bewindvoering. Mede door de verlaging van de werkdruk is het percentage ziekteverzuim in 2018 gedaald naar 4,86%.

Samengevat kan KBL terugkijken op een geslaagd 2018. De eerste effecten van “Anders Denken Anders Doen” zijn reeds merkbaar. Onderdeel van dit proces zijn de vele pilots die wij samen met veel samenwerkingspartners momenteel vorm en inhoud geven, om mensen in schuldensituaties eerder en beter te kunnen helpen. Dit eist ook continu extra inzet van de medewerkers, maar ook anders doen dan dat ze gewend zijn. Dank daarvoor en laten we ook in de komende jaren het verschil blijven maken voor mensen die de negatieve gevolgen van schuldenproblematiek ervaren en door schaamte of welke andere reden dan ook nog niet in beeld zijn.

Dhr. P.M.A. van Zutphen
Voorzitter KBL
Geleen, 4 april 2019

Financieel resultaat over 2018

In 2018 heeft KBL voor het eerst gebruik gemaakt van een begrotingswijziging. Bij de analyse van de jaarrekening 2017 en de eerste cijfers over 2018 bleek al snel dat er bijgestuurd moest worden. Dit had voornamelijk te maken met de toename van complexe bewindvoerderszaken. Hierdoor was de werkdruk al in 2017 behoorlijk gestegen en dito het ziekteverzuim. De bijdrage van de gemeenten is door deze begrotingswijziging toegenomen omdat er geen verrekening kan plaatsvinden met het eigen vermogen omdat deze nihil is.

De begrotingswijziging heeft ertoe geresulteerd dat het jaar 2018 nu afgesloten kan worden zonder verlies. Het uiteindelijke resultaat valt per saldo zelfs € 21.000 gunstiger uit. Dit bedrag hebben we in mindering gebracht op de bijdrage van de gemeenten waardoor we per saldo op € 0 uitkomen. De noodzakelijke stijging van de lasten is destijds alléén voor 2018 toegepast.

Samenvattend:

De feitelijke bedrijfsopbrengsten (exclusief de mutatie in de voorziening en verrekening van het negatieve exploitatieresultaat) zijn in 2018 € 100.000 hoger dan in 2017.

De opbrengsten schuldhelpverlening zijn € 65.000 hoger. De opbrengsten budgetbeheer zijn € 84.000 lager als gevolg van de daling van het aantal pakketten.

De opbrengsten beschermingsbewind zijn € 173.000 hoger als gevolg van een groter aantal onder bewindgestelden. De rentemarge is daartegenover € 10.000 gedaald als gevolg van het sterk verlaagde gemiddelde rentepercentage en de lagere kredietportefeuille. De overige opbrengsten zijn per saldo € 44.000 lager.

De lasten zijn in 2018 met € 431.000 gestegen ten opzichte van 2017 (€ 8.415.000 t.o.v. € 7.984.000).

De post salarissen is toegenomen met € 440.000. Naast de grotere formatie in 2018 zijn de salariskosten gestegen als gevolg van indexatie, anciënniteit en promoties naar de eindschaal. Verder zijn de premies sociale lasten en pensioen verhoogd. De overige personeelskosten zijn per saldo € 15.000 lager dan in 2017. De wachtgelduitkeringen zijn in 2018 € 33.000 lager dan in 2017. De afschrijvingslasten zijn in 2018 € 101.000 lager dan in 2017.

De huisvestingslasten zijn € 9.000 hoger dan in 2017. De bureau- en administratielasten zijn in 2018 € 15.000 hoger dan in 2017. De beheerslasten zijn € 72.000 hoger als gevolg hogere advieskosten in het kader van de diverse aanbestedingen en procesoptimalisatie. De mutatie in de voorziening kredieten is in 2018 € 44.000 hoger dan in 2017.

Economische situatie

Uit de halfjaarlijkse cijfers van de Nederlandse Bank blijkt dat de hoogconjunctuur van de Nederlandse economie voorlopig nog aanhoudt. Wel is het zo dat er sprake is van een afnemende groei van het bruto binnenlands product (bbp). Na een bbp-groei van 3,0% in 2017, wordt voor 2018 een groei geraamd van 2,5%, gevolgd door 1,7% in 2019 en 2020.

De werkgelegenheid groeide in 2018 nog krachtig, waardoor de werkloosheid in 2019 op een zeer laag niveau afvlakt (3,6% van de beroepsbevolking). Sinds eind 2017 neemt de werkgelegenheid meer toe onder werknemers met vaste contracten dan met flexibele contracten, waardoor het aandeel 'vast' in het totale werknemersbestand voor het eerst in tien jaar weer licht groeit. Voor een deel hangt dit samen met de zeer krappe arbeidsmarkt. In het vierde kwartaal van 2018 werd de productie van ruim een kwart van de ondernemers belemmerd door een tekort aan arbeidskrachten.

De inflatie komt in 2018 naar verwachting uit op 1,6% en loopt dan scherp op naar 2,7% in 2019, door de verhogingen van de energiebelastingen en het lage btw-tarief (van 6% naar 9%). Voor 2020 wordt een inflatie van 1,8% geraamd. De loonsom per werknemer trekt in 2018 aan met een groei van 2,3%. In de jaren daarna wordt deze loonstijging geraamd op 3,0%.

Ondanks de hoogconjunctuur verandert er niet veel aan het volume van de schuldenproblematiek.

Hoe goed de cijfers en prognoses ook zijn, niet iedereen profiteert ervan. Volgens de Staatsecretaris Van Ark zijn er in Nederland 1,4 miljoen huishoudens die problematische schulden hebben dan wel een risico daarop hebben. Het gaat dan om 3 miljoen mensen. Het kabinet wil, zo geeft ze aan, dat er meer mensen uit een uitzichtloze schuldensituatie komen. Middels het Samenwerkingsverband Brede Schuldenaanpak (ministeries, gemeenten en andere betrokken partijen) wil ze werk maken van de terugdringing van de schuldenproblematiek. Van de eerdergenoemde 1,4 miljoen huishoudens zijn slechts 193.000 huishoudens bekend bij hulpverlenende instanties of via de wettelijke schuldsanering natuurlijke personen.

Uit onderzoek van het Sociaal Economisch Planbureau blijkt dat mensen met schulden 6,5 keer vaker in aanraking komen met Justitie. Schulden veroorzaken veel zorgen en stress en leiden vaak tot een slechtere gezondheid of tot problemen binnen relaties. Schulden vormen een belemmering bij het vinden van of behouden van werk (rapport Nibud). Ook blijkt uit onderzoek van de Sociaal Economische Raad, dat het hebben van een baan nog geen garantie tegen armoede is. Mensen met betaald werk als belangrijkste inkomensbron maken nog ruim 40% van de totale groep armen uit. Mensen met de laagste inkomens maken geen gebruik van toeslagen, gemeentelijke voorzieningen zoals kwijtschelding gemeentelijke belastingen en andere ondersteuning. En het is dan ook niet verwonderlijk dat zij ook moeite hebben om iedere maand de huur te betalen en rond te komen.

Schuldhulpverlening loont! Uit onderzoek uitgevoerd door Regioplan en Hogeschool Utrecht is gebleken dat elke euro die in de schuldhulpverlening geïnvesteerd wordt, resulteert in een besparing van € 2,20. Dat komt doordat de maatschappelijke lasten door schuldenproblematiek dan voorkomen worden. Een voorbeeld hiervan is dat de gemeenten dan minder hoeven uit te keren aan bijzondere bijstand. Daarnaast staat in dat rapport de aanbeveling om de WW, maar vooral de Participatiewet te verbinden met de uitvoering van de schuldhulpverlening. Door mensen met een WW- of WWB-uitkering te verplichten om

hun schuldenproblematiek aan te pakken, kan worden bijgedragen aan een snellere uitstroom uit de uitkering. Dit gebeurt deels omdat opgeloste schulden een stimulans zijn voor mensen om (weer) aan het werk te gaan of meer te gaan werken, maar ook omdat werkgevers niet zitten te wachten op medewerkers die veel werk met zich meebrengen vanwege beslagen op hun inkomen of waarbij sprake is van een verhoogd ziekteverzuim door psychosociale problematiek. Uit dat onderzoek blijkt dat schuldenproblematiek leidt tot een gemiddeld langere uitkeringsduur. In een meer recent onderzoek van Panteia ("Bijstandsgerechtigden met schulden" december 2018) wordt dit beeld nogmaals bevestigd.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan: de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:

- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Voor KBL betekent dit concreet dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan het eigen vermogen, zoals dit op de balans wordt vermeld.

Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.

Het gaat daarbij om de volgende risico's:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (Eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:

Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5.

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode. Deze bepaalde hoogte is gelijk aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening).

Ten behoeve van de begroting 2018 is door KBL een risico inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan wordt in onderstaande risicoparagraaf beschreven waarnaar wij verwijzen.

Deze risico inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van financiële risico's ad € 949.000 en rechtvaardigt o.i. een weerstandsvermogen dat gelijk is aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening), zoals besloten tijdens de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012.

Voor 2018 resulteert deze methodiek in een maximaal weerstandsvermogen ad € 502.000. Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2018 € 0 zodat er over 2018 geen terugbetalingsverplichting is conform de statuten van de GR artikel 30 lid 3b.

Risicoparagraaf

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico inventarisatie van KBL weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties.

Geen van de genoemde risico's heeft zich in het afgelopen jaar in ernstige mate voorgedaan. In dit jaarverslag kunt u in de toelichting op de baten en lasten lezen, hoe de verschillende posten zich ontwikkeld hebben in 2018 en hoe hierop gestuurd is als dat noodzakelijk was.

1. Bezuinigingen

Het nog verder terugbrengen van overheidsgelden ten behoeve van gemeenten kan ertoe leiden dat gemeenten minder geld beschikbaar (kunnen) stellen voor schuldhelpverlening.

Dit risico heeft zich in 2018 niet voorgedaan.

2. Onderbesteding Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's)

Het achterblijven van de bestedingen van opdrachtgevers in vergelijking met de afspraken zoals die zijn gemaakt in de dienstverleningsovereenkomsten.

Om de bovenstaande risico's deels te ondervangen is het afsprakenkader rondom fluctuaties in de afname van dienstverlening van KBL aangescherpt. Dit betekent een maximale afwijking van 10% van de realisatie ten opzichte van de dienstverleningsovereenkomst.

Het risico van de onderbesteding van de dienstverleningsovereenkomst heeft zich niet voorgedaan in 2018.

3. Flexibele schil van medewerkers in relatie tot wachtgelduitkeringen

Van de organisatie wordt gevraagd flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar dienstverlening van de opdrachtgevers. Daarom is het in stand houden van een flexibele schil van medewerkers noodzakelijk. Het werken met jaarcontracten en het aansluitend niet meer verlengen daarvan kan leiden tot wachtgelduitkeringen. KBL is eigen risicodragers en de uitgaven komen ten laste van de exploitatie.

Het inhuren van medewerkers via uitzend- en detacheringbureaus of via een zgn. payrollconstructie resulteert direct in meer kosten.

KBL beperkt bovengenoemde risico's door het optimaal afstemmen van de formatie op de gevraagde dienstverlening. Maandelijks wordt de benodigde formatie bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Onderlinge uitwisseling van formatie bij over- of onderbezetting tussen de regio's wordt ook toegepast.

Dit risico heeft zich niet voorgedaan in 2018. Er is minder en korter dan verwacht gebruik gemaakt van een wachtgelduitkering. Diverse medewerkers van wie het contract niet is omgezet naar een vast dienstverband hebben minder tijd nodig om een nieuwe betaalde baan te vinden.

4. Aanslag vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven een feit. Ook op KBL is deze nieuwe wetgeving in beginsel van toepassing. Middels een inventarisatie in samenspraak met fiscalisten van een externe adviseur en drie andere kredietbanken in Nederland zijn de gevolgen voor KBL inzichtelijk gemaakt. De uiteindelijke fiscale positie voor de vennootschapsbelasting is in december 2016 formeel afgestemd met de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft in een brief d.d. 28 februari 2017 geantwoord dat er over 2016, als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat, geen belastingplicht voor de vennootschapsbelasting is ontstaan. Dit zal jaarlijks worden gezien.

Ook in 2018 is sprake van een negatief exploitatieresultaat. De verwachting is derhalve dat ook over 2018 geen belastingplicht zal ontstaan.

5. Concurrentie

Niet-GR opdrachtgevers kunnen, gedwongen door een aanbestedingsproces, kiezen voor een andere aanbieder dan KBL als uitvoerder voor de schuldhulpverlening. Door maatwerk en het verder optimaliseren van de dienstverlening wordt het risico beperkt dat gekozen wordt voor een andere uitvoerder. Daarnaast wordt er actief gezocht naar nieuwe opdrachtgevers.

Dit risico heeft zich in 2018 niet voorgedaan.

6. Inklinken van de kredietportefeuille

De kredietportefeuille wordt al jaren gestaag kleiner, wat resulteert in lagere renteopbrengsten.

Aan opdrachtgevers wordt geadviseerd meer saneringskredieten te laten verstrekken als instrument van schuldhulpverlening als dit voor de klant het beste alternatief is. Hierdoor wordt het risico van verder inklinken van de kredietportefeuille verkleind maar bovenal worden klanten hierdoor nog beter geholpen.

Dit risico heeft zich in 2018 voorgedaan. De kredietportefeuille is in 2018 ca. € 600.000 gedaald. De rentebaten zijn met ca. € 10.000 gedaald ten opzichte van 2017.

7. Rente risico's

De onrust op de financiële markten kan resulteren in een rentestijging. De kans dat de huidige historisch lage rentepercentages op termijn zullen gaan stijgen is aanwezig. Het risico is beperkt omdat begin januari 2018 KBL geen geldleningen heeft. Het risico is beperkt tot het saldo van de rekening-courant.

Dit risico heeft zich in 2018 niet voorgedaan.

8. Afboekingen oninbare kredieten

Een telkens terugkerende factor in de negatieve resultaten betroffen de afboekingen op de uitstaande kredietportefeuille. Door het treffen van een voorziening voor oninbare kredieten belasten de afboekingen niet direct het exploitatieresultaat.

Het verstrekken- en incassobeleid is jaren geleden aangescherpt zodat noodzakelijke afboekingen van kredieten tot een minimum worden beperkt.

9. Aansprakelijkheidsrisico's

De aansprakelijkheidsrisico's, voor zover alle risico's bekend zijn, worden grotendeels afgedekt door de bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

In onderstaande tabel zijn de mogelijke financiële consequenties weergegeven van de hierboven beschreven risico's:

Risico	Maximaal fin. gevolgen	Kans	Perc.	Financieel risico
1 Bezuinigingen	750.000	Hoog	75%	563.000
2 Onderbesteding DVO's	500.000	Laag	25%	125.000
3 Flexibele schil	60.000	Hoog	75%	45.000
4 Aanslag vennootschapsbelasting	100.000	Middel	50%	50.000
5 Concurrentie	300.000	Middel	50%	150.000
6 Inklinken van de kred.portefeuille	10.000	Hoog	75%	8.000
7 Renterisico's	10.000	Hoog	75%	8.000
8 Afboekingen oninbare kredieten	-			-
9 Aansprakelijkheidsrisico's	-			-
	1.730.000			949.000

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € 949.000 bedraagt. Deze inschatting dient ter onderbouwing van het weerstandsvermogen, zoals beschreven in de vorige paragraaf.

Financiële kengetallen

Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basisset van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

De eerste twee kengetallen worden in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor de KBL. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stcrt. 2015, 20619).

Kengetallen	2017	2018
Netto schuldquote	1%	0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle vertrekte leningen	45%	37%
Solvabiliteitsratio	0%	0%

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de Gemeenschappelijke Regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd

voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV Besluit begroting en verantwoording).

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin KBL in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van KBL.

Financiering

Treasurybeleid

Het treasurystatuut van KBL gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.

KBL heeft voor 2018 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie heeft gedurende 2018 geen uitzettingen van gelden gedaan.

Het renteprotocol is een vast agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt regelmatig de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, t.w. met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (incl. achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-) lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd.

De financiering in 2018 bestaat uit het rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 2.500.000. Met ingang van 1 januari 2019 bedraagt het maximum € 1.000.000.

Schatkistbankieren

De verplichting tot schatkistbankieren geldt alleen voor de overtollige eigen middelen van de KBL. De gelden van cliënten zijn hiervan uitgezonderd. Het drempelbedrag voor het afstorten van overtollige middelen bedraagt € 250.000. De eigen middelen van KBL zijn het gehele jaar onder genoemd drempelbedrag gebleven zodat er geen verplichting tot afstorten was in 2018.

Kasgeldlimiet

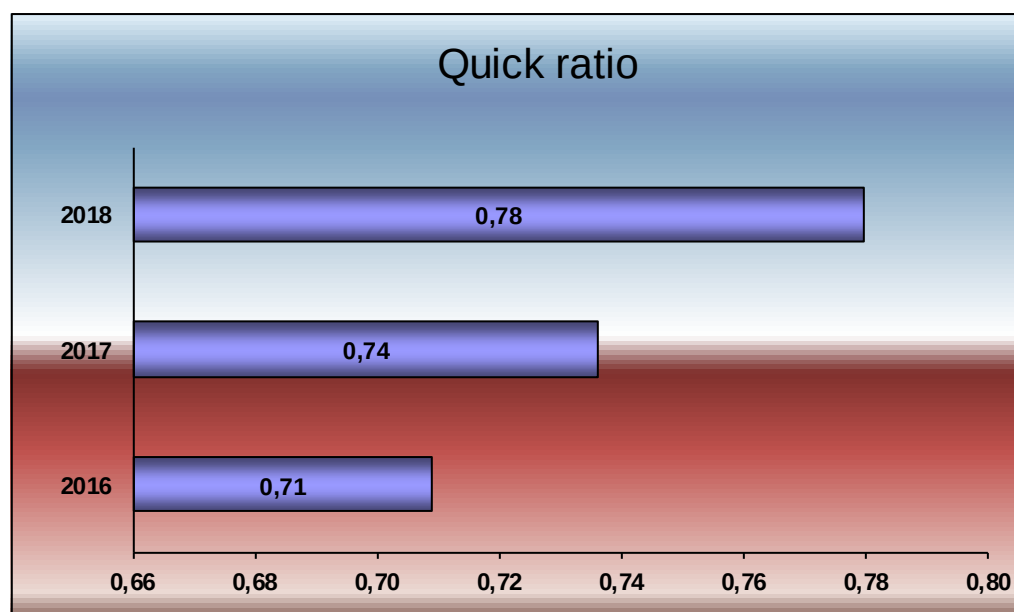
De kasgeldlimiet voor het jaar 2018 is op basis van de werkelijke cijfers vastgesteld op € 689.000 (8,2% van het lastentotaal).

Ultimo 2010 is met de provinciale toezichthouder afgesproken dat de kasgeldlimiet met ingang van 2011 wordt bepaald op € 2.500.000. Deze ontheffing is op 1 november 2018 verlengd voor de jaren 2018 tot en met 2022. Deze ontheffing is nodig in verband met bovengenoemde rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 2.500.000. Zoals bovenstaand vermeld is het maximum per 1 januari 2019 € 1.000.000.

Liquiditeitspositie

De liquiditeitspositie van KBL wordt vanuit van vlottende activa exclusief de uitstaande kredieten (Quick ratio) in verhouding tot de vlottende passiva bepaald.

Dit geeft het volgende beeld:

De liquiditeitsplanning bij KBL ten behoeve van de intensivering van de treasury activiteiten is een maandelijks terugkerende activiteit. Doel hiervan is inzicht te verschaffen in de liquiditeitspositie en de financieringsbehoefte.

Ten aanzien van het beheer van de leningenportefeuille (o/g) heeft KBL haar activiteiten primair gefinancierd met het rekening-courantkrediet van de BNG.

Daarnaast heeft de BNG aanvullende mogelijkheden om de financieringsbehoefte, indien nodig, in te kunnen vullen.

Bedrijfsvoering

Klachtenafhandeling

KBL handelt binnengekomen klachten af op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde interne klachtenregeling.

In 2018 zijn in totaal 19 klachten ingediend. Dit is beduidend minder dan in 2017, toen er 33 klachten werden ingediend. Ten opzichte van het aantal aanvragen, mutaties en feitelijke handelingen, die de Kredietbank jaarlijks verwerkt, blijft dit aantal relatief gezien laag.

Klachten 2018	2018
Gegrond	2
Ongegrond	11
Deels gegrond/ongegrond	5
Ingetrokken	1
Totaal	19

Personeel

In 2018 heeft de onderhoudsrond van het huidige functieboek van KBL plaatsgevonden. In het eerste kwartaal 2019 zal de functiewaarderingsrond worden afgerond en beschikt KBL weer over een volledig geactualiseerd functieboek inclusief waardering. Ultimo 2018 is een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uitgevoerd. In de loop van 2019 zal er uitvoering

worden gegeven aan het plan van aanpak dat hieruit voortvloeit. Dit zal samenlopen met de aandachtspunten vanuit het medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO).

Uiteraard zal er in 2019 aandacht zijn voor de invoering van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA). Deze zal per 1 januari 2020 zijn beslag moeten gaan krijgen.

In onderstaand overzicht is de bezetting ultimo 2018 weergegeven:

	2018
Management	7
Staven en ondersteuning	4
Planning & Control, Finance	5
Trajectmanagement	39
BBR	11
Schuldregeling	4
Frontoffice	11
Bewindvoering	29
Totaal aantal fte	110

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimcijfer is voor 2018 uitgekomen op 4,86%, een duidelijke daling ten opzichte van 2017 (6,33%). De voortdurende aandacht voor het langdurige ziekteverzuim en de daaropvolgende uitgezette acties hebben zijn vruchten afgeworpen. Het blijft echter zaak om de aandacht hiervoor niet te laten verslappen.

Met dit cijfer zitten we ook onder het landelijk gemiddelde voor overheidspersoneel in 2018 van 5,0% (bron: 3de kwartaal 2018). De meldingsfrequentie is met een cijfer van 0,98 licht toegenomen t.o.v. 2017 (0,96).

Aanbestedingen

Ook 2018 heeft in het teken gestaan van de beweging KBL 2.0, Anders denken, anders doen. Daarmee wil de Kredietbank een professionele slag maken om te kijken hoe de dienstverlening beter uitgevoerd kan worden. Om dit proces te ondersteunen, is het belangrijk dat de medewerkers beter gefaciliteerd worden bij het uitvoeren van hun werkzaamheden. Dan gaat het zowel om de ICT-voorzieningen m.b.t. de werkplek als met betrekking tot de (tele)-communicatie (mobiele en vaste telefonie). In 2017 heeft de inventarisatie van de huidige omgeving plaatsgevonden en is gekeken naar de wensen en eisen met betrekking tot de nieuwe omgeving. In 2018 zijn deze aanbestedingstrajecten gestart welke in het voorjaar van 2019 zullen worden afgerond. Daarna wordt gestart met de implementatie. Het resultaat zal zijn meer functionaliteiten voor hetzelfde geld. Daarnaast is in 2018 de postbezorging aanbesteed in samenwerking met SSC-ZL. Met ingang van 1 januari 2019 wordt de post bezorgd door Business Post waarbij een kostenbesparing wordt verwacht. Ook de aanbesteding van de printers heeft in 2018 plaatsgevonden.

Voorziening op kredietportefeuille

De mutatie 2018 in de voorziening met betrekking tot de kredietportefeuille bedraagt € 49.000. In de jaarrekening 2008 is gestart met het treffen van een voorziening voor oninbaarheid op de kredietportefeuille van vóór 2005 in het bijzonder. Afboekingen op oninbare kredieten vormden in de laatste jaren van de Stichting KBL (tot 2005) een in het oog springende post bij de verklaring van de negatieve resultaten. Om die reden is in 2008 een inschatting gemaakt van het incassorisico met betrekking tot alle kredieten, die voor 2005 zijn verstrekt. Dit resulteerde in een oninbaarheidsschatting van

€ 2,4 miljoen. Ter hoogte van dit bedrag is een voorziening gevormd, welk bedrag ineens ten laste van het resultaat in 2008 is gebracht. Dit had tot gevolg dat de afboekingen vanaf 2009 en volgende jaren ten laste van deze voorziening zijn gebracht en het exploitatieresultaat daardoor niet meer negatief wordt beïnvloed door deze afboekingen. Jaarlijks wordt de volledige kredietportefeuille beoordeeld op oninbaarheid hetgeen kan leiden tot mutaties in de stand van de voorziening. Met betrekking tot de financiering van de totale voorziening voor oninbaarheid is afgesproken dat alleen de daadwerkelijke afboekingen in een boekjaar in rekening worden gebracht bij de GR-gemeenten op basis van de GR-methode waarbij de side-letter van de gemeente Sittard-Geleen wordt gerespecteerd.

Verbonden partijen

“De Droomfabriek” is een uniek samenwerkingsverband tussen KBL, MIK Kinderopvang, Trajekt en Bureau Jeugdzorg Limburg. Het verband is ontstaan uit een vraag van het Elisabeth Strouven Fonds te Maastricht. Zij waren op zoek naar partners die voor hun een project zouden kunnen realiseren voor de doelgroep alleenstaande moeders die weinig toekomstperspectief hebben. Met bovenstaande vier partijen is een samenwerkingsverband aangegaan in de vorm van een coöperatie. Het betreft een project van drie jaar lang voor 2 keer 10 alleenstaande moeders. Het project dient kosten neutraal te verlopen. Als KBL zorgen wij in dit project vooral voor het wegnemen van stress door schulden. Hiervoor stelt de coöperatie (via de subsidiegelden van Elisabeth Strouven) een werkkapitaal ter beschikking van € 100.000. De dienstverlening die wij inzetten op de moeders loopt via de dienstverleningsovereenkomsten die zijn afgesloten met de gemeenten.

De coöperatie Droomfabriek U.A. is op 4 december 2017 opgericht. De coöperatie Droomfabriek heeft in haar statuten vastgelegd hoe de aansprakelijkheid verdeeld is bij haar bestaan en bij de ontbinding van de coöperatie. Bij de vorm uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.) zijn de leden niet aansprakelijk voor het tekort. Het betreft hier ook een strak afgebakend traject dat gebaseerd is op de subsidie van het Elisabeth Strouven Fonds.

Het eigen vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € -5.064. Het vreemd vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € 167.552. Het financiële resultaat over 2018 bedraagt € -11.

Organisatie en ontwikkelingen

Controlling

Op basis van de realisatie van 2016, de dienstverleningsovereenkomsten 2017 en de verwachte ontwikkelingen voor 2018 is de begroting 2018 inclusief de meerjarenbegrotingen 2019 en 2020 opgesteld. In juli 2017 is deze begroting door het Algemeen Bestuur van KBL vastgesteld. In juni 2018 is de eerste begrotingswijziging 2018 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De ontwikkelingen ten opzichte van de begroting (swijziging) zijn in de voorjaars- en de najaarsmanagementrapportage 2018 aan het Dagelijks Bestuur bekend gemaakt.

Dienstverlening 2018

Schuldhulpverlening

Schuldhulpverlening betreft samengevat alle activiteiten op het terrein van schuldpreventie, curatie en nazorg om financiële problemen te voorkomen en daar waar mogelijk financiële problemen c.q. schulden op te lossen.

KBL ondersteunt burgers met een, soms dreigend, financieel probleem in een zo vroeg mogelijk stadium. De Kredietbank probeert zichtbaar en dicht bij de burger met financiële problemen te zijn in de diverse wijkservicepunten, waar spreekuren georganiseerd worden. We weten inmiddels uit onderzoek dat het 4 jaar duurt voordat iemand met financiële problemen hulp zoekt, zijn schuld is dan al opgelopen tot gemiddeld € 42.000. KBL betreft ketenpartners zo snel en optimaal mogelijk in de verschillende fasen van de schuldhulpverlening.

In Maastricht, Sittard-Geleen, Brunssum en Landgraaf wordt in de pilot "voorkomen uithuisplaatsingen" nauw samengewerkt met alle woningcorporaties, maatschappelijk werk en soms het Veiligheidshuis. De aanpak varieert per gemeente. Vaak vindt er, daar waar signaleerd wordt dat mensen huurachterstand hebben, direct op locatie een gesprek met een casemanager van de Kredietbank plaats.

In Maastricht zijn afspraken gemaakt met "Schuld en Budget Buddy". Daar waar iemand geen mantelzorg beschikbaar heeft, krijgt hij bij aanvang van een traject een buddy toegewezen. Zo wordt er snel geschakeld tussen de burger, de buddy en de medewerker van de Kredietbank.

Ook hebben wij in 2018 actief de samenwerking met uitkerende instanties als de SVB en UWV opgezocht en afspraken gemaakt over het gericht doorverwijzen van mensen waar financiële problemen aan de orde lijken.

In het kader van werkgeversdienstverlening vinden er in toenemende mate gesprekken plaats met werkgevers. Zo heeft vanaf mei 2018 de samenwerking met WSP een enorme impuls gekregen. Wekelijks zit KBL 1 dagdeel per week bij WerkgeverServicepunt (WSP) op locatie waar medewerkers met financiële vragen laagdrempelig binnen kunnen lopen. De deur staat ook open voor bijvoorbeeld jobcoaches, teamleiders en salarisadministratie. Zij kunnen met vragen terecht over het herkennen van medewerkers met financiële problemen en het juist doorverwijzen.

Medewerkers van KBL worden regelmatig geconfronteerd met acute situaties, waarbij crisisinterventies nodig zijn, bijvoorbeeld bij dreigende uit huis plaatsing of afsluiting van water en licht.

Om een goed inzicht te krijgen welke ondersteuning iemand nodig heeft, wordt, als de crisis is beslecht, door middel van analyse en screening gekeken naar financieel gedrag, vaardigheden, motivatie, zelfregie en leervermogen. Een steuntje in de rug, financieel

support, is soms al voldoende voor een burger om weer grip te krijgen op zijn eigen financiële situatie. Maar het komt ook regelmatig voor dat een burger de regie over zijn (financiële) situatie kwijt is en er duurzame financiële ondersteuning nodig is. In nauwe samenwerking met organisaties in het sociaal domein wordt gekeken welke ondersteuning nodig is. De contacten met onder andere maatschappelijk werk, gemeente, woningcorporaties, onderwijs, geestelijke gezondheidszorg en buddy's zijn dan ook intensief. Soms is het (tijdelijk) nodig om financiën te beheren via budgetbeheer, budgetbeheer maatwerk of zelfs beschermingsbewind. Als er behoefte is aan extra middelen, kan KBL, uiteraard onder voorwaarden, verantwoord een krediet verstrekken (sociale kredietverlening).

De analyse en screening aan het begin van een traject, vindt per gemeente verschillend plaats. Zo wordt in Landgraaf gebruik gemaakt van een QuickScangesprek, een gesprek met burger, maatschappelijk werk en een casemanager van de Kredietbank. Deze werkwijze zorgt ervoor dat mensen goed voorbereid aan een traject voor het regelen van schulden beginnen. De uitval in een vervolgetraject is hierdoor tot bijna nul gereduceerd.

Voor inwoners uit Heerlen en Kerkrade start de schuldhulpverlening bij het portaal van de gemeente. De casemanager van de gemeente stelt een diagnose en draagt in geval van problematische schulden het dossier over aan de Kredietbank. Regelmatig vindt er overleg plaats tussen de casemanagers van de gemeenten en de Kredietbank.

In Maastricht en Sittard Geleen wordt gebruik gemaakt van de screeningsmethode Mesis, een gevalideerd diagnose instrument. De burger vult een vragenlijst in en op basis van deze antwoorden ontstaat een klantprofiel. Dit geeft, in combinatie met een gesprek met een casemanager van de Kredietbank, een beeld met betrekking tot (financiële) vaardigheden, capaciteiten, houding en motivatie. De scores op deze gebieden worden gepresenteerd in een rapport dat als uitgangspunt dient voor de vervolgroute, het plan van aanpak. Dit wordt in een daarop volgend gesprek samen met de burger bepaald.

KBL heeft over 2018 dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de aangesloten GR-gemeenten en de overige (contract)gemeenten. Hierin zijn afspraken gemaakt over de hoeveelheid producten, die worden afgenomen en tegen welke vergoeding. De doorgevoerde verlaging van het uurtarief heeft ook in 2018 er mede voor gezorgd dat de lasten niet volledig werden gedekt door de opbrengsten.

In 2018 zijn in totaal 1.078 trajecten schuldregeling gestart. Een schuldregeling betekent dat KBL met de schuldeisers onderhandelt over een regeling tegen finale kwijting. Daarvoor kunnen twee instrumenten worden ingezet; te weten een schuldbemiddeling of een saneringskrediet. De keuze vindt plaats in overleg met de opdracht gevende gemeente en is o.a. afhankelijk van het inkomensperspectief van de klant en zijn aflossingscapaciteit. In 2018 is het merendeel van alle aanvragen schuldregeling geholpen met het instrument schuldbemiddeling.

Door KBL zijn in 2018 de volgende aantallen gedeclareerd:

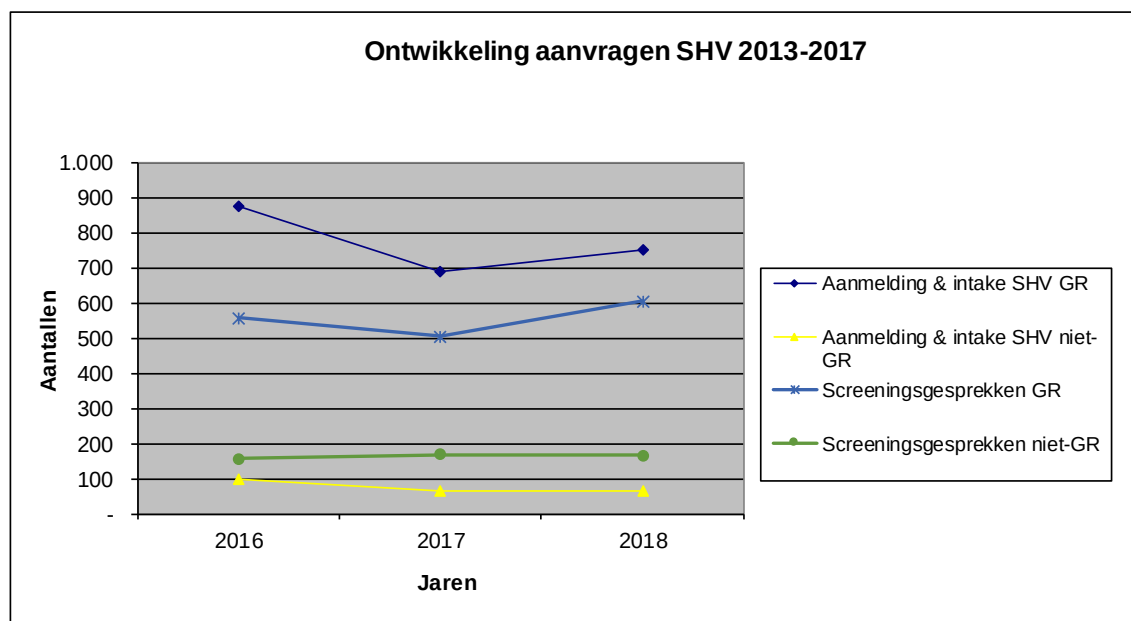
	DVO	Realisatie	Afwijking
Brunssum	110	152	42
Heerlen	720	562	-158
Kerkrade	317	272	-45
Landgraaf	385	294	-91
Maastricht	1.910	1.979	69
Sittard-Geleen	2.558	2.541	-17
Niet GR	1.385	1.679	294
Totaal	7.385	7.479	94

Aanmeldingen 2018

Onderstaand een overzicht en grafiek van de aantallen aanmeldingen van 2016 tot en met 2018:

		2016	2017	2018
GR	Aanmelding & intake SHV GR	876	689	750
	Screeningsgesprekken GR	555	504	603
Niet-GR	Aanmelding & intake SHV niet-GR	96	64	63
	Screeningsgesprekken niet-GR	156	167	166
Totaal	Aanmelding & intake SHV	972	753	813
	Screeningsgesprekken	711	671	769
Totaal aanmeldingen GR en niet-GR		1.683	1.424	1.582

In 2018 heeft de Kredietbank 1.582 aanvragen schuldhulpverlening ontvangen. Dit is een toename van circa 11% ten opzichte van het aantal aanvragen in 2017 (1.424). Deze stijging kan te maken hebben met het feit dat we in het werkgebied van KBL steeds intensiever samenwerken met organisaties in de keten waardoor meer partijen en functionarissen signalen van mensen met financiële problemen oppikken, en ook eerder oppikken, en KBL inschakelen. Ook is de samenwerking met de diverse gemeenten geïntensiveerd. Op diverse fronten worden nieuwe pilots bedacht en gestart om mensen met schulden te vinden en te ondersteunen.

Schuldregeling

Mensen met financiële problemen of vragen over geld kunnen zich voor hulp aanmelden bij de organisatie die de betreffende gemeente waar de klant woont, heeft ingericht als de poort voor de Schuldhulpverlening. In de ene gemeente vervult de gemeente zelf die functie (bijvoorbeeld Heerlen en Kerkrade), in een andere gemeente is die rol belegd bij de Maatschappelijk Werkorganisatie van die gemeente (o.a. Brunssum, Landgraaf, Onderbanken en de Kompas-gemeenten) en er zijn gemeenten waar mensen rechtstreeks naar KBL mogen komen voor hulp (zoals Sittard-Geleen, Maastricht en de Heuvelland gemeenten). Indien er sprake is van een problematische schuld mag KBL in het kader van een schuldregeling proberen een regeling met de schuldeisers tegen finale kwijting op te zetten. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van een schuldbemiddeling (gedurende drie jaar lang wordt 1 x per jaar aan de schuldeisers het gespaarde bedrag uitbetaald) of een Saneringskrediet (afkoop ineens door middel van een krediet via KBL). We zien dat schuldeisers steeds vaker de voorkeur geven aan een schuldregeling via een saneringskrediet. Daardoor kunnen zij in 1 keer het dossier sluiten en beperken zij de administratieve lasten aan hun kant. Ook voor de klant heeft een saneringskrediet voordelen. Het neemt direct veel zorgen, onzekerheid en stress weg. Gedurende het verdere verloop is er voor de klant namelijk nog maar 1 schuldeiser; KBL. Bij een schuldbemiddeling kunnen zich situaties voordoen waardoor één van de schuldeisers alsnog zijn akkoord intrekt; bij een saneringskrediet worden alle schuldeisers in 1 keer afgekocht met een percentage tegen finale kwijting en vormen zij geen partij meer in de aflossing van dit krediet aan KBL.

Bij een schuldbemiddeling dient 1 x per jaar een hercontrole op de aflossingscapaciteit van de klant plaats te vinden. De keuze voor het instrument (schuldbemiddeling of saneringskrediet) is echter per casus afhankelijk en wordt door een combinatie van verschillende factoren bepaald. Landelijk neemt de inzet van het saneringskrediet toe. In 2018 heeft KBL 976 schuldregelingen via een schuldbemiddeling opgestart en 100 via een saneringskrediet. Bij 2 regelingen is nog geen keuze voor het instrument gemaakt. Ten opzichte van de landelijke trend blijven we qua inzet van saneringskredieten nog achter.

In 2018 zijn in totaal 1.078 trajecten schuldregeling gestart.

Aanvragen schuldregeling	2017	2018
Aantal aanvragen	1.154	1.078
Aantal beëindigingen	656	955

In 2018 zijn 681 minnelijke voorstellen geaccepteerd.

Preventie & Projecten

In Nederland hebben 1,4 miljoen mensen risicovolle of problematische schulden. Het duurt gemiddeld 4 tot 5 jaar voordat mensen de eerste stap maken om financiële hulp in te schakelen. Te veel mensen zijn niet bij machte om hulpbronnen in te schakelen. Om die drempel te verlagen maken steeds meer gemeenten gebruik van de laagdrempelige inlooplocaties/huiskamers in de wijken voor financiële hulp. Burgers kunnen er terecht met al hun financiële vragen. Bijvoorbeeld wanneer ze willen weten of hun inkomsten en uitgaven nog in balans zijn of hulp nodig hebben bij het invullen van ingewikkelde formulieren, het corrigeren van loonbeslagen of het aanvragen van toeslagen. KBL organiseert inloopspreekuren of sluit aan in de bestaande initiatieven.

Behalve het bieden van praktische hulp, is het ook een uitstekende plek om in een eerder stadium financiële problemen te signaleren, ze bespreekbaar te maken en passende hulp in te schakelen. Zo reduceren wij de inzet van ingrijpende schuldregelingstrajecten of beschermingsbewind door er snel bij te zijn.

Werkgevers zien financiële problemen vaak als één van de eersten en kunnen een belangrijke rol spelen bij het vroegtijdig inschakelen van hulp. Dit jaar hebben we een aantal succesvolle pilot gedraaid met onder andere de SVB voor 65+ in gemeente Maastricht en Sittard-Geleen. Een pilot met het UWV is gestart en met WSP Parkstad is een succesvolle samenwerking in de vroegsignalering tot stand gebracht. We hebben ook dit jaar een aantal werkgevers bijgepraat over loonbeslagen, gesprekstechnieken en duurzame oplossingen. Daarnaast hebben we ook dit jaar diverse groepen vrijwilligers van de diverse vrijwilligersorganisaties geschoold.

Het terugdringen van het aantal huisuitzettingen van mensen met een huurschuld of het voorkomen van afsluitingen van energie en het terugdringen van de bestuurlijke premie in de zorgverzekeringen blijft elke jaar een belangrijk aandachtspunt. Binnen elke gemeente zijn er convenanten afgesloten of werkafspraken gemaakt die erop gericht zijn op het voorkomen en oplossen van crisissituaties in de primaire lasten

Lessen in omgaan met geld zou al moeten beginnen in het basisonderwijs. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die al op jonge leeftijd bewust leren omgaan met geld, later minder vaak te maken hebben met financiële problemen.

Om hier een bijdrage aan te leveren heeft de Kredietbank dit jaar opnieuw meegedaan met de landelijke projectweek 'Week van het Geld'. Deze week in maart is een initiatief van het platform Wijzer in geldzaken. Het doel van deze week is om basisschoolleerlingen te leren omgaan met geld. Kredietbank in diverse onderwijsinstellingen in het voorjaar door de hele regio geldlessen verzorgd. Ook aan de jongeren in de leeftijd van 17 en 18 worden verscheidene activiteiten ontplooid, zoals de stadsspellen No Credit, Game Over of de Young Cash Tour. En tenslotte hebben we ook al een paar keer financiële lessen voor de nieuwkomers mogen verzorgen.

Voor de volwassenen verzorgen we ook lessen en workshops middels cursussen Rondkomen met Inkomen, Financiële Planning of een workshop budgettering. Ook in 2018 hebben we verscheidene trainingen en intervisiebijeenkomsten georganiseerd voor de vrijwilligers die betrokken zijn in de schuldhulpverlening.

WSNP-verklaringen

Mocht een minnelijk voorstel door 1 of meerdere schuldeisers worden afgewezen dan kan aan de Rechtbank worden gevraagd deze weigerachtige schuldeiser(s) via een minnelijk dwangakkoord te verplichten alsnog in te stemmen met dit aanbod. In die gevallen waar dit niet mogelijk is, kan een verzoek worden ingediend voor de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Dit is een traject buiten de Kredietbank om waar vanuit de Wet alle schulden gesaneerd worden. In deze trajecten krijgt de klant een bewindvoerder WSNP toegewezen. Deze ziet erop toe dat de klant al zijn verplichtingen die in de WSNP gelden ook daadwerkelijk nakomt. In 2018 zijn we steeds vaker met mensen mee naar de Rechtbank gegaan voor de zitting aanvraag WSNP. Als reactie daarop krijgen we zowel vanuit de klant als de Rechtbank zeer positieve geluiden. Mensen voelen toch dat extra steuntje in de rug en vragen van de Rechtbank over het verloop van het minnelijk traject kunnen direct tijdens de zitting worden beantwoord. Dat neemt de spanning en onzekerheid

voor mensen voor een groot deel weg en leidt sneller tot duidelijkheid over het al dan net toelaten tot de WSNP.

Onderstaand een overzicht van de afgifte WSNP-verklaringen in 2018:

Afgifte WSNP-verklaringen 2018			2017
	GR	Niet GR	Totaal
Met minnelijk traject	396	51	447
Zonder minnelijk traject	7	2	9
Totalen	403	53	456

In 2018 zijn 456 WSNP-verzoekschriften door de KBL afgegeven. Het aandeel verzoekschriften zonder dat er een minnelijk traject bij KBL is doorlopen, is afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. In 2018 zijn 9 WSNP-verzoekschriften afgegeven zonder een minnelijk traject bij KBL.

Door KBL zijn in 2018 de volgende aantallen gefactureerd:

	DVO	Realisatie	Afwijking
Brunssum	3	2	-1
Heerlen	-	16	16
Kerkrade	1	7	6
Landgraaf	16	12	-4
Maastricht	4	26	22
Sittard-Geleen	5	28	23
Niet GR	20	14	-6
Totaal	49	105	56

Sociale kredietverlening en kredietbeheer

Ook in 2018 had KBL een rol in het verstrekken van sociaal verantwoorde consumptieve kredieten. De doelgroep die gebruik mag maken van deze faciliteit is beperkt door de Wet Fido en ziet in beginsel alleen toe op mensen met een inkomen tot 130% van het bruto minimumloon. Het verstrekken van een saneringskrediet in het kader van een schuldregeling valt buiten de wet Fido.

KBL is een sociaal alternatief voor mensen die financiële steun nodig hebben en verzorgt leningen voor mensen met een kleine beurs. We doen dit zorgvuldig, betrouwbaar en zonder winst oogmerk. Ook voorkomen we overkreditering bij de kredietnemer. Het sociaal krediet komt tegemoet aan de kredietbehoefte van mensen die bij een commerciële bank of financier niet meer terecht kunnen. Op deze manier zorgt het sociaal krediet ervoor dat alle groepen in de samenleving kunnen beschikken over de extra financiële ruimte die in sommige situaties noodzakelijk is. Deze doelgroep wordt hierdoor niet uitgesloten van het deelnemen aan het gangbare financiële verkeer, maar vindt een betrouwbare plaats waar ook zij terecht kunnen.

In 2018 is het aantal toekenningen van kredieten nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met 2017. In 2017 hadden we 608 toekenningen en in 2018 zijn dat er 595.

Een bijzondere positie binnen het sociaal bankieren neemt het verstrekken van zogenaamde garantkredieten aan nieuwkomers in. KBL mag voor een aantal gemeenten een krediet aan deze nieuwkomers verstrekken zodat zij hun woning heel basaal kunnen inrichten. De

gemeente verstrekt een stuk suppletie in de afbetaling van dit krediet en staat borg voor de terugbetaling.

Van alle in 2018 verstrekte kredieten ging het in 208 gevallen om een garantkrediet (al dan niet met een bufferkrediet gecombineerd) en 387 keer om een regulier consumptief krediet.

De gemiddelde hoogte van de in 2018 verstrekte consumptieve kredieten bedraagt € 2.272.

In onderstaande tabel worden enkele gegevens met betrekking tot kredietverlening weergegeven. De post toekenningen bevat zowel herfinancieringen als ook saneringskredieten:

Aanvragen kredietverlening	2016	2017	2018
Aantal aanvragen	1.473	1.272	1.190
Aantal afwijzingen	531	613	524
Aantal intrekkingen	167	129	35
Aantal toekenningen	810	608	595

Uitstaand saldo kredieten	2016	2017	2018
Uitstaand saldo ultimo jaar	4,5	4,0 mln.	3,5 mln

In 2018 heeft KBL 1.190 kredietaanvragen ontvangen. Een lichte daling ten opzichte van de 1.272 in 2017.

Door KBL zijn in 2018 de volgende aantallen intake kredietverlening gefactureerd:

	DVO	Realisatie	Afwijking
Brunssum	70	54	-16
Heerlen	240	223	-17
Kerkrade	140	101	-39
Landgraaf	60	63	3
Maastricht	300	337	37
Sittard-Geleen	120	135	15
Niet GR	100	195	95
Totaal	1.030	1.108	78

Budgetbeheer

In 2018 is het aantal huishoudens met budgetbeheer bij KBL gedaald, van 1.960 pakketten in 2017 tot 1.854 pakketten in 2018. Voor wat betreft de GR-gemeenten is de daling met name in Heerlen (14%), Kerkrade (17%) en Sittard-Geleen (16%) groot. Wat bij de grote dalers verder opvalt, is dat daar de kosten voor beschermingsbewind (die betaald worden uit de bijzondere bijstand) het meest gestegen zijn. Dit lijkt congruent met het landelijk beeld naar aanleiding van het rapport van de Ombudsman en de eerste voorzichtige uitkomsten van het Ministerie van SZW naar de relatie tussen de toegang tot de schuldhulpverlening en de kosten van beschermingsbewind. Met budgetbeheer kan de inzet van ingrijpende en kostbare schuldhulpverleningstrajecten of beschermingsbewind worden gereduceerd.

KBL biedt verschillende vormen van budgetbeheer.

Door de inzet van budgetbeheer zijn de betalingen van de primaire lasten en overige financiële verplichtingen van de klant gewaarborgd.

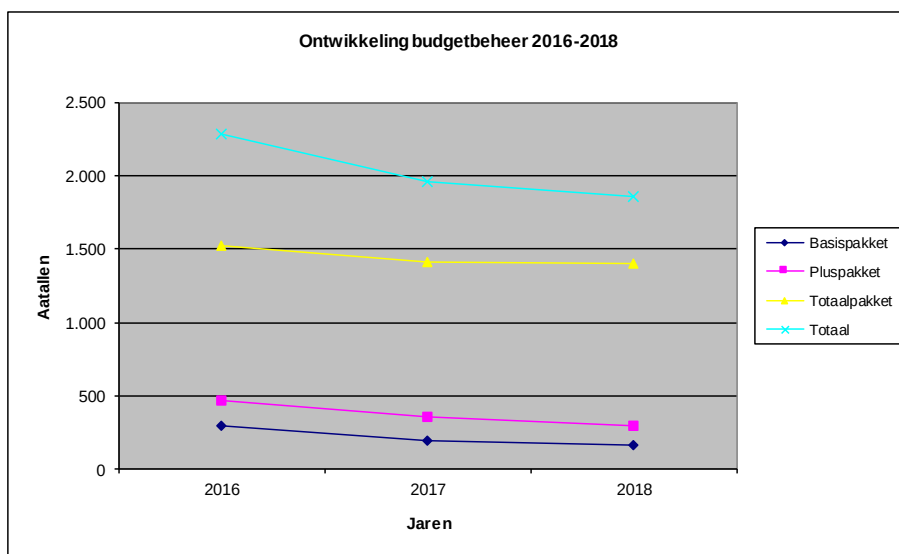
Budgetbeheer is een instrument dat zowel, preventief als gedurende de schuldhulpverlening als hulpmiddel tijdens de nazorg kan worden ingezet.

Budgetbeheer speelt niet alleen een heel belangrijke rol bij het voorkomen van een toestroom naar langdurige en duurdere bewindvoeringstrajecten, ook bij het afbouwen van beschermingsbewind of budgetbeheer Maatwerk is budgetbeheer een belangrijk instrument. Niet al onze opdrachtgevers zijn bereid budgetbeheer meerdere jaren te vergoeden of te laten voortzetten na afloop van een traject. Veel klanten betalen in die gevallen de kosten van budgetbeheer zelf.

Indien een klant een intensiever begeleidingstraject nodig heeft, kan dat door de workshop "Rondkomen met inkomen", persoonlijke budgetbegeleiding of met een budgetcoachingstraject. In het geval van betalingsachterstanden kan in overleg met de klant een betalingsregeling worden getroffen. Door het bieden van maatwerk in de begeleidingstrajecten wordt ingezet op het bevorderen van de duurzame financiële zelfredzaamheid van de klant.

Onderstaand een overzicht en een grafiek waarin is weergegeven de verdeling naar de verschillende budgetbeheerpakketten vanaf 2016:

Verdeling budgetbeheerrekeningen			
	2016	2017	2018
Basispakket	295	191	164
Pluspakket	467	356	292
Totaalpakket	1.523	1.413	1.398
Totaal	2.285	1.960	1.854

De ontwikkeling van het totaal aantal cliënten per ultimo boekjaar van de GR-gemeenten blijkt uit onderstaande tabel:

Gemeente	ultimo 2018	ultimo 2017	Vershil
Brunssum	50	44	6
Heerlen	358	414	-56
Kerkrade	216	260	-44
Landgraaf	95	96	-1
Maastricht	554	526	28
Sittard-Geleen	263	314	-51
Totaal	1.536	1.654	-118

Door KBL zijn in 2018 de volgende aantallen gedeclareerd:

	DVO	Realisatie	Afwijking
Brunssum	48	49	1
Heerlen	435	350	-85
Kerkrade	272	194	-78
Landgraaf	88	88	-
Maastricht	490	619	129
Sittard-Geleen	100	72	-28
Niet GR	152	207	55
Totaal	1.585	1.579	-6

Beschermingsbewind

Indien een meerderjarige burger structureel, op grond van lichamelijke of geestelijke beperkingen, niet meer in staat is om zijn financiële zaken te regelen, kan de kantonrechter deze burger onder beschermingsbewind stellen. Beschermingsbewind heeft het stabiliseren van de financiële situatie van de aanvrager tot doel. Daarnaast heeft het ook tot doel om nieuwe of verder oplopende achterstanden in de vaste lasten te voorkomen. Van oudsher was het meerderjarigenbewind bedoeld voor gehandicapten en ouderen, doorgaans betrof dit familiebewinden voor personen bij wie sprake was van een positief vermogen. Bewindvoering wordt echter steeds meer het laatste vangnet voor burgers die structureel niet in staat blijken om zorg te dragen voor hun eigen financiële administratie. Sinds een aantal jaren heeft het aantal professionele beschermingsbewinden een grote vlucht genomen.

In 2015 is in de wetgeving inzake beschermingsbewind opgenomen dat het hebben van problematische of onoplosbare schulden als aparte grond voor onderbewindstelling geldt. Inmiddels is bij circa 80% van de mensen die bij KBL onder bewind staan sprake van schuldenproblematiek. Dit heeft te maken met het gegeven dat voornamelijk burgers met (problematische) schulden worden aangemeld voor bewindvoering bij KBL.

Teneinde de instroom in beschermingsbewind te beperken tot de doelgroep die hier structureel behoefte aan hebben en ten behoeve van een maximaal haalbare uitstroom uit dit bewind heeft KBL Budgetbeheer Maatwerk ontwikkeld. Budgetbeheer Maatwerk (BBR Maatwerk) is activerende financiële ondersteuning als alternatief voor beschermingsbewind. Budgetbeheer Maatwerk is een vernieuwend initiatief dat inmiddels sinds 3 jaar wordt aangeboden door KBL. Door middel van een objectieve screening aan de voorkant enerzijds en adequate begeleiding naar zelfredzaamheid bij het inkomensbeheer anderzijds wordt bereikt dat burgers minder vaak de zware maatregel van bewind krijgen opgelegd door de rechtbank of op den duur zonder deze maatregel weer regie over de eigen financiën krijgen.

Een gevolg hiervan is dat de gemeente, die doorgaans bijzondere bijstand verstrekt voor de kosten, beter regie over haar budget verkrijgt. BBR Maatwerk is gericht op het bieden van een passende ondersteuning bij het beheren van inkomsten en uitgaven in combinatie met begeleiding gericht op zelfredzaamheid en uitstroom. Sinds de start van deze nieuwe vorm van dienstverlening zijn inmiddels tientallen cliënten uitgestroomd naar een minder intensieve vorm van beheer en in het beste geval volledig zelfstandig beheer van de eigen financiën. Deze groeiende groep voormalige cliënten zullen de komende jaren gevolgd worden om de duurzaamheid van de interventie te meten en aantoonbaar te maken.

In 2018 zijn er 160 dossiers gestart en 62 dossiers beëindigd. Het cliëntenbestand van de onderbewindgestelden is daarmee gegroeid van 825 naar 923 dossiers. Vanuit de afdeling Beschermingsbewind wordt tevens uitvoering gegeven aan Budgetbeheer Maatwerk. Budgetbeheer Maatwerk is een vorm van inkomensbeheer, die als alternatief voor beschermingsbewind aangeboden kan worden. Deze vorm van dienstverlening wordt zowel ingezet om onnodige instroom in het beschermingsbewind te voorkomen alsmede de uitstroom uit het beschermingsbewind te bevorderen. Het maatwerk komt tot uiting in het toewerken naar het toekomstig zo zelfstandig mogelijk kunnen beheren van de financiën. De gemiddelde doorlooptijd van deze dienst bedraagt 18 maanden.

Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers beschermingsbewind:

Ontwikkeling dossiers beschermingsbewind			
	2016	2017	2018
Begin boekjaar	702	762	825
Gestart	169	142	160
Beëindigd	109	79	62
Ultimo boekjaar	762	825	923

De verdeling van het aantal cliënten beschermingsbewind per ultimo 2018 over GR-gemeenten en zelfbetalers is als volgt:

	Facturatie	Zelfbetalers	Totaal
GR gemeenten			
Brunssum	0	18	18
Heerlen	330	60	390
Kerkrade	109	17	126
Landgraaf	0	34	34
Maastricht	0	91	91
Sittard-Geleen	197	3	200
	636	223	859
Niet GR gemeenten	0	64	64
Totaal	636	287	923

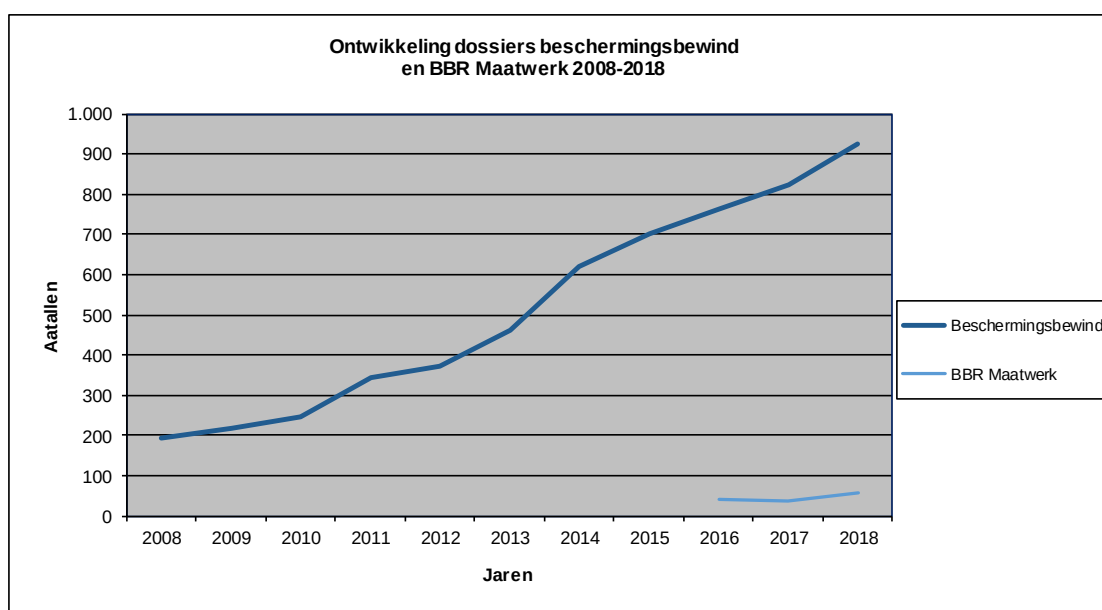
Het cliëntenbestand Budgetbeheer Maatwerk is in 2018 gestegen van 35 naar 58 dossiers. Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers Budgetbeheer Maatwerk:

Ontwikkeling dossiers BBR Maatwerk			
	2016	2017	2018
Begin boekjaar	0	38	35
Gestart	47	35	64
Beëindigd	7	38	41
Ultimo boekjaar	40	35	58

De verdeling van het aantal cliënten BBR-Maatwerk per ultimo 2018 over GR-gemeenten en zelfbetalers is als volgt:

	Facturatie	Zelfbetalers	Totaal
GR gemeenten			
Brunssum	7	0	7
Heerlen	17	0	17
Kerkrade	8	0	8
Landgraaf	3	0	3
Maastricht	8	0	8
Sittard-Geleen	14	0	14
	57	0	57
Niet GR gemeenten	0	1	1
Totaal	57	1	58

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van beschermingsbewind in de afgelopen 11 jaar weer. Sinds 2016 biedt KBL BBR Maatwerk als activerend alternatief. Ondanks de toename in BBR Maatwerk betreft dit pas een fractie van het totaal in bewindvoering.

Kerngegevens

Deelnemende gemeenten	Aantal inwoners per 01-01-2018	Aantal inwoners per 01-01-2017
Brunssum	28.241	28.358
Heerlen	86.762	87.189
Kerkrade	45.823	45.937
Landgraaf	37.612	37.458
Maastricht	122.723	122.753
Sittard-Geleen	92.956	93.319
Totalen	414.117	415.014

Jaarrekening 2018

Kredietbank Limburg

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De terminologie die in deze jaarrekening voor de posten in de balans en in de staat van baten en lasten wordt gehanteerd, wijkt op enkele onderdelen af van het voorgeschreven jaarrekeningmodel volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Wij zijn echter van mening dat deze afwijkende terminologie het inzicht voor de gebruikers in de jaarrekening van KBL ten goede komt omdat hiermee meer recht wordt gedaan aan de verantwoording over de specifieke activiteiten van KBL op het gebied van schuldhelpverlening, budgetbeheer, beschermingsbewind en sociale kredietverlening.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Met ingang van 1 januari 2017 is KBL belastingplichtig in het kader van de wet Vennootschapsbelasting. Er is met de Belastingdienst overleg geweest over de fiscale status van de activiteiten van KBL. Dit zal naar verwachting ertoe leiden dat geen van de activiteiten van KBL belast zullen worden in het kader van de vennootschapsbelasting.

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven (niet van toepassing).

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Verbouwing	15 jaar
Automatisering	4 jaar
Inventaris en inrichting	4-10 jaar

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Kredieten

Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde, waarbij v.w.b. de integrale kredietportefeuille een voorziening is gevormd voor verwachte oninbaarheid van de kredieten. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande kredieten. Hieronder zijn begrepen de vorderingen op cliënten.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande vorderingen. De spaartegoeden van cliënten die onder bewindvoering staan, worden in de jaarrekening onder de vlottende activa opgenomen. Onder de kortlopende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de cliënten opgenomen. Terugbetaling vindt plaats op het moment dat de bewindvoering is komen te vervallen.

Vaste schulden

Onder de vaste schulden zijn begrepen de achtergestelde leningen die, in overeenstemming met de bepalingen bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), door zowel de aan de GR deelnemende gemeenten als de uittredende GO-gemeenten gestort zijn. Deze achtergestelde leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de kortlopende schulden is de post 'crediteuren cliënten' opgenomen. Deze schulden worden tegen de nominale waarde opgenomen en hebben betrekking op verschuldigde bedragen aan crediteuren van cliënten van KBL. Verantwoording van deze schulden vindt deels plaats bij ontvangst van de factuur en deels op basis van onderliggende budgetplannen.

Onder de liquide middelen is een bankrekening opgenomen waarop de gelden van de cliënten ontvangen worden. Deze bankrekening wordt gebruikt voor de betaling van de verschuldigde bedragen aan crediteuren van cliënten van KBL.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode. Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de cliënten.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de directie, in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Balans per 31 december 2018 (na resultaatsbestemming)

		2018	2017
Vaste activa met economisch nut			
Verbouwingen	0	0	
Automatisering	13.057	50.089	
Inventaris en inrichting	16.271	17.310	
Totaal materiële vaste activa met economisch nut		29.328	67.399
Financiële vaste activa			
Kredieten		3.076.197	3.457.479
Vlottende Activa			
Vorderingen op openbare lichamen	2.332.174	2.353.051	
Overige Vorderingen	907.982	965.981	
Overlopende activa	47.754	52.229	
Liquide Middelen	5.589.970	4.745.860	
Totaal vlottende activa		8.877.880	8.117.121
Totaal		11.983.406	11.641.999
Vaste Passiva			
Eigen vermogen	0	76.331	
Resultaat vóór verliesverrekening	-755.129	-468.163	
Bijdrage GR-gem. in exploitatieres.	755.129	391.832	
Eigen vermogen ult. verslagperiode	0	0	
Vaste Schulden	617.578	618.401	
Totaal vaste passiva		617.578	618.401
Vlottende Passiva			
Overige Schulden	11.269.607	10.856.918	
Overlopende Passiva	96.221	166.680	
Totaal vlottende passiva		11.365.828	11.023.598
Totaal		11.983.406	11.641.999

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa met economisch nut	2018	2017
€	29.328 €	67.399

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Verbouwingen	Automatisering	Inventaris	Totaal
Stand per 1 januari 2018				
Aanschafwaarde	2.043.677	2.885.187	991.476	5.920.340
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677	2.835.098	974.166	5.852.941
Boekwaarde	-	50.089	17.310	67.399
Mutaties in 2018				
Investerings	-	-	16.817	16.817
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	37.032	17.856	54.888
	-	37.032-	1.039-	38.071-
Stand per 31 december 2018				
Aanschafwaarde	2.043.677	2.885.187	1.008.293	5.937.158
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677-	2.872.130-	992.022-	5.907.829-
Boekwaarde	-	13.057	16.271	29.328

In 2018 hebben investeringen plaatsgevonden v.w.b. kantoorinrichting. Investerings worden lineair afgeschreven. Verbouwingen worden afgeschreven in 15 jaar. Inventaris en inrichting wordt afgeschreven in 4 of 10 jaar. Automatisering wordt afgeschreven in 4 jaar.

Kredieten	2018	2017
€	3.076.197 €	3.457.479

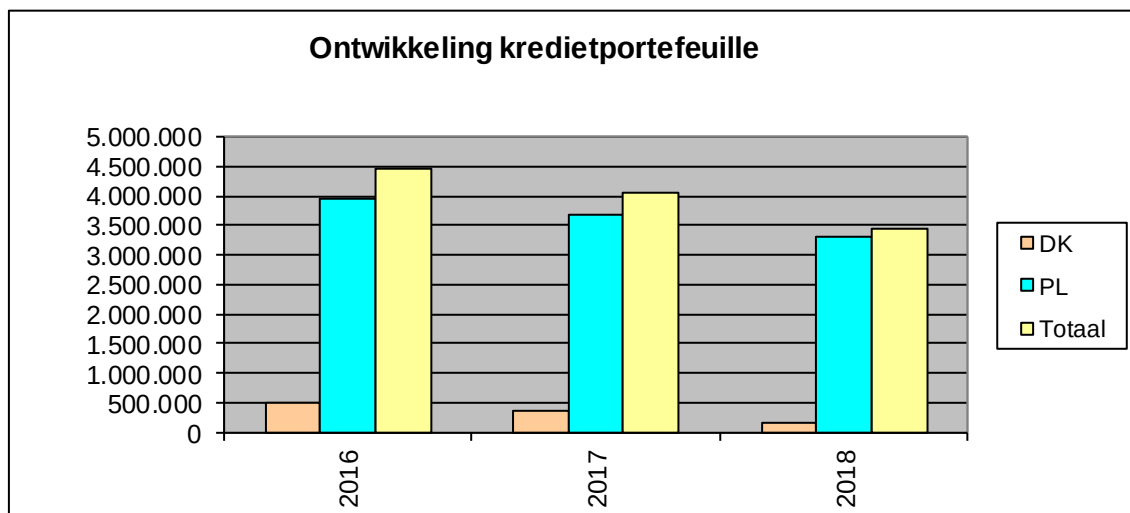
De samenstelling van de kredieten is als volgt:

Persoonlijke leningen	3.296.759	3.673.505
Doorlopende kredieten	157.697	371.672
	3.454.456	4.045.177
Voorziening oninbare kredieten	-378.258	-587.698
	3.076.197	3.457.479

Onderstaand is het verloop van de doorlopende kredieten en persoonlijke leningen van 2005 tot met 2018 weergegeven:

	Persoonlijke leningen (PL)	Doorlopende kredieten (DK)	Totale kredietportefeuille
2016	3.965.693	489.738	4.455.432
2017	3.673.505	371.672	4.045.177
2018	3.296.759	157.697	3.454.456

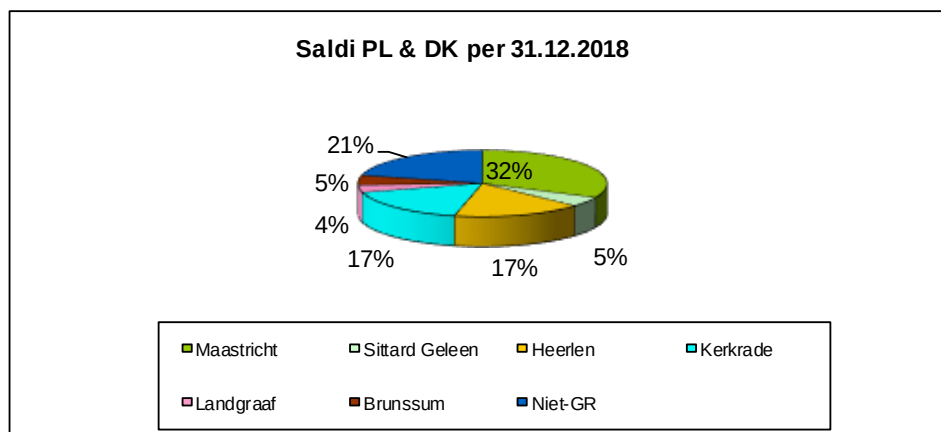
De informatie uit de tabel is vertaald naar de volgende grafiek:

De verdeling van de lening portefeuille is als volgt:

	PL		DK		TOTAAL
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	
Maastricht	537	1.100.044	4	5.943	1.105.987
Sittard Geleen	127	153.120	9	12.024	165.144
Heerlen	363	511.620	12	69.155	580.775
Kerkrade	240	573.074	6	12.713	585.787
Landgraaf	94	124.854	-	-	124.854
Brunssum	103	135.733	5	25.527	161.260
Totaal GR	1.464	2.598.445	36	125.362	2.723.807
Niet-GR	430	698.312	13	32.335	730.647
TOTAAL	1.894	3.296.757	49	157.697	3.454.454

De verdeling van de lening portefeuille over de GR deelnemers is in de volgende grafiek inzichtelijk gemaakt.

Voorziening oninbare kredieten:

Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Op basis van een integrale beoordeling van de kredietportefeuille is gebleken dat een voorziening ter grootte van € 378.258 nodig is. Dit bedrag bestaat uit een gedeelte betreffende verstrekte kredieten vóór 2005 (€ 286.228) en een gedeelte betreffende kredieten vanaf 2005 (€ 92.030).

Onderstaand worden de voorzieningen over de periode vóór en vanaf 2005 toegelicht.

Voorziening kredieten vóór 2005	2018	2017
Stand van de voorziening per 01-01	480.757	712.645
Dotatie	45.535	-3.694
Onttrekking	240.064	228.194
Stand van de voorziening per 31-12	286.228	480.757

Bovengenoemde onttrekkingen betreffen het afboeken van leningen. Deze afboekingen zijn te verdelen in grofweg vier categorieën:

1. De WSNP is na drie jaar afgelopen waardoor cliënt schuldenvrij is;
2. Cliënt komt te overlijden en de eventuele erfgenamen verwerpen de erfenis of de boedel is leeg;
3. Afgewikkelde schuldregelingen;
4. Cliënten zijn vertrokken en onbekend is waarheen, de zogenaamde VOW-clienten;
5. Dossiers van cliënten die terugkomen van de deurwaarder als gevolg van geen verhaal.

In het volgend overzicht staat per gemeente aangegeven wat het bedrag van de afboekingen is geweest van haar inwoners, inclusief de vermelding van de categorie waarin de afboeking te plaatsen is. Dit betreft de afboekingen van leningen welke zijn verstrekt vóór 2005:

Gemeente	WSNP	Overlijden	Afgewikkelde schuldregeling	VOW / Geen verhaal	Deurwaarder kosten/rente/geen verhaal	Totaal
Duitsland	€ 59.489					€ 59.489
Heerlen						€ 0
Kerkrade	€ 52.399		€ 55.675	€ 2.582		€ 110.656
Maastricht				€ 179	€ 2.366	€ 2.545
Roermond				€ 1.974		€ 1.974
Sittard-Geleen						€ 0
Overige	€ 8.558		€ 1.062	€ 7.745	€ 48.036	€ 65.401
Totaal 2018	€ 120.446	€ 0	€ 56.737	€ 12.480	€ 50.402	€ 240.064
In procenten	50%	0,0%	24%	5%	21%	100%

Totaal 2017	€ 34.325	€ 986	€ 13.314	€ 156.851	€ 22.719	€ 228.194
In procenten	15%	0,4%	6%	69%	10%	100%

De kredietportefeuille m.b.t. leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent een veel positiever verloop. De afboekingen op verstrekte leningen vanaf 1 januari 2005 zijn tot nu toe minimaal.

Voorziening kredieten vanaf 2005	2018	2017
Stand van de voorziening per 01-01	106.941	131.333
Dotatie	3.924	9.289
Onttrekking	18.835	33.681
Stand van de voorziening per 31-12	92.030	106.941

De verdeling van de categorieën afboekingen 2018 over de gemeenten is als volgt:

Gemeente	WSNP	Overlijden	Afgewikkelde schuldregeling	VOW/Geen verhaal	Deurwaarder kosten/rente/geen verhaal	Totaal
Roermond			€ 1.267			€ 1.267
Sittard-Geleen	€ 764			€ 1.319		€ 2.083
Heerlen	€ 5.615		€ 1.636	€ 1.682	€ 826	€ 9.759
Kerkrade					€ 409	€ 409
Maastricht		€ 783	€ 1.311	€ 2.562		€ 4.656
Overige				€ 662		€ 662
Totaal 2018	€ 6.379	€ 783	€ 4.214	€ 6.225	€ 1.235	€ 18.835
In procenten	34%	4%	22%	33%	7%	100%

Totaal 2017	€ 12.135	€ 1.179	€ 11.593	€ 7.733	€ 1.042	€ 33.681
In procenten	36%	4%	34%	23%	3%	100%

Vorderingen op openbare lichamen	2018	2017
	€ 2.332.174	€ 2.353.051

Het vorderingensaldo per 31 december 2018 bestaat uit:

Omschrijving	2018	2017
Deelname GR gemeenten in voorziening kredietport.	637.158	849.574
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	755.129	391.832
Diensten GR-gemeenten	844.947	1.031.170
Diensten Niet-GR gemeenten	94.940	80.475
Totaal	2.332.174	2.353.050

De totale deelname van GR gemeenten in de voorziening kredietportefeuille bedraagt per 31 december 2018 € 637.158 en kan worden verdeeld over verstrekte kredieten van vóór 2005 € 526.292 en vanaf 2005 € 110.866.

Overige vorderingen	2018	2017
	€ 907.982	€ 965.981

Dit betreffen de van cliënten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor deze cliënten in het kader van de bewindvoering. Onder de kortlopende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de cliënten opgenomen (overige schulden).

Overlopende activa	2018	2017
	€ 47.754	€ 52.229

De overlopende activa kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	2018	2017
Nog te ontvangen bedragen	31.268	25.459
Vooruitbetaalde bedragen	16.486	26.770
Totaal	47.754	52.229

Nog te ontvangen bedragen

De nog te ontvangen bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2018	2017
Nog te ontvangen rente	227	352
Overige nog te ontvangen bedragen	31.041	25.107
Totaal	31.268	25.459

De overige nog te ontvangen bedragen betreft hoofdzakelijk de nog te vorderen BTW over het boekjaar 2018 ad € 13.000.

Vooruitbetaalde bedragen

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2018	2017
Vooruitbetaalde huur	5.066	461
Vooruitbetaald onderhoud	5.177	5.930
Vooruitbetaalde verzekeringen	5.992	7.599
Overige vooruitbetaalde bedragen	251	12.781
Totaal	16.486	26.770

Liquide middelen	2018	2017
	€ 5.589.970	€ 4.745.860

De liquide middelen per 31 december bestaan uit:

	2018	2017
Kasmiddelen	3.236	4.115
Bank - en girorekeningen	5.586.734	4.741.745
Totaal	5.589.970	4.745.860

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Onder de liquide middelen zijn 2 bankrekeningen (inzake schuldhulpverlening en beschermingsbewind) bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) opgenomen waarop de gelden van cliënten worden ontvangen. Deze bankrekeningen worden gebruikt ten behoeve van de betaling van de verschuldigde bedragen aan de crediteuren van cliënten en aan cliënten.

Met BNG is een kredietovereenkomst gesloten die voorziet in rentecompensatie van de betaalrekeningen van KBL. Om deze reden worden de betaalrekeningen gesaldeerd opgenomen in de jaarrekening. Het (negatieve) saldo van de eigen middelen bedraagt ultimo 2018 € 3.643.000.

De eigen middelen van KBL zijn het gehele jaar onder het drempelbedrag ad € 250.000 gebleven zodat er, in het kader van het schatkistbankieren, geen verplichting tot afstorten was in 2018.

De kredietfaciliteit bij BNG bedraagt maximaal € 2,5 miljoen. Er zijn geen zekerheden afgegeven.

Eigen vermogen en resultaat	2018	2017
€	0	0
Het eigen vermogen per 1 januari	0	76.331
Resultaat boekjaar vóór verliesverrekening	755.129-	468.163-
Bijdrage gemeenten in exploitatieresultaat	755.129	391.832
Het eigen vermogen per 31 december	0	0
Af te dragen aan GR-gemeenten	-	-
Eigen vermogen per saldo	0	0

Conform artikel 30 lid 4 wordt een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank, voor zover het niet het eigen vermogen kan worden afgeschreven, door de gemeenten vergoed.

Door de bijdrage van de gemeenten in het exploitatieresultaat ad € 755.129 is het eigen vermogen per 31 december 2018 nihil.

Tijdens de bestuursvergadering van 19 januari 2012 is besloten dat het weerstandsvermogen is bepaald op 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening). De berekening van het weerstandsvermogen ultimo 2018 blijkt uit onderstaande opstelling:

Weerstandsvermogen

Lasten excl. mutatie voorziening	8.366.000	7.978.736
Weerstandsvermogen 6%	501.960	478.724
Eigen vermogen na winstbestemming	0	0
Af te dragen aan GR-gemeenten	0	0

Aangezien het eigen vermogen na winstbestemming per ultimo boekjaar nihil is, is er geen terugbetalingsverplichting op grond van artikel 30 lid 3 van de GR verschuldigd.

Over het boekjaar 2017 is van het negatieve exploitatieresultaat (€ 468.163) het resterend eigen vermogen ad € 76.331 afgeboekt en € 391.832 bij de GR-gemeenten in rekening gebracht.

Vaste schulden	2018	2017
€	617.578	618.401

De vaste schulden per 31 december bestaan uit:

	2018	2017
Achtergestelde leningen	617.578	618.401
Totaal	617.578	618.401

Achtergestelde leningen

De diverse gemeenten hebben de achtergestelde leningen gestort, in overeenstemming met de bepaling bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling. Onderstaand volgt een overzicht met hierin gespecificeerd de bedragen per gemeente:

Achtergestelde leningen deelnemers GR	2018	2017
Brunssum	59.674	59.674
Heerlen	121.890	121.890
Kerkrade	91.104	91.104
Landgraaf	60.430	60.430
Maastricht	154.720	154.720
Sittard-Geleen	127.793	127.793
Totaal	615.611	615.611

Achtergestelde leningen uittredende GO leden	2018	2017
Nuth	1.967	2.790
Totaal	1.967	2.790

Totaal achtergestelde leningen	617.578	618.401
---------------------------------------	----------------	----------------

Voor wat betreft de terugbetaling van deze achtergestelde leningen dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de door de uittredende GO-leden gestorte achtergestelde leningen en de door de deelnemers aan GR gestorte leningen.

Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen uittredende GO-leden

Aflossing aan de GO(Gemeenschappelijk Orgaan)-leden geschiedt jaarlijks, op basis van de daadwerkelijk afgeloste bedragen op de onderliggende kredieten.

De leningen zijn rentedragend, tegen de herfinancieringsvoet van de gemeente zonder opslag (momenteel 0%).

Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen deelnemers GR

Wanneer de geaccumuleerde batige saldi, vermeerderd met de achtergestelde leningen van de deelnemers op enig moment de nagestreefde solvabiliteit (10%) overschrijden, dan wordt het meerdere deel pro rata in mindering gebracht op de achtergestelde leningen. Gelet op het exploitatieresultaat en de balansposities vindt over 2018 geen gedeeltelijke terugbetaling plaats van de achtergestelde leningen aan de deelnemers van de GR. De leningen zijn renteloos.

Overige schulden	2018	2017
	€ 11.269.607	€ 10.856.918

De overige schulden kunnen als volgt worden weergegeven:

	2018	2017
Crediteuren cliënten	9.230.773	8.748.679
Verplichtingen liquide middelen cliënten	907.982	965.981
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.130.852	1.142.258
Totaal	11.269.607	10.856.918

Crediteuren cliënten

Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze cliënten die vanaf januari 2019 tot uitbetaling leiden. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van cliënten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen cliënten

Dit zijn de gelden van cliënten beschermingsbewind waarvan KBL de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van cliënten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor hetzelfde bedrag.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Het crediteurensaldo per 31 december 2018 laat een saldo zien van € 1.130.852. Het saldo wordt grotendeels bepaald door de nog te betalen salariskosten over december 2018 aan de gemeente Maastricht ad € 1.027.433. De gemeente Maastricht voert de salarisadministratie uit ten behoeve van KBL. De openstaande schulden zijn per medio februari 2019 afgelopen.

Overlopende passiva	2018	2017
€	96.221	€ 166.680

De overlopende passiva kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	2018	2017
Vooruitontvangen bedragen	24.333	0
Overige schulden	71.888	166.680
Totaal	96.221	166.680

Vooruitontvangen bedragen

Het bedrag ultimo 2018 betreft het project financiële zelfredzaamheid van Sittard-Geleen dat eindigt op 1 juli 2019.

Overige schulden

Hier zijn bijv. de nog te betalen kosten inzake de salarisverwerking, ICT en juridisch advies per ultimo boekjaar opgenomen.

Het restant van de overige schulden bestaat verder uit aangegane verplichtingen per 31 december 2018 waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De jaarlijkse verplichting betreffende met derden aangegane huurverplichtingen onroerend goed bedraagt in totaal € 150.000. De looptijd van het huurcontract is 10 jaar maar is tussentijds door de KBL opzegbaar vanaf ultimo oktober 2019. Hierdoor is de totale contractwaarde voor de resterende periode € 125.000.

De overige verplichtingen betreffen voornamelijk onderhoudscontracten betreffende gebouwen ad € 53.000 (contractwaarde resterende periode € 44.000), automatisering ad € 400.000 (contractwaarde € 397.000: contract februari 2019 getekend) en telefonie ad € 22.000 (contractwaarde € 66.000). Daarnaast is er nog een verplichting betreffende de postbezorging ad € 119.000 (contractwaarde € 357.000). De looptijden van de contracten variëren van 1 tot 10 jaar.

Staat van baten en lasten 2018 t.o.v. de begroting (swijziging)

	Realisatie 2018	Begrotingswijziging 2018	Primaire Begroting 2018	Realisatie 2017
Rentemarge	292.807	315.000	348.000	302.625
Baten:				
Intakegesprekken kredietverlening	94.584	100.000	109.000	100.044
Schuldhelpverlening	4.154.391	3.904.000	4.122.000	4.089.319
Budgetbeheerrekening	1.115.419	1.114.000	1.300.000	1.199.017
WSNP verklaringen	17.262	35.000	100.000	67.812
Bewindvoering	1.869.448	1.859.000	1.672.000	1.696.193
Opbrengst projecten	45.553	50.000	15.000	35.610
Bijdragen gemeenten in exploitatieresultaat	755.129	776.000	0	391.832
Deelname GR-gem. in voorziening kredietport.	49.460	75.000	150.000	5.595
Overige baten	21.407	15.000	5.000	19.953
	8.122.653	7.928.000	7.473.000	7.605.375
Totaal baten	8.415.460	8.243.000	7.821.000	7.908.000
Lasten:				
Salarissen	6.560.282	6.419.000	5.916.000	6.120.422
Overige personeelslasten	121.748	102.000	129.000	136.283
Wachtgelduitkeringen	21.777	50.000	50.000	55.084
Afschrijvingen	54.888	55.000	92.000	155.266
Huisvestingslasten	233.709	242.000	251.000	224.653
Bureau/administratielasten	984.451	947.000	900.000	969.832
Beheerslasten	389.145	353.000	300.000	317.195
Mutatie voorziening	49.460	75.000	150.000	5.595
Totaal lasten boekjaar	8.415.460	8.243.000	7.788.000	7.984.331
Lasten voorgaande boekjaren	0	0	0	-
Totaal lasten	8.415.460	8.243.000	7.788.000	7.984.331
Saldo van baten en lasten	0	0	33.000	-76.331
Mutaties reserves	0	0	-33.000	76.331
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0

Toelichting op de staat van baten en lasten

BATEN:

Rentemarge	2018	2017
€	292.807	€ 302.625

De rentemarge kan als volgt worden gespecificeerd:

	2018	2017
Rentebaten kredieten	292.599	302.352
Overige rentelasten minus -baten	209	273
Rentemarge	292.807	302.625

KBL voorziet in haar financieringsbehoefte door eventueel gebruik te maken van debet faciliteiten in rekening-courant. Dit is in 2018 en 2017 niet aan de orde geweest. De daling van de rentemarge wordt voornamelijk veroorzaakt door de daling van de kredietportefeuille en het gemiddeld lagere rentepercentage in 2018. Verschillen in de rentebaten zijn bovendien ontstaan door correcties op de achterstandsrente bij afboekingen van leningen. De rentebaten betreffen de daadwerkelijk ontvangen rente van cliënten. De kredietportefeuille is over 2018 per saldo ca. € 500.000 gedaald.

Intakegesprekken kredietverlening	2018	2017
€	94.584	€ 100.044

De intake voor een sociaal krediet heeft tot doel te beoordelen of het mogelijk is om op een sociaal maatschappelijk verantwoorde wijze krediet te verstrekken aan inwoners van de GR- en overige gemeenten in het werkgebied van KBL. De daling van het aantal intakegesprekken resulteert in een daling van de opbrengsten t.o.v. 2017.

Schuldhulpverlening	2018	2017
€	4.154.391	€ 4.089.319

	2018	2017
GR-gemeenten	3.516.111	3.385.161
Niet-GR-gemeenten	638.280	704.158
Schuldhulpverlening	4.154.391	4.089.319

Verdeling opbrengsten schuldhulpverlening:

Het aandeel in de opbrengsten schuldhulpverlening over 2018 per GR-gemeente is in onderstaande tabel weergegeven:

Verdeling schuldhulpverlening	2018	2017
Brunssum	120.792	140.196
Heerlen	552.132	581.160
Kerkrade	231.076	236.930
Landgraaf	158.592	161.028
Maastricht	1.283.052	1.237.792
Sittard-Geleen	827.148	732.492
Cliënten	343.319	295.563
Totaal	3.516.111	3.385.161

Budgetbeheerrekening	2018	2017
€	1.115.419	€ 1.199.017

	2018	2017
GR-gemeenten	556.631	551.050
Niet-GR-gemeenten	77.251	54.374
Betaald door cliënten	481.537	593.593
Budgetbeheerrekening	1.115.419	1.199.017

WSNP-verklaringen	2018	2017
€	17.262	€ 67.812

	2018	2017
GR-gemeenten	15.078	54.876
Niet-GR-gemeenten	2.184	12.936
Wsnp-verklaringen	17.262	67.812

Bewindvoering	2018	2017
€	1.869.448	€ 1.696.193

Het aantal zaken bewindvoering is in 2018 gegroeid van 825 dossiers naar 923 dossiers. Daarnaast is dit geen statisch aantal. Er vindt instroom, doorstroom en uitstroom in plaats. Met name nieuwe bewindvoeringszaken zijn arbeidsintensief bij het opstarten ervan. Het aantal dossiers Budgetbeheer Maatwerk is van 35 dossiers in 2017 gestegen naar 58 dossiers. Voor het bedrijfsonderdeel beschermingsbewind worden de tarieven jaarlijks wettelijk vastgesteld en is de extra bijdrage beperkt tot de compensatie voor het hogere uurtarief. Deze compensatie boven de normbedragen wordt bij de gemeenten in rekening gebracht.

Opbrengst projecten	2018	2017
€	45.553	€ 35.610

In de afgelopen jaren heeft KBL extra gelden ontvangen voor de uitvoering van projecten. De baten 2018 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Opbrengst	Kosten	Saldo 2018	Overloop 2019
Pilot financiële redzaamheid Sittard-Geleen	24.333	-	24.333	24.333
Week van het Geld diverse scholen Brunssum CMWW	12.936	-	12.936	-
Kompas Ministeriële Regeling ter voork. afsl. energie	8.284	-	8.284	-
	€ 45.553	€ -	€ 45.553	€ 24.333

Kosten zijn de direct toewijsbare kosten, niet zijnde de personele kosten.

De pilot financiële zelfredzaamheid van Sittard-Geleen loopt tot 1 juli 2019. De overige hierboven genoemde projecten zijn allen in 2018 afgerond.

Bijdragen gemeenten in exploitatieresultaat	2018	2017
€	755.129	€ 391.832

De bijdrage van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat in 2018 is ca. € 363.000 hoger dan in 2017.

Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille	2018	2017
€	49.460	€ 5.595

Het bestuur heeft in 2008 besloten om een voorziening te treffen voor de oninbaarheid van de uitstaande kredieten, die voor 2005 verstrekt zijn. Jaarlijks zal worden bepaald hoe hoog de stand van deze voorziening dient te zijn. Daar staat tegenover dat toekomstige afboekingen dan aan deze voorziening kunnen worden onttrokken, waardoor de druk op toekomstige resultaten zal afnemen.

De kredietportefeuille met betrekking tot de leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent een veel positiever verloop. De afboekingen op verstrekte leningen vanaf 1 januari 2005 zijn tot nu toe minimaal en ook de achterstanden zijn acceptabel. Desondanks is besloten om ook ten aanzien van deze kredietportefeuille een voorziening voor oninbaarheid op te nemen.

Overige baten	2018	2017
€	21.407	€ 19.953

De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit nagekomen baten van deurwaarders inzake afgewikkelde dossiers. Daarnaast is hier de BTW teruggaaf over 2018 verantwoord ter grootte van € 13.000.

KBL kent in haar begroting en jaarrekening geen post onvoorzien, daardoor wordt hiervoor geen verloopoverzicht conform het BBV opgesteld.

LASTEN:

Salarissen	2018	2017
	€ 6.560.282	€ 6.120.422

De post salarissen bestaat uit:

	2018	2017
Brutolonen	5.175.458	4.896.690
Af: Ziekengeld	-72.169	-76.204
Sociale lasten	748.790	666.971
Pensioenpremies	708.203	632.965
Totaal salarissen	6.560.282	6.120.422

De salariskosten zijn in 2018 per saldo € 440.000 hoger ten opzichte van 2017. De gemiddelde formatie in 2018 en 2017 was circa. 110 resp. 107 fte. De hogere formatie was nodig door de groei en complexiteit van bewindvoeringsdossiers.

De brutolonen zijn, naast de hogere formatie, hoger in 2018 als gevolg van de indexering, de jaarlijkse anciënniteit en promoties naar de eindschaal, hogere premies sociale lasten en pensioenen en een afkoopregeling voor vervroegd pensioen.

Uit het overzicht blijkt dat KBL in december 2018 110 fte (= 127 medewerkers) in dienst heeft tegenover 107 fte (= 119 medewerkers) ultimo 2017.

Van het totale aantal medewerkers heeft 15 fte (= 17 medewerkers) ultimo december 2018 een tijdelijk contract. De stijging van het aantal fte ultimo 2018 is hoofdzakelijk het gevolg van de extra inzet ten behoeve van de stijging van het aantal complexe bewindvoeringsdossiers (schuldenbewind).

De begrotingswijziging 2018 is gebaseerd op een personeelsbestand van gemiddeld 108 fte. Het daadwerkelijk gemiddeld aantal fte is 110. De oorzaken van de stijging zijn in de vorige alinea toegelicht.

Per saldo zijn de salariskosten in 2018 ca. € 141.000 hoger dan de begrotingswijziging.

Overige personeelslasten	2018	2017
	€ 121.748	€ 136.283

De overige personeelskosten bestaan uit:

	2018	2017
Inhuur	65.993	69.497
Overige personeelslasten	55.755	66.786
Totaal overige personeelslasten	121.748	136.283

De overige personeelslasten zijn in 2018 € 15.000 lager dan in 2017.

Inhuur medewerkers

De kosten zijn € 14.000 hoger dan de begrotingswijziging als gevolg van het tijdelijk inhuren van een bewindvoerder, voorafgaand aan het werven van extra bewindvoerders en medewerkers in mei en juni 2018.

Wachtgelduitkeringen		2018		2017
	€	21.777	€	55.084

Als gevolg van het beëindigen van diverse tijdelijke contracten zijn wachtgelduitkeringen door het UWV doorbelast aan KBL. Op het gebied van werkloosheid is KBL eigenrisicodragers. De uitkeringen zijn in 2018 ca. € 33.000 lager dan in 2017. Een aantal voormalige medewerkers heeft minder of korter aanspraak gemaakt op een uitkering. In de begrotingswijziging 2018 zijn de uitkeringen geraamd op € 50.000 en de realisatie is € 28.000 gunstiger uitgevallen dan begroot.

Afschrijvingen		2018		2017
	€	54.888	€	155.266

Diverse investeringen hebben het einde van de afschrijvingstermijn bereikt. Per saldo zijn de afschrijvingen t.o.v. 2017 met ca. € 100.000 gedaald. In 2018 is in totaliteit ca. € 17.000 aan uitgaven geactiveerd i.v.m. inrichtingskosten kantoor. Voor een detailweergave van de afschrijvingslasten verwijzen wij naar de toelichting bij de materiële vaste activa. In de begrotingswijziging 2018 zijn de afschrijvingen geraamd op € 55.000 en zijn er derhalve geen verschillen.

Huisvestingslasten		2018		2017
	€	233.709	€	224.653

De huisvestingslasten 2018 bestaan uit:

	2018	2017
Huur	140.939	132.571
Service	51.783	52.109
Energie	14.008	14.008
Overige huisvestingslasten	26.980	25.965
Totaal huisvestingslasten	233.709	224.653

De huisvestingslasten laten een lichte stijging van ca. € 9.000 ten opzichte van 2017 zien. In de begrotingswijziging 2018 zijn de huisvestingslasten geraamd op € 242.000. De realisatie is derhalve ca. € 8.000 lager uitgevallen dan begroot.

Bureau/administratielasten		2018		2017
	€	984.451	€	969.832

De bureau/administratielasten 2018 bestaan uit:

	2018	2017
Inventaris en automatisering	533.012	517.616
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	39.860	40.811
Telefoon en porti	267.147	262.304
Lidmaatschappen en abonnementen	22.959	19.535
Overige bureau/administratielasten	121.473	129.567
Totaal bureau/administratielasten	984.451	969.832

De bureau- en administratielasten zijn in 2018 ca. € 15.000 hoger ten opzichte van 2017. De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie.

In de begrotingswijziging 2018 zijn de bureau- en administratielasten geraamd op € 947.000. De realisatie is derhalve € 37.000 hoger dan begroot. Met name de hogere kosten van automatisering veroorzaken de verschillen tussen de realisatie en de begroting. Er zijn hogere kosten automatisering door de verbeteracties archiefbeheer, digitalisering en de implementatie van cyber security.

Beheerslasten	2018	2017
	€ 389.145	€ 317.195

De beheerslasten 2018 bestaan uit:

	2018	2017
Reis en verblijf	41.193	29.040
Studie	55.846	67.909
Accountantskosten	43.800	39.150
Administratieve dienstverlening	85.867	96.400
Advisering	130.036	44.017
Incasso	5.651	14.708
Overige beheerslasten	26.751	25.971
Totaal beheerslasten	389.145	317.195

De beheerslasten stijgen in 2018 t.o.v. 2017 met € 72.000. Dit is met name het gevolg van de kosten van advisering. De hogere advieskosten hebben vooral betrekking op aanbestedingstrajecten ICT, telefonie, mobiel beleid en postbezorging. De beheerslasten in 2018 zijn € 36.000 hoger dan de begrotingswijziging.

Mutatie voorziening	2018	2017
	€ 49.460	€ 5.595

De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen in 2018.

Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is bepaald dat organisaties per programma verantwoording dienen af te leggen over hun uitgaven in relatie tot de begroting. Aangezien KBL één programma uitvoert, beperkt deze verantwoording zich tot de totale exploitatielasten. De werkelijke lasten in het boekjaar 2018 bedragen € 8.415.000. De lasten conform de begrotingswijziging 2018 bedragen € 8.243.000. De begroting is hiermee overschreden met een bedrag van € 172.000. De grootste verschillen worden onderstaand toegelicht:

- De personele lasten zijn € 133.000 hoger dan de begrotingswijziging. Deze overschrijding wordt met name veroorzaakt door de hogere vraag naar schuldhelpverlening. De vervanging van langdurig zieken is in 2018 zo sober mogelijk opgelost. De kosten van externe inhuur zijn iets hoger dan begroot. Dit betreft externe inhuur van medewerkers door middel van payroll contracten. De overige personeelslasten zijn iets hoger dan begroot. De wachtgeldverplichtingen zijn daartegenover lager dan begroot.
- De afschrijvingslasten zijn conform de begrotingswijziging.
- De huisvestingslasten zijn € 8.000 lager dan de begrotingswijziging als gevolg van minder incidentele posten.
- De bureau- en administratielasten zijn € 37.000 hoger dan de begrotingswijziging. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere kosten van automatisering:
 - Er zijn meer kosten noodzakelijk gebleken in verband met het digitale archief en cyber security.
- De beheerslasten zijn € 36.000 hoger dan de begrotingswijziging. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere kosten van advisering:
 - Er zijn meer advieskosten noodzakelijk gebleken in verband met procesoptimalisaties en diverse aanbestedingstrajecten.
- De mutatie voorziening m.b.t. de kredietportefeuille is € 26.000 lager dan begroot. Hier staat de Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille tegenover voor hetzelfde bedrag.

Begrotingsrechtmatigheid

KBL kent maar 1 programma. Onderstaand wordt het verschil tussen de vastgestelde begrotingswijziging 2018 (juni 2018 vastgesteld) en de realisatie over 2018 weergegeven:

Begrotingsafwijking	Conclusie: onrechtmatig maar telt niet mee voor oordeel	Conclusie
172.000	172.000	akkoord

Motivering van de conclusie:

De lasten volgens de realisatie over 2018 zijn is per saldo € 172.000 hoger dan de begrotingswijziging over 2018. De verschillen ontstaan in navolging van door het Bestuur goedgekeurd, bestaand beleid en waren niet te voorzien in de maand van vaststelling.

Het bestuur is tijdens de bestuursvergaderingen en op de afgesproken informatiemomenten via de voor- en najaarsmarap tijdig en correct op de hoogte gesteld van de verwachte kostenoverschrijding.

Het Algemeen Bestuur heeft in dit kader aangegeven dat de kostenoverschrijding derhalve niet hoeft te worden meegewogen bij de beoordeling van de jaarrekening 2018.

Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV (Notitie Overhead) is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

		2018	2017
Salarissen	Directe kosten	€ 4.920.211	€ 4.590.317
	Overhead	€ 1.640.070	€ 1.530.106
	Totaal	€ 6.560.282	€ 6.120.422
Overige personeelslasten	Directe kosten	€ 91.311	€ 102.212
	Overhead	€ 30.437	€ 34.071
	Totaal	€ 121.748	€ 136.283
Wachtgelduitkeringen	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 21.777	€ 55.084
	Totaal	€ 21.777	€ 55.084
Afschrijvingen	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 54.888	€ 155.266
	Totaal	€ 54.888	€ 155.266
Huisvestingslasten	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 233.709	€ 224.653
	Totaal	€ 233.709	€ 224.653
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€ 229.184	€ 222.653
	Overhead (deels)	€ 60.922	€ 59.186
	Totaal	€ 290.106	€ 281.839
	Overhead (geheel)	€ 694.346	€ 687.993
		€ 984.452	€ 969.832
Beheerslasten	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 389.145	€ 317.195
	Totaal	€ 389.145	€ 317.195
Mutatie voorziening	Directe kosten	€ -	€ -
	Overhead	€ 49.460	€ 5.595
	Totaal	€ 49.460	€ 5.595
Totale directe kosten		€ 5.240.706	€ 4.915.181
Totale overhead		€ 3.174.754	€ 3.069.149
Totale lasten		€ 8.415.460	€ 7.984.331

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van fte per functie, beloningen per functie en schattingen.

Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten

	Realisatie 2018 Totaal	waarvan: structureel	incidenteel
Rentemarge	292.807	292.807	-
Baten:			
Intakegesprekken kredietverlening	94.584	94.584	-
Schuldhelpverlening	4.154.391	4.154.391	-
Budgetbeheerrekening	1.115.419	1.115.419	-
WSNP verklaringen	17.262	17.262	-
Bewindvoering	1.869.448	1.869.448	-
Opbrengst projecten	45.553	45.553	-
Bijdragen gemeenten in exploitatieresultaat	755.129	755.129	-
Deelname GR-gem. in voorziening kredietport.	49.460	49.460	-
Overige baten	21.407	21.407	-
	8.122.653		
Totaal baten	8.415.460	8.415.460	0
Lasten:			
Salarissen	6.560.282	6.560.282	-
Overige personeelslasten	121.748	110.673	11.075
Wachtgelduitkeringen	21.777	21.777	-
Afschrijvingen	54.888	54.888	-
Huisvestingslasten	233.709	233.709	-
Bureau/administratielasten	984.451	925.484	58.968
Beheerslasten	389.145	269.112	120.033
Mutatie voorziening	49.460	49.460	-
Totaal lasten boekjaar	8.415.460	8.225.384	190.076
Lasten voorgaande boekjaren	-	-	-
Totaal lasten	8.415.460	8.225.384	190.076
Saldo van baten en lasten	0	190.076	-190.076
Mutaties reserves	0	-190.076	190.076
Gerealiseerde resultaat	0	0	0

Onderstaand volgt een beknopte toelichting op de incidentele lasten per kostensoort:

De overige personeelslasten betreffen het medewerkers tevredenheidsonderzoek.
De bureau- en administratielasten betreffen lasten inzake informatiemanagement en cyber security.
De beheerslasten betreffen advieskosten in het kader van diverse aanbestedingen, procesoptimalisatie en AVG.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode

	2018	2017
	€	€
Bedrijfsresultaat vóór verliesverrekening	-755.129	-468.163
Afschrijvingen (en overige waarde veranderingen)	54.888	155.266
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	20.877	384.326
Overige Vorderingen	57.999	117.564
Overlopende activa	4.476	13.263
Overige Schulden	412.689	578.176
Overlopende passiva	-70.459	-265.810
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	755.129	391.832
	1.235.597	1.374.617
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	480.469	906.454
Financiële baten	-	-
Financiële lasten	-	-
	-	-
Kasstroom uit operationele activiteiten	480.469	906.454
Investerings in immateriële en materiële vaste activa	-16.817	-
Desinvesteringen materiële vaste activa	-	-
Mutaties financiële vaste activa	381.281	153.976
	364.464	153.976
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	364.464	153.976
Ontvangsten uit langlopende schulden	-	-
Aflossing van langlopende schulden	-	-
Mutatie achtergestelde leningen	-823	-23.405
	-823	-23.405
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-823	-23.405
Mutatie liquide middelen	844.110	1.037.024
Stand liquide middelen 1/1	4.745.860	3.708.836
Stand liquide middelen 31/12	5.589.970	4.745.860
Mutatie liquide middelen	844.110	1.037.024

Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de cliënten.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) beschrijft de publicatieplicht en toetsing aan de maximale bezoldigingsnorm van salarissen van topfunctionarissen. Hierna zijn van de topfunctionarissen (directeur, voormalig directeur en waarnemend directeur) van KBL weergegeven hoe de bezoldiging over 2018 zich verhoudt tot de maximum bezoldigingsnorm van de WNT ad € 189.000 op jaarbasis. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bedragen x € 1	dhr. R.C.H. van den Tillaar	dhr. J.J.M.A.N. Boumans
Functiegegevens	Algemeen directeur	Waarnemend Alg. Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	N.v.t.
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0	N.v.t.
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	
Bezoldiging		
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	102.164	-
Beloningen betaalbaar op termijn	16.851	-
Subtotaal	119.014	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	
-/- Onverschuldigde betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	-	-
Totale bezoldiging	119.014	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Bedragen x € 1	dhr. R.C.H. van den Tillaar	dhr. J.J.M.A.N. Boumans
Functiegegevens	Algemeen directeur	Waarnemend Alg. Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	16/1 - 31/12	1/1 - 15/1
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee
Bezoldiging		
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	92.473	3.888
Beloningen betaalbaar op termijn	14.441	586
Subtotaal	106.913	4.473
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	173.562	7.438
-/- Onverschuldigde betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	-	-
Totale bezoldiging	106.913	4.473

De inschaling is conform het functiehuis van KBL.

De bestuursleden van KBL worden op basis van de wet aangemerkt als topfunctionarissen. Zij ontvangen echter geen bezoldiging, ook niet in 2018. Onderstaand volgt een overzicht van de bestuursleden in 2018:

Naam topfunctionaris	Functie	2014-2018	2018-2022
Dhr. P. van Zutphen	Voorzitter bestuur	x	x
Mevr. A. Verblakt	Bestuurslid	x	
Mevr. K. Schmitz	Bestuurslid		x
Dhr. J. Gerats	Bestuurslid	x	
Dhr. J. Janssen	Bestuurslid	x	x
Dhr. C. Wilbach	Bestuurslid	x	x
Dhr. H. Wiermans	Bestuurslid	x	x
Dhr. M. Houben	Bestuurslid	x	
Dhr. S. L'Espoir	Bestuurslid		x

Ondertekening jaarrekening

De jaarrekening is door de directeur en het Dagelijks Bestuur opgemaakt te Geleen op 4 april 2019.

Dhr. R. van den Tillaar
Directeur

Dhr. P. van Zutphen
Voorzitter DB

Vaststelling van de jaarrekening

Geleen, 4 april 2019

De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld te Geleen op 4 april 2019.

Dhr. P. van Zutphen
Voorzitter AB

Overige gegevens

Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming

Als gevolg van artikel 30 van de statuten van de gemeenschappelijke regeling is het volgende bepaald ten aanzien van het exploitatieresultaat:

- Artikel 1: Het batig saldo van de verlies- en winstrekening van de bank wordt ten gunste van het risicofonds geboekt
- Artikel 2: Bedraagt het saldo van de rekening 'risicofonds' voor de in lid 1 bedoelde bijboeking meer dan een door het algemeen bestuur vast te stellen percentage van het uitstaand kapitaal, dan wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld geboekt op een afzonderlijke reserverekening
- Artikel 3: Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5
- Artikel 4: Een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank wordt, voor zover het niet van de in lid 2 bedoelde reserverekening kan worden afgeschreven door de gemeenten vergoed.
- Artikel 5: Door de gemeenten wordt in de vergoeding in het vorige lid bedoeld, bijgedragen als volgt:
- a. In de helft van het totaal te vergoeden bedrag naar verhouding van het bevolkingscijfer van elke gemeente tot het totale bevolkingscijfer van alle deelnemende gemeenten
 - b. In de overige helft naar verhouding van het totaalbedrag van de aan de inwoners van elke gemeenten in het jaar, waarop de vergoeding betrekking heeft, uitstaande kredieten, tot het totaalbedrag van de aan de inwoners van alle gemeenten gedurende hetzelfde jaar uitstaande kredieten beide per 1 januari van dat jaar.

Bijlage

Bijlage 1: Toerekening taakvelden

Taakvelden	Begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil tussen begroting na wijziging met realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4 Overhead	7.821	7.788	33	8.243	8.243	-	8.415	8.415	-	172	172	-

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg te Geleen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2018.
- Het overzicht van baten en lasten over 2018.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 83.500, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 83.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Bestuursverslag.
- Paragrafen.
- Organisatie en ontwikkelingen.
- Kerngegevens.
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht Airport, 4 april 2019

Deloitte Accountants B.V.

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

L.M.M.H. Banser RA RC EMFC

**Oplegnotitie GGD Zuid Limburg begroting 2020, 2de
begrotingswijziging 2019, meerjarenperspectief 2020-2023 en
jaardocument 2018
Registratiekenmerk 899199
Gemeentebladnr. 2019/32**

Rol van de raad:

Het geven van een zienswijze over de begroting 2020, het meerjarenperspectief 2020-2023 en de 2e begrotingswijziging 2019 van de GGD Zuid Limburg.

De raad krijgt dit raadsvoorstel voorgelegd

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2018 van de GGD Zuid-Limburg;
2. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de begroting 2020 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
3. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met het meerjarenperspectief 2020-2023 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
4. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de 2e begrotingswijziging 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
5. Op te nemen in de zienswijze dat de raad zijn zorgen over de financiële tekorten bij Veilig Thuis uitspreekt.

Context van het raadsvoorstel:

Gemeenten hebben de taak om de lokale publieke gezondheid te behartigen. De GGD Zuid Limburg (GGD ZL) is een gemeenschappelijke regeling die is ingesteld door de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. De GGD ZL heeft als kerntaak het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid van de inwoners van Zuid Limburg.

Middels het schrijven van 29 maart 2019 heeft de GGD Zuid Limburg aan de gemeenteraad de begroting 2020, 2^e begrotingswijziging 2019, meerjarenperspectief 2020-2023 en het jaarverslag en de jaarrekening 2018 doen toekomen. De gemeente wordt in dit schrijven verzocht om een zienswijze ten aanzien van de begroting 2020, de 2^e begrotingswijziging 2019 en het meerjarenperspectief 2020-2023.

Het vaststellen van de begroting 2020, het meerjarenperspectief 2020-2023 en de 2^e begrotingswijziging 2019 is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD. Alvorens het AB (van de GGD) tot besluitvorming overgaat, heeft uw gemeenteraad de mogelijkheid om een zienswijze kenbaar te maken.

De gemeenteraad wordt verzocht de zienswijze kenbaar maken voor 28 juni 2019.

Het jaarverslag en de jaarrekening 2018 zijn, voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant, ter informatie toegestuurd.

Voor de begroting van de GHOR, een onderdeel van de GGD Zuid-Limburg is het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid Limburg verantwoordelijk. Dat betekent dat de Raad hier geen zienswijze over hoeft te geven.

Opties van het raadsvoorstel op hoofdlijnen:

Financiële / personele / juridische gevolgen?

Met de 2^e Begrotingswijziging 2019 wordt een bijdrage gevraagd voor de hogere kosten van het programma Veilig Thuis. Financieel betekent dit voor Brunssum een extra kostenpost van € 54.557,-- t.o.v. de primitieve begroting 2019. Dit is meegenomen in de 1^e Bestuursrapportage 2019.

Is achteraf meetbaar of de doelstellingen gehaald zijn?

Via de P&C-cyclus, zoals de jaarstukken is meetbaar of de doelen behaald zijn.

Is er een tijdpad bijgevoegd?

Uw zienswijze wordt door het college per brief medegedeeld aan de GGD ZL. Het Dagelijks Bestuur zal de begroting 2020 inclusief het meerjarenperspectief en de 2e begrotingswijziging 2019 samen met de ontvangen zienswijzen aanbieden aan het Algemeen Bestuur op 3 juli 2019. Het monitoren van de inhoudelijke en financiële kaders en de uitvoering vindt periodiek plaats in bestuurlijk en ambtelijk overleg. De GGD ZL biedt na afloop van 2020 een jaarverslag aan de gemeente aan.

Zijn er bijlagen bijgevoegd of ter inzage?

- Begroting 2020 (906533)
- Meerjarenperspectief 2020-2023 (906538)
- 2e begrotingswijziging 2019 (906539)
- Jaarverslag 2018 (906540)

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 28 mei 2019
Registratiekenmerk : 899199
Gemeentebladnr. : 2019/32
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelveorstelnr. : 899199
Portefeuillehouder : S.J.H. L'Espoir
Onderwerp : GGD Zuid Limburg begroting 2020, 2de begrotingswijziging 2019, meerjarenperspectief 2020-2023 en jaardocument 2018
Raadsverg. d.d. : 25 juni 2019
Uiterlijke beslisdatum : (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

Voorstel/ambtelijk advies

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2019/32;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 mei 2019, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

gelet op het bepaalde in (aanduiding van de relevante wetten / verordeningen / beleidsregels);

Besluit:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2018 van de GGD Zuid-Limburg;
2. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de begroting 2020 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
3. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met het meerjarenperspectief 2020-2023 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
4. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de 2e begrotingswijziging 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
5. Op te nemen in de zienswijze dat de raad zijn zorgen over de financiële tekorten bij Veilig Thuis uitspreekt.

3. Aanleiding

Gemeenten hebben de taak om de lokale publieke gezondheid te behartigen. De GGD Zuid Limburg (GGD ZL) is een gemeenschappelijke regeling die is ingesteld door de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. De GGD ZL heeft als kerntaak het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid van de inwoners van Zuid Limburg.

Middels het schrijven van 29 maart 2019 heeft de GGD Zuid Limburg aan de gemeenteraad de begroting 2020, 2e begrotingswijziging 2019, meerjarenperspectief 2020-2023 en het jaarverslag en de jaarrekening 2018 doen toekomen. De gemeente wordt in dit schrijven verzocht om een zienswijze ten aanzien van de begroting 2020, de 2e begrotingswijziging 2019 en het meerjarenperspectief 2020-2023.

Het vaststellen van de begroting 2020, het meerjarenperspectief 2020-2023 en de 2e begrotingswijziging 2019 is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD. Alvorens het AB (van de GGD) tot besluitvorming overgaat, heeft uw gemeenteraad de mogelijkheid om een zienswijze kenbaar te maken.

De gemeenteraad wordt verzocht de zienswijze kenbaar maken voor 28 juni 2019.

Het jaarverslag en de jaarrekening 2018 zijn, voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant, ter informatie toegestuurd.

4. Probleemstelling

De begroting 2020:

De GGD stelt jaarlijks een zo realistisch mogelijke begroting op met daarin de baten en lasten voor het komende kalenderjaar. De algemene uitgangspunten voor de begroting zijn in de Gemeenschappelijke Regeling of in de besluiten van het Algemeen Bestuur vastgelegd.

Voor de periode 2020-2023 moeten de inhoudelijke en financiële kaders nog nader worden bepaald. De aangeboden

begroting is een pro-forma begroting voor de nieuwe beleidsperiode 2020-2023. De begroting gaat uit van het continueren van de huidige dienstverlening, er is nog geen nieuw beleid in opgenomen. De begroting gaat uit van een gelijkblijvend budget, waarbij sprake is van een jaarlijkse indexatie conform de nu geldende regels.

Meerjarenperspectief 2020-2023:

Voor de nieuwe beleidsperiode 2020-2023 vindt nog een herijking plaats die zowel financieel als inhoudelijk nog vertaald gaat worden. De inhoudelijke en financiële kaders voor deze nieuwe beleidsperiode zullen in de tweede helft van dit jaar ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. In de het meerjarenperspectief 2020-2023 vraagt de GGD ZL om een structurele verhoging voor het budget voor de gemeenschappelijk beschermende taken. Deze verhoging bedraagt €600.000,-- . De verhoging van de bijdrage voor de gemeenschappelijke beschermende taken bedraagt voor de gemeente Brunssum €44.473,--. Deze verhoging is reeds meegenomen in de eerste Bestuursrapportage.

Voor de overige taken in het meerjarenperspectief 2020-2023 stelt de GGD voor om samen met de deelnemende gemeenten van Zuid Limburg deze taken uit te werken en fundamentele keuzes te maken.

2^e begrotingswijziging 2019 en begroting Veilig Thuis 2020:

Veilig Thuis is een apart onderdeel van de GGD. De GGD Zuid Limburg reikt een 2^e begrotingswijziging aan omdat door een realistische berekening het nu al duidelijk is dat de eerdere raming voor 2019 onvoldoende blijkt om de taken uit te voeren. De begroting 2020 , waaraan de gemeenten en Veilig Thuis hebben samengewerkt, gaat eveneens uit van realistische aantallen en parameters.

De nu voorliggende begroting 2020 en de 2^e begrotingswijziging zijn gebaseerd op de daadwerkelijke instroom van 2018, waarbij tevens rekening is gehouden met de landelijke aanscherping van de meldcode en de wijzigingen in het handelingsprotocol. De aanscherping van de meldcode is per 1 januari 2019 ingevoerd, hierdoor zijn er nog geen realistische cijfers voorhanden waardoor een nieuwe bijstelling van de kosten in 2020 kan worden verwacht.

Al een aantal opeenvolgende jaren blijkt dat de begroting van Veilig Thuis slechts beperkt aansluit bij de realiteit. Het beroep dat in werkelijkheid op Veilig Thuis gedaan wordt is structureel hoger dan begroot. In de gebruikte parameters is onvoldoende rekening gehouden met de kwaliteitseisen als gevolg van de aanscherping van de meldcode en het nieuwe landelijke handelingsprotocol die per 1 januari 2019 zijn ingevoerd. Veilig Thuis heeft hierdoor met onvoldoende financiële kaders en ontoereikende personele formatie gewerkt. De gemeenten worden hierdoor geconfronteerd met hogere kosten. Dit wordt vertaald in een nacalculaties (de zogenaamde 5% regeling) en het daardoor achteraf moeten bijsturen in de bedrijfsvoering.

Met ingang van 2019 is de meldcode aangescherpt. Alle (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld dienen door de professionals gemeld te worden bij Veilig Thuis. Door deze werkwijze wordt Veilig Thuis instaat gesteld signalen te verzamelen en daarmee een radarfunctie te vervullen. Verwacht wordt dat de aanscherping van de meldcode leidt tot een toename van het aantal meldingen en adviesvragen bij Veilig Thuis. Nieuw is ook dat Veilig Thuis over een langere periode (gemiddeld tot anderhalf jaar na de bemoeienis van Veilig Thuis) moet gaan monitoren of aan de gestelde veiligheidsvoorwaarden wordt voldaan en het nu ook daadwerkelijk veiliger is voor de slachtoffers.

De grote verschillen die ontstaan als gevolg van het opstellen van een realistische begroting voor Veilig Thuis zijn aanleiding voor een 2e begrotingswijziging 2019. Daarnaast moeten professionals sinds 1 januari 2019 een melding maken bij (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld. De aanscherping van de meldcode en de wijzigingen in het handelingsprotocol zijn sinds 1 januari 2019 van kracht en in de begrotingswijziging verwerkt. Een onzekere factor blijft wat de nieuwe meldcode precies gaat betekenen voor de instroom. Veilig Thuis moet daarbij over een langere periode monitoren of aan de gestelde veiligheidsvoorwaarden wordt voldaan en het daadwerkelijk veiliger is voor de slachtoffers. Bovendien hebben de wijzigingen niet alleen impact op Veilig Thuis, ook het beroep dat op het lokale veld wordt gedaan, zal als gevolg hiervan toenemen.

De beleidsvrijheid van gemeenten ten aanzien van Veilig Thuis is beperkt. Er is sprake van een sterke landelijke sturing en Veilig Thuis is gehouden aan landelijk vastgestelde protocollen. Ook de inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd ziet hier strak op toe.

De financiering van Veilig Thuis (en in breder perspectief geweld in afhankelijkheidsrelaties) is een probleem dat niet alleen in Zuid-Limburg maar landelijk speelt. Het gaat dan om de steeds nieuwe en veranderende eisen en taken die door het Rijk met onvoldoende financiering bij de gemeenten (Veilig Thuis) worden gelegd. Daarnaast is er financieel gezien sprake van een negatief herverdeeldeffect voor onze regio. Er is door de Zuid-Limburgse gemeenten een brief in voorbereiding om de noodklok te luiden richting het Ministerie van VWS. In deze brief wordt aan het Ministerie een duurzame oplossing gevraagd voor het financieel te kort, zodat de gemeenten van Zuid-Limburg samen met de GGD ZL,

de regionale opgave én de gemeentelijke taken adequaat kunnen uitvoeren en aan de wettelijke plichten kunnen voldoen. In Zuid-Limburg wordt gewerkt aan een nieuwe regiovisie voor geweld in afhankelijkheidsrelaties voor de periode 2020-2023 om dit in breder perspectief te bezien.

Jaarverslag 2018:

Het onderdeel GGD heeft een negatief resultaat van € 63.917,-. Dit is opgebouwd uit een positief resultaat voor het programma GGD (€ 37.098,-) en een negatief resultaat voortkomend uit de extra kosten die gemaakt zijn voor de doorontwikkeling van de 1 JGZ organisatie (€ 101.015,-). De extra kosten voor 1 JGZ zijn niet additioneel vergoed door de gemeenten in 2018 waardoor het programma een negatief resultaat laat zien. Dit negatief resultaat is ten laste gebracht van de reserve bij de GGD ZL. Veilig Thuis kent een negatief resultaat (€ 50.061,-) als gevolg van het inzetten van een verbetertraject voor de interne bedrijfsvoering. Dit is ten laste gebracht van de reserve Veilig Thuis bij de GGD ZL.

Het structureel tekort op acute zorg ca. € 444.916,- is een bekend jaarlijks tekort. Er is sprake van landelijke onderfinanciering voor de meldkamers ambulancezorg. Het is een landelijk probleem dat opgelost moet worden via bijstelling van landelijke budgetparameters. De gemeenten dragen hier géén financiële verantwoordelijkheid voor. In afwachting van de uitkomsten van het landelijk traject, worden deze kosten jaarlijks ten laste gebracht van de algemene reserve ambulancezorg. De reserve is daartoe op dit moment toereikend, mocht dat in de toekomst niet meer het geval zijn dan zal er een claim bij de zorgverzekeraar worden gelegd.

De gemeenten in Zuid-Limburg zijn eigenaar van de GGD ZL, maar slechts een kwart van de financiering van de GGD ZL wordt door de gemeenten gefinancierd. De overige middelen zijn merendeels afkomstig van zorgverzekeraars en landelijke overheden. De afgelopen jaren is de GGD ZL geconfronteerd met veel budgettaire kortingen. Hoewel het mede door de omvang van het totale concern en slimme verbindingen van financiële stromen is gelukt om aan alle financiële taakstellingen te voldoen, heeft dit ook geleid tot financiële kwetsbaarheid van de organisatie, een te laag weerstandsvermogen. Met als gevolg dat elke financiële tegenvaller gelijk voor rekening van de gemeenten komt.

Inhoudelijk heeft de GGD ZL samen met de Zuid-Limburgse gemeenten in 2018 gewerkt aan de uitvoering van het regionaal gezondheidsbeleid. De belangrijkste wijziging die daarin heeft plaatsgevonden is dat de GGD ZL zich meer gaat richten op de jeugd met het programmabureau Trendbreuk. Op dit moment wordt er al uitvoering gegeven aan Kansrijke Start en wordt er toegewerkt naar 1 Jeugdgezondheidszorg voor Zuid-Limburg. Daarnaast wordt gewerkt aan de actualisering van het regionaal gezondheidsbeleid, dat naar verwachting eind 2019 ter besluitvorming aan de gemeenteraden wordt aangeboden. In 2018 maakte ook Veilig Thuis een onstuimige groei mee doordat het aantal meldingen verder gestegen is. Daarbij is er gewerkt aan een verbetertraject voor de interne bedrijfsvoering en de voorbereiding op de aanscherping van de meldcode en het handelingsprotocol

5. Doelen / beoogd resultaat

a. wat willen we bereiken?

Uw zienswijze wordt door het college per brief medegedeeld aan de GGD ZL. Het Dagelijks Bestuur zal de begroting 2020 inclusief het meerjarenperspectief en de 2e begrotingswijziging 2019 samen met de ontvangen zienswijzen aanbieden aan het Algemeen Bestuur op 3 juli 2019. Het monitoren van de inhoudelijke en financiële kaders en de uitvoering vindt periodiek plaats in bestuurlijk en ambtelijk overleg. De GGD ZL biedt na afloop van 2020 een jaarverslag aan de gemeente aan.

b. wat gaan we ervoor doen? Zie punt 5.a

c. hoe meten we of het beoogde resultaat is bereikt?

Via de P&C-cyclus, zoals bij de jaarstukken, is meetbaar of de doelen behaald zijn.

6. Kaders

a. algemene beleidskaders (landelijk / provinciaal / lokaal)

- Wet publieke gezondheid (WPG)
- Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
- Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Zuid Limburg

b. autonoom beleid / taken in medebewind?

- De taken worden in een gezamenlijke regeling (GR) met de 16 Zuid Limburgse gemeenten uitgevoerd.

c. past het voorstel in de strategische visie?

- ja, Het voorstel past in de strategische visie en Masterplan Sociaal Domein: Samen zijn wij Brunssum
- toelichting: De kerntaak van de GGD is beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners.

Met speciale aandacht naar mensen in een kwetsbare situatie. De GGD investeert in het stabiliseren en verminderen van de gezondheidsproblemen en sociale achterstanden, het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners en in een goed vangnet voor jong en oud die ondersteuning nodig hebben.

d. relatie met programmabegroting?

- programma: Programma 4, Volksgezondheid

- taakveld: 6.81 Veilig Thuis en 7.1 Volksgezondheid

7. Argumenten / overwegingen

Begroting 2020 en meerjarenperspectief:

De gezondheidsbeschermende taken als voorbereiding op infectieziekten, curatieve seksuele gezondheid, medische milieukunde, technische hygiënezorg en het Rijksvaccinatieprogramma vormen de ruggengraat van de GGD en zijn ook in de komende jaren van belang voor de gezondheid van de burgers. Voor de periode 2016-2019 hebben gemeenten gevraagd om - met gelijkblijvend budget - dit wettelijk basisniveau te handhaven. Door een toename naar de vraag voor dienstverlening van de GGD én een toename in het aantal infectieziekten is de huidige capaciteit onvoldoende om de wettelijke taken adequaat uit te voeren. Tevens spelen actuele ontwikkelingen zoals de daling van de vaccinatiegraad (met als gevolg een groter risico op infectieziekte) en de noodzakelijke toegenomen aandacht voor antibioticaresistentie hierbij een rol. Een financiële herijking van het budget voor de beschermende taken wordt voor de periode van 2020-2023 gevraagd. Een verhoging van het budget van € 600.000,- is voor de Zuid Limburgse gemeenten noodzakelijk om te kunnen voldoen aan het wettelijke basisniveau. De verhoging van de bijdrage voor de gemeenschappelijke beschermende taken bedraagt voor de gemeente Brunssum € 44.473. Deze verhoging is reeds meegenomen in de eerste Bestuursrapportage en is exclusief het Rijksvaccinatiebudget.

In begroting 2020 en het meerjarenperspectief 2020-2023 wordt geen rekening gehouden met de samenvoeging van de 4 jeugdgezondheidszorgorganisaties naar 1 Jeugdgezondheidszorg. Een organisatie voor JGZ in Zuid-Limburg vraagt de komende jaren veel inzet zowel op inhoudelijk, financieel en bedrijfsmatig gebied. Hoe de rol van de GGD in 2020 gaat uitzien is afhankelijk van welke stappen in 2019 worden gezet.

De begroting voor 1 JGZ wordt in de tweede helft van 2019 verwacht. Als uitgangspunt worden daarvoor de begrotingen van de 4 jeugdgezondheidsorganisaties genomen. Voor gemeente Brunssum zal dit in principe budget neutraal verlopen dat wil zeggen het budget van Meander gaat over naar GGD (incl. personeel).

In de zienswijze kan de gemeente Brunssum de GGD ZL voorstellen uit te gaan van de gerealiseerde cijfers van 2018 (de vastgestelde subsidies bij de gemeenten over 2018), met daarbij een reële indexatie over 2019 en 2020 voor de financiering van de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar.

Een aantal gemeenten leggen via een inbesteding de dienstverlening neer bij de GGD. In andere gemeenten wordt de medische advisering als marktproduct beschouwd. Daar wordt, door middel van een aanbesteding, expertise ingehuurd. In het verlengde van de herijking van het gezondheidsbeleid, is in de komende jaren een fundamenteel gesprek tussen de GGD en de gemeenten aan de orde of en op welke wijze deze taak ook voor de toekomst een toegevoegde waarde heeft binnen de totale dienstverlening van de GGD. Hierbij wordt ook nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de (noodzakelijke) schaalgroottes en de efficiency voordelen.

In de zienswijze kan de raad voorstellen de gemeenteraden te betrekken bij dit onderzoek.

In een aantal andere taken van de GGD ZL (zoals; ambulancezorg, meldkamer, lijkschouw en forensisch medisch onderzoek) spelen landelijke ontwikkelingen waarin de taken in de toekomst mogelijk anders georganiseerd gaan worden. Als laatste onderdeel geldt dat de GGD ZL op dit moment als regievoerder optreedt voor scenarioteams.

Bekeken moet worden of en zo ja welke rol de GGD ZL hierin dient te vervullen aangezien de vaste deelnemers politie, reclassering, het OM, Slachtofferhulp en de betreffende gemeenten primair aan zet zijn.

De 2e begrotingswijziging 2019 en begroting 2020 Veilig Thuis.

De begroting 2020 Veilig Thuis en de 2e begrotingswijziging 2019 zijn zoveel mogelijk gebaseerd op realistische aantallen en parameters. Gemeenten en Veilig Thuis hebben samen aan deze begroting gewerkt. De nu voorliggende begroting 2020 en de begrotingswijziging 2019 zijn gebaseerd op de daadwerkelijke instroom van 2018. Er is tevens geanticipeerd op de toename van de instroom als gevolg van de landelijke aanscherping van de meldcode en de wijzigingen in het handelingsprotocol.

Al een aantal opeenvolgende jaren blijkt dat de begroting van Veilig Thuis slechts beperkt aansluit bij de realiteit. Het beroep dat op Veilig Thuis gedaan wordt, is in werkelijkheid structureel hoger dan begroot en in de gebruikte parameters

is tot nu toe onvoldoende rekening gehouden met de vernieuwde kwaliteitseisen die landelijk voor Veilig Thuis gelden. Dit is een onwenselijke situatie omdat we onnodig vaak te maken krijgen met nacalculaties en daardoor achteraf moeten bijsturen in de bedrijfsvoering.

Om in de toekomst gezinnen waarin acuut of langdurig geweld speelt beter te herkennen en ondersteunen is met ingang van 1 januari 2019 het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gewijzigd. Verwacht wordt dat de verplichte Meldcode de komende jaren leidt tot een verdere toename van het aantal meldingen en adviezen door Veilig Thuis. Nieuw is ook dat Veilig Thuis over een langere periode (gemiddeld tot ander halfjaar na einde bemoeienis van Veilig Thuis) moet gaan monitoren of aan de gestelde veiligheidsvoorwaarden wordt voldaan en het nu ook daadwerkelijk veiliger is voor de slachtoffers.

De grote verschillen die ontstaan als gevolg van het opstellen van een realistische begroting voor Veilig Thuis zijn aanleiding voor een 2e begrotingswijziging 2019. Daarnaast moeten professionals sinds 1 januari 2019 een melding maken bij (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld. De aanscherping van de meldcode en de wijzigingen in het handelingsprotocol zijn sinds 1 januari 2019 van kracht en in de begrotingswijziging verwerkt. Een onzekere factor blijft wat de nieuwe meldcode precies gaat betekenen voor de instroom. Daarnaast moet Veilig Thuis over een langere periode monitoren of aan de gestelde veiligheidsvoorwaarden wordt voldaan en het daadwerkelijk veiliger is voor de slachtoffers. Bovendien hebben de wijzigingen niet alleen impact op Veilig Thuis, ook het beroep dat op het lokale veld wordt gedaan, zal als gevolg hiervan toenemen. De beleidsvrijheid van gemeenten ten aanzien van Veilig Thuis is beperkt. Er is sprake van een sterke landelijke sturing en Veilig Thuis is gehouden aan landelijk vastgestelde protocollen. Ook de inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd ziet hier strak op toe.

De financiering van Veilig Thuis (en in breder perspectief geweld in afhankelijkheidsrelaties) is een probleem dat niet alleen in Zuid-Limburg maar landelijk speelt. Het gaat dan om de steeds nieuwe en veranderende eisen en taken die door het Rijk met onvoldoende financiering bij de gemeenten (Veilig Thuis) worden gelegd. Daarnaast is er financieel gezien sprake van een negatief herverdeeldeffect voor onze regio.

Gemeente Brunssum is voorstander van een onderzoek naar de wijze waarop de kosten van veilig thuis beperkt kunnen worden. Bijvoorbeeld door nog sneller en beter samen te werken met het voorliggend veld. De gemeente Brunssum dringt erop aan om op zeer kort termijn het toegezegde onderzoek naar de mogelijkheid van een nieuwe verdeelsleutel "op basis van inzet per gemeente" te starten.

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de 2e begrotingswijziging 2019

8. Advies:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2018 van de GGD Zuid-Limburg;
2. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de begroting 2020 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
3. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met het meerjarenperspectief 2020-2023 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
4. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de 2e begrotingswijziging 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
5. Op te nemen in de zienswijze dat de raad zijn zorgen over de financiële tekorten bij Veilig Thuis uitspreekt.

9. Aanpak / uitvoering

a. financiële gevolgen en dekking

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Zuid Limburg ontvangt de Raad het jaarverslag 2018 ter kennisname. De jaarrekening is door de accountant van GGD ZL voorzien van een goedgekeurde controleverklaring en heeft de instemming van het Dagelijks Bestuur. Vaststelling door het Algemeen Bestuur heeft plaatsgevonden op 8 april 2019. Dit besluit geldt voor alle 16 regiogemeenten in Zuid Limburg. De achterstanden bij Veilig Thuis zijn middels de extra bijdrage op basis van de 5% regel grotendeels opgelost. Het nadelig saldo ad €50.061,-- wegens hogere kosten 'inhuur derden' zal verrekend worden met de Algemene Reserve Veilig Thuis. Verdere onderbouwing hiervan is terug te vinden in het jaarverslag welke is terug te vinden in de bijlagen

Jaarrekening 2018:

Voor 2018 is geen incidentele bijdrage nodig wegens verrekening van het saldo Veilig Thuis ad.- €50.061,-- ten laste van de Algemene Reserve VT en - €63.917,-- saldo GGD ten laste van de Algemene Reserve GGD.

2e begrotingswijziging 2019:

- kosten: structurele middelen, bijgeraamd in de 1^e Bestuursrapportage 2019 ad € 142.514,--, waarvan:

- Jeugdgezondheidszorg € 44.957,--
- Rijksvaccinatieprogramma € 43.000,--
- Veilig Thuis € 54.557,--

Onderdeel begroting GGD	Begroting GGD (deel Brunssum)	Begroting Gemeente Brunssum	Verschil bij te ramen via 1 ^e Bestuursrapportage
Totaal GGD	€ 516.032	€ 471.075,-	€ 44.957
Veilig Thuis (DU-jeugd)	€ 278.162	€ 223.605	€ 54.557
TOTAAL VEILIG THUIS	€ 278.162	€ 223.605	€ 54.557
Rijksvaccinatie programma	€ 43.000	€ 0	€ 43.000
TOTAAL GGD, INCLUSIEF VT	€ 837.194	€ 694.680	€ 142.514

Begroting 2020:

Onderdeel begroting GGD	Begroting GGD (deel Brunssum)	Begroting Gemeente Brunssum	Verschil bij te ramen via 1 ^e Bestuursrapportage
TOTAAL GGD	€ 515.932	€ 471.459	€ 44.473
TOTAAL VEILIG THUIS	€ 303.450	€ 235.378	€ 68.072
Rijksvaccinatie programma	€ 44.000	€ 0	€ 44.000
TOTAAL GGD, INCLUSIEF VT	€ 863.382	€ 706.837	€ 156.545

b. risico's?

- omschrijving risico ('s): financieel / anders t.w.:
- omschrijving beheermaatregelen:
- gevolgen voor weerstandsvermogen:

Uit de jaarrekening 2018 blijkt opnieuw dat de GGD-ZL geen hoog weerstandsvermogen heeft opgebouwd. Bijgevolg zal dan ook iedere financiële tegenvaller ten laste kunnen komen van de afzonderlijke gemeenten. Gemeente Brunssum neemt in de programmabegroting 2020 voor de GGD ZL berekende risico's (VT en GGD) extra €156.545,-- extra mee.

c. tijdpad / mijlpalen / vervolgtraject / evaluatie

Collegevergadering 28 mei 2019

Commissievergadering 11 juni 2019

Raadsvergadering: 25 juni 2019

Indienen zienswijze: voor 28 juni 2019

Vergadering Algemeen Bestuur GGD Zuid Limburg: 3 juli 2019

d. uitvoerende partners intern en extern (werkstructuur)

Het Algemeen bestuur stelt de begroting 2020, het meerjarenperspectief 2020-2023 en de 2^e begrotingswijziging 2019 vast met in achtname van de zienswijze van de gemeenten.

e. communicatie intern en extern?

- advies / instemming / informatie OR: nee
- persbericht: nee
- terinzagelegging: nee, geen wettelijk verplichting terinzagelegging
- overig extern.

10. Bijlagen:

a.

- Begroting 2020 GGD Zuid Limburg (906533)
- Meerjarenperspectief 2020-2023 GGD Zuid Limburg (906538)
- 2e begrotingswijziging 2019 GGD Zuid Limburg (906539)

b. Onderliggende stukken

- Jaarverslag 2018 GGD Zuid Limburg (906540)
- Verslag bevindingen GGD Zuid Limburg (906544)
- Jaardocument GGD Zuid Limburg (906546)

Het college van burgemeester en wethouders,

wnd. burgemeester.

secretaris.

Raadsbesluit

Gemeentebblad nr. : 2019/32
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 899199

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebbladnummer 2019/32;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 mei 2019, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

gelet op het bepaalde in (aanduiding van de relevante wetten / verordeningen / beleidsregels);

Besluit:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2018 van de GGD Zuid-Limburg;
2. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de begroting 2020 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
3. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met het meerjarenperspectief 2020-2023 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
4. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de 2e begrotingswijziging 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
5. Op te nemen in de zienswijze dat de raad zijn zorgen over de financiële tekorten bij Veilig Thuis uitsprekt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

voorzitter.

griffier.

2^e begrotingswijziging 2019

GGD Zuid Limburg

Heerlen

Maart 2019

Directie- en bestuursbureau

GGD Zuid Limburg

Postbus 33, 6400 AA Heerlen

T 088-880 50 00 | F 088-880 50 01 | info@ggdzl.nl | www.ggdzl.nl

1. Inleiding

Voor u ligt de 2^e begrotingswijziging 2019. Een begrotingswijziging die is afgeleid van het traject om te komen tot een realistische begroting voor Veilig Thuis vanaf 2020.

Al een aantal opeenvolgende jaren blijkt dat de begroting van Veilig Thuis slechts beperkt aansluit bij de realiteit. Het beroep dat op Veilig Thuis gedaan wordt, is in werkelijkheid structureel hoger dan in de begroting is meegenomen. Daarnaast is in de gebruikte parameters tot nu toe onvoldoende rekening gehouden met de kwaliteitseisen als gevolg van de aanscherping van de meldcode en het nieuwe landelijke handelingsprotocol. Dit heeft ertoe geleid dat gemeenten geconfronteerd worden met hogere kosten. Voor Veilig Thuis is de consequentie dat hierdoor gewerkt wordt met een ontoereikend financieel kader, ontoereikende personele formatie en daardoor een moeizame uitvoering. Dit wordt vertaald in een nacalculatie (de zgn. 5% regeling).

Voor 2020 hebben gemeenten en Veilig Thuis samen gewerkt aan een begroting die gebaseerd is op realistische parameters. Bureau Q-Consult heeft hierbij geadviseerd. Zij helpen veel Veilig Thuis organisaties met de financiële vertaling van het nieuwe handelingsprotocol, de aanscherping van de meldcode en de radarfunctie. De begroting 2020 is gebaseerd op de realisatiecijfers van 2018, waarbij tevens rekening gehouden is met een realistische, maar beperkte inschatting van de toename van de instroom als gevolg van de aanscherping van de meldcode.

De uitkomsten van dit traject gaven aanleiding om voor 2019 een begrotingswijziging op te stellen; dit gebaseerd op dezelfde parameters als gebruikt voor 2020. In deze toelichting kunt u lezen waarom een bijstelling van de begroting voor 2019 aan de orde is en op welke manier deze begroting tot stand is gekomen.

2. Actuele situatie en landelijke ontwikkelingen

Sinds de start van Veilig Thuis in 2015 worstelt Veilig Thuis met financiële vraagstukken (iets dat overigens geldt voor veel Veilig Thuis organisaties). De Veilig Thuis organisaties in Nederland bestaan sinds 1 januari 2015 en zijn verankerd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In Zuid-Limburg hebben de gemeenten de keuze gemaakt om Veilig Thuis onder te brengen bij de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg. Al meteen in 2015 was duidelijk dat de budgetten voor Veilig Thuis – die historisch waren bepaald – ontoereikend waren voor de nieuwe wettelijke taak.

In Zuid-Limburg werden in eerste termijn uitsluitend de meldingen van burgers en professionals bij Veilig Thuis ondergebracht. De meldingen die afkomstig zijn van politie werden pas medio 2017 aan het takenpakket van Veilig Thuis toegevoegd. Tot die tijd werden deze meldingen geregistreerd en beoordeeld door de Veiligheidshuizen.

Een zuinige insteek

In aanloop naar de taakuitbreiding van Veilig Thuis medio 2017 is adviesbureau Q-Consult gevraagd voor Veilig Thuis Zuid Limburg te komen tot een realistisch financieel beeld voor de toekomst. Vanwege de betrokkenheid bij veel VT-organisaties in Nederland beschikt Q-Consult over referentiegegevens over onder andere aantallen en normtijden. Q-Consult werkt hiervoor met een formatie- en kostenmodel dat gebaseerd is op de wettelijke taken en producten van Veilig Thuis en waarbij het landelijk handelingsprotocol de leidraad voor uitvoering vormt.

Het model van Q-Consult werd omarmd en de begroting werd gebaseerd op (de toen voorhanden) realistische normtijden. Voor de begroting werd ook een aanname gedaan t.a.v. het totaal aantal meldingen en de producten die Veilig Thuis hierbij moet inzetten.

Ten aanzien van deze parameters werd destijds gekozen voor een zuinige insteek. Mede omdat de politie ging werken met een nieuwe werkwijze én de overtuiging van gemeenten en Veiligheidshuizen was dat het grootste deel van de meldingen snel doorgeleid zou kunnen worden naar het lokale veld, werd gekozen voor een laag scenario voor wat betreft instroom en werd in de verdeling van producten een berekening gemaakt met veel 'goedkope' producten. De landelijke groei in het aantal meldingen bij Veilig Thuis werd hierbij – in meerjarenperspectief – niet meegenomen.

In de praktijk bleek de instroom fors hoger dan geraamd en werd bovendien een toename van complexe casuïstiek zichtbaar, waardoor vaker een 'duurder' product ingezet moet worden. Dit heeft zich afgelopen jaren geuit in toepassing van de zogenoemde 5% regel, waarbij bij gemeenten, op basis van nacalculatie, een extra financiële bijdrage in rekening werd gebracht (€ 606.730 in 2017 en € 429.317 in 2018).

Parameter	Aantal / %
Daadwerkelijke instroom politiemeldingen (2016)	¹ 6.249
Gekozen basis politiemeldingen voor begroting	4.728
Landelijk percentage directe afschaling	50%
Zuid-Limburg: percentage directe afschaling als basis voor begroting	70%

Er is destijds door de gemeenten bewust gekozen voor een zuinige insteek, want was destijds gekozen voor de instroomcijfers zoals ze op dat moment in de praktijk waren, hadden gemeenten afgelopen jaren geld terug ontvangen. In 2018 lag het gerealiseerde instroom (4.197 meldingen) lager dan de instroom in 2016 en werd meer dan 50% van de meldingen (in 2018 lag dit percentage op 56%) direct afgeschaald.

Aanscherping meldcode zorgt voor intensievere taak voor Veilig Thuis

Met ingang van 2019 is de meldcode aangescherpt. Sinds 1 januari 2019 wordt van professionals verwacht dat zij alle (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld melden bij Veilig Thuis (of op basis van de eerdere stappen van de meldcode Veilig Thuis betrekken voor advies). Waar zij eerder de mogelijkheid hadden om óf het vermoeden te melden bij Veilig Thuis óf zelf hulp te verlenen aan het gezin, is het nu een vereiste om een melding te doen. De professional kan daarnaast nog steeds zelf hulp bieden en/of coördineren. Deze werkwijze zorgt ervoor dat Veilig Thuis in staat wordt gesteld signalen te bundelen en daarmee een radarfunctie te vervullen (inclusief vorming landelijk register). Verwacht wordt dat deze aanscherping van de meldcode leidt tot een verdere toename van het aantal meldingen bij Veilig Thuis. Daarnaast worden meer adviesvragen van bijvoorbeeld professionals verwacht.

Nieuw is ook dat Veilig Thuis over een langere periode (gemiddeld tot anderhalf jaar na einde bemoeienis van Veilig Thuis) monitort of aan de gestelde veiligheidsvoorwaarden wordt voldaan en het daadwerkelijk veiliger is voor de slachtoffers. Het doel: onveiligheid duurzaam stoppen.

Hoe Veilig Thuis hierbij te werk moet gaan, is vastgelegd in een vernieuwd landelijk handelingsprotocol. Een protocol dat meer inzet vraagt van de professionals van Veilig Thuis en daarom leidt tot meerkosten. Het protocol stelt hogere eisen aan het maken van afspraken over veiligheidsvoorwaarden en de registratie van meldingen. Daarnaast zorgt vooral de monitortask, waarbij Veilig Thuis ook contact moet leggen met alle direct betrokkenen in de casus, voor extra tijdsinzet.

Voor Veilig Thuis betekent dit een extra ureninzet met als gevolg dat de prijzen per product herzien moeten worden en opnieuw naar de instroom gekeken moet worden.

¹ In dit aantal zitten ook niet GIA meldingen (een splitsing in meldingen was destijds niet te maken).

De rol van de landelijke overheid

De beleidsvrijheid van gemeenten ten aanzien van Veilig Thuis is beperkt. In tegenstelling tot bij andere onderdelen van de Wmo (en andere wetgeving in het jeugddomein en het sociaal domein) is sprake van een sterke landelijke sturing en is Veilig Thuis gehouden aan landelijk vastgestelde protocollen. Ook de inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd ziet hier strak op toe.

3. Financiering van Veilig Thuis

Gemeenten zijn de financiers van Veilig Thuis. Gemeenten ervaren hierin spanning omdat de landelijke overheid een sterke rol heeft in de bepaling van het beleid, maar gemeenten verantwoordelijk zijn voor de financiering. In de periode tot en met 2017 kregen gemeenten een totaal budget voor alle taken binnen de Wmo. Van een specifieke (extra) bijdrage voor Veilig Thuis was geen sprake. Voor de aanscherping van de meldcode – de meest recente aanpassing – hebben de centrumgemeenten via de doeluitkering vrouwenopvang een extra bijdrage ontvangen voor Veilig Thuis. Overigens moet hierbij opgemerkt worden dat dit geen additioneel geld betreft, maar een verschuiving van middelen betreft. Bovendien hebben de wijzigingen niet alleen impact op Veilig Thuis; ook het beroep dat op het lokale veld gedaan wordt, gaat als gevolg hiervan toenemen.

Een macrobudget voor de aanscherping van de meldcode

De financiële implicaties van de aanscherping van de meldcode zijn macro budgettair berekend. In deze berekening is een toename van het aantal meldingen en adviezen meegenomen en is extra tijd geraamd voor de monitortaat die Veilig Thuis krijgt.

Zuid-Limburg krijgt structureel ca 1 miljoen euro. Deze extra bijdrage is via een eerste begrotingswijziging 2019 toegevoegd aan het budget van Veilig Thuis. Incidenteel was er een vergoeding voor de voorbereiding en scholing. Deze is middels een subsidie vanuit de beide Zuid-Limburgse centrumgemeenten (Heerlen en Maastricht) beschikbaar gesteld voor Veilig Thuis.

Het macrobudget is vervolgens op basis van parameters verdeeld over het land. Hierbij is geen rekening gehouden met de daadwerkelijke consequenties per regio. Zuid-Limburg is hierin nadeelregio. Kijkend naar de daadwerkelijke cijfers, ontvangt Zuid-Limburg € 80.000 te weinig.

Centrumbijdragen	Euro's
Benodigd bedrag op basis van werkelijke cijfers	1.146.541
Toegekend aan Zuid-Limburg	1.066.541
Tekort	80.000

Nieuw handelingsprotocol zonder financiële vergoeding

Veilig Thuis werkt sinds 1 januari jl. met een nieuw handelingsprotocol en daaraan gekoppeld een nieuw informatieprotocol (informatieprotocol 2.0). Onderdeel hiervan is dat Veilig Thuis werkt met een nieuw triage-instrument, dat in de praktijk arbeidsintensiever is. Het grootste verschil zit echter in het feit dat in het nieuwe handelingsprotocol wordt verwacht dat Veilig Thuis alle casuïstiek (bij vervolgtraject en veiligheidsvoorwaarden en onderzoek) monitort, terwijl in eerdere berekeningen was voorzien in een klein deel. Er is hierbij een duidelijke verbinding met de aanscherping van de meldcode; de berekeningen voor de aanscherping van de meldcode zijn gemaakt

op het oude handelingsprotocol (het nieuwe handelingsprotocol was toen nog niet beschikbaar).

De financiële implicaties van dit nieuwe handelingsprotocol zijn zichtbaar gemaakt in het Q-Consult model en voor Zuid-Limburg gefinetuned. Om te kunnen werken conform het handelingsprotocol komt Zuid-Limburg een bedrag van € 590.000 tekort. Voor deze aanpassingen zijn landelijk geen extra middelen ter beschikking gesteld. Het protocol is landelijk vastgesteld zonder uitwerking (vooraf) van de financiële implicaties.

	Euro's
Tekort t.b.v. nieuwe handelingsprotocol	590.000

3. Realistische begroting

Om te komen tot een realistische begroting zijn bijstellingen nodig in:

- De aantallen (totale instroom en verdeling over de producten)
- De consequenties van de aanscherping meldcode
- De financiële vertaling van het nieuwe handelingsprotocol.

In de begroting 2020 zijn deze bijstellingen verwerkt. De begroting 2020 is gebaseerd op de gerealiseerde instroom van 2018, waarbij geanticipeerd is op toename van de instroom als gevolg van de aanscherping van de meldcode en de wijzigingen in het handelingsprotocol.

Onzekere factor in groei

Een onzekere factor is de nieuwe meldcode en wat dit precies gaat betekenen voor de instroom. De BAC VT is van mening dat het onverstandig is om bij deze onzekerheid wederom uit te gaan van een minimaal niveau en daarmee de eigen tegenvaller te creëren. Het BAC VT heeft gevraagd in de begroting op dit onderdeel niet van het minimumscenario uit te gaan.

Landelijk wordt hierbij (in de berekening van het macrobudget) uitgegaan van het zogenoemde lage scenario: een groei van 5% in het aantal meldingen en adviezen. Landelijk zijn drie scenario's gepresenteerd voor de groei van de instroom; scenario's die geen onderbouwing kennen en bovendien een beperkt realiteitsgehalte kennen, omdat in de hogere scenario's uitsluitend een groei zichtbaar is in het aantal adviezen, maar geen extra groei in de meldingen is meegenomen.

Scenario's	Laag	Midden	Hoog
Advies	5%	15%	25%
Meldingen	5%	7%	7%

Voor de berekening van een hoger scenario voor Zuid-Limburg is uitgegaan van een aangepast landelijk scenario met 25% stijging in het aantal adviesaanvragen en 10% stijging van meldingen. Ter volledigheid moet worden opgemerkt dat het onbekend blijft wat de instroom in de toekomst gaat zijn. Met een verdere groei (of afname) van de instroom na 2020 is vooralsnog niet gerekend omdat er geen basis is om daarvoor een inschatting te doen.

4. Begrotingswijziging 2019

De consequenties van een realistische begroting voor 2020 waren aanleiding om voor 2019 een begrotingswijziging op te stellen. Deze begrotingswijziging is gebaseerd op dezelfde parameters en denkrichting zoals gebruikt voor 2020.

Omdat de wijzingen met betrekking tot de meldcode en het handelingsprotocol pas recent zijn geïmplementeerd (beiden gelden vanaf januari 2019), wordt voor 2019 rekening gehouden met een ingroei (i.c. de aanscherpingen hebben geleidelijk effecten op de instroom), waarbij in de begrotingswijziging 2019 75% van de realistische begroting is meegenomen. Voor het hogere scenario is een percentage van 50% toegepast.

Financieringssystematiek

Deze begrotingswijziging heeft betrekking op de begroting van Veilig Thuis en het bedrag dat Veilig Thuis nodig heeft om haar werkzaamheden te verrichten. Conform de bestuurlijke afspraken wordt dit jaar ook overleg gevoerd inzake de kostenverdeling over de Zuid-Limburgse gemeenten. Deze ontwikkeling valt buiten de scope van dit document.

4.2 2e begrotingswijziging GGD programma VT

Begroting 2019	Realisatie 2018	Oorspronkelijke begroting	1e begrotingswijziging	Bijgestelde begroting	2e begrotingswijziging	2e bijgestelde begroting
Opbrengsten						
Inkomsten uit bijdragen gemeenten	4.740.0820	4.313.346	-	4.313.346	1.251.503	5.564.849
Inkomsten uit centrum gemeenten	363.346	-	975.000	975.000	-	975.000
Overige bijdrage	30.478	-	-	-	-	-
Incidentele bijdragen	14.877	-	-	-	-	-
Totaal opbrengsten	5.149.521	4.313.346	975.000	5.288.346	1.251.503	6.539.849
Exploatiekosten						
Personeelskosten	4.043.744	3.081.786	935.000	4.016.786	1.188.064	5.204.850
Huisvestingskosten	85.147	255.000	40.000	295.000	-	295.000
Rente en Bankkosten	12.194	-	-	-	-	-
Beheers en adm.kosten	34.104	25.000	-	25.000	-	25.000
Kosten automatisering	52.626	259.000	-	259.000	-	259.000
Kosten medische middelen	-	69.000	-	69.000	-	69.000
Incidentele lasten	2.384	-	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	4.230.199	3.689.786	975.000	4.664.786	1.188.063	5.852.849
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Overhead	969.383	623.560	-	623.560	63.440	687.000
Heffing Vpb	-	-	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	-50.061	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-50.061	-	-	-	-	-

Directie- en bestuursbureau

GGD Zuid Limburg
Postbus 33, 6400 AA Heerlen
T 088-880 50 00 | F 088-880 50 01 | info@ggdzl.nl | www.ggdzl.nl

GGD ZUID LIMBURG

BEGROTING 2020

Een gezonde en veilige trend!

Voorwoord

2020 is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode 2020 - 2023. De inhoudelijke en financiële kaders voor deze periode worden in de loop van dit jaar nader bepaald. Gemeenten zijn aan de slag met de herijking van het regionaal gezondheidsbeleid en de GGD Zuid Limburg treft parallel daaraan de voorbereidingen voor een nieuw meerjarenperspectief met daarin de belangrijkste GGD thema's voor de komende jaren.

De formele begrotingscyclus, waarbij een begroting voor 1 april van het voorafgaande jaar aan de gemeenten moet worden aangeboden, loopt niet in de pas met de herijking van het gezondheidsbeleid. Om toch te kunnen voldoen aan de begrotingsverplichting, is een pro forma begroting opgesteld. Een begroting die uitgaat van continuering van de huidige dienstverlening, maar waarin geen nieuw beleid is meegenomen. Als de nieuwe inhoudelijke en financiële kaders leiden tot een bijstelling, wordt dit verwerkt via een begrotingswijziging.

Het zal u niet verbazen dat de GGD in haar dagelijks werk verder bouwt op basis van de belangrijkste gezondheidsopgave voor Zuid-Limburg: het breken van de trend en het inlopen van de achterstanden op het gebied van gezondheid en participatie ten opzichte van de rest van het land. Een ambitie waarvoor gemeenten en de Provincie Limburg in 2016 langjarig hun commitment hebben uitgesproken. Als de Zuid-Limburgse gezondheidsorganisatie willen wij er graag aan bijdragen om met focus, massa en slagkracht het verschil te maken.

Laten we in 2020 samen bouwen aan een gezonde trend!

Mirjam Clermonts - Aretz
Bestuursvoorzitter GGD Zuid Limburg

Frank Klaassen
Voorzitter Directie GGD Zuid Limburg

De begroting 2020 is opgedeeld in vier delen. De GGD als organisatie staat centraal in het deel concern. Vervolgens worden de drie programma's verder uitgewerkt:

- Programma GGD
- Programma Acute Zorg
- Programma Veilig Thuis

INHOUD

CONCERN

PROGRAMMA
GGD

PROGRAMMA
ACUTE ZORG

PROGRAMMA
VEILIG THUIS

CONCERN

.....
OVER DE GGD

.....
KERNELEMENTEN
VOOR DE GGD-KOERS

.....
GGD ZUID LIMBURG:
EEN SAMENSPEL
VAN GEZONDHEID EN
VEILIGHEID

.....
POSITIEVE
GEZONDHEID ALS
VERBINDENDE
KRACHT

.....
TOELICHTING OP
DE BEGROTING

.....
MEERJARENRAMING

.....
BEGROTING PER
PROGRAMMA

Over de GGD

De GGD Zuid Limburg is een gemeenschappelijke regeling die is ingesteld door de gemeenten in Zuid-Limburg. Gemeenten hebben de taak om de lokale publieke belangen op het gebied van publieke gezondheid te behartigen. Gemeenten bepalen het gezondheidsbeleid en voeren hierop regie. De GGD adviseert gemeenten, levert data en kennis, verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers. Ook zorgt de GGD voor de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en aanvullende taken die door de gemeenten aan de GGD zijn opgedragen.

Collectieve ambitie

- De gezondheid en veiligheid van mensen en de samenleving gaan ons aan het hart.
- We dragen daaraan bij op een manier die het verschil maakt, vandaag en morgen.
- We staan midden in de maatschappij en zijn er als het nodig is.

Missie

De GGD Zuid Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving.

Bestuur

Zoals bepaald in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een Algemeen Bestuur, een Dagelijks Bestuur en een voorzitter. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de GHOR ligt bij het Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de GHOR-taken is via een bestuurs-overeenkomst opgedragen aan de GGD Zuid Limburg.

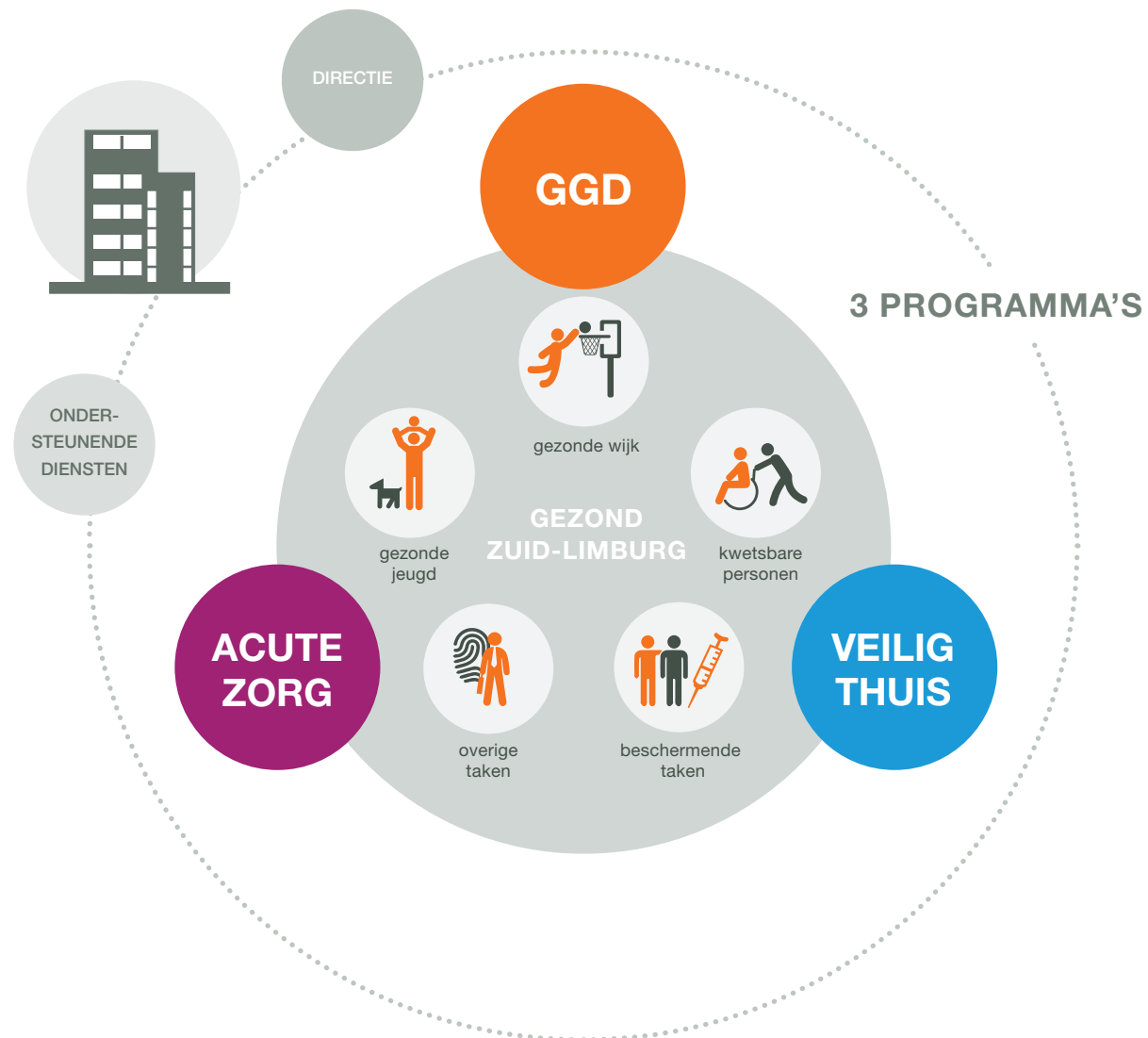
Directie

De directie bestaat uit twee leden en is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hierover verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur.

De organisatie

De GGD Zuid Limburg kent 3 programma's: GGD, Acute Zorg en Veilig Thuis. De taken van de GGD staan beschreven in het [dienstverleningspakket](#) en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid, de tijdelijke Wet ambulancezorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Organisatie GGD Zuid Limburg

Personeel

De GGD Zuid Limburg is een organisatie van mensen, voor mensen. Alleen met betrokken en bevoegen medewerkers zijn wij in staat onze missie te realiseren. Daarom is de visie van de GGD Zuid Limburg erop gericht om de vitaliteit, professionaliteit en wendbaarheid van haar medewerkers te stimuleren.

De GGD creëert een positief en stimulerend werkklimaat met volop kansen voor flexibele professionals die zich willen ontwikkelen. De GGD is een lerende organisatie, hetgeen betekent dat wij leren van wat goed gaat en van wat fout gaat. Een organisatie die vrijheid en vertrouwen geeft én waar van de medewerker wordt verwacht dat hij zelf verantwoordelijkheid neemt voor een gezonde loopbaan, waarmee persoonlijk leiderschap voor eenieder vanzelfsprekend is. De GGD Zuid Limburg omarmt het gedachtegoed van positieve gezondheid. Het hebben van zinvol en plezierig werk is één van de factoren die bijdragen aan positieve gezondheid.

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is het de uitdaging voor de komende jaren om talent te vinden én te behouden (in Zuid-Limburg is de prognose dat er in 2021 een tekort is van 2.600 medewerkers in de zorg). In 2020 ligt daarom een focus op talentmanagement en arbeidsmarktcommunicatie. Ook het intensiever gebruik maken van samenwerkingsvormen gericht op werven, opleiden en bieden van carrière perspectief, is hier onderdeel van. Denk hierbij aan samenwerking in de vernieuwde IGOM overeenkomst en een versterkte samenwerking met ziekenhuizen in de regio. Ook duurzame inzetbaarheid is hierbij een belangrijk thema.

Als lerende organisatie realiseert de GGD zich dat dat verandering de constante factor is. Daarom is het van belang dat medewerkers weerbaar en wendbaar zijn ten opzichte van veranderingen. Vanuit een *growth mindset* weten leidinggevenden en medewerkers dat fouten maken mag en er meer focus ligt op het proces (in plaats van alleen op resultaat) en het verbeteren daarvan.

Omdat de GGD het belangrijk vindt om te weten hoe medewerkers in hun vel zitten, wordt jaarlijks de werkbeleving gemeten. Onlangs heeft een nulmeting plaatsgevonden. In 2020 vindt het volgende werkbelevingsonderzoek plaats.

2020 is ook het jaar waarin de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) van kracht wordt, die ook voor de GGD geldt.

	GGD Zuid Limburg December 2018	Landelijk (sector gemeenten)
Aantal fte	470	
Aantal medewerkers	528	
Gemiddelde leeftijd	44,6 jaar	48,3 jaar
% mannen	38%	50%
% vrouwen	62%	50%
Ziekteverzuim	4,9%	5,4%

Kernelementen voor de GGD-koers

De afgelopen jaren waren de ambities van het regionale gezondheidsbeleid 'Gezondheid in Zuid-Limburg: van signaalrood naar bronsgroen' de leidraad voor het beleid van de GGD. Het regionaal beleid voor de periode 2020 - 2023 is nog in voorbereiding en wordt naar verwachting in de tweede helft van 2019 ter besluitvorming aan de gemeenteraden aangeboden. Het zal mede afhankelijk zijn van de speerpunten uit dit vernieuwde beleid hoe de koers van de GGD de komende jaren zal uitzien.

Trendbreuk centraal

Evident is dat de ambitie van het regionaal beleid 2020 - 2023 ongewijzigd zal zijn: we staan voor de opgave om de trend te breken en de achterstanden op het gebied van gezondheid en participatie ten opzichte van de rest van het land te gaan inlopen. Er is een Zuid-Limburgs commitment van gemeenten en Provincie om meerjarig werk te maken van het breken van de trend tot 2025.

Kernelementen voor een betere aanpak

In een tussentijdse evaluatie in 2018 werd duidelijk dat in Zuid-Limburg op veel plekken goede initiatieven zijn ontwikkeld en dat her en der stappen vooruit zijn gezet. Ook is tussen gemeenten, GGD en andere partners een goede samenwerkingsbasis ontstaan. Tegelijkertijd werd duidelijk dat de aanpak nog onvoldoende focus kende en we te weinig massa maken om de trend te kunnen breken. In de loop van 2018 is het besef gegroeid dat een andere aanpak nodig is om de trend te breken.

De opgave is zo majeur dat die vraagt om fundamentele keuzes. Dat was voor de portefeuillehouders in Zuid-Limburg reden om de aanpak bij te stellen en een aantal kernelementen voor een betere aanpak te omarmen. Kernelementen die vanzelfsprekend een leidraad bieden voor het werk van de GGD.

Focus en massa: Focus op interventies die bewezen effectief zijn. Focus op die elementen waar het verschil gemaakt kan worden. Liever 5 bewezen interventies overal dan overal iets anders! Het fundament voor de levensloop is het fundament tegen de trend: dit fundament wordt stevig gelegd in de periode van de kindertijd (-1 jaar) tot 18 jaar.

Sterkere alliantie: Een sterke alliantie tussen de Zuid-Limburgse gemeenten en de Provincie is de basis voor een gezamenlijke alliantie met de Rijksoverheid. Ook de alliantie gezondheid - onderwijs - economie is van belang. De domeinen gezondheid, onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt kunnen niet meer los van elkaar worden gezien om een stevig antwoord te formuleren op de meervoudige opgave van Zuid-Limburg. Daarnaast neemt ook de verbinding met de wetenschap een belangrijke plaats in. Niet alleen aan de achterkant met monitoring en evaluatie, maar juist ook aan de voorkant: in het meedenken over het programma.

Meer slagkracht: De opgave is groot. Het is van belang om een governance in te richten zodat doorzettingsmacht waar nodig is geborgd. Om voortgang te boeken in het bereiken van de Trendbreuk is een programmabureau onmisbaar.

Van start

Eind 2018 hebben de gemeenten overeenstemming bereikt met de Provincie en de Rijksoverheid over een Zuid-Limburgse aanpak voor een kansrijke start (ook wel de eerste 1.000 dagen aanpak genoemd) van kinderen en tot en met 2021 deze aanpak in uitvoering te brengen en de voortgang te bewaken. Ook de GGD is een partner in deze coalitie.

GGD Zuid Limburg: een samenspel van gezondheid en veiligheid

De GGD Zuid Limburg is de geneeskundige gezondheidsdienst van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. De kerntaak van de GGD is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg. Daarbij gaat speciale aandacht uit naar mensen in een kwetsbare positie, zoals jongeren, ouderen en mensen die op meerdere gebieden problemen hebben. De GGD Zuid Limburg draagt eraan bij dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving, dat de Zuid-Limburgse jeugd gezond opgroeit en dat de mensen zich veilig en prettig voelen in de wijk waarin ze wonen. De GGD staat midden in de samenleving en gaat in gesprek met burgers, want alleen dan kunnen we erachter komen wat nodig is.

Al bij de totstandkoming van de GGD Zuid Limburg in 2006 is door gemeenten de expliciete keuze gemaakt om de GGD te positioneren als een zelfstandige en robuuste organisatie waarin (publieke) taken op het gebied van gezondheid ondergebracht worden. Dit alles onder gemeentelijke regie. Niet alleen de taken uit de Wet publieke gezondheid zijn bij de GGD belegd. Ook de regionale ambulancevoorziening en de geneeskundige hulpverlening in de regio maken deel uit van de organisatie. Sinds 1 januari 2015 is ook Veilig Thuis ondergebracht bij de GGD, waarmee veiligheid een belangrijk onderdeel van het werk vormt. Al van oudsher is er een intensieve samenwerking met de Veiligheidsregio. Daarnaast werkt de GGD nauw samen met de Zuid-Limburgse gemeenten, universiteiten en andere kennisinstellingen om beleid, praktijk en wetenschappelijk onderzoek op elkaar af te stemmen. Wetenschappelijke kennis wordt

ingezet om gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming in de praktijk te verbeteren. Praktijkervaring levert informatie op voor wetenschappelijk onderzoek. Dit alles gericht op het verbeteren van de gezondheid van de Zuid-Limburgers.

GGD Zuid Limburg: doelmatig en efficiënt samenspel van taakvelden

De invulling van de GGD Zuid Limburg als robuuste organisatie waarin meerdere taakvelden zijn gekoppeld, maakt het mogelijk om doelmatig en efficiënt te werk te gaan. Niet alleen op het gebied van bedrijfsvoering kan slim samengewerkt worden. Juist ook op inhoudelijk vlak is de meerwaarde zichtbaar. Met de onderbrenging van Veilig Thuis bij de GGD Zuid Limburg is bijvoorbeeld de samenwerking met de forensisch medische expertise en het centrum voor seksueel geweld, die al deel uitmaakten van de GGD, sneller en beter georganiseerd.

De GGD heeft continu aandacht voor een zo effectief en efficiënt mogelijk ingerichte bedrijfsvoering met een optimale benutting van synergievoordelen. Doelmatigheid en efficiency worden behaald door het aangaan van slimme samenwerkingsverbanden met GGD'en in Zuid-Nederland en met de gemeenten. Hierbij is het nodig om over de grenzen van de beleidsterreinen heen te organiseren en samen te werken. De Zuid-Limburgse ambitie om te komen tot een trendbreuk in de jarenlange achterstanden op gebied van gezondheid en participatie is hierbij de leidraad.

Een concreet voorbeeld is het toezicht op de naleving van de Wmo. Vanaf 2017 vervult de GGD het toezicht Wmo voor de Zuid-Limburgse gemeenten. De verbinding met de huidige toezichtstaken van de GGD maakt dat deze taak zonder veel meerkosten kan worden ingevuld. Bovendien kan deze taak door de GGD uitgevoerd worden zonder dat voor de GGD (en de gemeenten) extra risico's in de bedrijfsvoering ontstaan. Eveneens wordt hiermee vermeden dat een losstaand (gemeentelijk) systeem moet worden ingericht en extra kosten in het sociaal domein worden gemaakt. Ook maken de ontwikkelingen bij Veilig Thuis slimme verbindingen mogelijk. Naast het positief herverdeeleffect van de overhead dat in financieel opzicht is ontstaan, wordt onder andere gebruik gemaakt van de expertise die de GGD heeft op het gebied van dataverzameling en monitoring. Zo kan Veilig Thuis gemeenten bijvoorbeeld snel en goed van beleidsinformatie voorzien, zonder dat dit ten koste gaat van de primaire taak van Veilig Thuis.

GGD Zuid Limburg: samenspel van financiële stromen

Hoewel gemeenten eigenaar zijn van de GGD, is slechts ongeveer een kwart van de GGD structureel gefinancierd met gemeentelijke middelen. De overige middelen zijn merendeels (meer dan de helft van het totale budget van de GGD) afkomstig van zorgverzekeraars en landelijke overheden.

Mede door de omvang van het totale concern en slimme verbindingen van financiële stromen heeft de GGD aan de vele financiële taakstellingen van afgelopen jaren kunnen voldoen. Dit met een financiële kwetsbaarheid tot gevolg. Het weerstandsvermogen van de GGD is minimaal (<1%). In de Gemeenschappelijke Regeling is vastgelegd dat de GGD een weerstandsvermogen van minimaal 6% moet hebben. Het Algemeen Bestuur heeft echter besloten om

afwijkend te handelen en geen financiële reserve bij de GGD te plaatsen. Sinds 2018 is bij Veilig Thuis en bij de ambulancezorg een groei van het budget zichtbaar. Hoewel dit niet direct van invloed is op het weerstandsvermogen, draagt het wel positief bij aan de weerstandscapaciteit. Dit heeft een positief effect op de financiële kwetsbaarheid van de organisatie.

GGD Zuid Limburg: samenwerking van en met bestuurders

De GGD Zuid Limburg is een gemeenschappelijke regeling. De 16 Zuid-Limburgse gemeenten vormen het bestuur. Naast deze formele structuur van sturing en verantwoording is de GGD steeds meer ook een bestuurlijk platform. Een platform waarin bestuurders met elkaar in gesprek gaan over belangrijke gezondheidsthema's. Met de invulling van bestuurlijke commissies voor Veilig Thuis en de Acute Zorg en de inrichting van de stuurgroep trendbreuk (gezondheidsbeleid) komen de gemeenten steeds meer in positie om koers te bepalen en te komen tot een optimale aanpak voor Zuid-Limburg. In aansluiting op de bestuurlijke verbindingen is ook steeds meer aandacht voor een optimalisatie van de ambtelijke samenwerking.

De GGD gaat vanzelfsprekend ook periodiek in gesprek met gemeenteraden en commissies, zoals bij raadsconferenties over de invulling van het gezondheidsbeleid, bij raadsinformatie-avonden over inhoudelijke ontwikkelingen over bijvoorbeeld het sociaal domein en bij begrotingsbesprekingen.

Positieve gezondheid als verbindende kracht

Gezondheid is een verbindende kracht in onze samenleving. De ontwikkelingen in de samenleving zijn erop gericht dat mensen meer zelf de regie gaan voeren over hun leven én hun gezondheid. Iedereen wil immers gezond zijn en zo vitaal mogelijk oud worden. Als je gezond en gelukkig bent, kun je beter meedoen in de maatschappij, zowel privé als op het werk. En omgekeerd: als je meedoet word je ook gezonder en gelukkiger. Kortom: gezond meedoen verbindt mensen en organisaties in de samenleving.

Bevorderen van een positieve kijk op gezondheid

Gezondheid is al lang niet meer de afwezigheid van ziekte en een toestand van fysiek, geestelijk en sociaal welbevinden. In Zuid-Limburg is het concept Positieve Gezondheid de basis. Hierbij gaat het om het vermogen om je aan te passen aan de uitdagingen van het leven en zelf regie te voeren. We zien gezondheid in termen als veerkracht, functioneren en participatie. De aanpak richt zich dan ook op het ondersteunen en bevorderen van de regie van burgers.

We hebben oprechte belangstelling voor de inwoners van Zuid-Limburg en laten dat zien door met hen in gesprek te gaan over de zes pijlers van positieve gezondheid. Zo krijgen we zicht op wat de Zuid-Limburgers beweegt en kunnen we gericht samenwerken aan gezondheid op een manier die hen aanspreekt.

Zes pijlers van positieve gezondheid:

1. Kwaliteit van leven
 2. Mentaal welbevinden
 3. Zingeving
 4. Dagelijks functioneren
 5. Lichaamsfuncties
 6. Sociaal maatschappelijk participeren
-

Ik geniet van het leven
Ik voel me opgewekt
Ik heb vertrouwen in de toekomst
Ik kan voor mezelf zorgen
Ik voel me lichamelijk gezond
Ik heb goed contact met andere mensen

Toelichting op de begroting

De GGD stelt jaarlijks een zo realistisch mogelijke begroting op met daarin de baten en lasten voor het komend kalenderjaar. De algemene uitgangspunten voor de begroting zijn in de Gemeenschappelijke Regeling of besluiten van het Algemeen Bestuur vastgelegd. Voor de periode 2020-2023 moeten de inhoudelijke en financiële kaders nog nader bepaald worden. Deze begroting heeft daarom een pro forma status en gaat uit van een gelijkblijvend budget, waarbij sprake is van een jaarlijkse indexatie conform de nu geldende regels.

Algemene uitgangspunten

- De bijdrage van de gemeenten wordt gebaseerd op het aantal inwoners van Zuid-Limburg op basis van de CBS-cijfers per 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het boekjaar (begroting 2020 is gebaseerd op het aantal inwoners van 2018).
- Bij het opstellen van de begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten (inclusief gemeentelijke bijdrage) worden geïndexeerd.
- Voor 2020 hanteert de GGD (m.u.v. de RAV) een index van 1,7% voor materieel en een index van 3,5% voor personeel.
- De GGD gebruikt voor de meerjarenraming een standaard index percentage van 1,75%.
- Bij de jaarrekening vindt een herrekening plaats op basis van de daadwerkelijke index. Om te voorkomen dat grote verschillen bij de herrekening ontstaan, wordt bij significante afwijkingen in

de index (meer dan € 0,10 per inwoner) de begroting bijgesteld.

- De begroting wordt op hoofdproductniveau, conform het dienstverleningspakket, opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.

Uitgangspunten Veilig Thuis

Op verzoek van de gemeenten in Zuid-Limburg is Veilig Thuis per 1 januari 2015 ondergebracht bij de GGD Zuid Limburg. De algemene uitgangspunten zijn ook van toepassing op Veilig Thuis.

De bijdrage per gemeente is in 2018 en 2019 gebaseerd op budgetten Wmo en jeugd. Voor de bepaling van de gemeentelijke bijdrage moeten gemeenten voor 2020, op basis van een nog uit te voeren evaluatie van de financieringssystematiek, nog afspraken maken. De nu geldende afspraken blijven van kracht totdat nieuwe afspraken door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld.

Uitgangspunten regionale ambulancevoorziening

De regionale ambulancevoorziening (= acute zorg m.u.v. de GHOR) wordt gefinancierd door de zorgverzekeraars. Uitgangspunt voor de begroting zijn de richtlijnen het toegekende budget van de Nederlandse zorgautoriteit (Nza).

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording - zoals u die voor de gemeente kent - zijn niet van toepassing zijn op de inhoudelijke taken van de GGD. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van de GGD en deze zijn ook onderdeel van het jaarverslag.

Coproductie van GGD en gemeenten

De totstandkoming van de begroting 2020 is een coproductie van de GGD en een afvaardiging van beleidsmedewerkers en financieel deskundigen van de Zuid-Limburgse gemeenten. Om het voor u als lezer zo overzichtelijk mogelijk te houden, kent de begroting een publieksvriendelijke opzet. Alle onderliggende documentatie is beschikbaar gesteld aan de ambtenaren van de gemeenten.

Meerjarenraming

	Bijgestelde begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Opbrengsten					
Bijdragen gemeenten	16.439.141	18.053.926	18.369.870	18.691.342	19.018.441
Tarieven gemeenten	2.455.128	3.535.740	3.597.615	3.660.573	3.724.633
Inkomsten uit centrumgemeenten	975.000	1.066.541	1.085.205	1.104.196	1.123.519
Bijdrage Rijk/Provincies	3.648.234	3.523.362	3.523.362	3.523.362	3.523.362
Inkomsten NZA	19.140.086	20.407.949	20.765.088	21.128.477	21.498.225
Overige bijdrage	3.940.964	4.969.839	5.056.811	5.145.305	5.235.348
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	343.370	-	-	-	-
Totaal opbrengsten	46.941.923	51.537.557	52.397.951	53.253.255	54.123.528
Exploitatiekosten					
Personeelskosten	31.641.168	35.490.266	36.111.346	36.393.294	37.030.177
Huisvestingskosten	2.291.080	1.823.500	1.855.411	1.887.881	1.920.919
Afschrijvingskosten	1.311.000	1.281.000	1.303.418	1.326.228	1.349.437
Rente- en bankkosten	92.000	100.000	101.750	103.531	105.343
Beheers- en admin. kosten	1.065.000	1.029.000	1.047.008	1.065.331	1.083.974
Kosten vervoermiddelen	289.000	259.500	264.041	268.662	273.364
Kosten automatisering	2.709.000	2.082.500	2.118.944	2.156.026	2.193.756
Kosten medische middelen	1.032.000	972.000	989.010	1.006.318	1.023.929
Kosten uitvoering derden	526.500	572.500	582.519	592.713	603.085
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	343.370	-	-	-	-
Taakstelling	-	-	-47.436	-116.053	-179.743
Totaal exploitatiekosten	41.300.118	43.610.266	44.022.211	44.683.931	45.404.241
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-
Overhead	5.991.805	8.277.091	8.421.940	8.569.324	8.719.287
Heffing Vpb	-	20.000	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	- 350.000	- 350.000	- 350.000	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	350.000	350.000	350.000	-	-
Resultaat	-	-	-	-	-

Begroting per programma

	GGD	Acute Zorg	Veilig Thuis	Totaal
Opbrengsten				
Bijdragen gemeenten	10.947.118	1.036.059	6.070.749	18.053.926
Tarieven Gemeenten	3.535.740	-	-	3.535.740
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	1.066.541	1.066.541
Bijdrage Rijk/Provincies	1.867.500	1.655.862	-	3.523.362
Inkomsten NZA	-	20.407.949	-	20.407.949
Overige bijdrage	2.914.515	2.055.324	-	4.969.839
Onvoorzien	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-	-
Totaal opbrengsten	19.264.873	25.155.194	7.137.290	51.557.357
Exploitatiekosten				
Personeelskosten	12.474.500	17.218.476	5.797.290	35.490.266
Huisvestingskosten	833.000	835.500	155.000	1.823.500
Afschrijvingskosten	38.000	1.243.000	-	1.281.000
Rente- en bankkosten	-	100.000	-	100.000
Beheers- en administratiekosten	118.500	885.500	25.000	1.029.000
Kosten vervoermiddelen	-	259.500	-	259.500
Kosten automatisering	806.000	1.216.500	60.000	2.082.500
Kosten medische middelen	470.500	501.500	-	972.000
Kosten uitvoering derden	145.500	427.000	-	572.500
Onvoorzien	-	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	14.886.000	22.686.976	6.037.290	43.610.266
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	4.358.873	2.818.218	1.100.000	8.277.091
Heffing Vpb	20.000	-	-	20.000
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	-	- 350.000	-	- 350.000
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	350.000	-	350.000
Resultaat	-	-	-	-

GGD

.....
**DAG EN NACHT
ACTIEF VOOR ONZE
GEZONDHEID**

.....
**BEGROTING
PROGRAMMA
GGD**

DAG EN NACHT ACTIEF VOOR ONZE GEZONDHEID

Als inwoner van Zuid-Limburg kun je voor veel verschillende onderwerpen bij de GGD terecht. Bijvoorbeeld bij vragen over gezondheid, gezond opgroeien en seksualiteit. Voor vaccinaties voor ziektes als kinkhoest, bof en baarmoederhalskanker. Maar ook voor onderzoek naar seksueel overdraagbare aandoeningen of als je wordt geconfronteerd met de woningvervuiling van je buurman. Ook staat de GGD klaar om in te schatten of de stank in jouw woonomgeving van invloed is op je gezondheid, of dat de rook van een brand schadelijke stoffen bevat. Bij de GGD werken professionals die er dag en nacht voor zorgen dat onze gezondheid wordt beschermd, bewaakt en bevorderd. Soms direct zichtbaar voor onze burgers, maar vaak ook op de achtergrond.

- INFECTIEZIEKTEBESTRIJDING
- SEKSUELE GEZONDHEID
- HYGIËNE EN INSPECTIE
- MEDISCHE MILIEUKUNDE
- PUBLIEKE GEZONDHEID
- JEUGDGEZONDHEIDSZORG
- SOCIAAL MEDISCHE ADVISERING
- OPENBARE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG
- FORENSISCHE GENEESKUNDE

Infectieziektebestrijding

Een infectieziekte is een ziekte die wordt veroorzaakt door levende ziektekiemen zoals bacteriën, virussen, schimmels of parasieten. Veel infectieziekten zijn besmettelijk. Bekende infectieziekten zijn o.a. tuberculose, Q-koorts, kinkhoest en legionella. Ze worden overgedragen van mens op mens of van dier op mens, maar ook vanuit de omgeving; bijvoorbeeld via bacteriën in straatvuil of in de bodem. Artsen, laboratoria en hoofden van instellingen zoals basisscholen, kindercentra en zorgcentra moeten besmettelijke ziekten altijd melden bij de GGD. Zo kan de bron van besmetting achterhaald worden en kunnen maatregelen genomen worden om verspreiding tegen te gaan.

Nieuwe opgave in bestrijding antibioticaresistentie

Alle mensen dragen bacteriën bij zich en van sommige bacteriën kun je ziek worden. Om te herstellen is soms antibiotica nodig. Een belangrijk nadeel van antibiotica is dat bacteriën er ongevoelig voor kunnen worden; dit heet antibioticaresistentie. Steeds meer bacteriën die infectieziekten veroorzaken, zijn ongevoelig voor bestaande antibiotica. Reguliere behandelingen werken dan niet goed genoeg meer. Veel voorkomende infecties, zoals een blaasontsteking, worden hierdoor steeds moeilijker om te behandelen.

In Nederland komen antibioticaresistente bacteriën nog relatief weinig voor, maar het internationale verkeer zorgt ervoor dat er steeds meer van deze bacteriën zijn. Zuid-Limburg grenst voor een groot deel aan België en Duitsland. Daar is het probleem groter dan in Nederland. Bovendien kent Zuid-Limburg een sterke vergrijzing;

een kwetsbare populatie bij wie antibioticagebruik juist meer voorkomt en daarmee een belangrijke risicofactor voor resistentie van eigen bodem.

Antibioticaresistentie is één van de grootste bedreigingen voor de volksgezondheid. Het bevorderen van goed gebruik van antibiotica (alleen als het echt nodig is) en het monitoren van antibioticaresistentie zijn belangrijke speerpunten voor 2020.

Advisering in kader van (intensieve) veehouderij

De mogelijk nadelige gevolgen van de veehouderij op de volksgezondheid staan de laatste jaren volop in de belangstelling. Uit diverse studies blijkt dat omwonenden rond veehouderijen extra gezondheidsrisico's lopen, waarbij met name de verhoogde risico's op infectieziekten door burgers als bedreigend worden ervaren.

Burgers en gemeenten doen in toenemende mate een beroep op de professionals van de GGD. De verwachting is dat de vraag naar expertise verder zal toenemen als de omgevingswet meer gaat leven en gezondheid een steeds prominenter plek in de ontwikkeling van beleidsplannen krijgt.

Meeste tuberculose in Zuid-Limburg

In tegenstelling tot de landelijke ontwikkeling, waarin de afgelopen acht jaar het aantal tuberculosepatiënten is teruggedrongen, stijgt het aantal tuberculosepatiënten in Zuid-Limburg. Landelijk staat

Zuid-Limburg in de top drie van het aantal tuberculose-patiënten per 100.000 inwoners en zelfs op de eerste plaats als het gaat om het aantal opgespoorde latente infecties (wel besmet, maar niet ziek).

De bestrijding van tuberculose wordt steeds complexer. Bij steeds meer patiënten is sprake van multi-problematiek. Ook is sprake van meer resistentie voor de huidig gebruikte medicatie tegen tuberculose. De behandeling wordt daardoor steeds complexer. Patiënten met een niet-westerse achtergrond zijn bovendien slechter bereikbaar en hebben vaak een taalbarrière.

Tuberculose leidt vaak tot maatschappelijke onrust in de omgeving van de patiënt. De omgeving is niet bekend met de ziekte en vreest een besmetting. Individuele en groeps-voorlichting zijn daarom essentieel.

Disbalans tussen taken en budget

In 2015 zijn afspraken gemaakt over de budgettaire kaders voor de infectieziektebestrijding. Voor de periode 2016-2019 hebben gemeenten de GGD gevraagd om deze taak op het wettelijk minimumniveau uit te voeren. De ontwikkelingen in dit vakgebied, het toenemende aantal vragen van professionals en burgers in combinatie met de forse toename van het aantal tuberculosepatiënten, maakt dat het huidige budget inmiddels ontoereikend is.

Het niet invullen van de extra capaciteit leidt tot grotere gezondheidsrisico's in een regio die al gekenmerkt wordt door gezondheidsachterstanden. In de praktijk zal bijna alle capaciteit nodig zijn voor acute situaties en direct contact met cliënten, waardoor structurele taken onvoldoende uitgevoerd kunnen worden. Bovendien is er een reëel risico voor overbelasting van het huidige personeel. De GGD zal in het meerjarenperspectief 2020 -2023 vragen om een extra bijdrage.

Begroting infectieziektebestrijding

Staat van Baten en Lasten	IZB		
	24-uurs IZB	TBC	Totaal IZB
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	1.054.802	486.659	1.541.461
Tarieven Gemeenten	-	-	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	116.500	-	116.500
Inkomsten NZA	-	-	-
Overige bijdrage	188.500	265.500	454.000
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	1.359.802	752.159	2.111.961
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	955.000	465.000	1.420.000
Huisvestingskosten	20.000	10.000	30.000
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	5.500	5.500	11.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	65.000	35.000	100.000
Kosten medische middelen	20.000	10.500	30.500
Kosten uitvoering derden	-	32.500	32.500
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	1.065.500	558.500	1.624.000
Saldo baten en lasten	294.302	193.659	487.961
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	294.302	193.659	487.961

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Seksuele gezondheid

Jongeren, maar ook andere risicogroepen, kunnen bij het Centrum voor Seksuele Gezondheid terecht voor een soa-test en met hun vragen over seksualiteit. Via de landelijke Sense website kunnen jongeren bovendien gebruik maken van digitale hulpverlening (E-health in de vorm van chatten en counseling). Artsen en verpleegkundigen zien jaarlijks duizenden mensen die zich willen laten testen op seksueel overdraagbare aandoeningen (soa) of die vragen hebben over seksualiteit. Ook zorgverleners raadplegen vaak het Centrum voor Seksuele Gezondheid. Voor advies, voor informatie of om een cliënt te verwijzen.

Het Centrum voor Seksuele Gezondheid wordt grotendeels bekostigd uit landelijke middelen. De verantwoordelijkheid voor preventie en voorlichting ligt bij gemeenten.

Nu niet zwanger

Het voorkomen van onbedoelde (tiener)zwangerschappen heeft landelijk de aandacht. De regering stelt in de periode tot en met 2021 extra middelen ter beschikking voor de preventie van en de ondersteuning bij onbedoelde zwangerschappen. Als onderdeel van het programma Kansrijke Start Zuid-Limburg werkt de GGD aan het programma 'Nu Niet Zwanger'. Een programma dat in Tilburg en Rotterdam al succesvol is en waarbij de focus ligt op het gebruik van vrijwillige en langdurige anticonceptie bij specifieke groepen. Het doel is om toe te werken naar een landelijke implementatie als onderdeel van de structurele dienstverlening.

Begroting seksuele gezondheid

Staat van Baten en Lasten	
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	884.302
Tarieven Gemeenten	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	-
Bijdrage Rijk/Provincies	1.751.000
Inkomsten NZA	-
Overige bijdrage	222.000
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	2.857.302
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	1.860.000
Huisvestingskosten	105.000
Afschrijvingskosten	1.500
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	21.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	47.000
Kosten medische middelen	422.000
Kosten uitvoering derden	46.000
Onvoorzien	-
Incidentele lasten	-
Totaal exploitatiekosten	2.502.500
Saldo baten en lasten	354.802
Toevoeging aan reserve	-
Onttrekking aan reserve	-
Resultaat*	354.802

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Hygiëne & Inspectie

De inspecteurs van Hygiëne en Inspectie bezoeken naast kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en gastouders, ook schoonheidssalons, tattoo- en piercingstudio's, seksinrichtingen, kinderboerderijen, dak- en thuislozenopvang en asielzoekerscentra. Ze kijken niet alleen naar hygiëne, maar onder andere ook naar de veiligheid van ruimtes en materialen en naar de manier waarop de leidsters met de kinderen omgaan. Ook advisering bij publieksevenementen en het toezicht Wmo maken deel uit van het takenpakket.

Toezicht Wmo beperkt tot calamiteitentoezicht

Sinds 2017 verzorgt de GGD Zuid Limburg het calamiteitentoezicht voor de zorgaanbieders in de Wmo voor alle Zuid-Limburgse gemeenten. Als zich bij een organisatie, die maatschappelijke ondersteuning aanbiedt, een calamiteit voordoet (zoals ernstig letsel van een cliënt, vermissing van een cliënt of geweld tussen cliënten), moet hier melding van worden gemaakt bij de GGD.

Bij toevoeging van deze taak aan het takenpakket van de GGD was de intentie om ook risico gestuurd toezicht te gaan uitvoeren. Dit met als doel de kwaliteit van zorg en dienstverlening bij door de gemeenten gecontracteerde zorgaanbieders in kaart te brengen en waar nodig kwaliteitsverbetering te bewerkstelligen. Afgelopen tijd werd meer en meer duidelijk dat de ambities van gemeenten om ook op een proactieve manier te werk te gaan divers zijn en er op dit vlak geen (Zuid-Limburgse) vraag aan de GGD is. Het werk van de GGD zal zich in 2020 derhalve beperken tot het toezicht bij calamiteiten.

Begroting hygiëne & inspectie

Staat van Baten en Lasten	Hygiëne & Inspectie	Toezicht WMO	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	107.540	107.540
Tarieven Gemeenten	746.000	-	746.000
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Inkomsten NZA	-	-	-
Overige bijdrage	44.500	-	44.500
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	790.500	107.540	898.040
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	471.500	64.000	535.500
Huisvestingskosten	57.500	8.000	65.500
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	1.000	-	1.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	48.000	6.500	54.500
Kosten medische middelen	-	-	-
Kosten uitvoering derden	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	578.000	78.500	656.500
Saldo baten en lasten	212.500	29.040	241.540
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	212.500	29.040	241.540

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Medische Milieukunde

Omgevingsfactoren beïnvloeden de gezondheid. De specialisten op het gebied van Medische Milieukunde (MMK) proberen te voorkomen dat mensen ziek worden door invloeden in de omgeving. Zij adviseren gemeenten, scholen, woningbouwverenigingen en burgers over mogelijke gezondheidsrisico's als gevolg van milieufactoren en hebben hierbij aandacht voor hoe deze risico's zoveel mogelijk beperkt of voorkomen kunnen worden. Professionals denken regelmatig mee bij nieuwe ontwikkelingen, zoals de aanleg van infrastructurale projecten of de renovatie van woonwijken of een school. Ze zijn ook betrokken bij de invoering van de omgevingswet. De GGD adviseert over maatregelen die genomen moeten worden als er risico's voor de gezondheid ontstaan doordat bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen vrijkomen bij een ontploffing. Er is een nauwe samenwerking met de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR).

Focus op specialistische kennis

De verscheidenheid aan onderwerpen waar MMK mee te maken heeft, is groot. Voorbeelden zijn asbest, bestrijdingsmiddelen, geluidshinder, (fijn)stof, stank, straling, en verontreiniging van bodem, lucht en water. De complexiteit van de problematiek en de maatschappelijke impact nemen toe, evenals de advisering bij incidenten en vragen over een gezond binnenmilieu. Specialistische kennis is van cruciaal belang om de juiste afwegingen te kunnen maken.

Zuid-Limburg onder landelijk niveau

De capaciteit en het beschikbare budget voor MMK zijn gebaseerd op de afspraken zoals in 2015 gemaakt (t.b.v. de periode 2016-2019) en zijn afgelopen jaren niet meegegroeid met de complexiteit van het werk. Zuid-Limburg werkt op dit moment beneden het landelijk vastgestelde waakvlamniveau dat geldt als minimaal niveau voor een adequate dienstverlening. Meer en meer is hierdoor sprake van een scheefgroei. Er ontstaan hiaten in het op peil houden van de deskundigheid en het eigen maken van nieuwe deskundigheid. Actuele vraagstukken krijgen onvoldoende aandacht. In het meerjarenperspectief is daarom aandacht voor een herijking van het budget voor dit specialisme.

Begroting medische milieukunde

Staat van Baten en Lasten	
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	416.373
Tarieven Gemeenten	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-
Inkomsten NZA	-
Overige bijdrage	63.000
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	479.373
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	263.000
Huisvestingskosten	-
Afschrijvingskosten	-
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	6.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	5.000
Kosten medische middelen	-
Kosten uitvoering derden	-
Onvoorzien	-
Incidentele lasten	-
Totaal exploitatiekosten	274.000
Saldo baten en lasten	205.373
Toevoeging aan reserve	-
Onttrekking aan reserve	-
Resultaat*	205.373

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Jeugdgezondheidszorg

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is het fundament voor een gezonde jeugd. Alle ouders en kinderen kunnen er terecht voor informatie en ondersteuning op het gebied van een gezonde, veilige ontwikkeling en een positieve opvoeding. De JGZ heeft hierdoor als enige partij in de gezondheidszorg en het sociaal domein vrijwel alle kinderen van 0 tot 18 jaar in Nederland in beeld en weet of ze gezond opgroeien.

De GGD is in Zuid-Limburg verantwoordelijk voor de uitvoering van de JGZ voor kinderen van 4 tot 18 jaar. Envida, MeanderGroep en Zuyderland zijn verantwoordelijk voor de uitvoering voor de JGZ voor de leeftijdsgroep van 0 tot 4 jaar in respectievelijk de regio's Maastricht-Heuvelland, Parkstad en Westelijke Mijnstreek.

Tijd voor verandering

De wereld waarin de JGZ werkt verandert. Er zijn meer kinderen die opgroeien in een gezin met multiproblematiek zoals armoede, verslaving, huiselijk geweld of een taalachterstand. Tegelijkertijd is het minder vanzelfsprekend om de JGZ te bezoeken en verandert de rol van de gebruiker van de zorg. Ondanks het laagdrempelige karakter en de extra inspanningen van JGZ-professionals is in sommige wijken sprake van een hogere no show. Juist daar waar ondersteuning en begeleiding wenselijk lijkt, worden ouders en kinderen niet altijd bereikt.

Ook de rol en positie van de JGZ als samenwerkingspartner verandert. De spilfunctie van de JGZ wordt sterker; de expertise van de JGZ wordt steeds vaker ingeschakeld. JGZ is een vaste gespreks-

partner voor scholen, gemeenten en zorgpartners en ook huisartsen zoeken steeds vaker contact. Een positieve ontwikkeling waarin vraagstukken steeds vaker vanuit een brede en op gezondheid gerichte bril benaderd worden. Maar er is ook een keerzijde. Al deze extra vragen en contacten maken dat het werk van de JGZ onder druk staat. De toegenomen vraag van partners in combinatie met het feit dat steeds meer risico's vroegtijdig worden gesignaleerd (en zorgen voor meer contacten van de JGZ met partners, ouders en kinderen) maakt dat het werk en de begroting onder druk staan. Voldoende aanleiding om de wijze waarop de JGZ nu georganiseerd is tegen het licht te houden.

Een verandering die ook past in de fundamenteel gewijzigde rol van gemeenten. Gemeenten hebben meer verantwoordelijkheden op het gebied van jeugd en participatie en zoeken naar regie en samenhang in de jeugdketen. Zij hebben als doel om jeugdigen zoveel mogelijk uit (zware) zorg te houden. Bij alle partijen - zowel in het gemeentelijk domein als de domeinen van onderwijs en zorg - groeit het besef dat de inzet van de JGZ niet alleen een inhoudelijke meerwaarde heeft, maar ook daadwerkelijk kan zorgen voor beter passende en lichtere hulp.

Meer gezonde kinderen in Zuid-Limburg

De gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg blijft achter ten opzichte van de gezondheid in Nederland. Limburg heeft de op één na grootste groep jeugd die een beroep doet op jeugdhulp en ook het zorggebruik is hoog. Wetenschappers laten er geen twijfel over

bestaan: zo vroeg mogelijk investeren in veilig en gezond opvoeden en opgroeien zal wezenlijk bijdragen aan het verkleinen van de achterstanden op het gebied van gezondheid en participatie in de verdere levensloop. Met een vroege start, al voor de conceptie, is de grootste gezondheidswinst te halen. Door te werken aan een gezonde jeugd creëren we een nieuwe gezonde generatie.

Het heeft veel voordelen om problemen zo snel mogelijk te herkennen. Problemen die eerder worden ontdekt, kunnen vaak met lichte hulp en ondersteuning worden opgelost. Dit is niet alleen gunstig voor de kinderen zelf, maar heeft ook een positief effect op de kosten voor onder andere de gezondheidszorg en de jeugdzorg. Bovendien kan op deze manier de groep kinderen waar het goed mee gaat steeds groter worden.

Eén organisatie voor JGZ in Zuid-Limburg

De ambitie van de trendbreuk zorgt bij zowel de Zuid-Limburgse gemeenten alsook bij de JGZ-organisaties tot het besef dat een gestructureerde samenwerking van de JGZ-organisaties in Zuid-Limburg belangrijker is dan ooit.

De vier JGZ organisaties in Zuid-Limburg hebben het initiatief genomen om - in nauwe samenspraak met gemeenten - toe te werken naar één JGZ in Zuid-Limburg per 1 januari 2020. Bij het opstellen van deze begroting zijn de voorbereidingen hiervoor in volle gang. Separaat van deze pro forma begroting, worden colleges en gemeenteraden in 2019 betrokken bij dit traject. Om u alvast een beeld te geven van de totale JGZ in Zuid-Limburg zijn de begrotingsbedragen van de overige JGZ-organisaties als bijlage bij deze begroting gevoegd.

Eén JGZ Zuid-Limburg gaat aan de slag met een nieuwe werkwijze die gekenmerkt wordt door de doorgaande lijn van - 9 maanden tot 18 jaar, een betere aansluiting bij de behoeften van ouders en kinderen en een flexibel aanbod van contactmomenten.

“Wat ons drijft is dat wij de groep gezonde kinderen in Zuid-Limburg willen vergroten, om zo bij te dragen aan de trendbreuk in de achterblijvende gezondheidssituatie van Zuid-Limburg. Dit doen wij door voor alle kinderen in te zetten op een kansrijke start en optimale ontwikkeling.

Alleen samen kunnen we de gezondheidsachterstanden in deze regio inlopen. Ook al doen we alle vier ons uiterste best om goede zorg te bieden, het levert onvoldoende resultaat op. Ons zorgaanbod is te versnipperd; we maken niet genoeg massa. De overtuiging dat de organisaties de handen ineen moeten slaan, sluit naadloos aan op de ambitie van de Zuid-Limburgse gemeenten om in sterke coalities een trendbreuk te realiseren.”

Roger Ruijters (Envida)

Fons Bovens (GGD)

Wim Dankers (MeanderGroep)

Ageeth Bijl (Zuyderland)

“Als een kind vier jaar is geworden, willen we niet tegen ouders moeten zeggen: ‘Ons deel zit erop; uw volgende afspraak hebt u bij de GGD’. Net zoals we ook niet meer willen dat ouders met een kind van drie en één van vijf naar verschillende organisaties toe moeten.” De JGZ anno 2020 werkt in een doorgaande lijn.

In aanloop naar 2020 buigen de vier JGZ-organisaties zich onder meer samen met de gemeenten over de praktische kanten van één JGZ: welke vorm krijgt de nieuwe organisatie en wat is daarvoor nodig? Dat is voor de medewerkers best spannend. We werken nu al vaak naast elkaar op één locatie. Straks gaan we het echt samen doen.”

Vivian Haine, directie één JGZ in oprichting
Lidy van der Goot, directie één JGZ in oprichting

Financiering Rijksvaccinatieprogramma naar gemeenten

Het Rijksvaccinatieprogramma beschermt alle kinderen in Nederland tegen ernstige infectieziekten; ziekten die vroeger belangrijke doodsoorzaken waren. Dankzij de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma komen deze infectieziekten in Nederland niet of nauwelijks meer voor. De GGD verzorgt de vaccinaties tegen difterie, tetanus en polio (DTP) en bof, mazelen en rodehond (BMR). Ook de HPV-vaccinatie tegen baarmoederhalskanker wordt door de GGD verzorgd.

Met ingang 2018 maakt het Rijksvaccinatieprogramma deel uit van de Wet publieke gezondheid. Dit met als gevolg dat de financiering niet langer rechtstreeks vanuit de landelijke overheid wordt geregeld, maar vanaf 2019 via het gemeentefonds plaatsvindt. Inhoudelijk leidt dit niet tot wijzigingen; de vaccinaties worden nog steeds conform landelijk protocol uitgevoerd.

Focus op verbeteren vaccinatiegraad

Ingegeven door de vaak incorrecte informatie die beschikbaar is op het internet en via sociale media, neemt het aantal kritische prikkers in Nederland toe. De laatste jaren daalt de vaccinatiegraad, ook in Zuid-Limburg. Dit met als consequentie dat vaker uitbraken van bijvoorbeeld mazelen ontstaan en sterfte als gevolg van baarmoederhalskanker weer meer zal voorkomen.

De (bestuurlijke) behoefte om deze trend te keren, neemt snel toe. De professionals van de GGD hebben de kennis en kunde om een proactieve rol in te nemen om met ouders het gesprek te voeren over het nut van een vaccinatie, maar hebben daarvoor op dit moment niet voldoende ruimte in het huidige takenpakket. De introductie van nieuwe vaccins - tegen meningokokken, het rotavirus bij kinderen, kinkhoest bij zwangeren en pneumokokkenvaccinatie - zorgt hierin bovendien voor extra uitdagingen.

Begroting jeugdgezondheidszorg

Staat van Baten en Lasten	JGZ	Rijksvaccinatie-programma	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	5.296.216	-	5.296.216
Tarieven Gemeenten	-	900.740	900.740
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Inkomsten NZA	-	-	-
Overige bijdrage	867.000	-	867.000
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	6.163.216	900.740	7.063.956
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	4.080.000	748.000	4.828.000
Huisvestingskosten	391.000	26.500	417.500
Afschrijvingskosten	31.500	-	31.500
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	57.500	4.000	61.500
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	256.500	-	256.500
Kosten medische middelen	13.000	5.000	18.000
Kosten uitvoering derden	1.500	-	1.500
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	4.831.000	783.500	5.614.500
Saldo baten en lasten	1.332.216	117.240	1.449.456
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	1.332.216	117.240	1.449.456

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Publieke gezondheid

Publieke gezondheid richt zich op de gezondheid van iedereen in de samenleving, met speciale aandacht voor risicogroepen. Het doel is mensen in staat te stellen zo goed mogelijk mee te kunnen doen in de samenleving. Een goede gezondheid is daarbij belangrijk. Het gaat er dan vooral om dat mensen zich kunnen aanpassen aan de uitdagingen van het leven en over het vermogen beschikken om zelf regie te voeren.

De gezondheidsatlas: de Zuid-Limburgse gezondheidssituatie in beeld

Een belangrijke basistaak in de publieke gezondheid is het geven van een actueel beeld van de gezondheidssituatie. De GGD heeft een centrale rol in het verzamelen en beschikbaar stellen van gegevens over wijken, kernen, scholen, gemeenten en andere lokale settings. Gegevens worden digitaal beschikbaar gesteld via de Gezondheidsatlas Zuid-Limburg. Interessant zijn ook de meer dan 200 wijkprofielen die per wijk inzicht geven in belangrijke (gezondheids)thema's.

Leefstijl blijft belangrijk

Een gezonde leefstijl blijft onmisbaar voor een gezond Zuid-Limburg! Hoe de invulling van de GGD op dit terrein komende jaren uitziet, is mede afhankelijk van het beleid dat de Zuid-Limburgse gemeenten opstellen voor de periode 2020 - 2023. De GGD kan duiden op welke onderdelen de meeste gezondheidswinst te behalen is en

hoe dat kan gebeuren. Naar verwachting zal in de aanpak voor de komende jaren de verdere borging van o.a. JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) een plek krijgen en zal er aandacht zijn voor veelbelovende interventies als 'Your coach next door' en 'de gezonde basisschool van de toekomst'.

Blijvend aandacht voor maatschappelijk relevant onderzoek

Onderzoek is behulpzaam in het maken van juiste keuzes in de praktijk; keuzes voor die interventies die daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van een trendbreuk in de hardnekkige gezondheidsachterstand. De Limburgse prioriteiten staan beschreven in de rapportage '[Op zoek naar de Limburg-factor](#)'. De Provincie heeft deze prioriteiten overgenomen en investeert via de Sociale Agenda Limburg in opvoeding, onderwijs, (arbeids)participatie, sociaal kapitaal en zorgvoorzieningen, te beginnen bij de jeugd. De GGD sluit hierbij aan via de onderzoeksagenda van de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Limburg.

Een groeiende vraag naar data en informatie

Er is een enorme behoefte aan de spreekwoordelijke druk op de knop voor informatie. Begrippen als dashboards, big data en data-warehouse komen bijna dagelijks voorbij. Er is een toenemende druk op organisaties die informatie genereren om deze informatie met 'iedereen' te delen. De GGD voelt deze druk ook. Data over de

jeugd, de gezondheid en ook over Veilig Thuis bieden voor gemeenten en andere organisaties waardevolle informatie. De GGD heeft aandacht voor een technisch en juridisch veilig beheer, export en validatie van data en heeft oog voor de ethische aspecten in het toenemend gebruik van data in de sociaal maatschappelijke context en gezondheid en zorg. De GGD focust op de toepassing van nieuwe technieken voor data analyse.

Begroting publieke gezondheid

Staat van Baten en Lasten	Onderzoek	Beleid en consultancy	Gezondheidsbevordering	Data- en informatie-management	Totaal
Opbrengsten					
Bijdragen gemeenten	893.049	873.031	476.944	458.202	2.701.226
Tarieven Gemeenten	-	-	-	-	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-	-	-
Inkomsten NZA	-	-	-	-	-
Overige bijdrage	145.162	138.028	250.000	48.825	582.015
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-	-	-
Totaal opbrengsten	1.038.211	1.011.059	726.944	507.027	3.283.241
Exploitatiekosten					
Personeelskosten	591.000	544.000	446.500	289.500	1.871.000
Huisvestingskosten	51.000	50.000	50.000	26.000	177.000
Afschrijvingskosten	-	-	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	-	-	8.500	-	8.500
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	106.000	103.000	25.000	54.000	288.000
Kosten medische middelen	-	-	-	-	-
Kosten uitvoering derden	-	6.000	-	-	6.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	748.000	703.000	530.000	369.500	2.350.500
Saldo baten en lasten	290.211	308.059	196.944	137.527	932.741
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-
Resultaat*	290.211	308.059	196.944	137.527	932.741

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Sociaal Medische Advisering

De gemeenten ontvangen van burgers aanvragen voor onder andere hulpmiddelen, ontheffingen en vervoersvoorzieningen. Om een zorgvuldig besluit te kunnen nemen, is vaak een medisch advies nodig. Van oudsher zijn GGD'en in Nederland actief als adviseur sociaal medische voorzieningen en uitvoerder van medische keuringen daar waar gemeentelijke voorzieningen aan burgers verstrekt worden. Dat is ook het geval in Zuid-Limburg, maar slechts voor een deel van de deelnemende gemeenten.

De artsen in dit werkgebied hebben veel kennis van kwetsbare mensen in onze samenleving; dit zijn vaak mensen waar zij in spreekuren contact mee hebben in het kader van een medisch advies. Juist bij deze kwetsbare doelgroepen speelt de vraag hoe signalen in een vroeg stadium herkend kunnen worden en mensen de ondersteuning kunnen krijgen om te kunnen (blijven) meedoen in de samenleving.

Fundamenteel gesprek over de toekomst

Een deel van de gemeenten legt via een inbesteding de dienstverlening neer bij de GGD. In andere gemeenten wordt de medische advisering als marktproduct beschouwd. Daar wordt door middel van een aanbesteding expertise ingehuurd. Veel aanvragen kunnen via de inzet van adviesteams efficiënt worden behandeld. De adviezen die resteren, zijn vaak zeer complex en daarmee tijdsintensief en duur.

In het verlengde van de herijking van het gezondheidsbeleid, is in de komende jaren een fundamenteel gesprek met gemeenten aan de orde of en op welke wijze deze taak ook voor de toekomst een toegevoegde waarde heeft binnen de totale dienstverlening van de GGD. Hierbij wordt ook nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de (noodzakelijke) schaalgrootte.

Begroting sociaal medische advisering

Staat van Baten en Lasten	
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	-
Tarieven Gemeenten	927.500
Inkomsten uit centrumgemeenten	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-
Inkomsten NZA	-
Overige bijdrage	-
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	927.500
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	648.000
Huisvestingskosten	11.000
Afschrijvingskosten	5.000
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	6.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	10.000
Kosten medische middelen	-
Kosten uitvoering derden	58.000
Onvoorzien	-
Incidentele lasten	-
Totaal exploitatiekosten	738.000
Saldo baten en lasten	189.500
Toevoeging aan reserve	-
Ottrekking aan reserve	-
Resultaat*	189.500

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Voor mensen in een kwetsbare positie is deelnemen aan de samenleving niet vanzelfsprekend. Ze hebben vaak meerdere problemen en vinden het moeilijk om goed voor zichzelf te zorgen. Denk hierbij aan personen met verward gedrag, daklozen, verslaafden en onverzekerden, maar ook aan mensen met lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen. Door hun gedrag veroorzaken ze vaak overlast en kunnen ze een gevaar vormen voor zichzelf of hun omgeving. Voor veel van deze mensen geldt dat zij niet makkelijk de weg naar hulp weten te vinden of daarom vragen en dus - al dan niet professionele - zorg van anderen mijden.

Vangnet OGGZ voor mensen die zelf geen hulp zoeken

Voor de gemeenten in de Westelijke Mijnstreek en Maastricht Heuveland verzorgt de GGD het Vangnet Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Het vangnet is een meldpunt speciaal voor mensen die zelf geen hulp zoeken. De medewerkers schatten samen met de cliënt in op welke domeinen hulp nodig is. Dat doen ze aan de hand van de zelfredzaamheid-matrix (ZRM). Omdat de GGD zelf geen zorgaanbieder is, zorgen de medewerkers vervolgens voor toeleiding naar passende zorg. Het vangnet valt onder het takenpakket van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Zowel professionals als burgers kunnen er terecht.

Vangnet OGGZ onderdeel van aanpak personen met verward gedrag

Gemeenten hebben de opdracht om een sluitende aanpak te creëren voor mensen met verward gedrag. Dit doen zij op basis van negen zogenoemde bouwstenen die zich richten op aspecten van melding en vroegtijdige signalering tot het vervoer en de zorg. De GGD is bij veel van deze bouwstenen betrokken. Het Vangnet OGGZ is een belangrijk onderdeel van deze aanpak voor personen met verward gedrag. De GGD heeft duidelijke taken gekregen in dit veld. Echter, deze taken zijn in de verschillende delen van Zuid-Limburg divers.

In de nabije toekomst moet er een centraal meldpunt komen waar meldingen terecht gaan komen (wet verplichte GGZ). Dit meldpunt zou dan een meldpunt voor acute en minder acute vragen kunnen zijn. Als onderdeel van deze ontwikkeling wil de GGD graag met gemeenten bekijken hoe de dienstverlening in de toekomst uit ziet en welke vernieuwingen en aanpassingen in de huidige aanpak hiervoor nodig zijn.

Psychosociale hulp bij ingrijpende gebeurtenissen

Door het internet en sociale media heeft iedereen de beschikking over steeds meer informatie en kan zich hierdoor een mening vormen over zaken die eerder automatisch werden aangenomen. Ook het veranderende vertrouwen in de overheid is hierop van invloed.

Vaak gaat dit gepaard met onjuiste informatie en stemmingmakerij via sociale media. Dit vraagt in de dagelijkse praktijk veel inzet van professionals om onwaarheden te ontcrachten, feiten voor het voetlicht te brengen en opnieuw vertrouwen te scheppen.

Soms vraagt een risico op maatschappelijke onrust een aangepaste aanpak; een aanpak waarin moet worden opgeschaald en deskundigen snel kunnen schakelen. Dit is aan de orde als iets gebeurt dat niet alleen de direct betrokkenen raakt, maar ook een grote impact op de omgeving heeft of kan hebben. Zo kan het gebeuren dat buurtbewoners woedend zijn omdat de politie niet ingrijpt tegen een mogelijke verdachte van een zedendelict. Of een kinderdagverblijf dat in rep en roer is, omdat een medewerker diverse peuters misbruikt zou hebben. De schrik zit er dan goed in en vaak weten de betrokken organisaties niet hoe ze (snel) moeten handelen. Ondertussen doen geruchten wel razendsnel de ronde. Uit onvrede hoe autoriteiten de zaak oppakken, wordt de pers ingeschakeld.

In dit soort situaties gaat een zogenoemd scenarioteam onmiddellijk in opdracht van de lokale driehoek (gemeenten, politie en Openbaar Ministerie) aan de slag. Zij richten zich, onder coördinatie van de GGD, op die acties die nodig zijn om maatschappelijke onrust te kanaliseren.

* Psychosociale Hulp (PSH) en scenarioteam is nog in ontwikkeling. De taken die daarvoor op dit moment worden uitgevoerd komen ten laste van de reguliere begroting van alle taken binnen het programma GGD.

** Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concern-niveau zichtbaar.

Begroting openbare geestelijke gezondheidszorg

Staat van Baten en Lasten	Vangnet OGGZ	Psychosociale Hulp (PSH) en Scenarioteam*	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Tarieven Gemeenten	652.500	-	652.500
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Inkomsten NZA	-	-	-
Overige bijdrage	151.500	-	151.500
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	804.000	-	804.000
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	529.500	-	529.500
Huisvestingskosten	27.000	-	27.000
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	2.000	-	2.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	16.500	-	16.500
Kosten medische middelen	-	-	-
Kosten uitvoering derden	1.500	-	1.500
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	576.500	-	576.500
Saldo baten en lasten	227.500	-	227.500
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat**	227.500	-	227.500

Forensische geneeskunde

De forensisch artsen van de GGD zorgen in opdracht van de gemeenten voor de lijkschouw en doen waar nodig nader onderzoek bij overlijden. Ook verrichten zij forensisch medisch onderzoek en de medische arrestantenzorg.

Lijkschouw en forensisch medisch onderzoek meer verbonden

Al sinds 2015 is de toekomst van de forensische geneeskunde landelijk onderwerp van gesprek. De commissie Hoes heeft eind 2017 geadviseerd het forensisch medisch onderzoek robuuster en los van de medische arrestantenzorg te organiseren. Vanwege de raakvlakken met het werkgebied van lijkschouw zou medisch forensisch onderzoek meer verbonden moeten worden met deze sector. Medische arrestantenzorg kan dan als aparte discipline georganiseerd worden, aldus deze commissie. Het kabinet heeft deze aanbeveling overgenomen en heeft eind 2018 de Tweede Kamer geïnformeerd over de te nemen maatregelen.

Een van de door het kabinet te nemen maatregelen is dat de forensische medische expertise en lijkschouw (niet bedoelend de eerste lijns schouw door de huisarts, en forensisch medisch onderzoek) zoveel mogelijk samengebracht wordt onder regie van de GGD'en. De verwachting is dat deze taak in de toekomst niet meer door de afzonderlijke GGD'en wordt georganiseerd, maar een bovenregionale invulling krijgt. De medische arrestantenzorg moet worden gecontracteerd middels een aanbesteding, zo heeft het kabinet besloten.

Over de consequenties voor de toekomst van deze taak binnen de GGD Zuid Limburg en voor de dienstverlening aan de Zuid-Limburgse gemeenten, zal naar verwachting in de loop van 2019 meer duidelijk worden. In afwachting van de vervolgstappen, continueert de GGD de dienstverlening. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de situatie in 2020 nog identiek is aan 2019.

Begroting forensische geneeskunde

Staat van Baten en Lasten	Forensische geneeskunde	Activiteiten t.b.v. politie en justitie	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Tarieven Gemeenten	309.000	-	309.000
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Inkomsten NZA	-	-	-
Overige bijdrage	-	530.500	530.500
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	309.000	530.500	839.500
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	173.000	346.500	519.500
Huisvestingskosten	-	-	-
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	1.500	-	1.500
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	9.500	19.000	28.500
Kosten medische middelen	-	-	-
Kosten uitvoering derden	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	184.000	365.500	549.500
Saldo baten en lasten	125.000	165.000	290.000
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	125.000	165.000	290.000

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Begroting programma GGD

Staat van Baten en Lasten	Infectieziekte bestrijding	Seksuele gezondheid	Hygiëne en inspectie	Medische milieukunde	Jeugdgezondheidszorg	Publieke gezondheid	Sociaal medische advisering	Openbare geestelijke gezondheidszorg	Forensische geneeskunde	Totaal
Opbrengsten										
Bijdragen gemeenten	1.541.461	884.302	107.540	416.373	5.296.216	2.701.226	-	-	-	10.947.118
Tarieven Gemeenten	-	-	746.000	-	900.740	-	927.500	652.500	309.000	3.535.740
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	116.500	1.751.000	-	-	-	-	-	-	-	1.867.500
Inkomsten NZA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige bijdrage	454.000	222.000	44.500	63.000	867.000	582.015	-	151.500	530.500	2.914.515
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal opbrengsten	2.111.961	2.857.302	898.040	479.373	7.063.956	3.283.241	927.500	804.000	839.500	19.264.873
Exploitatiekosten										
Personeelskosten	1.420.000	1.860.000	535.500	263.000	4.828.000	1.871.000	648.000	529.500	519.500	12.474.500
Huisvestingskosten	30.000	105.000	65.500	-	417.500	177.000	11.000	27.000	-	833.000
Afschrijvingskosten	-	1.500	-	-	31.500	-	5.000	-	-	38.000
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	11.000	21.000	1.000	6.000	61.500	8.500	6.000	2.000	1.500	118.500
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	100.000	47.000	54.500	5.000	256.500	288.000	10.000	16.500	28.500	806.000
Kosten medische middelen	30.500	422.000	-	-	18.000	-	-	-	-	470.500
Kosten uitvoering derden	32.500	46.000	-	-	1.500	6.000	58.000	1.500	-	145.500
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	1.624.000	2.502.500	656.500	274.000	5.614.500	2.350.500	738.000	576.500	549.500	14.886.000
Saldo baten en lasten	487.961	354.802	241.540	205.373	1.449.456	932.741	189.500	227.500	290.000	4.378.873
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat*	487.961	354.802	241.540	205.373	1.449.456	932.741	189.500	227.500	290.000	4.378.873

*Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

ACUTE ZORG

.....

ALS ELKE
SECONDE TELT

.....

BEGROTING
PROGRAMMA
ACUTE ZORG

ALS ELKE SECONDE TELT

De Regionale Ambulance Voorziening Zuid-Limburg (RAV ZL) bestaat uit de ambulancezorg en de Meldkamer Ambulancezorg (MKA) en vormt samen met de GHOR het programma Acute Zorg. Als elke seconde telt, rukken de ambulances met zwaailicht en sirene uit. Ook als een patiënt niet in levensgevaar is, maar wel dringend hulp nodig heeft, rijdt de ambulance er zo snel mogelijk naartoe. Daarnaast verzorgt de RAV vervoer op afspraak, bijvoorbeeld van ziekenhuis naar huis. De spin in het web van de ambulancezorg is de meldkamer. Hier coördineren de centralisten de ambulancezorg en hebben zij contact met melders, de ambulanceteams en andere zorgverleners. Patiënten moeten de best mogelijke zorg krijgen, of het er nu twee, twintig of tweehonderd zijn. De GHOR zorgt ervoor dat de opschaling van dagelijkse naar grootschalige geneeskundige hulpverlening soepel verloopt.

REGIONALE AMBULANCE VOORZIENING

GENEESKUNDIGE HULPVERLENINGSORGANISATIE IN DE REGIO

Regionale Ambulance Voorziening

In Nederland is de ambulancezorg geregeld via de Tijdelijke wet ambulancezorg. Vanaf 2021 moet een nieuwe wet in werking treden, maar het is nog gissen naar de invulling van die wet. Het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) heeft onderzoeksbureau SIRM een onderzoek laten uitvoeren naar de mogelijke toekomstige ordeningsmodellen voor de ambulancezorg. Deze zullen als basis dienen voor een keuze die het kabinet naar verwachting in de loop van 2019 zal maken. Er zijn ideeën voor het splitsen van spoed- en besteld vervoer, om zo marktwerking mogelijk te maken voor laagcomplex vervoer. Maar tegelijkertijd onderschrijft de minister dat een volledige splitsing van spoed- en besteld vervoer niet optimaal is voor de efficiency.

De discussie is extra complex vanwege de vele ontwikkelingen in de keten van de acute zorg. In het document 'ambulancezorg in 2025: zorgcoördinatie en mobiele zorg' worden de ontwikkelingen in de acute zorg beschreven, waarbij duidelijk wordt dat de zorgvraag niet alleen zal toenemen, maar ook steeds complexer wordt.

Het jaar 2020 staat in het teken van de voorbereidingen op de nieuwe wetgeving. In afwachting van het wetsvoorstel staat de GGD Zuid Limburg niet stil; er wordt zoveel mogelijk geanticipeerd op de aangescherpte kwaliteitseisen en de grotere marktwerking die de nieuwe wet naar verwachting met zich meebrengt.

Dag en nacht paraat voor de inwoners van Zuid-Limburg

Waar beleidsmakers, juristen en de politiek zich buigen over het toekomstig stelsel van ambulancezorg, blijft voor de GGD de zorg voor de patiënt de belangrijkste prioriteit. De verpleegkundigen en chauffeurs, maar ook de centralisten op de meldkamer en de mensen achter de schermen zetten zich dag en nacht met hart en ziel in voor Zuid-Limburgers die ambulancezorg nodig hebben. Ook voor 2020 is de ambitie om te voldoen aan de landelijke eis voor spoedvervoer, waarbij de ambulances in 95% van de spoedsituaties (A1 ritten) binnen 15 minuten ter plaatse zijn.

Het behouden van de uitstekende prestaties, die de ambulancezorg in Zuid-Limburg al sinds 2014 kent, is een dubbele uitdaging. Enerzijds omdat het totaal aantal ritten in Zuid-Limburg nog steeds toeneemt, anderzijds omdat ambulances steeds langer onderweg zijn. Dit is onder andere het gevolg van de fusie van ziekenhuizen en de specialisatie van zorg. Hierdoor is steeds vaker overplaatsing nodig of moeten patiënten voor een onderzoek of operatie naar een ander ziekenhuis. Tegelijkertijd is een verschuiving zichtbaar van ziekenhuiszorg en zorg in instellingen naar zorg in de eigen omgeving.

Steeds minder gepland vervoer in Zuid-Limburg

Om zoveel mogelijk te anticiperen op de toekomstige ontwikkelingen, wil de GGD zoveel mogelijk flexibel zijn en zorgen voor optimalisatie van het eigen werk. De optimalisatie van het gepland vervoer is hierbij een van de prioriteiten. Patiënten willen graag op een kundige en tijdige manier vervoerd worden, waarbij zij bijvoorbeeld netjes

op tijd voor een onderzoek in het ziekenhuis zijn of na een afspraak in het ziekenhuis niet te lang hoeven te wachten voordat zij weer worden opgehaald. Dit lukt nog lang niet altijd. Dat is niet alleen vervelend voor de patiënten. Het heeft ook gevolgen voor bijvoorbeeld de ziekenhuizen waar onderzoeken hierdoor niet volgens planning kunnen worden uitgevoerd.

De GGD kijkt kritisch naar de eigen werkprocessen en investeert in de samenwerking in de keten van acute zorg, maar de opgave wordt steeds complexer. Met hetzelfde aantal ambulances en hetzelfde personeel worden steeds meer ritten gereden. Bovendien is de afgelopen jaren een verschuiving zichtbaar in de verhouding tussen spoedritten en gepland vervoer. Waar enkele jaren geleden nog 1 op de 3 ritten gepland vervoer betrof, is dat nu nog 1 op de 4 ritten. Dat zorgt voor steeds meer uitdagingen. Want hoe regel je gepland vervoer goed, terwijl de ambulance die op weg is een patiënt op te halen voor een geplande afspraak in het ziekenhuis plotseling nodig is voor een spoedrit? Een uitdaging die ook in 2020 volop de aandacht heeft.

Meer dan alleen goede burens

De ambulancezorg in Zuid-Limburg werkt structureel samen met de buurregio's, zowel in Nederland als in België en in Duitsland. De burens helpen elkaar in piekmomenten en waar nodig bij ambulancehulpverlening in de grensgebieden. Tussen beide (Nederlands) Limburgse regio's bestaat een intensieve samenwerking waar het gaat om de Meldkamer ambulancezorg. Beide regio's werken vanuit Meldkamer Limburg in Maastricht, waarbij sprake is van een steeds verdergaande samenwerking, die landelijk is geïnitieerd. De ontwikkelingen in de zorg en de nieuwe wetgeving waren in 2018 aanleiding voor een verkenning naar verdere samenwerking

van de ambulancediensten in Limburg. Een samenwerking die kan bijdragen aan het in stand houden van het gewenste hoge kwaliteitsniveau en het beperken van de kwetsbaarheden van beide organisaties. De opgaven in de sector zijn groot. De vereiste specialistische deskundigheid in combinatie met de vergrijzing van de bevolking leidt tot grote uitdagingen. Steeds meer mensen zullen gebruik maken van de ambulancezorg, terwijl er door diezelfde vergrijzing minder mensen zijn die zorg kunnen verlenen. Het is nu al lastig om in Limburg goed opgeleid personeel te vinden.

De verkenning krijgt een vervolg in 2019 en 2020: beide Limburgse ambulancediensten hebben de intentie uitgesproken om in de toekomst meer samen op te trekken en onderzoeken op welke manier zij hieraan invulling willen geven.

Zorgcoördinatie als nieuw perspectief

Om de problemen in de zorg het hoofd te bieden, is samenwerken het sleutelwoord. Een van de nieuwe perspectieven om de zorg anders te organiseren, is een systeem waarbij alle zorgvragen op één plek terecht komen. Ambulancezorg Nederland heeft hierover een visie opgesteld waarbij de patiënt nog maar naar één (virtueel) loket hoeft, of hij nu op zoek is naar de huisarts, een GGZ-instelling, een ambulance of thuiszorg. In deze visie wordt in het loket de juiste zorgverlener aan de zorgvraag koppelen. Zij noemen dit zorgcoördinatie.

De professionals van de RAV leveren in 2020 een actieve bijdrage aan de thema's die in het licht van een verdere verkenning van deze ontwikkeling actueel zijn. Denk hierbij aan een gezamenlijke en eenduidige triage binnen de acute zorg, het delen van informatie en een heldere logistiek die ervoor moet zorgen dat de juiste zorg tijdig op de juiste plek geboden wordt.

Eén meldkamer Limburg

Voor de meldkamer zijn de landelijke ontwikkelingen leidend. In het Meld- en coördinatiecentrum (MCC) zijn de meldkamers van Politie, Brandweer en Ambulance-zorg, alsmede het meldkamerbeheer, fysiek onder één dak gehuisvest. Landelijk is bepaald dat wordt toegewerkt naar de een overdracht van het beheer van deze meldkamers aan de landelijke politieorganisatie. Het jaar 2020 zal in het teken staan van deze ontwikkeling. In het traject hier naar toe vindt ook een herijking plaats van taken die in de Meldkamer Limburg nog onder eigen regie plaatsvinden.

Nog geen oplossing voor tekort in meldkamer

De meldkamer in Limburg gaat steeds meer als één organisatie werken. Omwille van de dienstverlening aan de patiënt gaat zorgvuldigheid hier boven snelheid. Evenals in 2018 en 2019 ligt de focus in 2020 op kwaliteitsverbetering en efficiency. Het aannemen van de meldingen is voor de witte kolom inmiddels ingericht op Limburgse schaal; het verbinden en integreren van de onderliggende processen en werkwijzen is de volgende stap.

Er is nog geen perspectief voor een structurele oplossing voor het fikse tekort waarmee de meldkamer al jaren kampt. Een probleem dat niet alleen in Zuid-Limburg actueel is, maar geldt voor bijna alle regio's in Nederland en te maken heeft met de (landelijke) wijze van financiering. Budgetten in de hele sector zijn niet toereikend om de daadwerkelijke kosten te dekken. Dit onderwerp is landelijk onderwerp van gesprek.

Begroting RAV

Staat van Baten en Lasten	Meldkamer	Ambulance zorg	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Tarieven Gemeenten	-	-	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Inkomsten NZA	2.011.374	18.396.575	20.407.949
Overige bijdrage	-	1.990.324	1.990.324
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	2.011.374	20.386.899	22.398.273
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	1.543.146	14.161.909	15.705.055
Huisvestingskosten	23.500	728.000	751.500
Afschrijvingskosten	128.000	1.103.500	1.231.500
Rente- en bankkosten	-	93.500	93.500
Beheers- en adm. kosten	-	770.000	770.000
Kosten vervoermiddelen	-	186.000	186.000
Kosten automatisering	320.500	607.000	927.500
Kosten medische middelen	-	495.500	495.500
Kosten uitvoering derden	-	195.500	195.500
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	2.015.146	18.340.909	20.356.055
Saldo baten en lasten	-3.772	2.045.990	2.042.218
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	350.000	-	350.000
Resultaat*	346.228	2.045.990	2.392.218

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio

Hoe pakken we rampen of grote ongevallen aan? Hoe zorgen we ervoor dat de juiste hulpverleners samenwerken om zo veel mogelijk slachtoffers te kunnen helpen? Samen met de brandweer, politie en gemeenten in Zuid-Limburg werkt de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) aan een efficiënte organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Samen maken deze partijen deel uit van de Veiligheidsregio Zuid Limburg.

Natuurrampen, grote verkeersongevallen, brand waarbij schadelijke stoffen vrijkomen, besmettelijke ziekten; op al deze zaken bereidt de Veiligheidsregio zich voor. Veel aandacht is er voor het voorkomen van rampen en ongevallen, waarbij risico's in kaart gebracht worden. Als zich toch een ramp voordoet, ligt de focus op een effectieve bestrijding van de ramp om schade zoveel mogelijk te beperken. De GHOR is dan belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening.

De belangrijkste veiligheidsrisico's in beeld

Nederland veilig houden en waar nodig veiliger maken: daar draagt de GHOR graag aan bij. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld voor de periode 2020-2023. Aandacht gaat hierbij onder andere uit naar het in beeld brengen van de implicaties en de noodzakelijke maatregelen bij bijvoorbeeld besmettingsgevaar vanuit het buitenland, dierziektes die overdraagbaar zijn op mensen en een ziektegolf als gevolg van een

besmettelijke ziekte. Hiermee stellen zij het Veiligheidsbestuur in staat om keuzes te maken voor prioritering voor de periode vanaf 2020. Deze prioritering biedt een belangrijk kader voor de invulling van het werk van de GHOR.

Nu dit profiel klaar is, vervult de GHOR een belangrijke rol in de verdere vertaling naar de witte - geneeskundige - keten. Onder crisissomstandigheden wordt door de zorgpartners een maximale inspanning geleverd om zoveel mogelijk zorgcapaciteit vrij te maken. Hierbij gaat het vooral om IC bedden (beademde / bewaakte bedden). Een uitdaging, want deze bedden zijn ook zonder crisis meestal volledig in gebruik. De druk op de zorg is groot. De sector heeft onder andere te maken met tekort aan personeel met specifieke expertise en een toename van de zorgvraag. Met goede en gestructureerde samenwerking tussen de partners in de zorg en het opleiden, trainen en oefenen van sleutelfunctionarissen wordt gewerkt aan de voorbereiding van scenario's met grote aantallen slachtoffers.

Steeds meer evenementen in Zuid-Limburg

De GHOR is nauw betrokken bij de vergunningverlening bij grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg neemt toe. Tegelijkertijd zijn er in Europa meer incidenten en neemt de dreiging toe. Steeds opnieuw is de vraag welke voorzorgsmaatregelen nodig zijn en wat dit mag kosten. Voorzorgsmaatregelen kosten (veel) geld en de vraag is of dit altijd

nodig is. Tegelijkertijd is de maatschappelijke druk groot als iets gebeurt en blijkt dat geen voorzorgsmaatregelen genomen zijn.

Voor de periode 2020-2023 wordt toegewerkt naar een veldnorm voor evenementenzorg. Ook worden de landelijke handreiking Publieke gezondheid en veiligheid bij evenementen en het bijbehorende handboek geactualiseerd. Deze documenten geven de professionals extra houvast bij de uitvoering van hun taak.

Begroting geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio

Staat van Baten en Lasten	
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	1.036.059
Tarieven Gemeenten	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	-
Bijdrage Rijk/Provincies	1.655.862
Inkomsten NZA	-
Overige bijdrage	65.000
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	2.756.921
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	1.513.421
Huisvestingskosten	84.000
Afschrijvingskosten	11.500
Rente- en bankkosten	6.500
Beheers- en adm. kosten	115.500
Kosten vervoermiddelen	73.500
Kosten automatisering	289.000
Kosten medische middelen	6.000
Kosten uitvoering derden	231.500
Onvoorzien	-
Incidentele lasten	-
Totaal exploitatiekosten	2.330.921
Saldo baten en lasten	426.000
Toevoeging aan reserve	-
Onttrekking aan reserve	-
Resultaat*	426.000

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

Begroting programma Acute Zorg

Staat van Baten en Lasten	RAV	GHOR	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	1.036.059	1.036.059
Tarieven Gemeenten	-	-	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	1.655.862	1.655.862
Inkomsten NZA	20.407.949	-	20.407.949
Overige bijdrage	1.990.324	65.000	2.055.324
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	22.398.273	2.756.921	25.155.194
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	15.705.055	1.513.421	17.218.476
Huisvestingskosten	751.500	84.000	835.500
Afschrijvingskosten	1.231.500	11.500	1.243.000
Rente- en bankkosten	93.500	6.500	100.000
Beheers- en adm. kosten	770.000	115.500	885.500
Kosten vervoermiddelen	186.000	73.500	259.500
Kosten automatisering	927.500	289.000	1.216.500
Kosten medische middelen	495.500	6.000	501.500
Kosten uitvoering derden	195.500	231.500	427.000
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	20.356.055	2.330.921	22.686.976
Saldo baten en lasten	2.042.218	426.000	2.468.218
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	350.000	-	350.000
Resultaat*	2.392.218	426.000	2.818.218

*Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

VEILIG THUIS

.....
EEN VEILIG THUIS,
DAT DOEN WE
SAMEN

.....
BEGROTING
PROGRAMMA
VEILIG THUIS

EEN VEILIG THUIS, DAT DOEN WE SAMEN

Ieder mens heeft recht op een veilig thuis en een stabiele leefomgeving. Door huiselijk geweld, seksueel geweld, kindermishandeling of ouderenmishandeling is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veilig Thuis is er voor iedereen die met geweld in afhankelijkheidsrelaties te maken heeft. Veilig Thuis biedt de helpende hand, doorbreekt onveilige situaties en zet mensen in beweging.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft; burgers én professionals. Veilig Thuis is 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar.

Veilig Thuis

Veilig Thuis

Geweld hoort nergens thuis, maar toch zijn huiselijk geweld en kindermishandeling de meest voorkomende vormen van geweld die Nederland kent. De kans dat je te maken krijgt met huiselijk geweld of kindermishandeling is groter dan de kans op welke andere vorm van geweld dan ook. Er wordt hard gewerkt door veel organisaties en professionals om hulp te bieden, maar er wordt nog onvoldoende doorgepakt nadat een signaal van kindermishandeling of huiselijk geweld wordt herkend. Bovendien is hulpverlening te lang te vrijblijvend. Te vaak stopt geweld niet duurzaam. Onacceptabel, zo concludeert de landelijke overheid die de komende jaren inzet op een breed pakket aan maatregelen.

Aanscherping meldcode versterkt taak Veilig Thuis

Sinds 1 januari 2019 wordt van professionals verwacht dat zij (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld melden bij Veilig Thuis. Waar zij eerder de mogelijkheid hadden om óf het vermoeden te melden bij Veilig Thuis óf zelf hulp te verlenen aan het gezin, is het nu een vereiste om een melding te doen. De professional kan daarnaast nog steeds zelf hulp bieden en/of coördineren. Deze werkwijze zorgt ervoor dat Veilig Thuis in staat wordt gesteld signalen te bundelen en daarmee een radarfunctie te vervullen. Verwacht wordt dat deze aanscherping van de meldcode komende jaren leidt tot een verdere toename van het aantal meldingen bij Veilig Thuis. Ook worden meer adviesvragen van bijvoorbeeld professionals verwacht.

Nieuw is ook dat Veilig Thuis over een langere periode (gemiddeld tot anderhalf jaar na einde bemoeienis van Veilig Thuis) monitort of aan de gestelde veiligheidsvoorwaarden wordt voldaan en het daadwerkelijk veiliger is voor de slachtoffers. Het doel: onveiligheid duurzaam stoppen.

Hoe Veilig Thuis hierbij te werk moet gaan, is vastgelegd in een vernieuwd landelijk handelingsprotocol. Een protocol dat meer vraagt van de professionals van Veilig Thuis en daarom leidt tot meerkosten. Het protocol stelt hogere eisen aan het maken van afspraken over veiligheidsvoorwaarden. Daarnaast zorgt vooral de monitortask, waarbij Veilig Thuis ook contact moet leggen met alle direct betrokkenen in de casus, voor extra tijdsinzet.

Landelijk actieprogramma met regionale aanpak

De aanscherping van de meldcode is niet de enige maatregel die overheid neemt. In de periode tot en met 2021 rollen de ministeries van Veiligheid en Justitie en VWS samen met de VNG een landelijk actieprogramma uit. Het programma richt zich op het eerder en beter in beeld brengen van geweld én vervolgens het stoppen en duurzaam oplossen van dit geweld. Dit met extra aandacht voor specifieke doelgroepen. Denk daarbij aan de slachtoffers van loverboys, seksueel geweld, vechtscheidingen, eerdergerelateerd geweld, ouderenmishandeling of aan kinderen in kwetsbare opvoedsituaties. Het actieprogramma wordt regionaal uitgerold onder leiding van regionale projectleiders.

Een nieuwe regiovisie voor Zuid-Limburg

De Zuid-Limburgse bestuurders hebben afgesproken om een nieuwe regiovisie op te stellen voor de periode 2020-2023. Dit als eerste stap in de regionale uitrol van het landelijk programma. Deze nieuwe visie moet beschrijven hoe de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) vorm krijgt in de samenwerking tussen professionals en organisaties in Zuid-Limburg. Een visie die een belangrijke houvast biedt voor het maken van samenwerkingsafspraken tussen alle ketenpartners.

Omdat deze regiovisie nog in ontwikkeling is en naar verwachting eind 2019 vastgesteld kan worden, betreft deze begroting een beleidsarme begroting. Veilig Thuis zal op basis van de nieuwe regiovisie in meerjarenperspectief uitwerken hoe de opgave voor Veilig Thuis de komende jaren invulling krijgt.

Meer realiteit in de begroting

Toch is de begroting 2020 voor Veilig Thuis een andere begroting dan in eerdere jaren. Al een aantal opeenvolgende jaren blijkt dat de begroting van Veilig Thuis slechts beperkt aansluit bij de realiteit. Het beroep dat op Veilig Thuis gedaan wordt, is in werkelijkheid structureel hoger en in de gebruikte parameters is tot nu toe onvoldoende rekening gehouden met de vernieuwde kwaliteitseisen zoals hierboven beschreven. Dit heeft ertoe geleid dat gemeenten afgelopen jaren geconfronteerd werden met nacalculaties. Bovendien onwenselijk voor Veilig Thuis die hierdoor werkt met een ontoereikend financieel kader en mede daardoor achteraf moet bijsturen in de bedrijfsvoering.

Voor 2020 hebben gemeenten en Veilig Thuis samen gewerkt aan een begroting die zoveel mogelijk gebaseerd is op realistische parameters. Bureau Q-Consult heeft hierbij geadviseerd. Zij helpen

veel Veilig Thuis organisaties met de financiële vertaling van het nieuwe handelingsprotocol, de aanscherping van de meldcode en de radarfunctie.

De begroting 2020 is gebaseerd op de daadwerkelijke instroom van 2018, waarbij rekening gehouden is met een toename van de instroom als gevolg van de aanscherping van de meldcode en de aanpassing van het handelingsprotocol.

In verbinding met de keten

Veilig Thuis wil bijdragen aan het duurzaam stoppen van geweld, maar kan dit zeker niet alleen. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle partijen om te komen tot een kwalitatieve en effectieve samenwerking. Ook in 2020 investeert Veilig Thuis daarom in de verbinding met ketenpartners, zoals politie, openbaar ministerie, gemeenten, toegangsteams, veiligheidshuizen, crisisteams, de kinderbescherming, de strafketen, het onderwijs, de gezondheidszorg en maatschappelijke zorg, de gemeenten en gespecialiseerde instellingen. Belangrijk is dat partners elkaar kennen, een gemeenschappelijke taal spreken en informatie uitwisselen. Veilig Thuis hecht waarde aan goede contacten met partners en werkt zoveel mogelijk met vaste contactpersonen.

Een hernieuwde discussie over financiering

De Zuid-Limburgse gemeenten hebben de keuze gemaakt om de kosten voor Veilig Thuis in 2018 en 2019 te financieren naar rato van de gemeentelijke budgetten Wmo / jeugd. Tegelijkertijd hebben de gemeenten gevraagd om ervaringscijfers op te bouwen ten aanzien van de instroom van Veilig Thuis, zowel op Zuid-Limburgs niveau alsook per gemeente. Deze gegevens zijn in 2019 de basis voor bestuurlijk overleg over de financieringsvorm vanaf 2020.

Begroting programma Veilig Thuis

Klik [hier](#) voor meer informatie over de tot standkoming van deze begroting.

Staat van Baten en Lasten	
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	6.070.749
Tarieven Gemeenten	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	1.066.541
Bijdrage Rijk/Provincies	-
Inkomsten NZA	-
Overige bijdrage	-
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	7.137.290
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	5.797.290
Huisvestingskosten	155.000
Afschrijvingskosten	-
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	25.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	60.000
Kosten medische middelen	-
Kosten uitvoering derden	-
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal exploitatiekosten	6.037.290
Saldo baten en lasten	1.100.000
Toevoeging aan reserve	-
Ottrekking aan reserve	-
Resultaat*	1.100.000

* Het positieve resultaat op product niveau is het gevolg van de wijziging in het BBV. De overhead wordt niet meer ten laste van de producten gebracht maar is alleen op concernniveau zichtbaar.

GGD ZUID LIMBURG

.....
Geneeskundige Gezondheidsdienst
(GGD) Zuid Limburg
Postbus 33, 6400 AA Heerlen
T 088 880 5000
E info@ggdzl.nl

.....
Tekst en eindredactie:
GGD Zuid Limburg

Dtp/vormgeving:
Margret Reijnders | Creatieve Communicatie

.....
Meer informatie over de diensten
van de GGD: www.ggdzl.nl

© GGD Zuid Limburg
Maart 2019

GGD ZUID LIMBURG

JAARVERSLAG 2018

Verbinden in de praktijk

Voorwoord

2018 was voor de GGD Zuid Limburg een dynamisch jaar, waarin zich een aantal majeure ontwikkelingen aankondigde. Het was een jaar met gemeenteraadsverkiezingen, waarna de GGD een aantal nieuwe bestuurders mocht begroeten.

Een jaar waarin heel wat uitdagingen op ons pad kwamen. Zo werden grote bestuurlijke stappen gezet om te komen tot één jeugdgezondheidszorg in Zuid-Limburg voor de jeugd van 0 tot 18 jaar. De vier partijen die tot nu toe op dit terrein actief zijn, zien de mogelijkheden om elkaar te versterken en zetten het traject in om te komen tot één organisatie.

Daarnaast kwam het gezondheidsbeleid, waarin de realisatie van een trendbreuk en het inlopen van de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg centraal staan, in 2018 in een nieuwe fase. De eerste coalities werden gesmeed tussen gemeenten, provincie, rijk, GGD en het onderwijsdomein. Partijen onderkennen dat het belangrijk is om in te zetten op de gezondheid van de jeugd. De focus wordt gericht op een beperkt aantal, succesvolle interventies om daarna schaalgrootte te creëren. De jeugd in Zuid-Limburg verdient het!

2018 was ook het jaar waarin Veilig Thuis een onstuimige groei doormaakte. Dit stelde nieuwe eisen aan de interne organisatie en de samenwerking met de partners in de keten. Tegelijkertijd ging het dagelijkse werk door en werd van de medewerkers maximale inzet verwacht om de casussen binnen de afgesproken tijdslijnen en kwaliteitsnormen op te pakken.

Wilt u meer weten over de activiteiten van de GGD Zuid Limburg in 2018?
Lees dan vooral verder!

Mirjam Clermonts - Aretz
Bestuursvoorzitter GGD Zuid Limburg

Frank Klaassen
Voorzitter Directie GGD Zuid Limburg

Het jaarverslag 2018 is opgedeeld in vier delen. De GGD als organisatie staat centraal in het deel concern. Vervolgens worden de drie programma's verder uitgewerkt:

- Programma GGD
- Programma Acute Zorg
- Programma Veilig Thuis

INHOUD

CONCERN

PROGRAMMA
GGD

PROGRAMMA
ACUTE ZORG

PROGRAMMA
VEILIG THUIS

CONCERN

.....
**VERBINDEN MET
AANDACHT VOOR
KWALITEIT EN
VEILIGHEID**

.....
**GEZONDHEIDS-
ACHTERSTANDEN
INLOPEN MET
FUNDAMENTEEL
ANDERE KEUZES**

.....
OVER DE GGD

.....
**BALANS
31 DECEMBER
2018**

.....
**REKENING VAN
BATEN EN LASTEN
2018**

.....
**TOELICHTING OP
DE JAARREKENING**

Verbinden met aandacht voor kwaliteit en veiligheid

2018 was het jaar van verbinden, het jaar van kwaliteit en veiligheid en ook het jaar van een zoektocht naar een aanpak die stevig genoeg is om de gezondheidsachterstanden die Zuid-Limburg heeft in te lopen.

GGD in alle gemeenten zichtbaar

Na de verhuizing eind 2017, werkt de GGD sinds 2018 vanuit het vernieuwde kantoorgebouw in Heerlen. Na een periode van inregelen zijn medewerkers inmiddels helemaal gewend. Naast het hoofdkantoor in Heerlen, werkt de GGD verspreid over heel Zuid-Limburg. Medewerkers werken vanuit meer dan 25 locaties in alle gemeenten van Zuid-Limburg. Zo kunnen de inwoners van Zuid-Limburg in hun eigen omgeving terecht bij de GGD. In 2018 is besloten dat voor de ambulance structureel een nieuwe post in Landgraaf komt. Dit om de dienstverlening voor het oostelijke deel van Parkstad verder te verbeteren.

De explosieve groei van Veilig Thuis heeft in 2018 tot uitdagingen op huisvestingsgebied geleid. Het gebouw in Heerlen is te krap om alle nieuwe medewerkers te huisvesten.

Veel aandacht voor vernieuwd bestuur

Na de gemeenteraadsverkiezingen in het voorjaar van 2018 mocht de GGD veel nieuwe leden in het Algemeen Bestuur verwelkomen. Vanzelfsprekend bracht de GGD een kennismakingsbezoek aan alle nieuwe bestuursleden. Ook werd een werkbezoek georganiseerd

waarin het Algemeen Bestuur kennismaakte met de werkzaamheden van de GGD en elkaar. De GGD was actief betrokken bij de beantwoording van vele en een diversiteit aan vragen uit de gemeenteraden.

In het eerste jaar van de nieuwe bestuursperiode bogen bestuursleden zich over grote dossiers waaronder de toekomst van de jeugdgezondheidszorg in Zuid-Limburg, de nieuwe taken voor Veilig Thuis als gevolg van de aangescherpte meldcode, de thema's voor het meerjarenperspectief van de GGD en de aanpak van Trendbreuk.

Volop aandacht voor informatiebeveiliging en privacy

Nieuwe regelgeving op het gebied van onder andere privacy, softwarebeveiliging, uitwisseling van gegevens en controle op patiëntgegevens en medicatie hebben in 2018 voor veel werk gezorgd.

Door de invoering van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) moeten registratiesystemen aan strengere (privacy) eisen voldoen. Informatie-uitwisseling met ketenpartners, zoals ziekenhuizen en andere GGD'en, verloopt nu via (extra) beveiligde servers. Naast deze ICT-aspecten, worden professionals in het dagelijks werk ook steeds vaker geconfronteerd met instellingen/ketenpartners die vertrouwelijke informatie niet (direct) beschikbaar willen of kunnen stellen. Iets dat eerder met een telefoontje was geregeld, moet nu via een officiële aanvraag geregeld worden. Dit met extra werk voor de professionals tot gevolg. De implementatie van de maatregelen met betrekking tot de AVG zijn in 2018 naar

wens verlopen. De NEN 7510 is sinds 2018 uitgangspunt niet alleen voor kwaliteit, maar ook voor informatiebeveiliging binnen de GGD.

Gegevens sneller toegankelijk via datawarehouse

De vraag om informatie met de spreekwoordelijke druk op de knop beschikbaar te hebben, neemt in hoog tempo toe. In 2018 zijn grote stappen gezet in de inrichting van het datawarehouse om de informatie van diverse afdelingen van de GGD, externe bronnen en onderzoeken op te slaan en toegankelijk te maken. Zo werd bijvoorbeeld de maandelijkse beleidsinformatie die gemeenten over Veilig Thuis ontvangen, in 2018 via het datawarehouse gegenereerd.

Steeds meer bovenregionale samenwerking

Samenwerken zit in de genen van de GGD. Het leggen van verbindingen is dagelijks werk voor de professionals. Om taken voor de toekomst robuust te kunnen blijven organiseren, wordt steeds meer bovenregionale samenwerking georganiseerd. Voor dossiers als de meldkamer, de forensische geneeskunde en seksuele gezondheid gebeurt dit op landelijk initiatief. Voor de ambulancezorg in Limburg en de GHOR is deze behoefte vanuit de Limburgse partners ontstaan.

Zoektocht naar implementatie ambities gezondheidsbeleid

Het jaar 2018 werd ook gekenmerkt door een zoektocht naar hoe ambities van het regionale gezondheidsbeleid '[gezondheid in Zuid-Limburg: van signaalrood naar bronsgroen](#)' in de praktijk invulling krijgen. Professionals van de GGD hebben meegedacht over deze ontwikkeling. De programmalijnen van dit beleid - gezonde jeugd, gezonde wijk en kwetsbare personen - waren in 2018 leidend voor het werk van de GGD.

Gezondheidsachterstanden inlopen met fundamenteel andere aanpak

In 2016 besloten de Zuid-Limburgse gemeenten dat het afgelopen moest zijn met de gezondheidsachterstanden van deze regio ten opzichte van de rest van het land. Samen stelden ze nieuw gezondheidsbeleid op: “Van signaalrood naar bronsgroen”. Na een inventarisatie van projecten en acties die al lopen in de verschillende gemeenten, is het nu tijd om gezamenlijk de uitvoering op te pakken. Willen we de trend doorbreken, dan moet het fundamenteel anders. Kernwoorden in de nieuwe aanpak zijn focus op de jeugd, verbindingen leggen en massa maken. Thomas Gelissen en Leon Geilen lichten dit toe.

Een gezonde jeugd is de basis

Gelissen en Geilen zijn beiden betrokken bij het programmabureau Trendbreuk dat het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid Limburg heeft ingesteld om effectief werk te maken van de nieuwe aanpak. De eerste is verantwoordelijk voor de aansturing van het programmabureau, de tweede voorzitter van de Stuurgroep Trendbreuk. “Een belangrijke verandering is dat we ons meer gaan richten op de jeugd”, zegt Thomas Gelissen. “Want een gezonde jeugd is de basis: als je gezond opgroeit, heb je daar in je latere leven op allerlei manieren profijt van. Daarbij willen we er vroeg bij zijn. We willen kinderen een zo goed mogelijke start geven door ouders al vóór de zwangerschap te begeleiden en waar nodig te ondersteunen.”

Samenwerken over domeinen heen

Deze focus op de jeugd wil volgens Leon Geilen niet zeggen dat er geen aandacht is voor de andere leeftijdsgroepen. “Als we de toekomst van deze regio veilig willen stellen, moeten we aan de gezondheid van álle inwoners werken. In economisch opzicht gaat het goed met Zuid-Limburg, maar er is een groot personeelstekort. Als je voor elkaar krijgt dat mensen die nu thuis zitten weer gaan werken, levert dat niet alleen arbeidskrachten, maar ook gezondheidswinst op. Want wie meedoet in de samenleving blijft langer gezond.” De gezondheidsachterstanden in deze regio halen we alleen in als er over domeinen heen wordt samengewerkt, is de overtuiging. Een van de concrete opdrachten van het programmabureau is dan ook het leggen van verbindingen. Binnen het gezondheidsdomein, maar ook met economische partners en onderwijs. Scholen kunnen immers een flinke bijdrage leveren aan gezondheid.

Belangrijke rol onderwijs

Thomas Gelissen noemt als voorbeeld De Gezonde Basisschool van de Toekomst, www.degezondebasisschoolvandetoeekomst.nl waar kinderen wat langer naar school gaan en de extra tijd vullen met sport, beweging, ontspanning en cultuur. Ook is er aandacht voor leefstijl en gezonde voeding. “Een tweejarige pilot wees uit dat leerlingen gezonder gaan eten, meer gaan bewegen en een gezonder gewicht hebben”, vertelt Gelissen. Scholen hebben ook nog een andere belangrijke rol, geeft Leon Geilen aan. Namelijk zorgen

dat kinderen/jongeren op een goede manier doorstromen naar een vervolgopleiding of werk. “Kinderen uit kwetsbare gezinnen krijgen vaak een lager schooladvies, vanuit de gedachte: ze krijgen thuis tóch geen hulp”, zegt hij. Maar zo hou je overerving in stand, waarbij ongezondheid van generatie op generatie wordt doorgegeven. Hoe zorg je voor gelijke kansen voor alle kinderen en benut je ieders talent, óók met het oog op een goede aansluiting op de arbeidsmarkt? In gesprekken met mensen uit het onderwijs komt dit regelmatig aan bod: hoe helpen we elkaar bij onze gezamenlijke opgave de trend te breken?

Urgentiegevoel

Kennis en inzichten delen en mensen meekrijgen: het zijn volgens Thomas Gelissen belangrijke taken van het programmabureau. “Er gebeuren al veel goede dingen in Zuid-Limburg. Maar op dit moment zijn het druppels op een gloeiende plaat. Als we een trendbreuk willen realiseren, moeten we ervoor zorgen dat bewezen effectieve interventies veel breder beschikbaar komen; we moeten gezamenlijk massa maken.” Een belangrijke partner in deze is de Provincie Limburg, die zich met haar Sociale Agenda 2025 nadrukkelijk inzet voor een vitaler Limburg en goede initiatieven ondersteunt. Het bij alle partijen toegenomen urgentiegevoel plús het besef “dat je krijgt wat je kreeg, als je blijft doen wat je deed”, stemmen Gelissen positief. “Als we bereid zijn hier met elkaar de schouders onder te zetten, ben ik ervan overtuigd dat we het tij kunnen keren.” Het zal wel een kwestie van lange adem zijn, waarschuwt Leon Geilen. “Aan het einde van deze beleidsperiode gaan we nog geen resultaten zien, maar laten we na 2020 vooral in gezamenlijkheid doorgaan.”

Over de GGD

De GGD Zuid Limburg is een gemeenschappelijke regeling, die is ingesteld door de gemeenten in Zuid-Limburg. Gemeenten hebben de taak om de lokale publieke belangen op het gebied van publieke gezondheid te behartigen. Gemeenten bepalen het gezondheidsbeleid en voeren hierop regie. De GGD adviseert gemeenten, levert data en kennis, verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers. Ook zorgt de GGD voor de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en aanvullende taken die door de gemeenten aan de GGD zijn opgedragen.

Collectieve ambitie

- De gezondheid en veiligheid van mensen en de samenleving gaan ons aan het hart.
- We dragen daaraan bij op een manier die het verschil maakt, vandaag en morgen.
- We staan midden in de maatschappij en zijn er als het nodig is.

Missie

De GGD Zuid Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving.

Bestuur

Zoals bepaald in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een Algemeen Bestuur, een Dagelijks Bestuur en een voorzitter. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de GHOR ligt bij het Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de GHOR-taken is via een bestuursovereenkomst opgedragen aan de GGD Zuid Limburg.

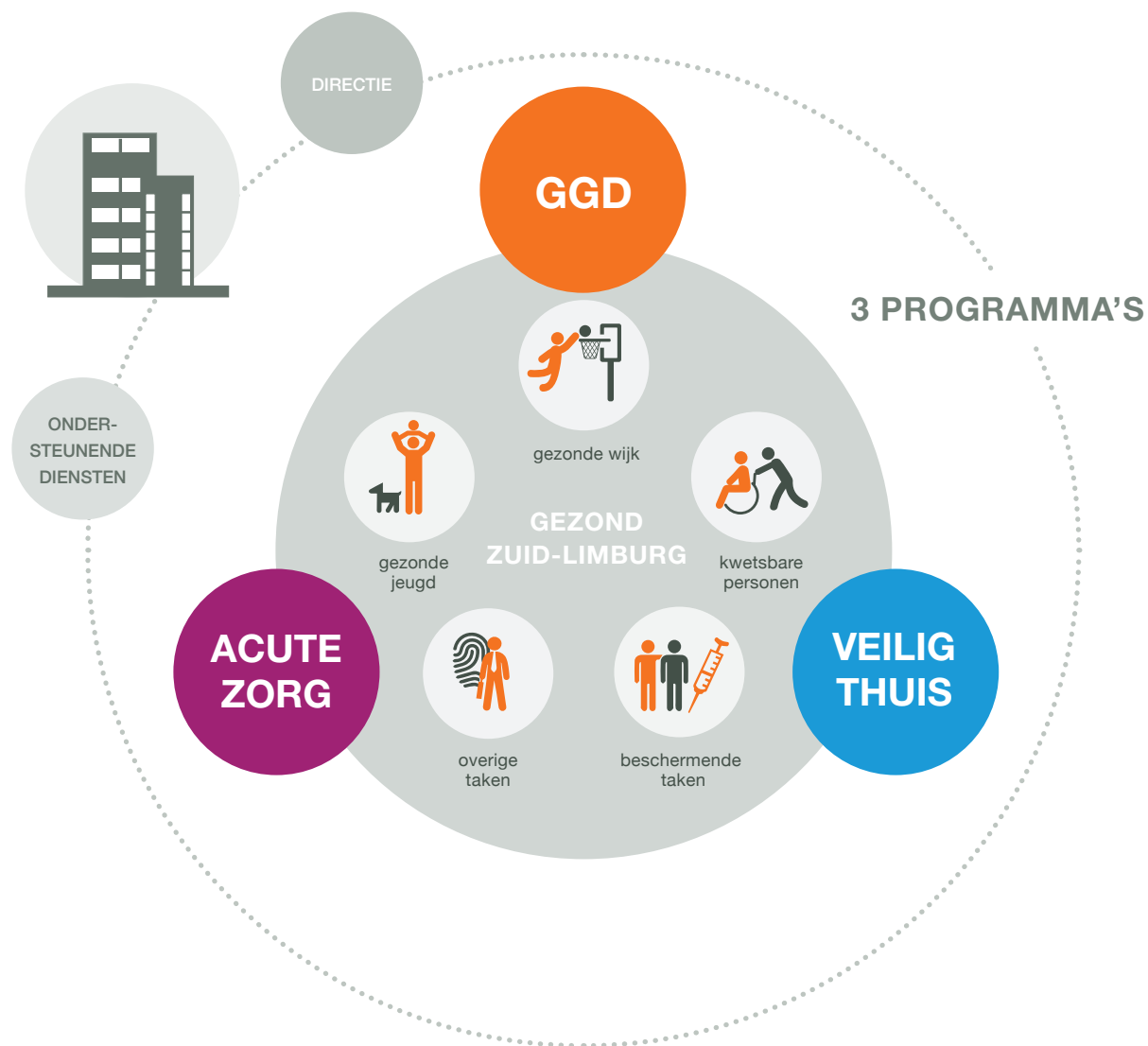
Directie

De directie bestaat uit twee leden en is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hierover verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur.

De organisatie

De GGD Zuid Limburg kent 3 programma's: GGD, Acute Zorg en Veilig Thuis. De taken van de GGD staan beschreven in het [dienstverleningspakket](#) en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid, de tijdelijke Wet ambulancezorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Organisatie GGD Zuid Limburg

Personeel

De medewerkers vormen de GGD. Samen beschermen, bewaken en bevorderen zij de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Om deze ambitie waar te maken, heeft de GGD bevolgen en betrokken medewerkers nodig. De GGD is immers een organisatie van mensen voor mensen.

Digitalisering

Om nieuwe medewerkers een vliegende start te gunnen, startte in 2018 een preboarding programma. Onderdeel hiervan is dat nieuwe medewerkers niet meer op papier alle noodzakelijke formulieren hoeven in te vullen. In een digitale omgeving worden zij op gebruiksvriendelijke wijze op de hoogte gebracht van de regelingen en andere informatie van de GGD. Nieuwe medewerkers zijn daardoor sneller ingewerkt en vinden gemakkelijker hun weg. In 2018 lag extra focus

op het digitaliseren van de personeelsdossiers, waardoor medewerkers zelf hun dossier kunnen raadplegen. Daarnaast is ook aandacht geweest voor het digitaliseren van processen om effectiever te kunnen werken.

Ontwikkeling, vitaliteit en diversiteit

De GGD Zuid Limburg is een ontwikkelgerichte en lerende organisatie. Met de implementatie van de norm van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) voor functiewaardering (HR21) in 2018 werden generieke profielen geïntroduceerd. Dit draagt bij aan de arbeidsmobiliteit van medewerkers. De vitaliteit van de organisatie is ook sterk verbonden met de vitaliteit van de medewerkers. Een laag percentage frequent verzuim en een hoog nulverzuim, laten zien dat er een gezonde verzuimcultuur is.

Personeel GGD Zuid Limburg	2016	2017	2018
Aantal fte	383	435	470
Aantal medewerkers	469	521	528
Instroom medewerkers	31	86	54
Doorstroom medewerkers	10	16	10
Uitstroom medewerkers	37	34	47
Ziekteverzuim	4,6%	5,4%	4,9%
Nulverzuim	34,5%	34,2%	29%
Gemiddelde leeftijd	46 jaar	44,9 jaar	44,6 jaar
Man / vrouw	43% / 57%	40% / 60%	38% / 62%

Behalve naar vitaliteit streeft de GGD ook naar diversiteit in haar personeelsbestand, omdat een diverse werkomgeving leidt tot betere resultaten. Indicatoren hierbij zijn de gemiddelde leeftijd, het percentage man/vrouw en de verdeling fulltime- en deeltijdwerkers.

Nieuwe wetgeving

In 2018 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de introductie van de Wnra (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren), die in 2020 in werking treedt.

Klachten

Om als organisatie echt te ontwikkelen, is het belangrijk de signalen en klachten van burgers over de dienstverlening goed te registreren, op te lossen en vooral om ervan te leren. In 2018 zijn bij de GGD 75 klachten ingediend. Op 31 december waren daarvan 7 klachten nog in behandeling. 65 klachten zijn via bemiddeling opgelost. 3 klachten zijn behandeld in de klachtencommissie en gegrond verklaard.

	2016	2017	2018
Klachten	62	62	75
Opgelost via bemiddeling	57	55	65
Behandeld in klachtencommissie	3	1	3
Op 31-12 nog in behandeling	2	6	7

Balans 31 december 2018

	31 december 2018	31 december 2017		31 december 2018	31 december 2017
Activa			Passiva		
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa			Eigen vermogen		
Investerings met economisch nut	21.400.939	19.826.970	Algemene reserve	3.210.226	3.307.579
			Overige reserves	154.737	351.237
			Nog te bestemmen resultaat	-558.894	-97.355
Financiële vaste activa				2.806.069	3.561.463
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	189.469	189.469	Voorzieningen		
			Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	233.362	166.294
Totaal vaste activa	21.590.408	20.016.439	Vaste schulden met een rente typische looptijd van langer dan één jaar:		
Vlottende activa			Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	15.512.500	12.179.167
Voorraden	9.166	11.730	Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar:			Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar:		
Vorderingen op openbare lichamen	1.550.252	963.857	Banksaldi	2.042.159	2.917.949
Rekeningen couranten	-	-	Rekening couranten	2.540.076	1.561.773
Overige vorderingen	3.347.625	2.215.565	Overige schulden	5.856.477	5.518.492
	4.897.877	3.179.422		10.438.712	9.998.214
Liquide middelen	1.598.292	2.126.114	Overlopende passiva	467.280	447.223
Overlopende activa	1.362.180	1.018.656			
Totaal vlottende activa	7.867.515	6.335.922	Totaal vlottende passiva	10.905.992	10.445.437
Totaal activa	29.457.923	26.352.361	Totaal passiva	29.457.923	26.352.361

Rekening baten en lasten 2018 per programma

GGD Zuid Limburg	Rekening 2018 in €	Begroting 2018 in €	Rekening 2018 in €	Begroting 2018 in €	Rekening 2018 in €	Begroting 2018 in €	Begroting 2018 in €	Begroting 2018 in €
	GGD	GGD	Veilig Thuis	Veilig Thuis	Acute Zorg	Acute Zorg	Totaal	Totaal
Opbrengsten								
Bijdrage gemeenten basispakket	10.525.146	10.525.136	4.332.038	4.332.025	985.220	972.573	15.842.404	15.829.734
Bijdrage gemeenten 5% regeling Veilig Thuis	-	-	408.782	-	-	-	408.782	-
Tarieven gemeenten plusproducten	2.234.146	2.262.390	-	-	-	-	2.234.146	2.262.390
Bijdrage gemeenten plusproducten	616.412	616.000	-	-	-	-	616.412	616.000
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-	363.346	363.000	-	-	363.346	363.000
Bijdrage Rijk/Provincies	2.229.925	2.184.500	-	-	1.599.609	1.584.836	3.829.534	3.769.336
Bijdrage Nederlandse Zorgautoriteit	-	-	-	-	18.951.618	18.857.228	18.951.618	18.857.228
Overige bijdragen	3.385.721	3.040.000	30.478	38.500	2.255.016	2.184.678	5.671.215	5.263.178
Incidentele bijdragen	138.172	-	14.877	-	31.495	-	184.544	-
Totale opbrengsten	19.129.522	18.628.026	5.149.521	4.733.525	23.822.958	23.822.958	48.102.001	46.960.866
Exploitatiekosten								
Personeelskosten	11.749.719	12.507.098	4.043.744	3.407.986	16.127.289	16.033.554	31.920.752	31.948.638
Huisvestingskosten	940.316	1.000.000	85.147	200.000	975.071	966.000	2.000.534	2.166.000
Beheers- en administratiekosten	408.432	215.000	34.104	68.000	907.263	745.000	1.349.799	1.028.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	746.182	710.000	746.182	710.000
Kosten automatisering	376.479	1.028.000	52.626	150.000	633.022	790.000	1.062.127	1.968.000
Kosten medische middelen	-	470.000	-	-	652.061	600.000	1.091.275	1.070.000
Kosten uitvoering van derden	180.161	147.500	-	-	466.188	463.500	646.349	611.000
Afschrijvingskosten	23.402	25.000	-	25.000	1.028.691	1.025.000	1.052.093	1.075.000
Rente en bankkosten	97.910	-	12.194	-	92.702	35.000	202.806	35.000
Incidentele lasten	109.940	-	-	-	45.161	-	157.485	-
Totale exploitatiekosten	14.325.573	15.392.598	4.230.199	3.850.986	21.673.630	21.368.054	40.229.402	40.611.638
Overhead	5.031.570	3.431.928	969.383	882.539	2.594.244	2.231.261	8.595.197	6.545.728
Resultaat vóór vennootschapsbelasting	-227.621	-196.500	-50.061	-	-444.916	-	-722.598	-196.500
Vennootschapsbelasting	32.796	-	-	-	-	-	32.796	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	196.500	196.500	-	-	-	-	196.500	196.500
Nog te bestemmen resultaat	-63.917	-	-50.061	-	-444.916	-	-558.894	-

Toelichting op de jaarrekening

Het resultaat 2018 na vennootschapsbelasting (VPB) en voor de mutaties in de reserves bedraagt € 755.394 negatief. De reeds goedgekeurde onttrekkingen aan de reserves in 2018 bedragen € 196.500 waardoor een nog te bestemmen resultaat van € 558.894 negatief resteert.

Negatief resultaat GGD (€ 63.917)

Het resultaat voor het programma GGD groot - € 63.917 (negatief) is opgebouwd uit een positief resultaat voor het programma GGD groot € 37.098 (positief) en een negatief resultaat voortkomend uit de extra kosten die gemaakt zijn voor de doorontwikkeling van de 1 JGZ organisatie groot € 101.015. De extra kosten voor 1 JGZ zijn niet additioneel vergoed door de gemeenten in 2018 waardoor het programma GGD een negatief resultaat laat zien.

Negatief resultaat Veilig Thuis (€ 50.061)

Het negatieve resultaat van Veilig Thuis betreft een positief resultaat inzake de reguliere begroting van € 5.868 en een negatief resultaat als gevolg van het inzetten van een verbetertraject m.b.t. de interne bedrijfsvoering € 55.929. De kosten inzake het verbetertraject zijn voor € 14.681 veroorzaakt door een extra opdracht van de deelnemende gemeenten.

Negatief resultaat Acute Zorg (€ 444.916)

Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door hogere kosten voor personeel a.g.v. extra inhuur t.b.v. de performance en hogere kosten o.a. door hogere opleidingskosten en brandstofkosten.

Efficiency

Door onderlinge samenwerking met ketenpartners zijn met name incidentele voordelen behaald op (juridische) advieskosten. Door kennisdeling met ander GGD'en, veiligheidsregio Zuid-Limburg en ketenpartners zijn voordelen behaald op inzet voor extra capaciteit en inhuur van specifieke expertise.

GGD

GEZONDE JEUGD

GEZONDE WIJK

KWETSBARE
PERSONEN

BESCHERMENDE
TAKEN

OVERIGE TAKEN

REKENING VAN BATEN
EN LASTEN GGD

GEZONDE JEUGD

Met veel kinderen en jongeren in Zuid-Limburg gaat het goed. Zo'n 80% groeit gezond op in een veelzijdige opvoed- en opgroeiomgeving. In de programmalijn gezonde jeugd, de eerste programmalijn binnen het gezondheidsbeleid van de Zuid-Limburgse gemeenten, is de ambitie om het percentage kinderen waar het goed mee gaat verder te vergroten. Om dit voor elkaar te krijgen, is er veel aandacht voor talentontwikkeling en het realiseren van een veilig opgroei- en opvoedklimaat. Het doorbreken van sociale overerving bij kwetsbare groepen is hierbij een belangrijke uitdaging. Ook een verbetering van vroegsignalering en het streven naar gezond gewicht hebben de aandacht. Alle doelstellingen in deze programmalijn zijn gericht op het versterken van de 'normale' gezonde lijn en niet op mogelijke problemen en oplossingen hiervoor.

De jeugdgezondheidszorg speelt een belangrijke rol bij het gezond en veilig (laten) opgroeien en opvoeden van kinderen en is daarmee een belangrijke speler in de programmalijn gezonde jeugd.

 NAAR ÉÉN JEUGDGEZONDHEIDZORG VOOR ZUID-LIMBURG

 JEUGDGEZONDHEIDSZORG

 GEZONDE JEUGD IN BEELD

Naar één Jeugdgezondheidszorg voor Zuid-Limburg

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) zorgt er samen met ouders voor dat kinderen gezond opgroeien. In onze regio zijn vier organisaties verantwoordelijk voor de uitvoering van de JGZ: Envida, MeanderGroep en Zuyderland voor de JGZ 0-4 jaar. De GGD Zuid Limburg voor de JGZ 4-18 jaar. Deze vier zijn ervan overtuigd dat ze met het oog op een gezonde jeugd méér bereiken als ze hun krachten bundelen. In 2018 gingen ze dan ook enthousiast aan de slag met de opdracht van de gemeenten om in 2020 te komen tot één JGZ voor Zuid-Limburg. Lidy van der Goot, hoofd JGZ GGD Zuid Limburg en Vivian Haine, directeur JGZ van Envida, geven leiding aan dit ontwikkeltraject.

“Alleen samen kunnen we de gezondheidsachterstanden in deze regio inlopen”, zegt Vivian Haine. “Ook al doen we alle vier ons uiterste best om goede zorg te bieden, het levert onvoldoende resultaat op. Ons zorgaanbod is te versnipperd; we maken niet genoeg massa.” De overtuiging dat de organisaties de handen ineen moeten slaan, sluit naadloos aan op de ambitie van de Zuid-Limburgse gemeenten om in sterke coalities een [trendbreuk](#) te realiseren. In 2019 moet duidelijk worden hoe die ene JGZ eruit gaat zien.

Jaar van verkennen

Lidy van der Goot noemt 2018 ‘een jaar van verkennen’. “In inspiratiesessies met professionals en management van de verschillende organisaties hebben we onszelf de vraag gesteld: als wij als JGZ willen bijdragen aan die trendbreuk, met welke thema’s moeten we dan vooral aan de slag en wat moeten we anders gaan doen?” Een van die thema’s is preventie en vroegsignalering. Vivian Haine: “We

willen samen met onze ketenpartners een beweging naar voren maken, want daarmee kun je eerder problemen bij een kind of binnen een gezin oplossen en voorkom je ook veel zorgen en verdriet. Bovendien bespaar je op zorgkosten.” Dat maakt het belangrijk om laagdrempelig te blijven en de ontwikkeling van alle kinderen te volgen.

Lerend werken

In lijn hiermee ligt wat Vivian Haine het ‘0-18 denken’ noemt. “Als een kind vier jaar is geworden, willen we niet tegen ouders moeten zeggen: ‘Ons deel zit erop; uw volgende afspraak hebt u bij de GGD’. Net zoals we ook niet meer willen dat ouders met een kind van drie en één van vijf naar verschillende organisaties toe moeten.” De JGZ anno 2020 werkt in een doorgaande lijn. En experimenteert daarom nu onder meer met een ‘gezinssprekuur’.

Lidy van der Goot en Vivian Haine over de rol van de ‘nieuwe’ JGZ:

“Kinderen die zich gezond ontwikkelen zitten in een gezinsauto op een hoofdweg. Als zo’n gezin in de knel komt, kan de JGZ met extra ondersteuning en advies een spitsstrook openzetten. Is dat niet voldoende, dan zorgen we samen met onze ketenpartners voor pitstops, vlakbij de hoofdweg. Alleen als er meer nodig is, zorgen wij ervoor dat het kind/gezin de juiste afslag neemt voor extra zorg door één van de ketenpartners. We helpen daarna ook weer om terug op die hoofdweg te komen en blijven het kind/gezin volgen op zijn verdere reis.”

Dat experimenteren is een essentieel onderdeel van de nieuwe werkwijze. “We willen lerend werken”, zegt Haine. “Ons huidige dienstenpakket met vaste contactmomenten past niet bij de steeds veranderende werkelijkheid. We onderzoeken nu hoe we met die continue verandering omgaan.” Diezelfde open houding zie je volgens Van der Goot ook terug in de manier waarop de JGZ straks het gesprek met ouders wil voeren. “Niet: dit is ons aanbod. Maar: Hoe ziet u de ontwikkeling van uw kind? Wat doet u zelf al en hoe kunnen wij daarin ondersteunen?”

Niet meer naast elkaar, maar echt samen

In 2019 buigen de vier JGZ-organisaties zich onder meer samen met de gemeenten over de praktische kanten van één JGZ: welke vorm krijgt de nieuwe organisatie en wat is daarvoor nodig? Lidy van der Goot: “Dat is voor de medewerkers best spannend. We werken nu al vaak naast elkaar op één locatie. Straks gaan we het echt samen doen.”

Jeugdgezondheidszorg

De jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen en doktersassistenten van de GGD volgen de lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling van kinderen van 4 tot 18 jaar. De meeste kinderen in Nederland groeien veilig en gezond op. Gezinnen waarvoor dit niet vanzelfsprekend is, krijgen extra aandacht. In het werk van de JGZ ligt de focus op preventie en het versterken van de eigen kracht van kinderen en ouders.

Meer *no shows* in Zuid-Limburg

JGZ is vrijwillig maar niet vrijblijvend. De overheid waarborgt zoveel mogelijk het recht van kinderen op de best mogelijke gezondheid en op gezondheidszorg. Gemeenten en JGZ streven er daarom naar om alle kinderen in beeld te hebben. Dit blijkt niet eenvoudig in het huidige tijdsgewricht, waarin het minder vanzelfsprekend is om de JGZ te bezoeken en de rol van de gebruiker van de zorg verandert. Ondanks het laagdrempelige karakter en de extra inspanningen van JGZ-professionals is in sommige wijken sprake van een hogere *no show* (niet op de afspraak verschenen zonder bericht). Juist daar waar ondersteuning en begeleiding wenselijk lijkt, worden ouders en kinderen niet altijd bereikt.

Ondanks de vele inspanningen om alle kinderen in beeld te houden, lukt het in Nederland nog niet om het percentage te verhogen. Bijna de helft van de JGZ-organisaties in Nederland haalt de norm van 95% niet. Om meer inzicht te krijgen in de redenen van ouders om geen gebruik te maken van de aangeboden zorg, is de GGD Zuid-Limburg in 2018 gestart met een onderzoek. De resultaten van dit onderzoek worden in 2019 verwacht en bieden aanknopingspunten voor het vergroten van het bereik van de JGZ.

Structureel aandacht voor ziekteverzuim op scholen

Al sinds 2014 heeft Zuid-Limburg aandacht voor een integrale aanpak voor ziekteverzuim. Medische Advisering van de Ziekgemelde Leerling (M@ZL) waarbij de school samenwerkt met de jeugdarts en de leerplichtambtenaar om het ziekteverzuim terug te dringen. De aanpak is op alle scholen voor voortgezet onderwijs in Zuid-Limburg geïmplementeerd. Om in beeld te brengen of de aanpak (nog steeds) volgens de richtlijnen wordt uitgevoerd, is in 2018 het implementatieniveau van M@ZL in beeld gebracht. De aandachtspunten en aanbevelingen uit dit onderzoek worden in 2019 opgepakt.

Om te onderzoeken of M@ZL ook een toegevoegde waarde heeft in het basisonderwijs is in 2018 een pilot uitgevoerd in de gemeente Brunssum. Een eerste evaluatie vindt plaats in 2019.

Veel risicozorg bij statushouders

Bij inburgering is weinig aandacht voor het thema gezondheid. De focus ligt op huisvesting, onderwijs en arbeid. Dit terwijl gezondheid belangrijk is voor een goede inburgering. Gefinancierd door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) verzorgt de GGD de publieke gezondheidszorg voor asielzoekers in opvanglocaties. In de jaren 2016 - 2018 heeft de GGD van gemeenten (vanuit landelijk additioneel beschikbaar gestelde gelden) extra middelen ontvangen om zorg te bieden aan statushouders. Nu niet langer meer sprake is van een verhoogde instroom van asielzoekers, is dit project in 2018 afgerond.

In 2018 was, evenals in 2017, opnieuw zichtbaar dat JGZ relatief vaak risicozorg inzet voor kinderen van statushouders. Het betreft hier een kwetsbare groep met veel verschillende problemen. Om gezond gedrag in stand te houden of te bevorderen en gezondheidsproblemen te voorkomen is het belangrijk dat de ketenpartners goed met elkaar samenwerken en afstemmen.

Extra aandacht voor kinderen met (beginnend) overgewicht

Een belangrijke taak van de JGZ is het tijdig signaleren van leefstijlproblematiek of (beginnend) overgewicht. De JGZ professionals kunnen vanuit hun deskundigheid het gesprek over leefstijl en gewicht aangaan en daar waar nodig maatwerkondersteuning bieden of doorverwijzen naar een passend programma. Een van de veelbelovende programma's, waar de GGD in 2018 actief bij betrokken was, is Your COACH Next Door. Dit initiatief, dat in de regio Maastricht-Heuvelland is gestart, richt zich op het voorkomen van overgewicht bij kinderen op een leuke en interactieve manier en dicht bij huis. Op maat wordt gekeken wat nodig is om het kind en gezin een gezonder leven te laten leiden, bij voorkeur met partners uit de wijk.

Your COACH Next is bedoeld voor kinderen met (beginnend) overgewicht waarvoor tot nu toe nog geen geschikt programma beschikbaar was. De aanpak dicht het gat tussen preventieactiviteiten vanuit o.a. Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en de begeleiding vanuit de gezondheidszorg voor kinderen met obesitas. Kinderen met (beginnend) overgewicht vallen hierdoor niet meer tussen wal (preventie) en schip (gezondheidszorg).

Goede resultaten voor Gezonde Basisschool van de Toekomst

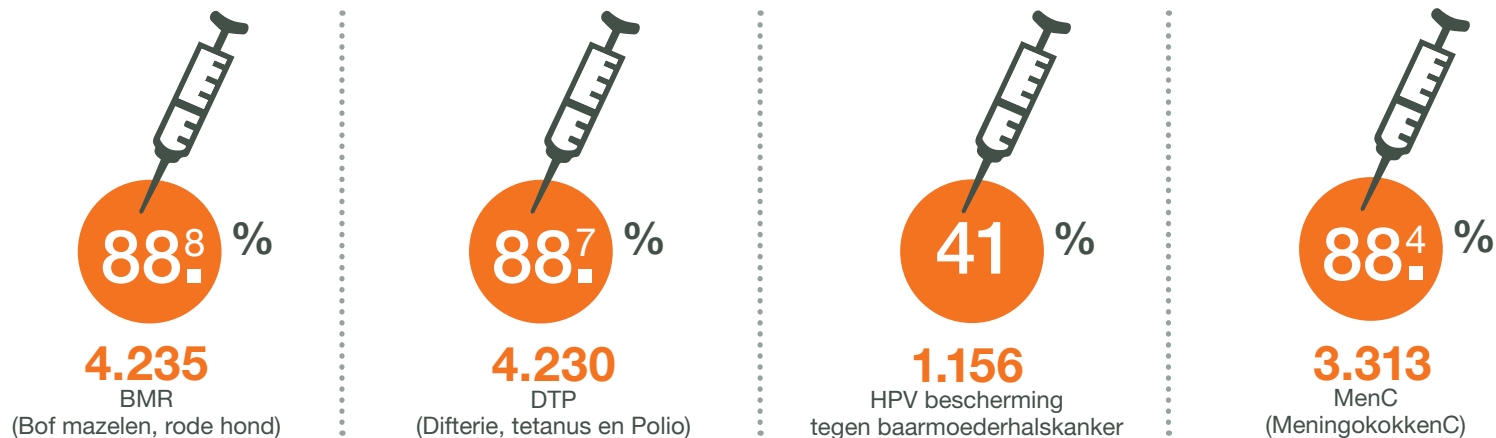
In onze regio loopt de pilot [De Gezonde Basisschool van de Toekomst](#). Doel is om te onderzoeken of kinderen die op de basisschool een gestructureerd dagritme aangeboden krijgen - met voldoende tijd voor onderwijs, sport, bewegen en spelen plus aandacht voor gezonde voeding - een betere fysieke, emotionele en intellectuele groei doormaken dan hun leeftijdsgenoten op een 'gewone' basisschool. Ook wordt onderzocht of een dergelijk dagritme tot meer rust en minder stress leidt voor zowel kinderen als ouders en bijdraagt aan een betere kwaliteit van leven.

In 2018 werden de eerste resultaten bekend en die zijn zeer positief: op scholen die met dit nieuwe programma aan de slag zijn is een daling van de BMI van de leerlingen te zien. Kinderen bewegen meer en ook het eetgedrag is verbeterd. Daarnaast zijn er minder conflicten en wordt er minder gepest, waarschijnlijk doordat er meer structuur en een positievere sfeer is op de scholen.

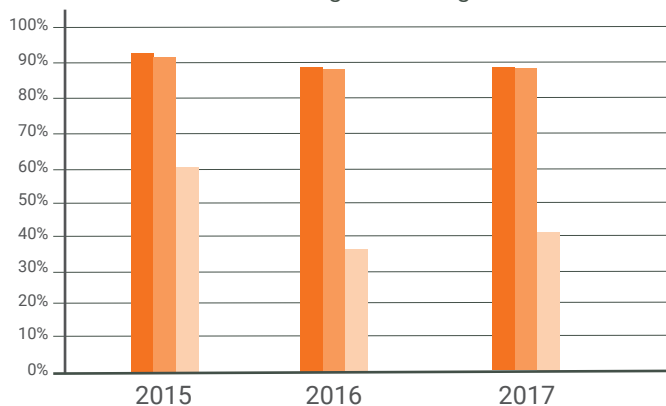
De Gezonde Basisschool heeft niet alleen een positief effect op de leerlingen zelf, maar ook op ouders en de wijk. Alle reden om dit bewezen effectieve concept verder uit te rollen naar andere basisscholen in de regio.

Gezonde jeugd in beeld

Aantal vaccinaties + vaccinatiegraad

Ontwikkeling vaccinatiegraad

BMR, DTP en HPV: cijfers over 2017. Cijfers over 2018 zijn beschikbaar vanaf juni 2019

Gezonde jeugd in beeld

Jaarcijfers Jeugdgezondheidszorg 2018

72.374

Kinderen (14-17 jaar)
woonachtig in
Zuid-Limburg

70.964

Kinderen in zorg bij JGZ

1.410

Kinderen elders in zorg

9.114

Kinderen
gezien op indicatie
(10.301 uitgenodigd)
(No show van 12%)

541

Kinderen met schoolverzuim
wegens ziekte waarbij
jeugdarts betrokken is

2.355

Kinderen (14-17 jaar)
woonachtig buiten
Zuid-Limburg

5.533

Kinderen gezien op indicatie
zonder regulier onderzoek*

72

Kinderen waarbij
meldcode
kindermishandeling is ingezet

3.581

Kinderen gezien op indicatie
na regulier onderzoek*

870

Kinderen verwezen

Kinderen regulier gezien 2018 (totaal 16.088)*

PGO-5

5.370

onderzocht
(6.102 uitgenodigd)

Bereik

88%

Niet verschenen
mèt bericht:

3%

No show

9%

PGO-10

4.004

onderzocht
(4.682 uitgenodigd)

Bereik

85%

Niet verschenen
mèt bericht:

7%

No show

8%

PGO-2e jaar VO

4.735

onderzocht
(5.961 uitgenodigd)

Bereik

79%

Niet verschenen
mèt bericht:

8%

No show

13%

PGO-SO

939

onderzocht
(1.411 uitgenodigd)

Bereik

67%

Niet verschenen
mèt bericht:

11%

No show

22%

Extra onderzoeken

1.040

o.a. nieuwkomers
15/16 jarigen

No show: niet verschenen zonder bericht.

GEZONDE WIJK

De gemeenten in Zuid-Limburg willen dat zoveel mogelijk mensen kunnen meedoen in de samenleving. Het gezondheidsbeleid sluit hierop aan met de ambitie sociaal economische gezondheidsverschillen tussen de wijken in Zuid-Limburg te verkleinen. In de programmaliijn de gezonde wijk sluiten we vanuit publieke gezondheid nauw aan bij de ontwikkelingen in de wijk en de kernen. Dat doen we bij voorkeur daar waar het sociale domein en de eerstelijnszorg elkaar vinden in wijkstructuren.

Om in de wijk iets te bereiken op het gebied van een gezonde leefstijl, participatie en gezondheid is samenwerking met bewoners en professionals een must. De GGD zoekt die verbinding op diverse manieren, zowel in directe relatie met de burgers als via de contacten met gemeenten en organisaties.

Publieke gezondheid

Publieke gezondheid richt zich op de gezondheid van iedereen in de samenleving, met speciale aandacht voor risicogroepen. Het doel is mensen in staat te stellen zo goed mogelijk mee te kunnen doen in de samenleving. Een goede gezondheid is daarbij belangrijk. Om gefundeerde keuzes te maken voor inzet van schaarse middelen, is het van belang een goed beeld te hebben van de wijken waar de problemen het grootst zijn. Dat maakt het belangrijk om kwalitatieve data te hebben op het gebied van gezondheid en participatie.

Vorbereidingen gezondheidsmonitor jeugd in volle gang

Een belangrijke wettelijke taak van de GGD is het monitoren van de gezondheid in Zuid-Limburg. Daarom worden periodiek data verzameld en geanalyseerd en worden trends in beeld gebracht. Dit als basis voor het (bijsturen van) beleid.

In 2018 zijn de afrondende trendanalyses gemaakt van de data afkomstig uit de vorige gezondheidsmonitor voor volwassenen en ouderen. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor de nieuwe gezondheidsmonitor jeugd in volle gang. Zuid-Limburg volgt hierbij de landelijke ontwikkelingen om te komen tot harmonisatie van deze monitor. Dit om de uitkomsten beter met elkaar te kunnen vergelijken. Niet alleen op nationaal niveau vindt afstemming plaats over het verzamelen en verwerken van gezondheidsdata, ook euregio-naal is hiervoor aandacht.

Ruim 200 wijkprofielen geven inzicht in gezondheid per wijk

De gegevens over de gezondheid in Zuid-Limburg worden beschikbaar gesteld via www.gezondheidsatlaszl.nl. Een gebruikersvriendelijke website die inzicht geeft in de gezondheid en het welzijn van de inwoners van Zuid-Limburg. De bezoeker van de website kan op thema, op doelgroep (jeugd of volwassenen/ouderen), maar ook per gemeente of wijk naar informatie zoeken.

Om effectief in te kunnen spelen op de behoeften en vragen van inwoners van een bepaalde wijk, zijn in 2018 meer dan 200 wijkprofielen opgesteld. De wijkprofielen werden in september 2108 aan de Zuid-Limburgse gemeenten gepresenteerd.

Informatie over gezondheid, zorg, welzijn, wonen en leven in uw wijk vindt u via www.gezondheidsatlaszl.nl/wijkprofielen

Aan de slag met uitdagingen in de euregio

Om de gezondheidssituatie in een grensregio als Zuid-Limburg te verbeteren, moet ook over de grenzen heen worden gekeken. Met de vraag of de zogenoemde 'Limburg-factor' ook voor de Euregio geldt, heeft de GGD in opdracht van de Provincie Limburg onderzoek gedaan naar de verschillen in gezondheid tussen de verschillende grensregio's. Deze inventarisatie laat duidelijke regionale verschillen zien.

Om de gemeenschappelijke uitdagingen op gezondheidsgebied samen op te pakken, is in 2018 gewerkt aan een uitvoeringsplan euPrevent. De GGD participeert in deze grensoverschrijdende samenwerking tussen professionals en organisaties, die zich inzetten voor de volksgezondheid in de Euregio Maas-Rijn.

Nationaal Preventie akkoord is impuls voor preventie

Door roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik aan te pakken, kan de gezondheid van heel veel Nederlanders verbeteren. Daarom heeft de Rijksoverheid in 2018 een [Nationaal Preventie-akkoord](#) gesloten. In dit akkoord maken meer dan 70 verschillende organisaties afspraken om roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik aan te pakken. Ook de GGD heeft hieraan via koepel-organisatie GGD-GHOR Nederland een bijdrage geleverd. Het Nationaal Preventieakkoord geeft een nieuwe impuls aan de vele initiatieven die er al zijn op dit vlak, zoals Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), de Gezonde Schoolkantine en de Gezonde School.

Factsheets over mantelzorg, jeugd GGZ en vrijwilligerswerk

De GGD Zuid Limburg hecht grote waarde aan de kwaliteit en het wetenschappelijk fundament van haar onderzoek en analyses. Daarom werkt zij al meer dan tien jaar intensief samen met de Universiteit Maastricht in de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG) Limburg. Dankzij maatschappelijk relevant wetenschappelijk onderzoek binnen de AWPG Limburg is de praktijk van de publieke gezondheid op een groot aantal terreinen, van infectieziekten tot jeugdgezondheidszorg, verbeterd.

Om gemeenten te helpen in hun werk, werken praktijkprofessionals en masterstudenten aan antwoorden op vragen die gemeenten stellen en die handvaten kunnen bieden bij het gemeentelijk beleid. In 2018 werden factsheets gepresenteerd over de jeugd GGZ in Zuid-Limburg, mantelzorg en de opbrengsten van vrijwilligerswerk voor de vrijwilliger.

KWETSBARE PERSONEN

Voor kwetsbare mensen is deelnemen aan de samenleving niet vanzelfsprekend. Ze hebben vaak op meerdere gebieden problemen en vinden het moeilijk om goed voor zichzelf te zorgen. Denk hierbij aan personen met verward gedrag, daklozen, verslaafden en zorgmijders, maar ook aan mensen met lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen.

In het gezondheidsbeleid is, via de programmalijn kwetsbare personen, aandacht voor deze mensen. Het is de ambitie om een gezonde en veilige leefomgeving voor hen te creëren en te zorgen voor een betere integratie van deze mensen in de wijk. Een gezamenlijke opgave voor gemeenten, welzijnsinstellingen, professionals en vrijwilligers.

De dienstverlening voor kwetsbare personen wordt door de GGD onder andere aangeboden via het Vangnet Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en de psychosociale hulp.

OPENBARE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

KWETSBARE PERSONEN IN BEELD

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Sommige mensen hebben zorg nodig, maar zullen daar zelf niet om vragen of hulp weigeren. Deze mensen noemen we zorgmijders. Ze hebben vaak op verschillende gebieden problemen: ze hebben bijvoorbeeld een psychiatrische aandoening, zijn verslaafd, vervuild of hebben schulden. Hulpverleners proberen deze mensen, soms ongevraagd, zo goed mogelijk te helpen. Dit heet Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Voor de regio's Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland coördineert het Vangnet OGGZ van de GGD Zuid Limburg deze zorg. Voor de regio Parkstad coördineert Mondriaan dit via het meldpunt Bemoeizorg.

Nieuwe aanpak voor vangnet

De afgelopen jaren is landelijk veel aandacht geweest voor de problematiek rondom personen met verward gedrag. Het gaat dan om mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Het door het kabinet en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) samengestelde Schakelteam Personen met Verward Gedrag geeft gemeenten handvatten in de vorm van negen onderling samenhangende bouwstenen. In Zuid-Limburg werken de gemeenten samen met onder meer zorgaanbieders, de GGD, veiligheidshuizen en politie en justitie om met deze negen bouwstenen een goed werkend systeem te bouwen voor de ondersteuning van mensen met verward gedrag.

De maatschappelijke aandacht voor het thema personen met verward gedrag heeft in 2018 geleid tot een aantal fundamentele wijzigingen in de aanpak van het Vangnet OGGZ en daarnaast is de bereikbaarheid verruimd naar de avonduren en het weekend. Voorheen werd het Vangnet pas ingezet als de situatie van een cliënt zo

uit de hand was gelopen dat andere organisaties er geen grip meer op hadden. Het Vangnet is in die situaties nog steeds de aangewezen partij om tot actie over te gaan, maar zet haar expertise nu ook in voor vroegtijdige signalering, snellere interventie en de ondersteuning van partners, familie en omstanders.

Vangnet werkt mee aan pilot voor mensen met acuut huisvestingsprobleem

In 2018 heeft het Vangnet deelgenomen aan de pilot Regiecentrum crisisinterventie maatschappelijke opvang. In deze pilot, die in Maastricht plaatsvindt, wordt een kortdurende interventie ingezet voor mensen met een acuut huisvestingsprobleem als gevolg van multi-problematiek. Er wordt naar nieuwe huisvesting gezocht en een plan van aanpak gemaakt voor de problemen van de persoon in kwestie. De gemeente Maastricht organiseert het Regiecentrum en doet dit samen met de maatschappelijke opvang en de GGD. In 2018 heeft het Vangnet in 40 casussen haar expertise beschikbaar kunnen stellen. De pilot loopt door tot maart 2019. Een evaluatie zal vervolgens input zijn voor de toekomstige invulling van dit initiatief.

Meldpunt onverzekerden vaak onterecht ingeschakeld

Mensen met verward gedrag zijn relatief vaak zorgmijdend en onverzekerd. Om hen toch de zorg te kunnen geven die ze nodig hebben, is een subsidieregeling ingesteld. Zorgaanbieders kunnen hun kosten voor geleverde zorg aan een onverzekerde bij deze regeling declareren. De GGD fungeert als meldpunt en onderzoekt de claim. Ook schakelt de GGD het vangnet in om de onverzekerde toe te leiden naar verzekering.

In 2018 zijn in Zuid-Limburg 288 van dit soort meldingen gedaan. Bij een fors aantal meldingen bleek het echter niet te gaan om personen met verward gedrag (en daarmee ook niet om zorgmijders). Meldingen waren onder andere afkomstig van toeristen, seizoenswerkers die gedurende korte tijd in Nederland werkzaam waren, of patiënten van wie onvoldoende persoonsgegevens beschikbaar waren. In overleg met de zorgverzekeraars is het proces inmiddels bijgesteld. Dit moet leiden tot minder onjuiste meldingen.

Scenarioteam bij maatschappelijke onrust

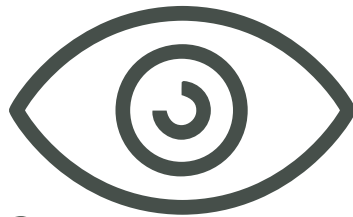
Bij ingrijpende gebeurtenissen, zoals een zedendelict, zelfdoding, vermissing, ontvoering of bedreiging kunnen betrokkenen en omstanders behoefte hebben aan specifieke deskundige hulp. Op verzoek van de politie, openbaar ministerie en lokale overheid gaat in dit soort situaties onmiddellijk een zogenoemd scenarioteam aan de slag, dat door de GGD wordt samengesteld. Het team richt zich onder meer op acties die nodig zijn om maatschappelijke onrust te voorkomen of te beperken. De vaste samenwerkingspartners in een scenarioteam zijn Politie, Reclassering, Openbaar Ministerie, Slachtofferhulp Nederland en de gemeente(n) waarin de betreffende gebeurtenis zich voordoet. Soms wordt hier tijdelijk nog een organisatie aan toegevoegd, zoals (het bestuur van) een school of (zorg)instelling. In 2018 heeft de GGD 3 keer een scenarioteam samengesteld.

Kwetsbare personen in beeld

Vangnet OGGZ

411

nieuwe
meldingen

Meldingen al langer in behandeling
(sinds 2016)

188x

Totaal 599 meldingen in behandeling

BESCHERMENDE TAKEN

De Wet publieke gezondheid bevat een aantal gezondheidsbeschermende en -bevorderende maatregelen voor de hele bevolking of specifieke doelgroepen, die om specialistische, medische deskundigheid vragen. De taken zijn infectieziektebestrijding, seksuele gezondheid, (technische) hygiënezorg en medische milieukunde.

Infectieziekten verspreiden zich gemakkelijk: door de toenemende internationale mobiliteit neemt de kans op grote uitbraken toe. Bovendien worden we ons meer en meer bewust van gezondheidsrisico's in de eigen leefomgeving. Geluidshinder en luchtvervuiling zijn steeds terugkerende gespreksonderwerpen. Een overheid die burgers aanspreekt op gezond gedrag, mag rekenen op burgers die de overheid aanspreken op haar eigen (on)gezonde beleid. Een gezonde woon-, leer- en werkomgeving: we hechten er steeds meer waarde aan.

Hoewel de gezondheidsbeschermende taken niet direct deel uitmaken van het gezondheidsbeleid, zijn juist deze taken de ruggengraat van de GGD; voor de publieke gezondheid in Nederland zijn ze onmisbaar. Gemeenten leggen de taken neer bij de GGD, die deze passend binnen de landelijke structuur uitvoert.

INFECTIEZIEKTEBESTRIJDING

SEKSUELE GEZONDHEID

HYGIËNE EN INSPECTIE

MEDISCHE MILIEUKUNDE

INFECTIEZIEKTEBESTRIJDING IN BEELD

SEKSUELE GEZONDHEID IN BEELD

HYGIËNE EN INSPECTIE IN BEELD

MEDISCHE MILIEUKUNDE IN BEELD

Infectieziektebestrijding

Overall om ons heen zijn ze: bacteriën, virussen en parasieten. Soms worden mensen daar ziek van: dan hebben ze een infectieziekte. De meeste mensen worden vanzelf weer beter, maar van sommige infectieziekten kunnen mensen ernstig ziek worden. Veel infectieziekten zijn bovendien besmettelijk: mensen en ook dieren kunnen infectieziekten overdragen op anderen. Het is de taak van de GGD om verspreiding van deze ziekten zoveel mogelijk te voorkomen, deze te signaleren en zo nodig te bestrijden. Dat is belangrijk vanwege het risico voor de volksgezondheid.

Toename tuberculose in Zuid-Limburg blijft ook in 2018

Hoewel het aantal tuberculosepatiënten in heel Nederland in de afgelopen acht jaar afnam, neemt het aantal patiënten in Zuid-Limburg al vijf jaar toe. Ook in 2018 blijft het aantal stijgen. In 2018 waren er in Zuid-Limburg 39 meldingen van tuberculose. Er werden in 2018 120 behandelingen uitgevoerd bij mensen met een latente besmetting (wel besmet maar niet ziek). In de landelijke benchmark staat Zuid-Limburg in de top drie van regio's met de meeste tuberculosepatiënten per 100.000 inwoners. En zelfs op de eerste plaats als het gaat om het aantal gemelde latente infecties tuberculose per 100.000 inwoners.

Extra vaccinatie voor meningokokken type W

Meningokokkenziekte is een verzamelnaam voor ziekten die worden veroorzaakt door een bacterie, de meningokok. Deze bacterie kan bloedvergiftiging en hersenvliesontsteking veroorzaken. Er zijn verschillende typen meningokokken. Sinds enkele jaren is er een landelijke toename van mensen die ziek worden van meningokokken W.

Omdat meningokokkenziekte ernstig is en de forse toename ook in 2018 zichtbaar bleef, zijn in het najaar van 2018 de 14-jarigen in Nederland gevaccineerd voor type ACWY. De vaccinatie bracht veel werk met zich mee voor de professionals van de GGD.

14-jarigen zijn één van de bevolkingsgroepen die een hogere kans hebben op de meningokokkenziekte. Hoewel de kans om ziek te worden ook voor hen heel klein is, spelen zij een belangrijke rol bij de verspreiding van de bacterie. Omdat zij intensieve sociale contacten hebben, kunnen ze de bacterie gemakkelijk oplopen en verspreiden. Door hen te vaccineren, beschermen we indirect de hele bevolking.

Ongevoelig voor antibiotica

Steeds vaker blijken bacteriën ongevoelig voor antibiotica en is er sprake van antibioticaresistentie (ABR). Dit leidt tot meer ziekte-last, meer sterfgevallen en ook meer kosten. Waar in voorgaande jaren de focus lag op de bestrijding van ABR in het ziekenhuis, groeit het besef dat ook buiten het ziekenhuis de toename van ABR beteugeld moet worden. De professionals van de GGD hebben hierin een actieve rol die nog verder verstevigd wordt doordat een meldingsplicht gaat gelden voor antibioticaresistentie. Als ABR zich voordoet, moet een melding gedaan worden aan de GGD zodat deze noodzakelijke maatregelen kan nemen.

In Nederland komen nog relatief weinig antibioticaresistente bacteriën voor, maar de praktijk laat zien dat als gevolg van het inter-

ationale verkeer een toenemende aanvoer van dergelijke bacteriën zichtbaar is. Ook grenst Zuid-Limburg voor een groot deel aan België en Duitsland. Daar is het probleem groter dan in Nederland. Bovendien kent Zuid-Limburg een sterke vergrijzing; een kwetsbare populatie bij wie antibioticagebruik juist meer voorkomt en daarmee een belangrijke risicofactor voor resistentie van eigen bodem.

Op weg naar een hogere vaccinatiegraad

Ingegeven door de vaak incorrecte informatie die beschikbaar is op het internet en via sociale media, neemt het aantal kritische prikkers in Nederland toe. Hierdoor zien we de laatste jaren een constante daling van de vaccinatiegraad, ook in Zuid-Limburg. Dit met als consequentie dat vaker uitbraken van bijvoorbeeld mazelen ontstaan en sterfte als gevolg van baarmoederhalskanker weer meer zal voorkomen. De (bestuurlijke) behoefte om deze trend te keren, neemt snel toe.

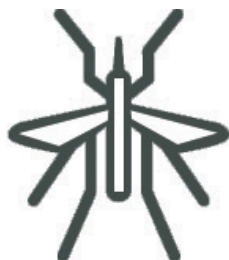
De professionals van de GGD hebben de kennis en kunde om hierin een proactieve rol te nemen en hebben in 2018 verkend wat nodig is om de vaccinatiegraad in de regio te verhogen en/of te stabiliseren. Aandachtspunten zijn proactief informeren van de doelgroep, eenduidige informatie verschaffen en het bewaken van opkomstpercentages en de vaccinatiegraad op gemeenteniveau.

Infectieziektebestrijding in beeld

Top 5

1. Kinkhoest 174
2. Legionella 36
3. Hepatitis B dragerschap 23
4. Meningokokken-ziekte 10
5. Invasieve groep-A-streptokokken 6

908
telefoontjes
van burgers en
professionals

Top 6 van meest gestelde vragen

1. Vaccinatie 356
2. Insecten en dieren(beten) 47
3. Scabiës (schurft) 43
4. Kinkhoest 35
5. Besmettingsaccident 31
6. Antibioticaresistentie (incl. MRSA) 31

145 meldingen
van infectieziekteclusters
in instellingen

Met name vanuit:

- de kinderopvang 74
- zorgcentra 43
- onderwijsinstellingen 24

Seksuele gezondheid

De sociaal verpleegkundigen van de GGD zien jaarlijks duizenden jongeren (onder de 25 jaar), die zich willen laten testen op seksueel overdraagbare aandoeningen (soa) en/of vragen hebben over seksualiteit en anticonceptie. Daarnaast gaan ze naar groepen toe die meer dan anderen risico lopen op soa, om voorlichting te geven en te testen.

Thermometer seksuele gezondheid biedt inzicht

Om afgewogen keuzes te maken voor beleid en preventie, zijn gegevens belangrijk. Die komen bijvoorbeeld van de thermometer seksuele gezondheid jongeren Limburg, die in 2016 voor het eerst werd gepubliceerd en nu jaarlijks wordt uitgebracht. De thermometer geeft een beeld van de seksuele gezondheid van de bijna 5.000 Limburgse jongeren die jaarlijks het Centrum voor Seksuele Gezondheid van de beide Limburgse GGD'en bezoeken. Het instrument geeft inzicht in het aantal gevonden soa, ervaringen met alcohol of drugs in combinatie met seks en vragen rond seksualiteit die jongeren hebben. Ook wordt melding gemaakt van het anticonceptiegebruik en de onbedoelde zwangerschappen in de regio.

Op basis van deze gegevens zijn in 2018 extra spreekuren georganiseerd voor mannen die seks hebben met mannen en is gestart met het verstrekken van PrEP (middel dat beschermt tegen HIV) aan deze doelgroep. Ook lag de focus op doelgroepen met een laag opleidingsniveau. Dit met als doel de toegankelijkheid en doeltreffendheid van het Centrum voor Seksuele Gezondheid voor specifieke doelgroepen te verbeteren. Verder zijn de voorbereidingen gestart voor de implementatie van het project Nu Niet Zwanger dat in 2019 start en deel uitmaakt van Kansrijke Start als onderdeel van de aanpak om gezondheidsachterstanden in te lopen.

Uit het onderzoek Seks onder je 25e (2012-2017) blijkt dat de jeugd in Zuid-Limburg al vroeg begint met seks. Ongeveer 6% van de veertien- en vijftienjarigen heeft al geslachtsgemeenschap. Maar: 1 op de 10 seksueel actieve meisjes gebruikt niet structureel anticonceptie. Ook nog jongere kinderen zijn al bezig met seksualiteit. Ze zijn nieuwsgierig en experimenteren. Voor leerkrachten in het basisonderwijs is het moeilijk om te beoordelen of een kind grensoverschrijdend gedrag vertoont of iets doet wat normaal is voor die leeftijd. De training Sekswijzer en Grensoverschrijdend gedrag, die de GGD ook in 2018 weer heeft verzorgd, helpt leerkrachten in het basis- en voortgezet onderwijs hiermee om te gaan en het thema bespreekbaar te maken in de klas.

Seksuele gezondheid in beeld

Totaal aantal soa-tests in 2018

6.526
consulten

19,9%
soa-vindpercentage

59%

jongeren
onder
de 25 jaar

41%

personen
van 25 jaar
of ouder

19%

consulten
mannen die
seks hebben
met mannen
(alle leeftijden)

4%

consulten
vrouwelijke
sekswerkers
(alle leeftijden)

Jongeren onder de 25 jaar

3.833

consulten

21,5%

soa-vindpercentage

Hygiëne en inspectie

De toezichthouders van Hygiëne en inspectie bezoeken behalve kinderdagverblijven en gastouders, onder andere ook schoonheidssalons, tattoo- en piercingstudio's en seksinrichtingen. Ook het toezicht Wmo maakt sinds een aantal jaren deel uit van het takenpakket.

Nieuwe wettelijke kaders zorgen voor aanpassing toezicht kinderopvang

De Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) is op 1 januari 2018 in werking getreden. De Wet IKK verbetert de kwaliteit en de toegankelijkheid van de kinderopvang. De nieuwe kwaliteitseisen zijn opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak. Als gevolg van deze wetwijziging is het toezicht op de kinderopvang aangepast.

Vanaf 1 juli 2018 gelden ook extra landelijke eisen voor de voor- en vroegschoolse educatie (VVE). De toezichthouders van de GGD houden bij alle kinderdagverblijven toezicht op de naleving van deze eisen.

GGD verzorgt toezicht Wmo

Dienstverlening in het kader van de Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gaat meestal goed, maar helaas gaat er ook wel eens iets mis. Gebeurt er iets ernstigs, dan moet de Wmo-verlener dit melden bij de GGD. Als de cliënt ernstig letsel overhoudt aan een incident of zelfs overlijdt, is dat een verplichting. Dat is het ook als een medewerker geweld heeft gebruikt tegen een cliënt of een

onveilige situatie heeft veroorzaakt. Signalen en klachten over Wmo-verleners kunnen ook binnenkomen via de gemeenten.

Soms gaat de toezichthouder van de GGD op inspectiebezoek. Maar in de meeste gevallen onderzoekt de Wmo-aanbieder het incident zelf. De zorgaanbieder is namelijk zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van zorg. De GGD houdt dan toezicht en beoordeelt de kwaliteit van het onderzoeksrapport. Lukt het de instelling niet om een incident behoorlijk te onderzoeken of wordt er onvoldoende geleerd, dan is vervolgtoezicht door de GGD nodig.

Melden van calamiteiten is belangrijk voor de cliënt en zijn familie, Wmo-verleners en gemeenten. Elke calamiteit is er één te veel. Vaak gaat het om heel verdrietige gebeurtenissen in het leven van mensen. Daarom is het belangrijk dat men er iets van leert.

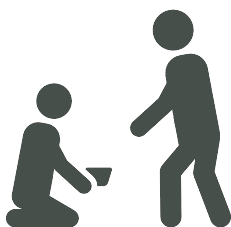
In 2018 zijn 22 meldingen gedaan, verdeeld over de regio's Westelijke Mijnstreek (5), Parkstad (9) en Maastricht-Heuvelland (8). Daarnaast werd de GGD regelmatig benaderd met vragen en signalen die niet tot een melding hebben geleid.

Hygiëne en inspectie in beeld

428 x

Jaarlijkse inspectie kinderopvang

Kinderopvang, nieuwe locatie voor aanvang	23
Kinderopvang, nader onderzoek	85
Incidentele onderzoeken	8

Vergunningverlening

Tattoo en piercing studio's	31
Schoonheidssalon met permanente make up	46

22 x

Wmo-toezicht

Toezicht op aanbieders van Wmo-diensten n.a.v. calamiteiten in 2018.

11x

Seksbedrijven

Controles bij seksbedrijven op het gebied van hygiëne en veiligheid.

3x

Asielzoekerscentra

Controle hygiëne en veiligheid van de asielzoekerscentra inclusief gezondheidscentra indien van toepassing adviezen ter verbetering.

1x

Gemeenschapshuis

Onderzoek hygiëne en veiligheid

Medische milieukunde

Omgevingsfactoren beïnvloeden de gezondheid van burgers. De unit Medische Milieukunde (MMK) adviseert gemeenten, scholen, woningbouwverenigingen en burgers over mogelijke gezondheidsrisico's door milieufactoren en hoe deze risico's zoveel mogelijk beperkt of voorkomen kunnen worden. Vanuit dit oogpunt denkt MMK ook mee bij nieuwe ontwikkelingen, zoals de aanleg van wegen en bedrijventerreinen, renovatie van woonwijken en scholen.

Vragen over geluid en gezondheid

In Zuid-Limburg ervaart ruim 23% van de volwassenen ernstige geluidhinder van één of meerdere bronnen. Wegverkeer en brommers/scooters zijn de belangrijkste bronnen van geluidhinder. Behalve tot hinder kan blootstelling aan geluid ook leiden tot slaapverstoring en hart- en vaatziekten. In 2018 hebben de professionals vragen beantwoord van de gemeenten Stein en Voerendaal over wat de heersende geluidniveaus in hun gemeente betekenen voor de gezondheid van bewoners. Daarnaast heeft de GGD 10 meldingen van burgers over een lage bromtoon behandeld in samenwerking met de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD ZL) en Adelante (audiologie en communicatie).

Advies over ongevallen met gevaarlijke stoffen

Er is het afgelopen jaar in Zuid-Limburg 19 keer een beroep gedaan op de kennis van de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS). Deze heeft advies uitgebracht bij een aantal huis-, tuin- en keukenongelukken, maar onder andere ook de consequenties voor de gezondheid van bezoekers en omwonenden ingeschat van een ammoniaklekkage bij sport- en recreatiecentrum Glanerbrook en

een chloorlekkage bij het zwembad in Gulpen. Ook ondersteunde de adviseur gemeenten bij de communicatie over de risico's van rook bij een aantal grote branden in de regio. Samen met de Officier van Dienst Geneeskundig en de Adviseur Gevaarlijke Stoffen van de brandweer keek hij onder meer naar de risico's voor de hulpverleners van een lekkage bij Chemelot. Tot slot heeft de GAGS meegedacht over de maatregelen die genomen moesten worden bij het aantreffen van een poederbrief.

Groen: motor voor bewegen, ontmoeten en ontspannen

Een groene omgeving heeft via verschillende mechanismen een belangrijke positieve invloed op de gezondheid van mensen. Groen heeft een positief effect op het herstel van stress, zet aan tot bewegen en kan leiden tot ontmoetingen tussen mensen. Deze positieve effecten gelden voor iedereen, maar zeer waarschijnlijk des te meer voor mensen in buurten met een lagere sociaaleconomische status.

In een onderzoeksproject getiteld 'Groen: motor voor bewegen, ontmoeten en ontspannen' inventariseert de GGD samen met de Universiteit Maastricht/onderzoeksinstituut ICIS in twee buurten met gezondheidsachterstanden in Maastricht het aanwezige openbaar groen en de wensen van kinderen en ouders ten aanzien van dit groen. Op basis hiervan wordt onderzocht wat het effect van groene ontwerpprincipes is op de gezondheid van een wijk. Daarmee kunnen de gemeenten in de toekomst nog beter geadviseerd worden over groen en gezondheid.

Medische milieukunde in beeld

196 vragen
van burgers

Binnenmilieu 152
Buitenmilieu 42
Overige 2

52

Huisbezoeken met
advies over gezond
wonen

Onderzoek n.a.v.
zorgen over aantal
mensen met kanker
in relatie tot
leefomgeving: **2**

19 x

Gezondheidskundig
advies bij ongevallen
met gevaarlijke stoffen

Beleidsadviezen gemeenten

Bodem en
grondwater-
verontreiniging

Intensieve
veehouderij

Hinder door
geluid/fijn stof/
stank

Overige onderwerpen: **3**

OVERIGE TAKEN

Naast taken die rechtstreeks een bijdrage leveren aan de invulling van het gezondheidsbeleid, maken ook forensische geneeskunde en sociaal medische advisering deel uit van het takenpakket van de GGD. Deze taken worden in opdracht van de Zuid-Limburgse gemeenten uitgevoerd.

FORENSISCHE GENEESKUNDE

FORENSISCHE GENEESKUNDE IN BEELD

SOCIAAL MEDISCHE ADVISERING

SOCIAAL MEDISCHE ADVISERING IN BEELD

Forensische geneeskunde

De forensisch artsen van de GGD zorgen in opdracht van de gemeenten voor de lijkschouw en doen waar nodig nader onderzoek bij overlijden. In opdracht van de politie zorgt de GGD ook voor de medische arrestantenzorg.

Toekomst forensische geneeskunde landelijk onderwerp van gesprek

Landelijk is de toekomst van de forensische geneeskunde al enkele jaren onderwerp van gesprek. In 2018 werd duidelijk dat het forensisch medisch onderzoek in de toekomst niet meer door de afzonderlijke GGD'en wordt georganiseerd, maar een bovenregionale invulling krijgt. De medische arrestantenzorg wordt beschouwd als marktaak en moet in de toekomst middels aanbesteding worden gecontracteerd. In 2018 hebben de GGD'en in Nederland en Zuid-Limburg de eerste voorbereidingen getroffen voor deze wijziging.

Intensieve samenwerking in Zuid-Nederland

Om ook in de toekomst in Zuid-Limburg kwalitatief goede forensische geneeskunde te kunnen garanderen, is samenwerking met andere GGD'en wenselijk. Dit wordt georganiseerd via het samenwerkingsverband van de GGD'en in de drie zuidelijke provincies Limburg, Brabant en Zeeland. Dit samenwerkingsverband streeft naar eenduidige procedures en registratie van werkzaamheden in een uniform registratiesysteem. Dit verbetert de uitwisselbaarheid van het artsenpotentieel tussen de afzonderlijke politieregio's en maakt de dienstverlening robuuster. In 2018 zijn ook de voorbereidingen getroffen voor een vernieuwde profielopleiding voor forensisch geneeskundigen.

Meer aandacht voor inzet bij forensisch artsen bij kindermishandeling en kwetsbaren

Forensisch-medische expertise bij kindermishandeling (FMEK) richt zich op het duiden van letselaspecten bij kinderen waarbij een vermoeden bestaat van kindermishandeling of seksueel misbruik. De werkzaamheden bestaan uit het beschrijven van letsel en het duiden van de mogelijke oorzaak van dit letsel. Deze rapportage moet zo zijn opgesteld dat ze stand houdt bij een eventueel strafrechtelijk vervolg. De werkwijze omtrent kindermishandeling in Zuid-Limburg wordt landelijk als best practice gezien.

Begin 2018 heeft minister Hugo de Jonge (VWS) het programma 'Geweld hoort nergens thuis, programma aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2018-2021' gepresenteerd. Hierin dringt hij er opnieuw op aan beter gebruik te maken van de lokale expertise van de forensisch artsen bij het vermoeden van kindermishandeling of mishandeling van andere kwetsbaren (zoals ouderen). Landelijk is de GGD GHOR Nederland gevraagd om de forensisch medische expertise meer aandacht te geven en te streven naar een eenduidige werkwijze op dit gebied in Nederland. Daarbij wordt intensief samengewerkt met Veilig Thuis, huisartsen en specialisten (o.a. kinderartsen en specialisten ouderengeneeskunde). Dit heeft er in 2018 onder meer in geresulteerd dat er voor de provincie Limburg een provinciaal expert is aangesteld, die voor de verbinding tussen het landelijke netwerk en de lokale professionals zorgt.

Forensische geneeskunde in beeld

463x

Lijkschouw

298x

Euthanasie

38x

Nader Onderzoek
Doodsoorzaak Kinderen

7x

Forensisch Medisch Expertise
bij Kindermishandeling (FMEK)

Toelichting begrippen

Lijkschouw

Na overlijden wordt een lichaam doorgaans geschouwd door de behandelend arts. Doel is te onderzoeken of een verklaring van overlijden kan worden afgegeven. De arts mag alleen een verklaring van overlijden afgeven als hij ervan overtuigd is dat de patiënt door een natuurlijke oorzaak is overleden. Bij twijfel moet hij de gemeentelijke lijkschouwer (schouwarts) inschakelen.

Euthanasie

Een overlijden als gevolg van euthanasie, hulp bij zelfdoding en levensbeëindiging zonder verzoek wordt niet als 'natuurlijk' beschouwd. Het is in dit geval niet toegestaan dat de behandelend arts een overlijdensverklaring afgeeft. Ook hier wordt de lijkschouwer ingeschakeld.

Nader Onderzoek Doodsoorzaak Kinderen

In geval van onverwacht en onverklaard overlijden van een minderjarige (<19 jaar), kan met toestemming van de ouders nader onderzoek naar de doodsoorzaak plaatsvinden. Het hoofddoel is het achterhalen van de doodsoorzaak. Dit kan bijdragen aan de rouwverwerking.

Forensisch Medisch Expertise bij Kindermishandeling

De forensisch geneeskundige ondersteunt de vertrouwensarts van Veilig Thuis en de kindergeneeskunde in de ziekenhuizen met het beschrijven van letsels waarbij het vermoeden is van kindermishandeling.

Sociaal medische advisering

De gemeenten ontvangen van burgers allerlei aanvragen voor ondersteuning, hulpmiddelen en vervoer. Het gaat dan bijvoorbeeld om een gehandicaptenparkeerkaart of leerlingenvervoer, of om een aanvraag in het kader van de Participatiewet of de Wmo. Om een zorgvuldig besluit te kunnen nemen, hebben de gemeenten vaak medisch advies nodig. Een deel van de Zuid-Limburgse gemeenten doet hiervoor een beroep op de sociaal medische advisering (SMA) van de GGD. De artsen van de GGD toetsen of het hulpmiddel / de ondersteuning op medische gronden kan worden toegekend.

Het merendeel van de medische adviezen wordt afgehandeld door de aanvraag te bespreken met de consulent van de gemeente. In een aantal gevallen wordt de aanvrager uitgenodigd op het spreekuur van de GGD-arts.

Behoeftte aan integraal advies

Gemeenten willen deze dienstverlening beter laten aansluiten op de uitgangspunten van de decentralisaties. Daarbij gaat het niet langer om waar mensen 'recht op hebben', maar om wat ze nodig hebben om zo zelfstandig mogelijk te kunnen blijven meedoen in de samenleving. Vaak maken aanvragers gebruik van verschillende voorzieningen uit bovengenoemde wet- en regelgeving. Een meer integrale benadering betekent niet alleen meer efficiency voor de gemeente, maar zeker ook minder ongemak voor de burger. De SMA-artsen van de GGD verbinden de vragen van de burger en kijken steeds meer over de grenzen van de beleidsterreinen heen om zo te komen tot het beste (integrale) advies.

Artsen geschoold in positieve gezondheid

In 2018 zijn de artsen geschoold op het gebied van Positieve Gezondheid. In gesprek met gemeenten wordt uitgewerkt hoe zij hier in hun dagelijks werk invulling aan kunnen geven.

Sociaal medische advisering in beeld

2.182 x adviezen

Gehandicapten parkeerkaart	733
WMO	1.048
Bijzondere bijstand	26
Participatiewet	332
Leerlingevervoer en leerplicht	43

5.875 x bespreking
met het Medisch
Advies Team

Rekening baten en lasten 2018

GGD Zuid Limburg	Rekening 2018 in €	Begroting 2018 in € *
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	15.842.404	15.829.734
Bijdrage gemeenten 5% regeling Veilig Thuis	408.782	-
Tarieven gemeenten plusproducten	2.234.146	2.262.390
Bijdrage gemeenten plusproducten	616.412	616.000
Inkomsten uit centrumgemeenten	363.346	363.000
Bijdrage Rijk/Provincies	3.829.534	3.769.336
Bijdrage Nederlandse Zorgautoriteit	18.951.618	18.857.228
Overige bijdragen	5.671.215	5.263.178
Incidentele baten	184.544	-
Totale opbrengsten	48.102.001	46.960.866
Exploitatiekosten		
Personeelskosten	31.920.752	31.948.638
Huisvestingskosten	2.000.534	2.166.000
Beheers- en administratiekosten	1.349.799	1.028.000
Kosten vervoermiddelen	746.182	710.000
Kosten automatisering	1.062.127	1.968.000
Kosten medische middelen	1.091.275	1.070.000
Kosten uitvoering van derden	646.349	611.000
Afschrijvingskosten	1.052.093	1.075.000
Rente en bankkosten	202.806	35.000
Incidentele lasten	157.485	-
Totale exploitatiekosten	40.229.402	40.611.638
Overhead	8.595.197	6.545.728
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-722.598	-196.500
Vennootschapsbelasting	32.796	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	196.500	196.500
Nog te bestemmen resultaat	-558.894	-

* inclusief begrotingswijziging

ACUTE ZORG

.....
ALS IEDERE
SECONDE TELT

.....
GENEESKUNDIGE
HULPVERLENINGS-
ORGANISATIE IN
DE REGIO

.....
REGIONALE
AMBULANCE
VOORZIENING

.....
REKENING VAN
BATEN EN LASTEN
ACUTE ZORG

ALS IEDERE SECONDE TELT

De Regionale Ambulance Voorziening Zuid-Limburg (RAV ZL) bestaat uit de ambulancezorg en de Meldkamer Ambulancezorg (MKA) en vormt samen met de GHOR het programma Acute Zorg.

Als elke seconde telt, rukken de ambulances met zwaailicht en sirene uit. Ook als een patiënt niet in levensgevaar is, maar wel dringend hulp nodig heeft, rijdt de ambulance er zo snel mogelijk naartoe. Daarnaast verzorgt de RAV vervoer op afspraak, bijvoorbeeld van ziekenhuis naar huis. De spin in het web van de ambulancezorg is de meldkamer. Hier coördineren de centralisten de ambulancezorg en hebben zij contact met melders, de ambulanceteams en andere zorgverleners. Patiënten moeten de best mogelijke zorg krijgen, of het er nu twee, twintig of tweehonderd zijn. De GHOR zorgt ervoor dat de opschaling van dagelijkse naar grootschalige geneeskundige hulpverlening soepel verloopt.

REGIONALE AMBULANCEVOORZIENING

RAV IN BEELD

GENEESKUNDIGE HULPVERLENINGSORGANISATIE IN DE REGIO

GHOR IN BEELD

Regionale ambulancevoorziening

Wie ambulancezorg nodig heeft, is bij de GGD Zuid Limburg in goede handen. De verpleegkundigen en chauffeurs, maar ook de centralisten op de meldkamer en de mensen achter de schermen zetten zich met hart en ziel in voor Zuid-Limburgers die ambulancezorg nodig hebben. De ambulances rukken steeds vaker uit; meer dan 58.500 keer per jaar. Het komt hierdoor steeds vaker voor dat niet meteen of in de directe omgeving een ambulance beschikbaar is. Toch blijven de prestaties van de Zuid-Limburgse ambulancedienst ook in 2018 goed. In 2018 werd opnieuw voldaan aan de 95% norm voor de aanrijtijden.

Steeds hogere eisen voor kwaliteit van zorg

In de acute zorg worden steeds hogere eisen gesteld aan de tijdigheid en de kwaliteit van zorg. Het is dan ook niet vreemd dat kwaliteit van de zorg en samenwerking met de andere organisaties in de keten speerpunt waren voor 2018. Om nog beter te kunnen sturen, is in 2018 een nieuw systeem voor de registratie van ritgegevens ingevoerd en is veel aandacht geweest voor een goed gebruik hiervan.

Ambulancepersoneel blijft leren

Ambulanceverpleegkundigen moeten voldoende bekwaam en vaardig zijn, de benodigde kennis hebben en de juiste attitude om in elke situatie adequaat hulp te kunnen bieden. Daarom is een permanent educatieprogramma ingericht, waarbij ambulanceverpleegkundigen iedere 5 jaar een volledige test en iedere 2 jaar een praktische toets moeten afleggen. Daarnaast worden ritformulieren regelmatig geanalyseerd en rijden trainers mee in het kader van Support on the Job. De ervaringen met dit programma waren in 2018 positief.

Krapte op de arbeidsmarkt

In de ambulancesector is het steeds lastiger om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden. Ook in Zuid-Limburg zien we dit terug. Omdat vacatures steeds moeilijker ingevuld kunnen worden, groeit de druk op het huidige personeel. Dit leidt tot meer werkdruk bij medewerkers. Bovendien is werken in de acute zorg belastend: medewerkers worden regelmatig geconfronteerd met moeilijke situaties en piekbelastingen en werken in onregelmatige diensten. Ook wordt het ambulancepersoneel in de uitoefening van zijn taak steeds vaker geconfronteerd met de verruwing van de samenleving.

Ambulancepost Landgraaf bewijst waarde

Om de performance wat betreft aanrijtijden in de oostelijke delen van Parkstad te verbeteren, is in 2017 als pilot een ambulancepost ingericht in Landgraaf. In 2018 is gebleken dat deze extra post inderdaad het gewenste effect heeft. De aanrijtijden zijn duidelijk verbeterd, zonder dat het ten koste gaat van de performance van de andere posten. Hierbij is ook rekening gehouden met de effecten van het gereedkomen van de Buitenring Parkstad Limburg. Op basis van de positieve resultaten is inmiddels besloten om toe te werken naar een permanente ambulancepost in Landgraaf.

De acute zorgketen slibt dicht

Een goede samenwerking met ketenpartners is voor de ambulancezorg cruciaal. Goede afspraken en een goede informatievoorziening tussen partners zijn hierbij van groot belang, zowel binnen de regio als over de (lands)grenzen heen. De acute zorgketen wordt steeds vaker geconfronteerd met verstopping.

Zeker in de winter - als er een griepgolf is - ontstaan er situaties van onvoldoende capaciteit om aan de toenemende zorgvraag te kunnen voldoen. Dit hangt samen met de transities in de zorg, de vergrijzing en het feit dat ouderen langer zelfstandig thuis wonen.

De partners onderzoeken samen alternatieve zorgpaden om te komen tot creatieve en toekomstbestendige oplossingen. In dit kader vond in 2018 het Lagerhuisdebat (Spoed)Zorg 2.0 plaats over de inrichting van de toekomstige zorg voor patiënten met een urgente zorgvraag. Deze avond werd georganiseerd door de Stuurgroep (Spoed)Zorg 2.0 waarin naast de GGD Zuid Limburg ook Zuyderland Medisch Centrum en de huisartsen uit de regio's Parkstad en Westelijke Mijnstreek vertegenwoordigd waren. De bijeenkomst heeft geleid tot meer inzicht in de samenhang van de problematiek en daarmee aanknopingspunten voor het dagelijks werk. Deze samenwerking krijgt verder vorm via het Netwerk Acute Zorg Limburg waarin de GGD'en, ziekenhuizen, GGZ-instellingen en huisartsen participeren.

Eén meldkamer Limburg

Sinds het najaar van 2016 werken de meldkamers ambulancezorg voor Noord- en Zuid-Limburg onder één dak vanuit de Meldkamer Limburg in Maastricht, waar ook de meldkamers van politie en brandweer gehuisvest zijn. In 2018 is voor de ambulancezorg (de witte kolom) gestart met het aannemen van meldingen op Limburg-schaal. In de praktijk is nog steeds sprake van twee organisaties met onder meer verschillende processen en werkwijzen. Het pragmatisch oplossen van deze verschillen vraagt in de praktijk meer tijd en aandacht dan vooraf voorzien.

Vervoer van mensen met verward gedrag

In het publieke debat gaat het steeds vaker over de problematiek rondom personen met verward gedrag. Omwonenden maken melding van een incident, maar vervolgens is het voor de betrokken hulpverleners lastig om te bepalen wat er nu moet gebeuren. Vaak is geen sprake van een strafbaar feit of een medische zorgvraag, waardoor inzet van de politie of ambulancezorg niet passend is. Tegelijkertijd is niets doen vaak ook geen optie.

Landelijk zijn tal van pilots gestart om te komen tot een passen de aanpak van de problematiek. Voor het vervoer van deze mensen is in 2018 in Zuid-Limburg een pilot gestart, waarbij voor het verzorgingsgebied van GGZ-instelling Mondriaan vanuit de ambulancelocatie Heerlen 24/7 een prikkelarm voertuig met deskundig personeel beschikbaar is. In het verzorgingsgebied Geleen-Sittard wordt dit vervoer verzorgd door een externe partij. Als een ambulance ter plaatse komt bij een persoon met verward gedrag of ernstige psychische problemen, waarbij er geen medische indicatie is voor vervoer, kan de ambulanceverpleegkundige zelfstandig contact leggen met de crisisdienst van de GGZ instelling om dit prikkelarme voertuig in te zetten.

Regionale ambulancevoorziening in beeld

Spoeidvervoer

A1 ritten

voor levensbedreigende situaties

A2 ritten

voor situaties waar geen direct levensgevaar is, maar wel sprake kan zijn van (ernstige) gezondheidsschade.

Besteld vervoer

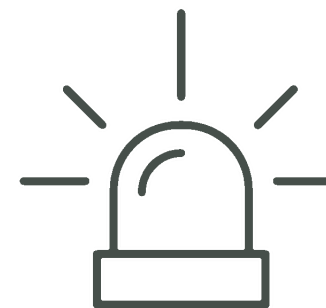
Vervoer op afspraak (geen spoed), bijvoorbeeld voor een onderzoek of behandeling in het ziekenhuis of een overplaatsing.

95,1%

van de A1 ritten is binnen 15 minuten ter plekke

96,9%

van de A2 ritten is binnen 30 minuten ter plekke

58.569 ambulanceritten > 161 ritten per dag

76%

spoeidvervoer
(44.763 ritten)

24%

besteld vervoer
(13.806 ritten)

123

spoeidritten
(per dag)

38

ritten besteld vervoer
(per dag)

207 medewerkers

25 ambulances
zorgen voor het vervoer

5 standplaatsen

Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio

In de Wet Veiligheidsregio is vastgelegd dat de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) belast is met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. Anders dan politie, brandweer en ambulancedienst is de GHOR geen hulpdienst. De GHOR is een organisatie die ervoor moet zorgen dat bij grote ongevallen en rampen de verschillende organisaties die zich met geneeskundige hulpverlening bezighouden (ambulancedienst, ziekenhuizen, huisartsen, GGD, GGZ) samen één hulpverleningsketen vormen. Doel is dat slachtoffers altijd kunnen rekenen op de juiste zorg. Hoewel de GHOR deel uitmaakt van de GGD, ligt de bestuurlijke verantwoordelijkheid bij het Veiligheidsbestuur.

In 2018 heeft de GHOR 22 keer een coördinerende rol gespeeld bij een ongeval of ramp: de zogenoemde 'warme organisatie'. Uitgangspunt van de GHOR is dat iedereen datgene blijft doen wat hij normaal gesproken ook doet. Ziekenhuizen blijven dus gewonden opnemen en behandelen, huisartsen blijven huisartsenzorg verlenen. Het bijzondere zit met name in de hoeveelheid patiënten die in zeer korte tijd geholpen moet worden en in de intensievere samenwerking met andere zorginstellingen en met politie, brandweer en gemeente. Het is de taak van de GHOR om deze samenwerking goed te laten verlopen.

Als er geen ramp of zwaar ongeval is, bereidt de GHOR zich samen met haar partners voor. In 2018 heeft de GHOR kennis en expertise samengebracht, geadviseerd over relevante thema's, werden risico's in kaart gebracht en plannen ontwikkeld en veelvuldig geoefend. Dit heet de 'koude organisatie'.

Aandacht voor extreme droogte in de zomer

Extreme droogte en hittegolf waren kenmerkend voor de zomer van 2018. Het bijzonder warme en zonnige weer ging gepaard met grote droogte. Aan het eind van het groeiseizoen bedroeg het neerslagtekort op veel plaatsen meer dan 300 mm, waarbij een normaal neerslagtekort neerkomt op ongeveer 100 mm te weinig regen. De meeste weerwaarschuwingen in Nederland, bijvoorbeeld code geel of oranje voor storm en onweer, waren voor Limburg.

Te veel hitte is, met name voor kwetsbare groepen zoals ouderen en jonge kinderen, gevaarlijk voor de gezondheid. Door de hitte staken ook blauwalgen de kop op, wat bij zwemmen gevaar voor de gezondheid kan opleveren. GGD Zuid Limburg adviseert de bevolking op het gebied van gezondheid en wees op het hitteplan en gaf tips over hoe ze de hitte de baas konden blijven. Daarnaast werd geadviseerd niet te zwemmen in water met blauwalg.

GHOR adviseert over steeds meer evenementen

In Limburg vinden jaarlijks veel evenementen plaats. Om te zorgen dat een evenement gezond en veilig verloopt, adviseren de adviseurs van de GHOR de gemeenten op basis van landelijke richtlijnen voor een optimale veiligheid en gezondheid bij evenementen. Het aantal evenementen waarover de GHOR een advies geeft is afgelopen sterk gestegen van 70 in 2015 naar 143 in 2018.

Geneeskundige hulpverlening in beeld

Hoe ernstiger het incident, des te hoger **het GRIP niveau**

Bij een groot, complex incident moeten de hulpverleners van de verschillende hulpverleningsdiensten vanuit hun dagelijkse werkzaamheden snel kunnen omschakelen naar één multidisciplinaire organisatie om het incident die de incidentbestrijding ter hand neemt. Om een dergelijke opschaling eenduidig te laten verlopen is de GRIP structuur ontwikkeld (GRIP 1 tot en met 4). Hoe ernstiger het incident en hoe meer hulpverleningsorganisaties en gemeenten betrokken zijn, des te hoger het GRIP niveau.

23 incidenten in 2018

Incidenten met GRIP 1:	22
Incidenten met GRIP 2:	1
Incidenten met GRIP 3:	0
Incidenten met GRIP 4:	0

143 x
adviezen
over evenementen

De GHOR is nauw betrokken bij de vergunningverlening bij grote evenementen en let daarbij vooral op de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Een veiligheidsplan maakt dan deel uit van de vergunning en moet door de evenementenorganisatie worden aangeleverd. Onder andere:

- Gelaener Kermis, Geleen
- Cultura Nova, Heerlen
- Pinkpop, Landgraaf
- Heiligdomsvaart, Maastricht
- Ironman, Maastricht
- Oktoberfeesten, Sittard
- WK Veldrijden, Valkenburg

Rekening baten en lasten 2018

Acute Zorg	Rekening 2018 in €	Begroting 2018 in € *
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	985.220	985.220
Bijdrage gemeenten 5% regeling Veilig Thuis	-	-
Tarieven gemeenten plusproducten	-	-
Bijdrage gemeenten plusproducten	-	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	1.599.609	1.599.609
Bijdrage Nederlandse Zorgautoriteit	18.951.618	18.951.618
Overige bijdragen	2.255.016	2.255.016
Incidentele baten	31.495	31.495
Totale opbrengsten	23.822.958	23.822.958
Exploitatiekosten		
Personeelskosten	16.127.289	16.033.554
Huisvestingskosten	975.071	966.000
Beheers- en administratiekosten	907.263	745.000
Kosten vervoermiddelen	746.182	710.000
Kosten automatisering	633.022	790.000
Kosten medische middelen	652.061	600.000
Kosten uitvoering van derden	466.188	463.500
Afschrijvingskosten	1.028.691	1.025.000
Rente en bankkosten	92.702	35.000
Incidentele lasten	45.161	-
Totale exploitatiekosten	21.673.630	21.368.054
Overhead	2.594.244	2.231.261
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-444.916	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	-444.916	-

VEILIG THUIS

.....
EEN VEILIG THUIS,
DAT DOEN WE
SAMEN

.....
REKENING VAN
BATEN EN LASTEN
VEILIG THUIS

EEN VEILIG THUIS, DAT DOEN WE SAMEN!

Ieder mens heeft recht op een veilig thuis en een stabiele leefomgeving. Door huiselijk geweld, seksueel geweld, kindermishandeling of ouderenmishandeling is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veilig Thuis is er voor iedereen die met geweld in afhankelijkheidsrelaties te maken heeft. We bieden een helpende hand, doorbreken onveilige situaties en zetten mensen in beweging.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft: burgers én professionals. Veilig Thuis is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar.

Veilig Thuis is op 1 januari 2015 ontstaan door de samenvoeging van het voormalige Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld. De Zuid-Limburgse gemeenten hebben ervoor gekozen om Veilig Thuis onder te brengen bij de GGD Zuid Limburg.

VEILIG THUIS GROEIT

VEILIG THUIS IN VERBINDING

VEILIG THUIS IN BEELD

Veilig Thuis groeit

Steeds meer inwoners van en professionals in Zuid-Limburg vinden de weg naar Veilig Thuis. Het aantal meldingen is snel gegroeid. Als je weet dat Veilig Thuis in 2015 'slechts' 465 meldingen ontving en in 2018 bijna 4.200, kun je gerust stellen dat de organisatie de afgelopen jaren explosief is gegroeid.

In 2018 kwam circa driekwart van alle meldingen van de politie, die in haar dagelijks werk veel met huiselijk geweld en kindermishandeling in aanraking komt. Sinds medio 2017 heeft Veilig Thuis de taak om ook deze meldingen te registreren, te beoordelen en af te handelen. Een dergelijke groei van de organisatie zorgt voor uitdagingen, zowel in de bedrijfsvoering als in de samenwerking in de keten.

"De politie is hofleverancier van de meldingen bij Veilig Thuis. Onze professionals slagen er steeds beter in om een afweging te maken welke melding een vervolg moet krijgen bij Veilig Thuis. Het aantal onterechte of incomplete meldingen hebben we tot bijna nul gereduceerd. Het is goed om te zien dat burgers en professionals steeds beter de weg naar het meldpunt vinden. Ik vind het dan ook bijzonder positief om te zien dat het aantal meldingen vanuit deze groepen in de afgelopen 4 jaar is verdubbeld. Door deze meldingen kunnen we mogelijk geweld voorkomen. Het effect zou moeten zijn dat er een dalende trend in de politiemeldingen komt. Dan levert al het werk van de professionals in de keten het echte resultaat."

Els Brekelmans - Politie Limburg

Veilig Thuis Zuid Limburg is medio 2018 positief beoordeeld door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. De inhoud van het werk was al langere tijd in orde en nu ontving Veilig Thuis ook een positief bericht over de doorlooptijden. Toch waren er nog verschillende stagnaties in het werkproces. Het duurde in 2018 nog te vaak te lang voordat een casus werd overgedragen aan het lokale veld. Omdat dit knelpunt hardnekkiger was dan gedacht en de ingezette oplossingen te weinig duurzaam bleken, schakelde Veilig Thuis interimmanager Gert Cazemier in om de knelpunten in de bedrijfsvoering te analyseren en toe te werken naar een passende oplossing.

Gert Cazemier vertelt:

"Veilig Thuis (VT) levert goed werk. De professionals zijn deskundig, de kwaliteit van het werk is in orde en het grootste deel van het werk wordt binnen de gestelde wettelijke termijnen uitgevoerd. En ook als dat niet lukt, houden we zicht op de veiligheid. Acute situaties pakken we meteen op. Veel VT-organisaties in Nederland zoeken naar een efficiënte bedrijfsvoering, maar vooral ook effectieve samenwerking in een groeiende en veranderende omgeving. De knelpunten die we in Zuid-Limburg ook ervaren, zijn niet uniek.

Ik heb geconstateerd dat Veilig Thuis in Zuid-Limburg erg voorzichtig te werk gaat bij het inspelen op fluctuaties in de instroom. Er wordt te lang gewacht voordat de formatie wordt aangepast, vaak vanuit zuinigheid geredeneerd. Dit met als consequentie dat al een werkvoorraad is ontstaan voordat extra capaciteit wordt ingezet. Ik werk op dit moment aan de invoering van sturing op basis van flow (personele formatie inzetten op basis van de voortgang van de primaire processen, en verbeteren en vereenvoudigen van de werkprocessen).

Een van de belangrijkste aandachtspunten voor de korte termijn is het versterken van de samenwerking met de keten. Vooral de samenwerking met het lokale veld (toegangsteams, wijkteams, aanbieders) bij het overdragen van casuïstiek heeft hierbij de aandacht. We zetten erop in om de tijd tussen het moment van binnenkomst van de melding bij Veilig Thuis en het moment van overdracht aan het lokale veld te verkorten. Dit in het belang van de cliënt die zo sneller geholpen kan worden. We zijn met gemeenten in gesprek over hoe we dit kunnen realiseren.”

Nieuwe regelgeving: op weg naar snellere en betere aanpak

Veel slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling worden opnieuw slachtoffer. Het is zelfs zo dat eerder geweld de belangrijkste voorspeller is van toekomstig geweld; het gaat om langdurige problematiek. Om in de toekomst gezinnen waarin acuut of langdurig geweld speelt beter te herkennen en ondersteunen, is met ingang van 1 januari 2019 het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gewijzigd.

Tot enkele weken geleden kon een professional kiezen om óf zijn vermoeden te melden bij Veilig Thuis óf zelf hulp te verlenen aan het gezin. In de nieuwe situatie heeft de professional de plicht om melding te doen, ook als hij zelf hulp verleent. Zo kan Veilig Thuis over een langere periode alle signalen bundelen. Dit noemen we de radarfunctie. Zo kunnen we een betere inschatting maken van de veiligheid of onveiligheid in het gezin.

Verwacht wordt dat de verplichte Meldcode de komende jaren leidt tot een verdere toename van het aantal meldingen bij en adviezen door Veilig Thuis. Nieuw is ook dat Veilig Thuis over een langere periode (gemiddeld tot anderhalf jaar na einde bemoeienis van Veilig Thuis) gaat monitoren of aan de gestelde veiligheidsvoorwaarden

wordt voldaan en het nu ook daadwerkelijk veiliger is voor de slachtoffers. Het doel: onveiligheid duurzaam stoppen.

De voorbereidingen voor deze wijzigingen hebben in 2018 plaatsgevonden. Alle medewerkers zijn geschoold en er zijn technische voorbereidingen getroffen voor een adequate registratie.

Veilig Thuis in verbinding

Veilig Thuis wil bijdragen aan het duurzaam stoppen van geweld, maar kan dit zeker niet alleen. Steeds meer aandacht gaat daarom uit naar de verbinding met ketenpartners, zoals politie, openbaar ministerie, gemeenten, toegangsteams, veiligheidshuizen, aanbieders, etc. Veilig Thuis werkt met vaste contactpersonen voor gemeenten en er is een goed werkende overlegstructuur met gemeenten en ketenpartners. Enerzijds is er aandacht voor monitoring van onder andere aantallen meldingen, doorlooptijden en tijdsinzet. Anderzijds is er volop aandacht voor het verbeteren van gemaakte samenwerkingsafspraken.

Op basis van praktijkervaringen van professionals is in 2018 onder andere gewerkt aan een pilot voor een aangepaste werkwijze bij anonieme meldingen, het verbeteren van de correspondentie met de cliënt en de betrokken partners en een werkproces voor professionals in het lokale veld. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor een zogenoemde screeningstafel: een overleg waarin professionals samen bekijken wie de hulpverlening het beste ter hand kan nemen en waar professionals gebruik kunnen maken van elkaars expertise. In de praktijk is verder geconstateerd dat bij complexe casuïstiek, waarbij zowel zorg- als veiligheidsaspecten een rol spelen, nog te weinig de expertise van het Veiligheidshuis wordt ingeschakeld. Ook dit heeft de aandacht.

Niet alleen op lokaal en regionaal niveau wordt veel werk verzet. Op landelijk niveau hebben de Veilig Thuis organisaties in 2018 hard gewerkt aan meer uniformiteit van werken en registreren (informatieprotocol 2.0). Ook is veel tijd besteed aan de voorbereidingen van de wijzigingen in verband met het Besluit verplichte Meldcode. Deze wijzigingen hebben onder andere geleid tot het (nieuwe) Handelingsprotocol Veilig Thuis 2019.

“Toen we als bestuurlijke adviescommissie in het najaar van 2018 spraken over een analyse van de bedrijfsvoering van Veilig Thuis, was er bestuurlijk een breed besef dat dit ook het moment was om naar de hele keten te kijken en het hele proces te analyseren. Dit momentum hebben we benut. We hebben een externe partij in beeld laten brengen waar de kracht zit en welke aandachtspunten er zijn: Veilig Thuis is maar één schakel in het proces. We moeten de keten optimaliseren en niet alleen naar Veilig Thuis kijken.

Een belangrijk advies was om een nieuwe regiovisie en een meerjarenperspectief voor geweld in afhankelijkheidsrelaties te ontwikkelen (GIA). Daarnaast is het advies om de bestuurlijke samenwerking te versterken. Beide adviezen hebben wij unaniem omarmd. Wij hebben de regionale programmamanagers (van het actieprogramma) gevraagd om aan de slag te gaan met de regiovisie en het meerjarenperspectief. Zelf zal ik het voortouw nemen om te komen tot een versterking van de regionale bestuurlijke samenwerking op het terrein van de GIA-keten; een nieuwe overlegtafel die verder kijkt dan Veilig Thuis is hierin een belangrijke eerste stap.”

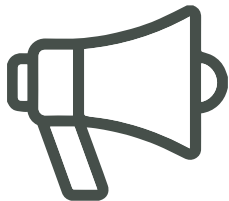
*Marion Leurs - Burgemeester Stein
Voorzitter bestuurlijke adviescommissie Veilig Thuis*

Geweld hoort nergens thuis

Bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling zijn veel professionals en organisaties betrokken vanuit verschillende sectoren (zoals onderwijs, zorg en justitie). Het ministerie en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) constateren dat het ondanks de inzet van al die partijen tot nu toe niet gelukt is om huiselijk geweld en kindermishandeling voldoende terug te dringen. Het landelijk actieprogramma [geweld hoort nergens thuis](#) moet hier verandering in brengen.

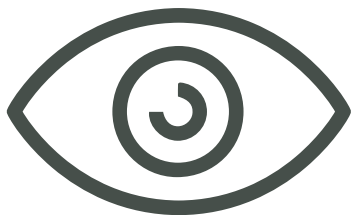
Veilig Thuis in beeld

Elke melding die bij Veilig Thuis binnenkomt moet **binnen 5 werkdagen getrieerd worden**. Op basis van een risicotaxatie wordt een besluit genomen over de noodzakelijke vervolgstappen.

4.197 meldingen

Burgers en professionals kunnen een melding doen bij Veilig Thuis. Zij vragen dan aan Veilig Thuis om de ernst van de situatie te beoordelen en te zoeken naar een passend vervolgtraject. Duidt een melding op acuut gevaar, dan onderneemt Veilig Thuis direct actie om de betrokkenen in veiligheid te brengen. Is er geen acuut gevaar, dan gaan de professionals van Veilig Thuis samen met het lokale team op huisbezoek. Hierna besluiten de partners samen welke hulp nodig is om een (blijvend) veilige situatie te realiseren.

94% triages

binnen geldende termijn

	Aantal meldingen	Aantal adviezen/ ondersteuning
2015	465	1.596
2016	623	1.826
2017	3.364	2.717
2018	4.197	3.567

Veilig Thuis in beeld

85% onderzoek of vervolgtrajecten **binnen wettelijke termijn**

Onderzoek wordt ingezet in risicovolle situaties waarbij onvoldoende zicht is op de veiligheid van de betrokkenen. In interactie met het cliëntsysteem wordt onderzocht óf en hóe geweldspatronen de veiligheid in de leefsituatie beïnvloeden en wat de impact is voor de kinderen en overige betrokkenen. De uitkomsten van het onderzoek geven richting aan de stappen die ondernomen moeten worden. Na het onderzoek draagt Veilig Thuis zorg voor het inzetten van de meest geëigende hulp of maatregelen die moeten leiden tot duurzaam herstel van de veiligheid.

Onderzoeken:

889x

Vervolgtrajecten: **3.150**

Als duidelijk is welke problemen spelen, de cliënten openstaan voor hulp en de problemen herkennen, is onderzoek niet nodig. Veilig Thuis richt zich dan op het toeleiden naar passend vervolg; in veel gevallen een vorm van (gespecialiseerde) hulpverlening. Veilig Thuis legt contact met de betrokkenen en draagt er zorg voor dat een plan wordt opgesteld voor veiligheid, hulpverlening en herstel. Hierin is vastgelegd aan welke voorwaarden de hulpverlening moet voldoen. Veilig Thuis houdt ook na overdracht een verantwoordelijkheid, waarbij ze de veiligheid monitoren.

Veilig Thuis leidt meldingen die via de politie binnenkomen, na beoordeling, vaak door naar het lokale veld. Daarbij geldt als uitgangspunt dat 'wat lokaal kan ook lokaal moet'.

Advies en ondersteuning: **3.567x**

Veilig Thuis geeft advies & ondersteuning aan burgers en professionals. Ook biedt Veilig Thuis ondersteuning aan lokale teams waarbij Veilig Thuis niet alleen advies geeft, maar waar nodig ook samen op pad gaat.

Rekening baten en lasten 2018

Veilig Thuis	Rekening 2018 in €	Begroting 2018 in € *
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	4.332.038	4.332.025
Bijdrage gemeenten 5% regeling Veilig Thuis	408.782	-
Tarieven gemeenten plusproducten	-	-
Bijdrage gemeenten plusproducten	-	-
Inkomsten uit centrumgemeenten	363.346	363.000
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-
Bijdrage Nederlandse Zorgautoriteit	-	-
Overige bijdragen	30.478	38.500
Incidentele baten	14.877	-
Totale opbrengsten	5.149.521	4.733.525
Exploitatiekosten		
Personeelskosten	4.043.744	3.407.986
Huisvestingskosten	85.147	200.000
Beheers- en administratiekosten	34.104	68.000
Kosten vervoermiddelen	-	-
Kosten automatisering	52.626	150.000
Kosten medische middelen	-	-
Kosten uitvoering van derden	-	-
Afschrijvingskosten	-	25.000
Rente en bankkosten	12.194	-
Incidentele lasten	2.384	-
Totale exploitatiekosten	4.230.199	3.850.986
Overhead	969.383	882.539
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-50.061	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	-50.061	-

GGD ZUID LIMBURG

.....
Geneeskundige Gezondheidsdienst
(GGD) Zuid Limburg
Postbus 33, 6400 AA Heerlen
T 088 880 5000
E info@ggdzl.nl

.....
Tekst en eindredactie:
GGD Zuid Limburg

Dtp/vormgeving:
Margret Reijnders | Creatieve Communicatie

.....
Meer informatie over de diensten
van de GGD: www.ggdzl.nl

© GGD Zuid Limburg
Maart 2019

Meerjarenperspectief GGD Zuid Limburg 2020 – 2023

Heerlen

Maart 2019

Directie- en bestuursbureau

GGD Zuid Limburg

Postbus 33, 6400 AA Heerlen

T 088-880 50 00 | F 088-880 50 01 | info@ggdzl.nl | www.ggdzl.nl

1. Inleiding

Voor u ligt het meerjarenperspectief 2020 – 2023 van de GGD Zuid Limburg. Een document dat misschien op het eerste oog wat vreemd lijkt, dat afwijkt van eerdere meerjarenperspectieven die in de vorm van scenario's waren opgezet. Een document zonder veel concrete keuzemogelijkheden, maar mét een overzicht van actuele bestuurlijke en beleidsmatige vraagstukken die samen een regionale agenda vormen voor de komende jaren. Een document bovendien dat past in de huidige tijd, waarin veel dossiers actueel zijn, maar waarin de realiteit leert dat op korte termijn geen dusdanige helderheid zal bestaan dat een vertaling naar beleidsmatige en financiële implicaties voor de komende jaren haalbaar is.

Deze nieuwe opzet is ook het resultaat van een terugblik naar de beleidsperiode 2016-2019 die dit jaar ten einde loopt. Een moment om te realiseren dat de algemene koers voor een ontwikkelpartnerschap tussen gemeenten en GGD veelbelovend leek, maar te weinig concreet was om houvast te geven aan de ontwikkelingen van de afgelopen jaren.

Met een thematisch ingericht document markeren we de thema's die de komende jaren aandacht verdienen. Per thema zoeken we naar het juiste moment en de juiste gesprekspartners die samen met gemeenten en GGD kunnen zorgen voor gefundeerde keuzes en een heldere koers voor de komende jaren.

2. Leidende principes voor de GGD Zuid Limburg

De GGD Zuid Limburg is de gezondheidsdienst van de Zuid-Limburgse gemeenten. De kerntaak van de GGD is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg. Daarbij gaat speciale aandacht uit naar mensen in een kwetsbare positie, zoals jongeren, ouderen en mensen die op meerdere gebieden problemen hebben. De GGD Zuid Limburg draagt eraan bij dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving, dat de Zuid-Limburgse jeugd gezond opgroeit en dat de mensen zich veilig en prettig voelen in de wijk waarin ze wonen. De GGD staat midden in de samenleving en gaat in gesprek met burgers.

2.1 Taken van de GGD

De GGD Zuid Limburg is belast met de uitvoering van de in de wet bepaalde taken op het gebied van publieke gezondheid. Ook de uitvoering van de ambulancezorg maakt van oudsher deel uit van het takenpakket van de GGD. Veilig Thuis is enkele jaren geleden toegevoegd als taak. De GGD kent 3 bedrijfsonderdelen (programma's: GGD, Acute Zorg en Veilig Thuis). De diensten van de GGD zijn vastgelegd in het dienstverleningspakket dat eind 2019 geactualiseerd wordt.

2.2 10 basisprincipes van de GGD Zuid Limburg

In haar werk, hanteert de GGD Zuid Limburg de volgende basisprincipes:

1. De GGD maakt zich sterk voor de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Zuid-Limburg;
2. De GGD staat midden in de samenleving;
3. De GGD werkt in opdracht van de Zuid-Limburgse gemeenten;
4. De GGD werkt vanuit een regionale opdracht en anticipeert op regionale ontwikkelingen;
5. De GGD werkt vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid;
6. De GGD gaat professioneel te werk en hecht waarde aan een duurzame inzet van het personeel;
7. De GGD werkt minimaal op wettelijk basisniveau en respecteert landelijke richtlijnen en protocollen;
8. De GGD is een betrouwbare en sterke (samenwerkings)partner;
9. De GGD bevordert de samenwerking en verbinding met de Euregio en maakt hiertoe de noodzakelijke afspraken;
10. De GGD levert input voor het regionale en lokale (gezondheids)beleid.

3. Concern

Een aantal thema's voor de periode 2020-2023 heeft betrekking op het GGD als concern. Deze thema's zijn van blijvende waarde, ongeacht de inhoud van huidige en toekomstige taken en dossiers.

3.1 Samenwerking

Wie GGD zegt, zegt regionale samenwerking. Vraagstukken die op tafel komen bij de GGD zijn per definitie regionaal. Naast de inhoudelijke vraagstukken ligt de vraag *hoe organiseren we dit* steeds opnieuw op tafel. Afgelopen jaren is meer en meer duidelijk geworden dat dé samenwerkingsvorm en dé schaalgrootte niet bestaan. Het is steeds opnieuw zoeken naar de meest geschikte manier om samen te werken.

De relatie tussen GGD en gemeenten is een continu proces. De uitdagingen voor samenwerking beperken zich niet tot de klassieke governance vraagstukken. De inhoud van het werk en de huidige samenleving vragen om een meer horizontaal georiënteerde samenwerking met daarin een grotere rol en positie voor het maatschappelijke middenveld en andere partijen. Ook is er steeds opnieuw aandacht voor samenwerking met onze buurregio's onder andere in Limburg Noord of op Zuid-Nederlandse schaal.

De opgave voor de periode 2020 – 2023 is om te blijven zoeken naar de optimale schaalgrootte en de juiste samenwerkingspartners om invulling te geven aan gestelde ambities. Hierbij wordt per programma gekeken naar de gewenste invulling.

3.2 Maatschappelijke onrust

Het thema maatschappelijke onrust is een actueel thema en vraagt om samenhang tussen de domeinen gezondheid en veiligheid. In de huidige maatschappij zijn er in toenemende mate (kleine) incidenten met grote(re) maatschappelijke gevolgen. Dit vraagt om een adequate communicatie en duiding, maar ook het vermijden van onnodige maatschappelijke onrust is van belang. Conform de afspraken die zijn gemaakt in het toekomstscenario 2016 – 2019 heeft de GGD de afgelopen jaren expertise ontwikkeld en ervaring opgedaan t.b.v. deze veranderende taak. De huidige begroting biedt onvoldoende ruimte om deze expertise om te zetten in een structurele dienstverlening.

De GGD wordt steeds vaker door gemeenten gevraagd om deel te nemen aan zogenoemde scenarioteams. Tegelijkertijd ontstaat bij de betrokken partijen behoefte aan een moment van evaluatie en herbezinning om van hieruit te komen tot een beeld over de toekomst van de scenarioteams en de bijdrage van de GGD hierin. Gezamenlijk met gemeenten en andere betrokken partners moet gekeken worden naar gewenste invulling en een bijpassende financiering.

3.3 Gezonde bedrijfsvoering

Gezonde bedrijfsvoering is ook aantrekkelijk werkgeverschap. In een tijdsgewricht van een krimpende arbeidsmarkt is het belangrijk medewerkers te boeien en te binden. In specialistische functies, zoals bij artsen en verpleegkundigen, wordt in de praktijk al ervaren dat het lastig is om vacatures in te vullen. Bovendien maakt het feit dat een deel van het personeel (lichamelijk) belastend werk heeft het belangrijk om voldoende aandacht te geven aan het thema duurzame inzetbaarheid.

Zowel qua vermogenspositie als in de exploitatie kent de GGD duidelijke kwetsbaarheden. De GGD heeft al jaren een marginaal financieel weerstandsvermogen. Het is een bewuste keuze van gemeenten om geen reserves bij een gemeenschappelijke regeling neer te leggen, maar de kwetsbaarheid wordt groter. Taken en vragen nemen toe, terwijl budgetten vaak niet meegroeien of zelfs krimpen. De invoering van onder andere de AVG en de toenemende behoefte aan (gespecialiseerde) IT leiden tot een extra beslag op capaciteit en financiële middelen.

4. Programma GGD

Gemeenten bepalen het gezondheidsbeleid en voeren hierop regie. De GGD adviseert gemeenten, levert data en kennis, verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers. Ook zorgt de GGD voor de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en aanvullende taken die door de gemeenten aan de GGD zijn opgedragen.

Het vertrekpunt voor het meerjarenperspectief 2020-2023 is de trendbreuk. De centrale vraag is hoe de rol van de GGD (als samenwerkingspartner) in de komende jaren uit ziet. Een vraag die op dit moment lastig te beantwoorden is, omdat het nieuwe regionale gezondheidsbeleid nog in ontwikkeling is. Naar verwachting wordt het nieuwe beleid in de tweede helft van 2019 ter besluitvorming aan de gemeenteraden aangeboden. Het zal mede afhankelijk zijn van de speerpunten uit dit vernieuwde beleid hoe de koers van de GGD de komende jaren zal uitzien.

Evident is dat de ambitie van het regionaal beleid 2020 – 2023 ongewijzigd zal zijn: we staan voor de opgave om de trend te breken en de achterstanden op het gebied van gezondheid en participatie ten opzichte van de rest van het land te gaan inlopen. Er is een Zuid-Limburgs commitment van gemeenten en Provincie om meerjarig werk te maken van het breken van de trend tot 2025.

De bijgestelde aanpak om met meer slagkracht te werk te gaan, meer pijlen te richten op de jeugd (van kindertoes tot volwassenheid), een keuze te maken voor niet teveel, maar wel de juiste interventies en een brede coalitie te smeden, zal een duidelijke impact op de GGD hebben. Het leidt tot een herijking van de opdracht aan de GGD onder andere voor wat betreft de inzet van de professionals van kennis & innovatie en gezondheidsbevordering.

4.1 Eén organisatie voor JGZ in Zuid-Limburg

Een gezonde jeugd is van cruciaal belang is voor een gezonder Zuid-Limburg. De doelgroep jeugd, en meer specifiek het groter maken van de groep kinderen en jongeren waar het goed mee gaat, wordt dan ook door veel mensen als belangrijkste onderdeel gezien van de aanpak op weg naar de trendbreuk. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) heeft hierbij een belangrijke rol.

Het ontwikkeltraject om te komen tot één JGZ voor Zuid-Limburg met ingang van 2020 vraagt de komende jaren veel inzet zowel op inhoudelijk, financieel en bedrijfsmatig gebied. Het is in belangrijke mate afhankelijk van de stappen die in 2019 gezet worden (conform het bestuurlijk vastgestelde plan van aanpak) hoe de rol en taak van de GGD vanaf 2020 zal uitzien.

4.2 Beschermende taken

De gezondheidsbeschermende taken als voorbereiding op infectieziekten, curatieve seksuele gezondheid, medische milieukunde, technische hygiënezorg en het Rijksvaccinatieprogramma vormen de ruggengraat van de GGD en zijn ook in de komende jaren van belang voor de gezondheid van de burgers.

De historie van deze wettelijke taken gaat terug naar de fusie van de GGD Zuid Limburg in 2006. Op dat moment werd het budget voor de beschermende taken gebaseerd op bedragen die van oudsher in begrotingen waren meegenomen. In 2011 (voor de beleidsperiode 2012-2015) werd de systematiek herzien en werd het budget bepaald op basis van taken en werkzaamheden. In een tijdperk van stevige bezuinigingen op andere taken van de GGD, werd destijds een investering gedaan in de beschermende taken. Dit om toe te kunnen werken naar het wettelijk basisoniveau. Sinds 2015 wordt gewerkt op het minimale niveau van de op dat moment geldende regelgeving en regionale ontwikkelingen gebracht. Voor de periode 2016-2019 hebben gemeenten gevraagd om – met gelijkblijvend budget – dit wettelijk basisoniveau te handhaven.

Anno 2018 is voor delen van het werk de huidige capaciteit onvoldoende om de wettelijke taken adequaat uit te voeren. Een toename van de vraag naar dienstverlening van de GGD én een toename in het aantal infectieziekten is hiervan de hoofdoorzaak. Ook spelen actuele ontwikkelingen zoals de daling van de vaccinatiegraad (met als gevolg een groter risico op infectieziekte) en de noodzakelijke toegenomen aandacht voor antibioticaresistentie hierbij een rol. In de huidige budgettaire kaders is geen rekening gehouden met deze ontwikkelingen. Een herijking is derhalve actueel.

Voor de periode 2020 – 2023 wordt gevraagd om een financiële herijking van het budget voor beschermende taken, waarbij het budget met € 600.000 wordt verhoogd. Deze herijking is gebaseerd op de toegenomen vraag voor de huidige dienstverlening. Een nadere beschrijving van de toegenomen vraag en een onderbouwing van het bedrag zijn weergegeven in bijlage 1.

4.3 Overige taken

De GGD voert op dit moment een aantal overige taken uit. Taken die niet direct voortvloeien uit de wettelijke opgave aan de GGD. Mede gezien de (beperkte) aansluiting van deze taken bij het gezondheidsbeleid, stelt de GGD voor om voor deze taken een evaluatie uit te voeren die basis vormt voor een heroriëntatie.

Vangnet openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)

De GGD verzorgt op dit moment voor ongeveer de helft van de Zuid-Limburgse gemeenten het vangnet OGGZ. Hoewel deze taak naadloos aansluit bij het onderdeel kwetsbare personen uit het geldende gezondheidsbeleid, is de vraag of deze taak ook in de toekomst onderdeel moet blijven van het takenpakket van de GGD. De ontwikkelingen

rondom het dossier personen met verward gedrag geven input voor een bestuurlijk gesprek over de toekomst van deze taak.

Sociaal medische advisering (SMA)

Van oudsher zijn GGD'en actief als adviseur sociaal medische voorzieningen en uitvoerder van medische keuringen daar waar gemeentelijke voorzieningen aan burgers verstrekt worden. Dat is ook het geval in Zuid-Limburg, doch slechts voor een deel van de deelnemende gemeenten.

In het verlengde van het gezondheidsbeleid moet in gezamenlijkheid bepaald worden of en op welke wijze SMA uitgevoerd door de GGD een toegevoegde waarde kan hebben, waarbij nadrukkelijk ook aandacht is voor de (noodzakelijke) schaalgrootte.

Forensische geneeskunde

Forensische geneeskunde kent twee onderdelen: het forensisch medisch onderzoek en de medische arrestantenzorg. Op dit moment worden beide taken door de GGDZL uitgevoerd. Dit leidt tot een zo efficiënt mogelijke inzet van forensische artsen.

Landelijk is de toekomst van de forensische geneeskunde al enkele jaren onderwerp van gesprek. Inmiddels is duidelijk dat het forensisch medisch onderzoek in de toekomst niet meer door de afzonderlijke GGD'en wordt georganiseerd, maar een bovenregionale invulling krijgt. De medische arrestantenzorg wordt vanaf nu beschouwd als markttaak en moet middels aanbesteding worden gecontracteerd.

Op het moment dat landelijk meer concreet duidelijkheid over de implicaties voor de praktijk en het bijbehorende tijdspad is een bestuurlijk gesprek over de toekomst van deze taak binnen de GGD Zuid Limburg en de implicaties voor de dienstverlening aan de Zuid-Limburgse gemeenten aan de orde.

5. Programma Acute zorg

De ambulancezorg maakt, samen met de meldkamer ambulancezorg, deel uit van de kerntaken van de GGD. De ambulancezorg ziet zich met veel ontwikkelingen geconfronteerd die naar verwachting de komende jaren een duidelijke impact hebben op het werk. De verwachting is dat de zorgvraag niet alleen zal toenemen, maar ook steeds complexer wordt. Bovendien zorgen demografische ontwikkelingen voor een extra uitdaging.

Terwijl de ontwikkelingen, in het belang van de patiënt, vragen om continuïteit en stabiliteit in het werkveld van de acute zorg, wordt landelijk al geruime tijd gediscussieerd over een nieuw stelsel voor ambulancezorg. Een discussie die in 2019 tot duidelijkheid moet leiden, maar waarover landelijk tot nu toe slechts marginaal informatie wordt verstrekt. De huidige wet heeft een looptijd tot en met 2020; vanaf 2021 moet de nieuwe wet ambulancezorg ingaan. De GGD hanteert het uitgangspunt dat zij ook in de toekomst vergunninghouder voor de ambulancezorg wil blijven.

Hoewel landelijke ontwikkelingen leidend zijn in dit dossier, hebben de beide Limburgse ambulancediensten naar elkaar uitgesproken om intensiever te gaan samenwerken danwel op termijn samen te gaan. Dit om kwetsbaarheden in de huidige organisaties te verminderen, meer kwaliteit te kunnen bieden en te anticiperen op ontwikkelingen in het zorgveld.

5.1 Meldkamer Limburg

Ook voor de meldkamer zijn de landelijke ontwikkelingen leidend. In het Meld- en coördinatiecentrum (MCC) zijn de meldkamers van Politie, Brandweer en Ambulancezorg, alsmede het meldkamerbeheer, fysiek onder één dak gehuisvest. Landelijk is bepaald dat wordt toegewerkt naar de een overdracht van het beheer van deze meldkamers aan de landelijke politieorganisatie. In het traject hier naar toe vindt ook een herijking plaats van taken die in de Meldkamer Limburg nog onder eigen regie plaatsvinden.

5.2 GHOR

De Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) is onderdeel van de GGD, maar valt onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Veiligheidsregio. Ontwikkelingen bij de GHOR vallen buiten de scope van dit document en zijn opgenomen in het meerjarenbeleid van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

6. Programma Veilig Thuis

De aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) is geen solistische opgave van Veilig Thuis, maar een samenspel van veel partijen in de keten. Voor de periode 2020 - 2023 is van cruciaal belang te werken aan een meer proactieve, innovatieve aanpak van de GIA keten. Een aanpak die zich richt op het voorkomen en vroegtijdig signaleren van geweld, waarbij signalen van onder andere kindermishandeling, ouderenmishandeling en huiselijk geweld al veel eerder (in de adviessfeer) bespreekbaar worden gemaakt en (op den duur) moet bijdragen aan een verminderende instroom bij Veilig Thuis. Een aanpak die bovendien moet leiden tot meer efficiëntie in de keten én het duurzaam stoppen van geweld. Een gezamenlijke uitdaging!

6.1 Een nieuwe regiovisie als basis

De Zuid-Limburgse bestuurders hebben de ambitie uitgesproken om een nieuwe regiovisie op te stellen voor de periode 2020-2023. Deze nieuwe visie moet beschrijven hoe de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) vorm krijgt in de samenwerking tussen professionals en organisaties in Zuid-Limburg. Een visie die een belangrijke houvast zal zijn voor het werk van Veilig Thuis en de samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis en haar ketenpartners.

De regiovisie is in ontwikkeling en kan naar verwachting eind 2019 door de gemeenten vastgesteld worden. Aansluitend (en deels parallel hieraan) kan Veilig Thuis uitwerken hoe de opgave voor Veilig Thuis de komende jaren invulling krijgt.

6.2 De volwassen VT organisatie

Door de snelle ontwikkelingen ten aanzien van Veilig Thuis en de daarmee gepaard gaande uitbreiding van de capaciteit, heeft de Veilig Thuis organisatie alle kenmerken van een jonge organisatie: veel nieuwe professionals en een nieuw werkgebied met landelijk veel vernieuwingen. De taken van Veilig Thuis zijn als gevolg van de aanscherping van de meldcode geïntensiveerd. De ambitie is om in 2019 toe te groeien naar een volwassen organisatie en van daaruit in de komende jaren als kernpartner in de keten, vanuit haar wettelijke taak, werk te maken van het duurzaam stoppen van geweld. Een begroting 2020 die gebaseerd is op realistische parameters is hiervoor een belangrijk startpunt.

Een evaluatie en eventuele herijking van de financieringssystematiek moet, conform de bestuurlijke afspraken, in 2019 plaatsvinden en leidt vanaf 2020 mogelijk tot een andere verdeelsystematiek.

7. Wanneer kunt u wat verwachten?

Onderstaande tabel is een schematische weergave van de thema's die deel uit maken van dit meerjarenperspectief. Voor zover mogelijk is aangegeven wanneer deze thema's behandeld zullen worden. Dit is een grove tijdsindicatie omdat voor veel thema's landelijke of regionale (gemeentelijke) ontwikkelingen leidend zijn.

	Thema	2019	2020	2021	2022	2023
▶ Concern	Samenwerking					
	Maatschappelijke onrust*					
	Gezonde bedrijfsvoering					
▶ GGD	Nieuw gezondheidsbeleid (gemeenten)					
	Herijking taken K&I / GB					
	Eén JGZ					
	Herijking beschermende taken					
	Vangnet OGGZ*					
	Sociaal medische advisering*					
	Forensische geneeskunde**					
▶ Acute zorg	Nieuwe wetgeving					
	Beheer naar landelijke politie organisatie					
▶ Veilig Thuis	Regiovisie (gemeenten)					
	Herijking samenwerkingsafspraken					
	Volwassen organisatie					

	Gesprek met / besluitvorming door gemeenten
	Implementatie / borging

* Moment nog afstemmen met gemeenten / partners

** Landelijke tijdlijn niet bekend

Bijlage 1: Herijking beschermende taken

Voor de beschermende taken is anno 2018 voor delen van het werk de huidige capaciteit onvoldoende om de wettelijke taken adequaat uit te voeren. Een toename van de vraag naar dienstverlening van de GGD én een toename in het aantal infectieziekten is hiervan de hoofdoorzaak. Ook spelen actuele ontwikkelingen zoals de daling van de vaccinatiegraad (met als gevolg een groter risico op infectieziekte) en de noodzakelijke toegenomen aandacht voor antibioticaresistentie hierbij een rol. In de huidige budgettaire kaders is geen rekening gehouden met deze ontwikkelingen. Een herijking is derhalve actueel. In deze bijlage vindt u een nadere onderbouwing van het additionele budget dan in dit kader aan de Zuid-Limburgse gemeenten word gevraagd.

1. Opgave en financiering

De gezondheidsbeschermende taken zijn in de Wet publieke gezondheid verankerd. Voor de uitvoering van deze taken bestaat een stevige landelijke infrastructuur. Hoewel er regionale verschillen zijn, zijn thema's in Nederland veelal vergelijkbaar en universeel. De wijze van uitvoering is grotendeels landelijk bepaald en vastgelegd in protocollen. Dit is nodig om deze medische georiënteerde taken inhoudelijk goed en uniform te kunnen uitvoeren en de risico's voor de volksgezondheid zoveel mogelijk te beperken.

Gemeenten zijn volledig verantwoordelijk voor de uitvoering en financiering van deze taken. Behoudens eventuele projectgelden zijn deze taken volledig gemeentelijk gefinancierd.

2. Meer vraag naar huidige dienstverlening GGD

De laatste jaren heeft de GGD voor een aantal taken te maken met een toenemende vraag naar bestaande dienstverlening.

2.1 Veel tuberculose in Zuid-Limburg en bestrijding steeds complexer

In tegenstelling tot de landelijke ontwikkeling, waarin de afgelopen acht jaar het aantal tuberculosepatiënten is teruggedrongen, kent Zuid-Limburg een tegenovergestelde trend. Sinds 5 jaar stijgt het aantal tuberculosepatiënten en is het aantal opgespoorde latent besmette cliënten (besmet maar niet ziek) bijna verviervoudigd. Ook in 2018 blijft het aantal tuberculosepatiënten hoog.

	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal patiënten met tuberculose	24	31	28	42	42
Aantal recente infecties	44	84	51	125	114
Spreekuur consulten verpleegkundige	179	254	271	608	*610
Spreekuur consulten arts	270	393	329	485	*596
Huisbezoeken	135	131	153	242	*214

**Geëxtrapoleerde cijfers, in verband met het ontbreken van rapportagecijfers uit ITBC het nieuwe digitale TBC patiënten programma.*

In de landelijke benchmark staat Zuid-Limburg in de top drie van het aantal tuberculosepatiënten per 100.000 inwoners en op de eerste plaats voor wat betreft het aantal opgespoorde latente infecties tuberculose (wel besmet maar geen ziekteverschijnselen) per 100.000 inwoners. De problematiek in Zuid-Limburg is daarmee groter dan in de Randstad. Zuid-Limburg kent, in tegenstelling tot de landelijke trend, een opvallend groot aantal tuberculosepatiënten met een Nederlandse achtergrond. Dit wordt veroorzaakt door twee clusters (2 of meer gevallen van tuberculose met de zelfde bacteriologische stam waarbij sprake is van een epidemiologisch verband) in de regio.

Zomaar een casus TBC (op waarheid gebaseerd)

De longarts meldt open tuberculose bij een 15-jarige jongen van buitenlandse afkomst. De sociaal verpleegkundige van de GGD zoekt dezelfde dag contact voor kennismaking en begeleiding van de patiënt en voor het opstarten van bron- en contactonderzoek.

De jongen is scholier op het VMBO en werkt in het weekend bij een fastfoodrestaurant. Hij woont met ouders en 5 zusjes in een volkswijk. Zijn ouders spreken (nog) geen Nederlands. Na overleg met de school en de jeugdarts van de school wordt een tekst op de website van de school geplaatst en de klas ontvangt op school een brief met informatie.

Verontruste ouders bellen massaal de GGD. Er is aandacht van radio, krant en social media. Een raadslid uit de gemeente stelt vragen over deze casus. De GGD informeert huisartsen, gemeente en het ziekenhuis over dit en een ander geval van open tuberculose in dezelfde gemeente, welke geen verband houden met elkaar.

Er ontstaat via Facebook onrust onder ouders. De GGD en de Facebookpagina van school worden met negatieve en onjuiste informatie bedolven. Er is een korte lijn tussen school en GGD om communicatie op elkaar af te stemmen. De GGD richt een call center in. Er ontstaat een opstootje op het schoolplein van enkele verontruste ouders uit een andere klas, die in het verleden al problemen hebben gehad met de schoolleiding. De GGD en school beleggen een ouderavond.

De verpleegkundige heeft dagelijks contact met de patiënt, die thuis in isolatie verblijft en is gestart met hoge doses antibiotica. Zes personen - familieleden en enkele goede vrienden - worden geïncubeerd voor het eerste rings-contactonderzoek. De tweede ring wordt na 8 weken onderzocht en bestaat uit collega's van het fastfoodrestaurant (25 personen). De landelijke communicatieafdeling van het fastfoodrestaurant wil meedenken over de brief die uitgaat naar de medewerkers. Na 3 weken mag de jongen weer naar school. Samen met de TBC-arts en JGZ-arts wordt gekeken hoe hij weer kan opstarten zonder dat er nieuwe onrust ontstaat.

De begeleiding van deze jongen duurde 6 maanden. Er worden drie aan de jongen toe te schrijven infecties gevonden. Het jongste zusje, dat ondanks onze oproepen niet gevaccineerd is, heeft tuberculose ontwikkeld en is zes maanden behandeld. Drie goede vrienden zijn besmet geraakt en hebben hun preventieve behandeling voltooid. Mogelijke toekomstige ontwikkeling en verspreiding van tuberculose is hiermee voorkomen.

Tuberculose is een besmettelijke ziekte. Behandeling van de ziekte én het beperken van verspreiding zijn strikt noodzakelijk. De behandeling van tuberculose is tijdsintensief en daarmee kostbaar. De bestrijding van tuberculose wordt steeds complexer. De casuïstiek is divers en de multi-problematiek van de patiëntenpopulatie is toegenomen. Ook is sprake van een wereldwijde dreiging van toename van resistentie voor de huidig gebruikte medicatie tegen tuberculose waardoor behandeling en daarmee beperking van verspreiding steeds lastiger wordt. Hierdoor zijn we in de regio extra alert bij bepaalde doelgroepen (asielzoekers, gevangenen) en is bij verdenking van TBC een intensiever diagnostisch traject aangewezen.

Tuberculose leidt vaak tot maatschappelijke onrust in de omgeving van de patiënt. De omgeving is niet bekend met de ziekte en vreest een besmetting. Individuele en groepsvoorlichting zijn daarom essentieel. Patiënten met een niet-westerse achtergrond zijn bovendien slechter bereikbaar en hebben vaak een taalbarrière.

2.2 Infectieziektebestrijding: vragen van burgers en professionals nemen explosief toe

Goede infectieziektebestrijding begint met een snelle melding. In de Wet publieke gezondheid is voor een aantal ziekten een meldingsplicht geregeld. De meldingsplicht schrijft voor dat artsen en medisch microbiologische laboratoria bepaalde infectieziekten melden aan de GGD. De GGD spoort de bron van de infectie op en gaat na of contacten van de patiënt risico lopen op een besmetting. Daarna kan de GGD maatregelen nemen ter bescherming van contacten en ter preventie van verspreiding van de ziekte. Ook niet-meldingsplichtige ziekten worden vaak bij de GGD gemeld. Hoewel het aantal per jaar fluctueert, blijft het totaal aantal gemelde ziekten relatief stabiel.

Het werk dat een melding voor de professionals van de GGD met zich meebrengt, verschilt van ziekte tot ziekte. De laatste jaren is een verschuiving zichtbaar naar ziekten die voor de GGD meer arbeidsintensief zijn. Daarbij groeit het aantal verschillende infectieziekten, wat om meer actuele kennis van professionals vraagt en een toenemend aantal protocollen en werkinstructies dat gevolgd moet worden. De GGD heeft hierbij een belangrijke taak in het informeren van en afstemmen met de zorgketen.

De GGD ontvangt ook veel vragen over infectieziekten, zowel van burgers, van gemeenten als van professionals. Dit aantal is afgelopen jaren explosief gestegen. Naast deze stijging valt het ook op dat de vragen steeds complexer worden. Dat zorgt voor meer vervolgacties en extra inzet van de professionals. Zo kan een telefoontje over een mogelijk geval van waterpokken op school aanleiding zijn om in gesprek te gaan met de behandelend arts en de school. Waterpokken is vooral schadelijk voor zwangeren, waardoor een zorgvuldige risico inventarisatie noodzakelijk is in deze setting.

	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal gemelde infectieziekten	463	575	462	417	457
Aantal vragen over infectieziekten	196	219	476	661	908

Hoewel het lastig is om een exacte oorzaak voor deze enorme stijging te vinden, speelt de globalisering hierbij een rol. Het aantal mensen dat deelneemt aan het intercontinentale vliegverkeer neemt snel toe. De GGD ontvangt steeds meer vragen over infectieziekten die in het buitenland voorkomen (zoals knokkelkoorts en zikavirus). Ook de invloed van internet en (sociale) media is zichtbaar.

Waar tot enkele jaren geleden nauwelijks vragen gesteld werden over de mogelijke nadelige gevolgen van de veehouderij op de volksgezondheid, staat dit vraagstuk de laatste jaren volop in de belangstelling. Uit diverse studies van het RIVM blijkt dat omwonenden rond veehouderijen extra gezondheidsrisico's lopen, waarbij met name de verhoogde risico's op infectieziekten door burgers als bedreigend worden ervaren. Door burgers en gemeenten wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de expertise van de GGD. Ervaring heeft geleerd dat deze vraagstukken – mede vanwege hun juridische en bestuurlijke complexiteit alsmede de maatschappelijke gevoeligheid – voor betrokken professionals van de GGD arbeidsintensiever zijn dan veel andere vraagstukken.

Door het internet en sociale media heeft iedereen beschikking over steeds meer informatie en kan zich hierdoor een mening vormen over zaken die eerder automatisch werden aangenomen. Ook het veranderende vertrouwen in de overheid is hierop van invloed. Vaak gaat dit gepaard met onjuiste informatie en stemmingmakerij via sociale media. Dit vraagt om veel inzet van professionals om onwaarheden te ontkrachten, feiten voor het voetlicht te brengen en opnieuw vertrouwen te scheppen.

2.3 Gemeenten schakelen medische milieukunde steeds vaker in

Het belangrijkste doel van de medische milieukunde is het beschermen en bevorderen van de gezondheid van burgers door risico's van milieufactoren te beperken en positieve omgevingsfactoren te stimuleren. De professionals van medische milieukunde houden zich bezig met de interactie tussen milieufactoren en gezondheid. Zij worden steeds frequenter benaderd en de vraagstukken zijn vaak complex. De diversiteit in thematiek is enorm, hetgeen veel vraagt van de professionals. Van hen wordt verwacht deskundigheid op peil te houden en te investeren in expertise omtrent nieuwe milieugezondheidkundige thema's. In de huidige bezetting van het team ontbreekt de expertise van een medisch milieukundig arts; ondanks alle aanwezige kennis bij de huidige professionals is daarom geen sprake van een volwaardig expertisecentrum.

De verwachting is dat de vraag naar expertise van de GGD verder zal toenemen naar mate de omgevingswet meer gaat leven en gezondheid een steeds prominenter plek in de ontwikkeling van beleidsplannen zal krijgen.

De cijfers laten voor het aantal vragen van burgers en voor het aantal huisbezoeken een dalende trend laten zien. Het betreft hier dienstverlening met een relatief beperkte tijds-inzet van professionals. Daar staat echter tegenover dat het aantal vragen van gemeenten snel toeneemt. Het zijn deze vragen (vaak wordt gevraagd om een beleidsadvies of onderzoek) die arbeidsintensief zijn en bovendien vragen om zeer specialistische kennis in een politiek dynamische omgeving.

	2015	2016	2017	2018
Vragen van burgers	237	260	194	196
Huisbezoeken met advies	82	96	44	52
Beleidsadviezen / vragen / onderzoek t.b.v. gemeenten	26	20	31	78

2.3 Financiële implicaties

De toegenomen vraag naar bestaande dienstverlening vraagt om een bijstelling het budget. Het niet invullen van de extra capaciteit leidt tot grotere gezondheidsrisico's in een regio die al gekenmerkt wordt door gezondheidsachterstanden. In de praktijk zal dan bijna alle capaciteit ingezet worden voor directe klantcontacten, waardoor structurele taken onvoldoende uitgevoerd kunnen worden, de vereiste kwaliteit niet gegarandeerd is en de GGD onvoldoende voorbereid is op eventuele calamiteiten. Bovendien is er een reëel risico voor overbelasting van het huidige personeel.

Tuberculose

De stijging in het aantal tuberculosepatiënten in combinatie met de steeds complexer wordende behandeling maakt dat extra capaciteit en derhalve extra budget nodig is. Op basis van gegevens uit de landelijke benchmark, waarin Zuid-Limburg vergeleken kan worden met regio's met een gelijkwaardig aantal patiënten, is een uitbreiding van in totaal 3 fte (verpleegkundigen en artsen) reëel. Dit correspondeert met 0,5 fte per 100.000 inwoners en een budget van € 300.000.

Algemene infectieziektebestrijding

De explosieve groei (in aantal vragen en aantal infectieziekten en bijbehorende acties) binnen de infectieziektebestrijding noopt tot forse extra investering van € 200.000. In dit bedrag is rekening gehouden met de uitbreiding van personeel (inclusief bereikbaarheid) maar ook de inzet van extra middelen om voorlichting en scholing te intensiveren.

Medische milieukunde

De knelpunten in het werk van de medische milieukunde zijn zichtbaar in de benchmark. De huidige formatie in Zuid-Limburg ligt lager dan gemiddeld landelijk. Gerelateerd aan het aantal inwoners is de formatie in Zuid-Limburg 0,8 fte lager dan in Brabant, een regio waarmee Zuid-Limburg intensief samenwerkt. De toegenomen vraag naar medisch milieukundige expertise heeft geresulteerd in een landelijke aanpassing van het waakvlamniveau: een norm die aangeeft welke formatie minimaal nodig is om uitvoering te geven aan de wettelijke taak. In Zuid-Limburg is de capaciteit (nog) aan dit niveau aangepast.

Voor Zuid-Limburg is een uitbreiding van 0,8 fte (arts) noodzakelijk. De inzet van 0,8 fte medisch milieukundig arts komt overeen met een bedrag van € 100.000. Met deze uitbreiding komt Zuid-Limburg op het waakvlamniveau.

Als de GGD over onvoldoende capaciteit beschikt om tijdig op vraagstukken in te spelen, heeft dit als consequentie dat vraagstukken pas in een later stadium aandacht krijgen, vaak onder verhoogde tijdsdruk en met inschakeling van (dure) externe deskundigen. Een proactief beleid heeft, mede gezien de politieke gevoeligheid van een deel van deze vraagstukken, een duidelijke voorkeur.

3. Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen

Binnen de scope van de beschermende taken ontstaan, mede als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe vraagstukken. De bestrijding van antibioticaresistentie en de toegenomen aandacht voor het verbeteren van de vaccinatiegraad zijn hiervan de belangrijkste.

3.1 Bestrijding antibioticaresistentie vraagt om aandacht

Steeds vaker blijken bacteriën ongevoelig voor antibiotica en is er sprake van antibioticaresistentie (ABR). Infecties die op dit moment nog goed behandeld kunnen worden, zoals blaasontstekingen en huidinfecties, kunnen hiermee op den duur moeilijk of niet meer behandeld worden; ze kunnen zelfs levensbedreigend worden. Eerder werd gedacht dat dit probleem zich met name afspeelde in ziekenhuizen, maar resistente bacteriën worden ook steeds vaker buiten het ziekenhuis gezien. Om dit probleem aan te pakken is daarom een intensieve en gestructureerde samenwerking nodig. Dit is nu opgezet in de vorm van 10 regionale ABR zorgnetwerken, waaronder één in de provincie Limburg. Van de GGD wordt hierin een centrale rol verwacht die nog verder verstevigd wordt doordat een meldingsplicht gaat gelden voor een zeer een resistente bacterie (de zogenaamde carbapenemase-producerende Enterobacteriaceae (CPE)). Als een CPE wordt vastgesteld, moet een melding gedaan worden aan de GGD zodat deze noodzakelijke maatregelen kan nemen.

In Nederland komen nu nog relatief weinig antibioticaresistente bacteriën voor, maar de praktijk laat, als gevolg van het internationale verkeer, een toenemende aanvoer van dergelijke bacteriën zien. Bovendien grenst Zuid-Limburg voor een groot deel aan België en Duitsland. Daar is het probleem groter dan in Nederland. Bovendien kent Zuid-Limburg een sterke vergrijzing; een kwetsbare populatie bij wie antibioticagebruik juist meer voorkomt en daarmee een belangrijke risicofactor voor resistentie van eigen bodem.

Financiële implicatie

Een directe vertaling naar (structurele) kosten is nog niet te maken; wel is duidelijk dat dit extra capaciteit kost. Voor deze ontwikkeling wordt in dit voorstel geen financiële bijdrage van gemeenten gevraagd.

3.2 Verbeteren vaccinatiegraad in Zuid-Limburg

Ingegeven door de vaak incorrecte informatie die beschikbaar is op het internet en via sociale media neemt het aantal kritische prikkers in Nederland toe. Hierdoor zien we de laatste jaren een constante daling van de vaccinatiegraad (zie ook onderstaande figuren), ook in Zuid-Limburg. Dit met als consequentie dat vaker uitbraken van bijvoor-

beeld mazelen ontstaan en sterfte als gevolg van baarmoederhalskanker weer meer zal voorkomen.

De (bestuurlijke) behoefte om deze trend te keren, neemt snel toe. Recent (14 februari 2019) is over dit thema ook gedebatteerd in de Tweede Kamer. Een van de conclusies in dit debat was dat GGD'en en gemeenten een sleutelrol spelen in de zoektocht naar de oplossing.

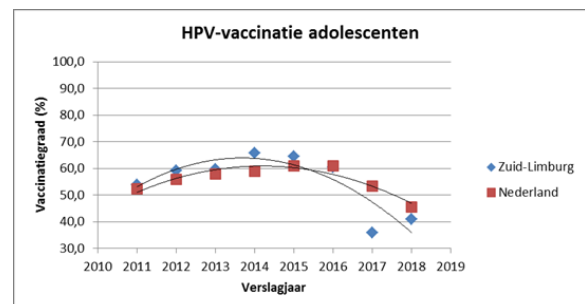
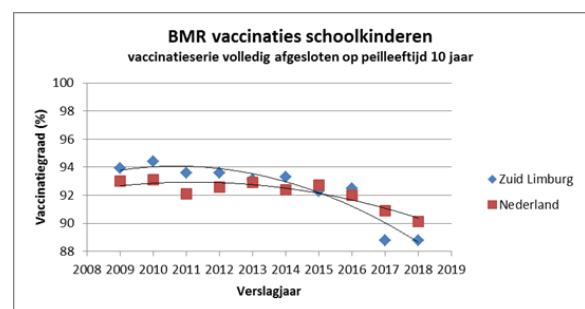
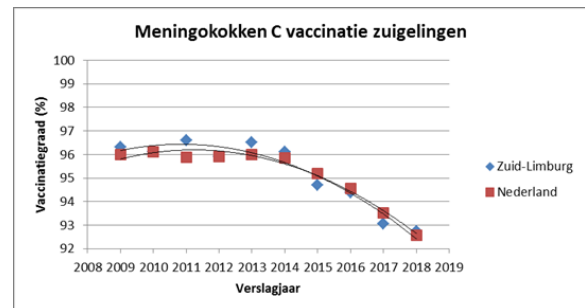
De professionals van de GGD hebben de kennis en kunde om een proactieve rol in te nemen om ouders van het nut van een vaccinatie te overtuigen, maar hebben daarvoor op dit moment niet voldoende ruimte in het huidige takenpakket. De introductie van nieuwe vaccins zoals meningokokken bij jong volwassenen,

rotavirus bij kinderen, kinkhoest bij zwangeren en pneumokokkenvaccinatie bij ouderen maakt deze uitdaging bovendien steeds complexer.

Financiële implicatie

De huidige financiering van het Rijksvaccinatieprogramma is gebaseerd op de huidige vaccinatiegraad en de daarbij behorende uitvoering van het vastgestelde programma. Een toename van de vaccinatiegraad zal niet leiden tot een extra bijdrage aan het gemeentefonds. Dit is anders als er nieuwe vaccinaties aan het vaccinatieprogramma worden toegevoegd. Zo zal de toevoeging van bijvoorbeeld het meningokokken vaccin ook leiden tot een aanvullende bijdrage in het gemeentefonds. Daarmee is dit laatste voor de gemeenten budgettair neutraal.

Onbekend is of de actuele politieke discussie kan leiden tot een extra financiële impuls voor het verbeteren van de vaccinatiegraad. In dit voorstel wordt voor deze ontwikkeling geen financiële vraag aan gemeenten gesteld. Dit betekent ook dat de GGD geen extra inzet hiervoor kan leveren.

4. Financiële samenvatting

In dit voorstel wordt gevraagd om een financiële herijking van het budget voor beschermende taken. Deze herijking is gebaseerd op de toegenomen vraag voor de huidige dienstverlening. De recente maatschappelijke ontwikkelingen zijn hierin niet meegenomen. Op basis van de op dit moment beschikbare informatie is het nog niet mogelijk een financiële vertaling te maken. Bezien moet ook worden of de noodzakelijke financiële bijdragen landelijk dan wel regionaal bekostigd moet worden.

Omschrijving	Bedrag
Tuberculosezorg	€ 300.000
Algemene infectieziektebestrijding	€ 200.000
Medische milieukunde	€ 100.000
Totaal	€ 600.000

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE BURGERZAKEN

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 11 JUNI 2019 OM 19.00 UUR

IN DE RAADZAAL VAN HET BESTUURSCENTRUM

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de raadscommissie Burgerzaken, gehouden op dinsdag 11 juni 2019 om 19:00 uur in de raadzaal van het bestuurscentrum. Aansluitend vergadert de raadscommissie Middelen. Parallel vergadert de raadscommissie Ruimte & Techniek en aansluitend de raadscommissie ABA in de burgemeester Quint zaal.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via de griffie.

AANWEZIG COMMISSIE BURGERZAKEN:

Voorzitter:	Mw. M.E.J. Baten-Werink (Lijst Borger)
Burger-commissieleden:	Mw. P.P.T. Dohmen (BBB Lijst Palmen) Mw. V. Hermans (PAK) Mw. S.L.F. Gulpen (VVD) Dhr. J.G. Schoenmakers (BCD) Mw. H.J.M. Peters (Lijst Borger) Mw. H.J. Smeets (PvdA) Mw. I.S. Plas (CDA)
Raadsleden:	Dhr. L.J.H. Snackers (BBB Lijst Palmen) Dhr. J.H.J. Janssen (PAK) Mw. K.E. Coenen (SP) Dhr. D. Nowacki (PvdA)
College:	Dhr. H.J. Janssen, dhr. S.J.H. L'Espoir
Notulist:	Dhr. D.G.M.G. Franssen
Ambtelijke ondersteuning:	Mw. E. Mulleneers, mw. I. Tuijn, dhr. T. Peters
Externe ondersteuning:	Dhr. Smeijsters en mw. Raets (ISD BOL), dhr. Tillaer (KBL), Dhr F. Bovens en mw. M. Dreessen (GGD).
Participanten:	Geen

Agendapunt 1: Opening

De voorzitter opent de vergadering om 19:03 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst commissie Burgerzaken d.d. 7-5-2019

De besluitenlijst van 7 mei 2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Agendapunt 2b: Vaststellen toezeggingenlijst (afgedaan tussen 24-4 en 29-5-2019)

De toezeggingenlijst met de nummers 2, 6, 7, 12 (2019), 41 (2017) en 105 (2015) is akkoord. De toezeggingen worden als afgedaan beschouwd.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht

In het kader van de actieve informatieplicht zijn er mededelingen van portefeuillehouder L'Espoir: VNG actie inzake meer geld jeugd, gemeenten Zuid Limburg inzake meer geld Veilig Thuis, nominatie door inspectie en nieuwe regeling chronisch zieken.
En van portefeuillehouder Janssen: financiële ontwikkelingen binnen jeugd, BUIG en mogelijke gevolgen mei circulaire.

In het kader van de passieve informatieplicht zijn geen vragen gesteld door raadsfracties.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen

Er is geen terugkoppeling.

Agendapunt 3: ISD BOL 1e Berap 2019; Gemeenteblad 2019/44

Wethouder Janssen beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door de heer T. Peters (ambtelijk), de heer Smeijsters en mevrouw Raets (ISD BOL).

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

- a.) Kennis te hebben genomen van de 1e Bestuursrapportage 2019 ISD BOL;
- b.) af te zien van het afgeven van een zienswijze aan ISD BOL.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Agendapunt 4: Initiatiefvoorstel SP "Eigen bijdrage vrij voor begeleiding en dagbesteding"; Gemeenteblad 2019/49

Mw. Coenen beantwoordt de gestelde vragen.

Het initiatiefvoorstel wordt geagendeerd voor behandeling in de raad.

Besluit:

De eigen bijdrage voor de begeleiding en met ingang van 1 juli 2019 af te schaffen

Agendapunt 5: KBL jaarrekening 2018, 1e begrotingswijziging 2019, begroting 2020 incl. meerjarenraming; Gemeenteblad 2019/28

Wethouder Servie L’Espoir beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door mevrouw E. Mulleneers (ambtelijk) de heer van den Tillaer (KBL).

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

1. In te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2019 en de begroting 2020 GR KBL, inclusief meerjarig 2021-2023 met de volgende zienswijze: 'Gezien het ontwikkelen van een nieuwe financieringssysteem en de aannames in de gemeentelijke bijdrage voor 2019 en 2020 de aangesloten gemeenten tijdig te informeren over wijzigingen in de bedrijfsvoering en andere ontwikkelingen die leiden tot substantiële financiële aanpassingen' en dit besluit kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur van de GR KBL met bijgevoegde brief
2. Kennis nemen van de jaarrekening 2018 van GR KBL.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Agendapunt 6: GGD Begroting 2020, 2e begrotingswijziging 2019 en jaardocument 2018; Gemeenteblad 2019/32

Wethouder Servie L’Espoir beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door mevrouw I. Tuin (ambtelijk), de heer F. Bovens en mevrouw M. Dreessen (GGD).

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend raadsvoorstel/besluit:

Besluit:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2018 van de GGD Zuid-Limburg;
2. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de begroting 2020 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
3. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met het meerjarenperspectief 2020-2023 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
4. Als zienswijze kenbaar te maken dat de gemeente Brunssum instemt met de 2e begrotingswijziging 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg;
5. Op te nemen in de zienswijze dat de raad zijn zorgen over de financiële tekorten bij Veilig Thuis uitspreekt.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Agendapunt 7: Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.44 uur.